BINDING SECT. JAN 19 1967

PL 248 A615A17 1842
'Ārif, Süleyman
Dīvān

PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

ʻĀrif, Süleyman, d. 1759
Dīvān

PL
248
A615A17
842

LIBRARY
NOV 2 9 1965
UNIVERSITY OF T...

1026123

دیوان عارف
رئیس الکتاب

(معراجیهٔ حضرت فخر کائنات علیه افضل التحیات)

صد حمد او قدیم کارسازه | اول صانع آسمان طرازه
صد شکر و ستایش اول خدایه | کیم آدمی قیلدی عرش پایه
ایتدی یدصنع سازکاری | برپا بورواق زرنکاری
انسانی قیلوب ملکدن اکرم | مسجود ملائک اولدی آدم
اولدی کرمیله نوع انسان | مرغوب ترین جنس حیوان
قیلدی اکا ویروب عقل و ادراک | برداشته فراز افلاک
اول ختم رسالتک خصوصا | منزلکهن ایتدی عرش اعلا
اول سرور خیل انبیایی | اول مفخر جمع اصفیایی
هم اشرف مبدعات قیلدی | هم اکرم کائنات قیلدی

خورشید جهانفروز سرمد
سردفتر انبیا محمد

اولکندن

[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]

(مناجات)

يارب [illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
يارب [illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]

(نثر)

معلوم [illegible]
[illegible]
[illegible] سعادت [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

شهر ربیع الآخرک یکرمی یدیسنده وبر طائفه دخی رمضان شریفک اون یدنجی
کیجه سی لیله اسبته ده وقوعنه ذاهبلردر وبعض آخر رجبک یکرمی یدنجی کیجه سنده وقوعی
روایتن توثیق وتحقیق ایتمشلردر وهر خرده که اقوال رواة متخالفه اولوب
بعض اقوالک رجحاننه دلیل معتدبه اقامتنه امکان اولمیه مقارنت عمل باعث ترجیح اولمق
قاعدهٔ مقرره اولمغله الی الآن جمیع مسلمینک عملری قول اخیره مطابق اولدیغی جهتدن
منظومهٔ معراجیه ده اول قول اختیار اولنمشدر

(نظم)

ای طلبکار سیرت نبوی — آرزومند نعت مصطفوی
کوش قیل نغمهٔ نی قلمی — دیکله نعت رسول محترمی
اولدی طوطی کلکک نغمه سرا — منقبتخوان لیلة الاسرا
باشلدی وصفه کلکک خوش تعبیر — ساعد همتی قیلوب تشمیر
مرغ شبخوان طبع نغمه طراز — قیلدی معراج وصفنه آغاز
اون سنه کچدی چونکه بعثتدن — اوچ ییل اول وقوع هجرتدن
رجبک اولدی آخرینه یقین — شب اثنین سابع وعشرین
اول شبانکه دست صنع اله — اولدی آتش فروز مشعل ماه
اول شبانکه اولدی لشکر شام — رایت افراز تیره فام ظلام
مجمر مهری ایلدی دوران — زیر دامان باخترده نهان
طوتدی دنیایی دود شبکونی — زیر وبالایی دشت وهامونی
دوده سی اولدی شمع خورشیدک — وسمهٔ ابروانی ناهیدک
اولمشیدی ظلام ایدنجه هجوم — آسمانتاب نیرات نجوم
اول شبانکه اولدی دست قضا — مشکسای بسیطهٔ غبرا
نیجه شب بحر پر تلاطم نور — تیرکی شوی ظلمت دیجور
نیجه شب خال عارض ایام — رشک فرمای زلف غالیه فام

نیجه شب کحل عین حور العین — توتیا سای چشم اهل یقین
نیجه شب رشک مهر انور ایدی — غبطه فرمای صحن محشر ایدی
اولوب افروخته چراغانی — روشن اولمشدی چرخک ایوانی
اول شب ایتمشدی اول مه بطحا — امهانی سراسینه مأوا
ناکهان ایردی پیک رب جمیل — حامل وحی یعنی جبرائیل
کلدی تبشیر قرب حضرته ایچون — محفل بزم قدسه دعوته ایچون
دیدی ای مهر مطلع ملکوت — شمع مشکات غرفهٔ لاهوت
حق تعالی قیلوب سلام سکا — دخی صد کونه احترام سکا
بویله اولدی رسیده امر اله — که بنمله بودم اولوب همراه
اشهب عزمی زیر ران ایده سن — عزم کلکشت لامکان ایده سن
جمله روحانیان چرخ بو شب — آرزومند مقدمکدر هب
قیلدے جمله کروه کروبین — مقدمک شوقیله شهر آیین
خاکپایکله ای سراج منیر — دیدهٔ نیراتی ایله قریر
یوری ای نخل کلشن لولاک — تشنه در خاکپایکه افلاک
دست در دست اولوب او صدر کرام — قیلدیلر مروه جانبینه خرام
بونده تکرار شق صدر اولدی — ماه قدر جلیلی بدر اولدی
آب کوثرله چون وضو قیلدی — تن پاکینی شست وشو قیلدی
تاج تبجیلی وضع ایدوب سرینه — کیدیروب حله جسم انورینه
چقدیلر اوزمانکه همره اولوب — خواستکار طواف درکه اولوب
کوردی بر خوش براق او شوخ اطوار — که قومز حسن شکلی دلده قرار
نه براق اول سمند حور سرشت — غبطه فرمای آهوان بهشت
کاوسم دنبل کوش واشتر دم — وجهی مانند چهرهٔ مردم
بر نجیب ستوده کوهر ایدی — جسمی استردن آنک اصغر ایدی

وصف ایدن کردن براقی دیدی — کردن ناقه یه مشابه ایدی
ارقه سی لؤلؤی صفادن — سینه یاقوت صاف حمرادن
ایکی رانندە وار ایکی شهپر — طوترایجسه جهانی سرتاسر
دست و پایی اولوب زمردکون — جنبشی اولمشیدی برق نمون
اوقدر چابك وسبكرو ایدی — راکبی صانکه مهر ادپرتو ایدی
قنده نور نکاهی دیکسه علم — اول محله ایدردی وضع قدم
طوتدی اول رکابی جبرائیل — قیلدی درکف زمامی میکائیل
اول شه اولدی اودمده کیم طالب — عزم راه ایلمیه اولوب راکب
چون مراد ایلدی سعادت ایله — که سوار اوله آکه دولت ایله
اولدی اول بادپای برقمون — تند وسرکش مثال اسب حرون
اندن اول وضعی کوردی چون جبریل — دیدی آکه بحق رب جلیل
راکب اولمادی هیچ پیغمبر — مصطفادن سکا مکر منز
راکب اولمادی سکا هیچ نبی — بورسول خجسته نابی کبی
کورمدی چشم عالم وآدم — اشبو ذات ستوده دن اکرم
سرور جمله انبیا در بو — انبیا ختمی مصطفی در بو
اولدی چون قیلدی کوش او کفتاری — هربن مویی چشمهٔ جاری
شرم ایدوب قیلدیغی جسارتدن — اولدی خویکرده فرط خجلتدن
دیدی اول شاه مرحمت کاره — چاره پرداز هر دل افکاره
ای شرفبخش دودهٔ آدم — باعث آفرینش عالم
ای شفابخش درد هر بیمار — خاکپا یکده بر مرادم وار
اولزمانکم اولوب دم محشر — اوله مبعوث جمله جن وبشر
سن او موقفده ای شفیع امم — بعث اولنده جمله دن اقدم
اوله رب کریم بنده نواز — نیجه زیبا براقی تهنیه ساز

سکا ای برگزیدهٔ خلاق اوله حاضر چهل هزار براق

طوروب آماده بیکا هنکده اوله لر صفکشیده راهکده

بو ضعیفی اولوب فراموشکار اولهسن انلرک برینه سوار

غیریلر خدمتکده شاد اولهلر نیل قربکله برمراد اولهلر

غیری الطافکله کامکار ایدهسن بنی محزون و دلافکار ایدهسن

نعمت قربه غیر اولوب شایان بن قالم دلشکسته و نالان

غیر اولوب التفاته شایسته بو ضعیفک قاله جگر خسته

التفات ایتمیوب بو بن زاره قالهم آشفته حال و آواره

اول شرفدن بنی قیلوب محروم قویهسن خسته خاطر و مغموم

حاصلی ای شه ستوده شیم اول فراقه تحمل ایلیهمم

چون نیازینی گوش قیلدی رسول وعده قیلدی رجاسن ایتدی قبول

انی اصغا قیلوب او کان عطا دیدی لطف و ملایمتله اکا

سنسن اول عرصهگاهده انجق زیر رانمده جلوه ساز اولهجق

عهدم اولسون او انجه روز شمار اولهم اولدمده داخی سنا که سوار

قیلدی اول دلشکستهیی خوشنود وعدین انجاز ایلیوب موعود

اولوب اول ده او لطفه شرمنده اولدی تسلیم اولوب سرافکنده

پس رکابن طوتوب اودم جبریل قیلدی درکف زمامی میکائیل

اولدیلر ایلیوب رسولی سوار ساحه پیما مثال باد بهار

اولدیلر عازم ره مقصود یعنی جویای قرب رب ودود

ذات پرفیض و ظلمت دیجور تعبیه مردمکده همچون نور

اولدی اثنای قطع رهده عیان بر فضای لطیف نخلستان

دیدیکم دار هجرتکدر بو حجلهگاه اقامتکدر بو

ایکی رکعت نماز قیل بونده دخی حقه نیاز قیل بونده

سوق جبریل ایله حبیب خدا | ایکی رکعت نماز قیلدی ادا
دخی مدینده طور سینا ده | مولد حضرت مسیحا ده
نیچه سوز و گدازدن صکره | ایکی رکعت نمازدن صکره
راکب اولوب ینه براقه او شاه | اولدی جویای قرب بزم اله
هم یمین بشر قمدارندن | ایردی هم جانب یسارندن
برصدا کالیله برنفس آرام | قیلدم خاکپایه عرض مرام
قطع ایدوب پس نیچه فراز و نشیب | کوردی راه اوزره بر زن پرزیب
اولدخی دیدی ای خجسته سوار | برشتاب اولمه بردم ایله قرار
اول صف آرای نحن کرمنا | کچدی اصغا ییورمیوب قطعا
دیدی جبریل کیم ندا ایدهنك | اول سکا عرض مدعا ایدهنك
بریسی داعی یهود ادر | کاری دائم فریب واغوادر
کرجواب آلسه سندن اول مردود | امتك اکثری اولیدی یهود
بریسی داعی نصارا در | کار وکرداری شور وغوغادر
کرقیلیدك جوابه ارزانی | امتك اوله لردی نصرانی
اولکه زن صورتنده پیدادر | زن مردم فریب دنیادر
دیرمش اولسك او فتنه جویه جواب | امتك اولوردی حالی خراب
اکا قالیدك التفات بو شب | اهل دنیا اولیدی جمله سی هب
اولدیلر قطع ایدوب نیچه صحرا | نازل صحن مسجد اقصی
طرفة العین ایچنده قیلدی رسول | بیت مقدس حظیره سنده نزول
قیلدیلر بیحد ملائکه درحال | اول رسول کزینی استقبال
ایلیوب اول شه کزینی امام | اقتدا ایتدی انبیای عظام
قیلدی مأموم اولوب جمیع رسل | ایکی رکعت اوره نمای سبل
پس او سلطان تخت لولاکه | اول رسول ستوده ادراکه

صوندیلر ایکی کاسهٔ روشن — بریسی خمر ایدی بریسی لبن
کاسهٔ شیره ایلیوب اقبال — آنی نوش ایتدی اول همایون فال
دیدی جبریل اودمده اول شاهه — اول سرافرازلی مع اللهه
ای شرفبخش دودمان خلیل — خلف الصدق نسل اسماعیل
ایدوب اول اختیاری استصواب — دیدی ای کاروان رشد و صواب
اسـه بهین مهر مطلع تحقیق — سنی حق قیلدی مظهر توفیق
حق سنک ای رسول پر تمکین — قیلدی هر کاریکی سداده قرین
مالک راه راستکارسن — مظهر تام فیض بارسن
فائز لطف حضرت حقسین — خیره هر حالده موفقسین
ای اولان رهنمای سمت سداد — سالک مسلک یقین و رشاد
بو صنیعک که محض حکمتدر — صورت اختیار فطرتدر
اولدی توفیق حق طلبکارک — صورت فطرت اولدی مختارک
اولهلر امتک سداد اوزره — امر بارسه به انقیاد اوزره
خمرہ حق آنلره محرم ایده — آنلری جمله دن مکرم

(نثر)

بو خالده جبریل امین صلوات الله علی نبینا و علیه اول حضرتک کاسهٔ لبنی اختیار بیوردقلرینی استصواب ایتدیکی بعض اصحاب درایت تحقیقی اوزره سبب استحکام عظم و باعث خلقت شحم و لحم اولدیغی جهتدن مادة الاصل خلقت اعضا اولان لبنی اختیارلرین بیان و اشعاردر و امام نووی قدس سره نظرتدن اسلام و استقامت مراد اولوب علامت اسلام و استقامتی اختیار بیوردقلرین اعلام ایچون اولق قوانی اختیار ایتمشدر و امام قرطبی قدس سره لبنه فطرت تسمیه سی جوف مولوده دخولده جمله اغذیه دن اسبق اولدیغی ایچوندر دیو تحقیق مرام ایتمشدر

(نظم)

چون اندن صکره جبریل ایله اول شاه / هماندم قیلدی عزم صخرة الله
نمایان اولدی بر معراج والا / مجره کیبی اولمش آسمان سا
بر اعلا سلم زیبنده اسلوب / که اولمش صخرة الله اوزره منصوب
نه سلم بر مهی سرو سرافراز / سرنده شهر طائر آشیان ساز
زمیندن سقف افلاکه کشیده / فرازی قلهٔ چرخه رسیده
او تنجاه و او معراجک مقامی / ستون اولمش طوتر بو نه خیامی
مقامک هر بری تنجاه ساله / که صغمز وصفی تعبیر و مقاله
انک بر پایه سی سیم و بری زر / در و یاقوت ایله پرزیب و زیور
او معراجی دیدی وصف ایدوب اول شاه / او سلطان سریرلی مع الله
قتی خوب ایدی اول معراج پرنور / مثال نخل طوبی بهجت طور
دیدی اول ختمی خیل انبیانک / نه ممکن وصفنک تعبیری آنک
او معراج او القدر مستحسن ایدی / که سیری دیده یه نور افکن ایدی
سری افلاکه پایی خاکه واصل / ملائک آندن اولور ارضه نازل
فضای قدسه اولدقجه شتابان / ایدر اندن عروج ارواح انسان
دم تسلیم اولور نظاره پرداز / انکچون چشمی موتانک قالور باز
اولور آکه او دمده دل نهاده / انکچون دیده سی قالور کشاده
اولوب عارج او معراج گزینه / صعود ایتدی سموات برینه
مکر کیم صانع دانای پرکار / براتمش بر هوا بر بحر زخار
نیجه بحر اول یم ناقعر پیدا / که اولمش جو افلاک اکا ماوا
اکا نسبتله بحر اوقیانوس / بر ادنا قطره در کیم غیر محسوس
او بحری صانع بی مثل و همتا / کفوف امی ایله قیلمش مسما
اولوب شق اول یم نادیده ساحل / مرور ایتدی او شاه سدره منزل
کلیم آسا دونیم اولوب او دریا / کذر قیلدی او ماه سدره پیما

مثال

مثال نور اوشاه عرش پایه　　تشدی اول نفس اول سمایه
اودم قیلدی او ماه برج تمکین　　عروس منزلن چرخ نخستین
قدومندن شرف بولدی فلکلر　　فرحیاب اولدی سر جمله ملکلر

(نثر)

اول سلطان معلا قدر رسالت جنابنك بیت مقدسدن سمایه صعودی بعض روات نقلی اوزره راکبا علی البراق واقع اوزره منقول اولوب فاضل نحریر حافظ بن کثیرك بعض مؤلفاتنده مذکور اولدیغی اوزره براق بیت القدسده باب مسجده مربوط ترك اولنوب صعود سما اول معراج منصوبدن وقوع بولمشدر امام سیوطی رحمة الله تعالی دخی بو روایتی توثیق وترجیح ایدوب صحة تنصیص ایتمشدر

(نظم)

ایردی او شه عزت و تبجیل ایله　　چرخ نخستینه چو جبریل ایله
لونی آنك آب کبی صافدر　　زرقتی عکس جبل قافدر
کوردی او پیغمبر عالیجناب　　برقاپو کیم مصرعی یاقوت ناب
قفلی وار آویخته اول بابدن　　لؤلؤی یکتای جهانتابدن
برملك اعظم والا مقام　　انده رئیس ایدی سماعیل نام
وار ایدی محکوم اکا بی ریب وشك　　تحت یدنده اون ایکی بیك ملك
دانی آنك هر بری کیم وار ایدی　　تابع ومحکومی او مقدار ایدی
یعنی ملائکدن اولوب بیشتر　　تابع ایدی هر برینه اولقدر
بعض افاضل عددنده دیدی　　هر برسینك یدی یوز بیك ایدی
اولدم ایدوب پیشگهندن شتاب　　ایلدی جبریل امین قرع باب
پرده سرای حرم غیبدن　　یعنی پس پردهٔ لاریبدن
کوشنه کیمدر دیو ایردی ندا　　حلقه زن بارگه کبریا
سویلدی جبریل امین اولدیغن　　حامل فرقان مبین اولدیغن

بیلدیر بجک کندین اودم جبرئیل | دیدیلر ای پیک خدای جمیل
کیمدر او یا نکده که عالیکهر | اولشه ذیشان نجابت اثر
دیدی که اول احمد مختار در | جمله رسل خیلنه سالار در
شاه رسل هادی منهاجدر | تاجور کشور معراجدر
دیدیلر ای حامل وستی مبین | اولدیمی مبعوث او رسول گزین
دیدی قیلوب حق آنی دعوت بوشب | طوغدی او مهتاب سعادت بوشب
دعوت اولندی او شه پاک ذات | یعنی او پیغمبر قدسی سمات
ایلدی تکریم آنی رب کریم | تا اوله جولانکهی عرش عظیم
نور جمالیله فلک تاب اوله | چرخ قدومیله شرفیاب اوله
نعمت قربی ایدوب انعام اکا | قدرینی ترفیع ایله اکرام اکا
نور جمالی شرف اختران | منتظر مقدمی روحانیان
محرم راز حرم کبریا | یعنی شفیع دو جهان مصطفی
کوش ایدیجک نام شریفن سروش | ایلدیلر شوق ایله جوش و خروش
قیلدیلر اول دمده تحیت کنان | فتح در فیض اثر آسمان
پس فلک اوله اول دم رسول | قیلدی سعادتله اوردن دخول

(نثر)

معلوم اوله که اول سلطان سدره مکان علیه و علی آله و صحبه صلوات الرحمن جنابنک سمای اوله وصولی قتنده باب سما مفتوح و مهیا بولنمق اکرامه بحسب الظاهر الزم ملاحظه اولنورکن شایسته حضرت جبریلک استفتاحندن صکره وقوع بولدیغنک سر و حکمتی اول شاه سریر اصفیا و چابکسوار عرصه اسرا علیه و علی آله و صحبه شرائف التسلیمات والتحایا جنابنک بالاختصاص کندولری ایچون مفتوح قلندیغی اول امردن معلوملری اولمق ایچون ایدیکی ابن دحیه رضی الله عنه روایتی ایله ثبوت بولوب کتب موثوقده مذکور و مسطور در

یعنی

(نظم)

یعنی چون قیلدی او بدر اصفیا — اولین سقف سمایی پر ضیا
نور پاش اولوب سپهره سربسر — مهر رویی ویردی اکا تاب و فر
قیلدی استقبالنی بیحد سروش — خنده رو جمله فرحناک و بشوش
بر عظیم الشان ملک کلدی بیله — قیلدی استقبال اوده تعظیم ایله
لیک ابرولر چوزه بسته کمان — یوق جمالنده بشاشتدن نشان
جبرئیله قیلدی چون آندن سؤال — دیدی اولده ایلیوب شرح مقال
خازن نیران اولان مالکدر اول — رحم انس والفتی تارکدر اول
سویلیوب جبریله مالکدن اوشب — دوزخک قیلدی تماشاسن طلب
اول نی رفع ایتدی چون سرپوشنی — کلدی نهشت سرا یدنجه جوشنی
قیلدی رحمتله اکا چونکم خطاب — موقعینه بی درنک ایتدی شتاب
آنیده کچدی چون اول فخر انام — یعنی اول پیغمبر علوی خرام
کوردی بر شخص مکرم دوردن — حله لر کیمش سراسر نوردن
اولمش اول زیبنده اطوار کزین — انجودن بر خوب کرسیده مکین
دیدی بونه ذات عالیجاهدر — دیدیکم آدم صفی اللهدر
آکه چون نزدیک اولوب ویردی سلام — بویله قیلدی اولدخی سوق مرام
مرحبا ای ابن صالح مرحبا — ای حبیب حق رسول مجتبا
اولمده معروض هر صبح و مسا — جمله ارواح بنی آدم اکا
مؤمنه خندان اولوب تحسین ایدر — روح کفاری کوروب نفرین ایدر
اول جمیع انبیانک افضلی — چون کذر ایتدی سماء اولی
پشت و پا ادروب بو دار فانیه — ایردیلر اولدم سماء ثانیه
آنده اول سرخیل جمع مرسلین — اولدی عیسا ایله یحیایه قرین
چون سوم افلاکه راقی اولدیلر — انده یوسفله ملاقی اولدیلر

الدی بر صهبای وصلتک لذتن ــ کیمسه درک ایتمش دکل کیفیتن
قیلدی بزم قربه چون وضع قدم ــ نعمت وصلتله اولدی مغتنم
نیجه منزل طی ایدوب بیحد بوع ــ قیلدی چون عود اعلی بدر رجوع
وقت عودتده مرور ایتدی ینه ــ نور عمرانک چو منزلکاهنه
آنی تبریک ایدوب اول زیبا خصال ــ مصطفادن قیلدی استفسار حال
صوردی مظهر اولدیغی انواردن ــ قیلدی استعلام اول اسراردن
چون دیدی اول مشرق انوار ذات ــ امته فرض اولدیغن بیحد صلات
دیدی قیلدم بن مقدم امتحان ــ یوقدر امتده اکا تاب و توان
اولقدر اعماله یوق قدرتلری ــ عهده سندن کلمکه طاقتلری
پس رجوع ایدوب جناب حضرته ــ قیلدی استدعا خفت امته
اولدی بش وقت اوزره اولمق برقرار ــ ایلدی امضا اسنی پروردکار
اکه موسی ینه ابرام ایلدی ــ عودته تکرار اقدام ایلدی
قیلدی استحیا ولی اول خوش سمات ــ کیم اوله جویای تخفیف صلات
جبرئیل ایله اولوب همره ینه ــ کلدی اول شبده او شاهنشه ینه
عودته مأذون اولوب چونکم نبی ــ نازل اولدی آیت رحمت کبی
کچدی شب چونکیم سحر ایتدی ظهور ــ دهره قیلدی شمع خاور فیض نور
ایتدی بیت امهانیدن خرام ــ اولدی اولشه عازم بیت الحرام
کوردی اولمش انده اول سلطان دین ــ جمع کفار ایله بو جهل لعین
انلره معراجی تقریر ایلدی ــ لهجهٔ دلکشله تعبیر ایلدی
سویلیوب نیجه علامت انلره ــ قیلدی اول حالی حکایت انلره
چون انی کوش ایلدی کفار شوم ــ قیلدیلر جمله کلاب آسا هجوم
بیت مقدسدن صوروب نیجه نشان ــ ایتدیلر اول یوزدن آنی امتحان
حق اودم جبریله فرمان ایلدی ــ پیشکاهنده نمایان ایلدی

بی توقف اول شه فیض اکتساب | هرنه دن کیم صوردیلر ویردی جواب
گوش ایدوب انك روایت قیلدیغن | هر جوابنده اصابت قیلدیغن
برزمان دمبسته ولال اولدیلر | ابکم و سرگشته احوال اولدیلر
نیش طعنی جمله درکار ایتدیلر | سحره نسبت ایدوب انکار ایتدیلر
اکه کیم هادی هدایت قیلمیه | حضرت باری عنایت قیلمیه
وادی حیرتده سرگردان قالور | کمره و بیچاره و حیران قالور
آنلره کاوله هدایت سازکار | لطف مولادن اولورلر حصه دار
فیض حقدن اولکه اوله وایه گیر | اشهب عزمی اولور گردونمسیر
اولکه تصدیق ایتدی صدیق اولدی اول | اولکه انکار ایتدی زندیق اولدی اول

(نثر)

ارباب البابه خفی اولمیه که سردفتر عتقای احرار شرنفر ثانی اثنین اذهما فی الغار رفیق شفیق حضرت صدیق عتیق رضی الله تعالی عنه جنابنك صدیق النبی ایله اشتهارلری خصوصنده وارد ایدن روایاتك اشهری معجزهٔ اسرایی مصدقین اولان مؤمنین زمره سندن احراز قصب السبق تقدم ایله ممتاز اولوب معجزهٔ باهره یی جمله دن مقدم تصدیقه مبادرت بیوردقلری ایچون اولمق روایتیدر

(مناجات)

یا الهی برسول ثقلین | مهر تابندهٔ برج حرمین
بکرمکاری شاه اسرا | بجهانتابی ماه اسرا
نور پیغمبر ذیشانك ایچون | اول رسانندهٔ فرمانك ایچون
حرمتی حقی جمیع رسلك | دخی اول راهنمای سبلك
بنی سرمست می تحقیق ایت | سالك شاهره صدیق ایت
قیل هر انشمده رفیقم توفیق | بنی صدیقلره ایله رفیق
حرمتینه اوشه محترمك | بنی قیل لایق لطف وکرمك

قیل کرم ای شه عالیشانم — نه قدر مجرم ایسه‌م سلطانم
خاتم جمع رسل حرمتنه — باعث خلقت کل حرمتنه
کرم ایت بنده که احسان ایله — نظر جود که شایان ایله
نورینك حرمتنه اول شاهك — یوزی صویینه او والاجاهك
قومه محزون درون خسته بنی — رنج ایام ایله اشکسته بنی
محفل وصلته رهیاب ایله — پیرو مسلك اصحاب ایله

ای کرم پیشه جمیل ستار
نه قدر مجرم ایسه عارف زار

عفو ایدوب جرمنی مغفور ایله — ایکی عالمده ده مسرور ایله
نه قدر غرقهٔ عصیان ایسه ده — نه عتاب ایتمکه شایان ایسه ده
اودل آزرده بی آشفته قومه — کل آمالنی نشکفته قومه

نه قدر یوغیسه استحقاقی
مظهر لطف اوله عبدالباقی

(مناجات بدرگاه قاضی الحاجات)

یارب صفای وقت سحرگاه حرمتی — فیض سحرله جوشه کلن آه حرمتی
یارب بحق کریهٔ مستان عشق پاك — سوز درون وناله جانکاه حرمتی
اشك نیاز سجده کذاران نیم شب — یارب مقربان دل آگاه حرمتی
یارب بحزن خاطر مظلوم بیمجال — یارب سرور وصلت ناکاه حرمتی
یارب بحق احمد مختار ومجتبا — نام کریم حضرت الله حرمتی
یارب کریمسن کرمك لطفك عشقنه — اول بدرگاننك اولان ماه حرمتی

هر حاجتمکه پشت وپناه ایلدم سنی
ایتمه قپوکدن اوزکه یه محتاج سن بنی

(مناجات دیکر)

یارب

یارب نه انتها سکا ظاهر نه ابتدا
دریای رحمتکده نه حد وار نه انتها

قیلدی اکرچه دست قدرسنج قدرتك
بی انتها نیجه حکم حیرت آزما

اما که ویردك آدمه تقویم احسنی
قیلدك کمال رحمته بو فرقه‌یی سزا

حقا که بحرسین ویقعر رحمتك
قیلدی جهانی غرقهٔ امواج دریا

یارب نولور اولدیم نایاب ساحلك
برقطره‌سنده بن قولکه ایلمك روا

ذاتك کبی انتهاسی وار ایکن عارفك
یارب روامی اوله در غیره جبهه سا

یارب بو درهمیشه معادتده عادتك
مرکوز درنتیجهٔ ذلتده عزتك

(قطعه مناجات)

حفیظ سنکه سنك حفظکه یتر شاهد
حبیبك ایلیجك غارثوری جای قرار

کورندی بیض حمام انده صخرهٔ صما
عدوی دین کوزینه بیت عنکبوت حصار

(دیکر)

بنم ادم مرتکب اکبر کبائر کیم
اودمکه حضرت اعمال شیخ وشاب یتر

سن ایتمه باکه جزا لطف ایدوب اول اعمالك
حضور عزتده عذر اولدیغی جواب یتر

(دیکر)

غیریدن هب اولان امیدمدن
کسیلوب دست ودامنم الحق

سکا قالدی یتشمن مدد دمیدر
قنده سن قنده ای عنایت حق

(مطلع مناجات)

شدم ترا متوکل زدل به نیت پاك
الهی انت ملاذی ولا اله سواك

(دیکر)

دل بولوب هر یرده مشتاق سنی
لاده کوردم جمله‌ی الا سنی

(نعت شریف خواجهٔ عالم صلی الله علیه وسلم)

دل دردمند حسرت روی محمد است
جان در فراق ودیده بسوی محمد است

رازی که شد ز نون و قلم بر جهان عیان
نطق زبان معجزه گوی محمد است

دلخوش کنان ز عطر گریبان قدسیان
یک شمهٔ لطیف ز بوی محمد است

ان آب روی کعبه که میزاب رحمتست
در بیت سینه راست کلاوی محمد است

تنها خطاست ملکت تبت زمین چین
عالم فدای یک سر موی محمد است

کو سند هشت بهشت برینست هوش باش
آنها عبارت از سر کوی محمد است

ماه از جبین پاک رسولست مقتبس
خورشید هرچه یافت ز روی محمد است

چون گشت خلقتش متخلق بخلق حق
عالم اسیر خلق نکوی محمد است

بر روی امتان وی آن آب رو که هست
رشحی ز فیض نور و خوی محمد است

از بحر رحمت انکه امیدست روز حشر
یک قطرهٔ عنایت جوی محمد است

هش دار لکه شوی قبای وجود چیست
صابون عفو عارضه شوی محمد است

هر دست و پا شکستهٔ اغراجبیره ساز
آخر ز دست لطف رفوی محمد است

خواهی سلامتی توز قطمیر نفس اگر
کهف الامان سوی نکوی محمد است

در حشر دستگیریٔ امت هم از دست
آری شفاعت همه سوی محمد است

فخری بست برمن مسکین که گویدار
عارف گدای بی سر کوی محمد است

این سائل غریب نداند در دگر
چشم گرسنه وقف کدوی محمد است

امید نکسلم بهمین جرم . بعد
عفو و عطا محاسن خوی محمد است

(نعت شریف دیگر)

جمالک مصحف آیات رحمت یا رسول الله
خطک تفسیر رمز سر وحدت یا رسول الله

ایکی نرگسلرک مازاغ نوریله منور در
او قاشلر قاب قوسینه اشارت یا رسول الله

ابک قیمت فزای لعل سیراب ملاحتدر
دهانک درج یاقوت بشارت یا رسول الله

قدک برنور دن سرو چمنزار سعادتدر
سراپا جسم پاکک عز و دولت یا رسول الله

قپو کده برگدا در عارف ناچیز رحم ایله

ایدر دریوزهٔ نقد شفاعت یا رسول الله

❊ (قطعهٔ نعت شریف) ❊

فدا اولسون سکا آبا و جدم یا رسول الله	دوتا اولسون ره امتکده قدم یا رسول الله
سنک مداحکک ای محبوب عزت حضرت باری	سنی مدح و ثنا ایتمک نه حدم یا رسول الله

❊ (نعت شریف دیگر) ❊

دهانک مورد درعدندر یا رسول الله	انک صندوقه سی درج دهندر یا رسول الله
شمیم کاکلک ای یوسف مصر ملاحتزا	دل یعقوبه بوی پیرهندر یا رسول الله

❊ (نعت شریف دیگر) ❊

امتکدن برقولک جرمنده اولسه معترف	دین احمد عشقنه عفو ایلر ارباب عطا
یا رسول الله غریق بحر عصیانم بوکون	البته کلدم پایکه سندن عطا بندن خطا

❊ (نعت شریف دیگر) ❊

قچن قوم عرب کر مجرم اولسه	دخیل اولمقده در تخلیصی بی شک
حریم لطفکه دوشدم قولکده	دخیلک یا رسول الله دخیلک

❊ (نعت شریف دیگر) ❊

دلا کحل جلای خاکپای مصطفادر بو	کوزک آچ ذره ذره چشم جانه توتیادر بو
تجاوز ایتمه دهلیز اجازتدن بودرکهده	حذر کیم موقف جبریل وحی کبریادر بو

❊ (نعت شریف دیگر) ❊

مظهر اوحی جناب صاحب المعراجکیم	یمن مسی پاییدر دنیایی معمور ایلین
بلکه فیض مالش نعل سم رهواریدر	مهر و ماهک جبهه سن تا حشر پر نور ایلین

❊ (نعت شریف دیگر) ❊

اولورسه حضرت جبریل ایله معراج	دلیل کوچهٔ افلاکه عالیات اکر
اونجم زاهره سن شمس صبح صادقسن	دلالت ایت نوله آفتابه نجم سحر

❊ (فرد نعت شریف) ❊

جکرده داغ عشقم لبده زارم سینه ده آهم
کلمسین بلبلمسین سنبلمسین یا رسول الله

❀ (مطلع در حق حضرت حسنین رضی الله عنهما) ❀

سر سدرهٔ سعادته سبطین ایکی هما
طوبی لسدرة رضی الله عنهما

❀ (نعت شریف سرور کائنات علیه اکمل التحیات) ❀

فداک روح ابی ای دو عالمک جانی
ایا سریر کائنات شه جهانبانی

خدیو خطهٔ لولاک ما خلقت الکون
سریر زیب لعمرک مدیح فرقانی

سن اول نهال سرافراز باغ جنتسین
که ویردی بیخکه هب آب فیض ربانی

کل حدیقهٔ بهجت رخکده جلوه نما
شمیم سنبل جنت صچکده پنهانی

کمند زلفکه سرداده آهوان بهشت
اسیر طره که دشت حرم غزالانی

کورنجه پرتو مهر رخک حسدله فلک
دو چاک قیلدی کریبان ماه تابانی

چراغ بارقهٔ وجهک اولمسه بی شک
بو نه قبابی قالوردی تمام ظلمانی

بیلور تقربک انلر که لی مع الله‌ه
همیشه صرف ایدر اوهام و فکر و امعانی

ریاض مکرمتک طوطی شکرشکنی
حدیقهٔ شرفک بلبل خوش الحانی

عبیر پیرهن یوسف اولمه شایاندر
عروس مدحتکک تحفهٔ کریبانی

بودر جریدهٔ اخلاصه ثبت اولان انجق
محبتک دیمه دردعوی مسلمانی

زهی شهنشه خیل رسل که نامی ویرر
برات ختم رسالتده شویله عنوانی

محمد عربی یعنی سید الثقلین
خدیو هر دوسرا فخر نوع انسانی

یکانه مفخر موجود لامکان مسیر
ستوده مظهر الطاف سر رحمانی

امین و خازن کنجینهٔ حکم که آنک
همیشه پردر عنایتله جیب و دامانی

کمیت رفعتنک نقش سمیدر حالا
عذار ماهه ویرن بویله فر و تابانی

حمد اوشاعره کیم نعت ذات پاکیله
بوله صحیفهٔ دیوانی زیب و عنوانی

هنر اکا دینور آب حیات نعتیله
همیشه ایلیه سیراب روح حسانی

سرود کلک ایله کلزار مدحتنده قیله
مثال بلبل کویا هزار دستانی

زهی سعادت و دولت زهی عنایتکم
قیلهم صحیفهٔ نعتنده خامه جنبانی

نه دولت ابدی عز سرمدی کاکیم
اوله سخنلر اودرکاه قربه ارزانی

نه رتبه ایتسه تکاپو زمین مدحتده
کیمت خامه کذر قیلسه حد امکانی

نیجه رسیدهٔ دامان کوه نعتی اولور
او ذات کیم اوله ممدوح نص ربانی

قیاس قیل نیجه دور اولدیغن توصفده
نه کونه فهم ایده ذرات مهر رخشانی

ایا شفیع امم وقت روز حشر اولیجق
اونوتمه عارف محزون نابسامانی

اکرچه توأم جرم وکناهم اما کیم
خطا و جرممه همزاد در پشیمانی

اولورسه باکه جزا مقتضای اعمالم
یاقر شرارهٔ آهم عصمات نیرانی

حسابه کلمز اکر عد اولورسه روز شمار
ویررسه غیره کناهم مکر که میزانی

متاع کسمز جرم ایله قالورسم اکر
کورم حسابده البته فرط خسرانی

شفاعت ایتمز ایسک روز حشر فریادم
ویرر تزلزله تا طاق عرش رحمانی

فلک رکاب خدیوا شه ملک چاکر
ایا دو عالمه محض عطای ربانی

کروه عجز وقصورک شفیع سلطانی
عصاة امتنک داور جهانبانی

برایکی بیت پریشان عاجزانهم وار
قبول ادرکه لطفکده ایله ارزانی

مراد عطیهٔ نقد شفاعتک یوخسه
غرض نه دعوی دانش نه خودسخندانی

دخی شکنجه سرکاکل حیات اوزره
هبوب باد اجل ویرمدن پریشانی

نولور بنم کبی بربندهٔ کمینه کده
غبار درکهکه قیلسه وضع پیشانی

تموج یم حسرتله بلکه قطره دکل
خروشلسکمه نسبتله جوشش طوفانی

مثال مکحلهٔ توتیا کوزمده اوجار
ره سعادتکک خار ام غیلانی

ایا رسول خدایا شفیع روز جزا
ایا دفینهٔ انوار سر سبحانی

مثال پرتو قندیل روضهٔ پاکک | جهانی مهر ایله ماه ایده تا که نورانی
اوله هزار تحیات روح اقدسکه | هزار بار صلات وسلام ربانی
علی العموم دخی خیر آل واصحابه | ایده همیشه توارد صلواة یزدانی

اوله او رتبه درود وصلواة بیحد کیم
نتیجه ویرمیه انجام وحد وپایانی

(معراجیهٔ سرور کائنات)

هر شب که سپهر وماه وکوکب | بر انجمن ایلیوب مرتب
تا ذروهٔ طاق کهکشانه | کلر یزلر ایتدیلر نشانه
مه یاقدی فلکده سیم مجمر | آفاقی پر ایتدی دود عنبر
ماهک اولیجق پدیدلمی | پروانه لر الدی طرف شمعی
شاهنشه روز مملکت گیر | سودان ایله ایتدی صلحه تدبیر
اسدکده نسیم عنبر آگین | نشر اولدی جهانه برگ نسرین
قیلدی کیجه شبچراغ رخشان | باغ فلکی شب چراغان
طوب مه ایله او شبده کیوان | قیلدی سر مشعلن فروزان
زرکوب فلک دوکنجه مهری | زر پاره پر ایلدی سپهری
گرزمه ایله قیلوب ستاره | آیینهٔ مهری پاره پاره
آصدی ینه برسیم سنجخل | شفاف وجهان مصیقل
قیلدی طبقات چرخی کوکب | مانندهٔ نسخهٔ مذهب
نه صفحهٔ زرفشان ملون | سرتاسر اولوب او شب مزین
اول شام ایدی بر شب منور | خال ایدی یوزنده ماه انور
اول شامده کی سواد مشکین | کحل البصر دو چشم حق بین
اول شامده کی سیاهی نور | اولمش ایدی عین دیدهٔ حور
اولمه او شبک دکلمی شایان | هر نجمی بر آفتاب رخشان

کورمک کیمه اولدی یسه روزی — کورمدی دخی سیاه روزی
فرق اولمزایدی اولیله داج — شهیدی مگر یاخود سفیداج
ایلردی اوشبده چشمنی چار — صدر شک و حسدله بخت بیدار
اول شام ایدی یعنی شام معراج — هم شام ایدی هم سراج وهاج
اولکیجه حبیب رب عزت — باعزت ودولت وسعادت
قیلمشدی اوشبده ناکهانی — تشریف سرای امهانی
دوندی ایریجک اوجایکاهه — برج شرف ایچره بدر ماهه
ایتدکده همای خواب نازی — مژکانلری ایچره لانه سازی
اولدی مژه دن او چشم پرکو — پابستهٔ دام ایکی آهو
اول شبده بولوب کمالی غایت — قوندی باشنه همای دولت
جبریل او همای اوج لاهوت — عنقای شرف فزای ناسوت
یعنی او همای سدره لانه — قیلدی در لطفن آشیانه
اولکیجه کلوب جناب جبریل — احکام رسان وحی وتنزیل
آوازپری اوذی جنابن — کوزدن اوچورنجه مرغ خوابن
بیدار اولیجق رسول اکرم — تعظیم ایله دیدی خیر مقدم
آداب ایله قیلدی پیک باری — تبلیغ سلام کردکاری
دیدی اکا ای نبی اکرم — وی علت صنع هردو عالم

ای جان جهان نبی امجد
وی مفخر انس وجان محمد

طغرای برات رسالت — سرلوحهٔ نسخهٔ نبوت
منشور رسالت واصالت — امضای برات خاتمیت
معمار اساس شرع غرا — ویران کن خانمان کسرا
یکتا کهر مغاص حکمت — دُر صدف محیط رحمت

ای مظهر سر نعت لولاك   لولاك لما خلقت الافلاك
صد مژده سکا که رب عزت   ایلر ملکوتی سیره دعوت
ای محرم راز کردکارے   مشتاق سکا جناب بارے
دلالشرفك کاله ایتدے   ربك سکا چوق سلاملر ایتدے
امر ایتدی سکا جناب مولی   اول ایزد بے نظیر و همتا
بندن اکا چوق سلاملر اولسون   کلسون ملکوتی سیر قیلسون
چوقدن اکا تشنه در فلکلر   سر جمله فلکده کی ملکلر
تشریفکه قیلدی حق مسلم   کردون کبی هفت پایه سلم
قیلدی سکا ای رسول اکرم   تعظیم ایله چرخ قامتن خم
راهکده نجوم خاکسارك   صد چشم کشای انتظارك
طوباده محبتك فزوندر   قدرك هوسیله سرنکوندر
کالاے وصاله کرم بازار   صد جان ایله مشتری خریدار
هپ مقدمکه اولوب مهیا   آچلدی در بهشت اعلی
تعظیم ایچون اولدیلر مرتب   تشریفکه روح انبیا هپ
ای شاه رسل نبی بالحق   اول خالق لایزال مطلق
قیلدی سکا بر براق ارسال   طی ایتمك ایچون سپهری فی الحال
امانه براق برق رفتار   امانه براق رعد اثار
رشك آوردی مهر آفاق   کلچهره بنفشه مو سمن ساق
مشکین کلاله عنبرین مو   رفتارده کلنجه براق صو
آهوے چراندان هامون   همزاد غزال مهر کردون
اندامی غریق زیب و زیور   اما اولایکی پر مجوهر
مانند هما کشاد اولنجه   همسیر نسیم باد اولنجه
ایرسدره یه طرفة النظرده   کورعالمی لمحة البصرده

گشت ایله فضای لامکانی
سیر ایله حریم کن فکانی

گوش ایلیجک رسول اکرم
اولدی دل و جانی شاد و خرم

یا حق دیه رک قیام قیلدی
عزم ره احترام قیلدی

جبریل چکوب اودم براقی
اما که براق قیلدی عاقی

سرکشلک ایدوب عنانه کیردی
بینمک دیلدکجه یان ویردی

جبریل اکا دیدی ای ملک خو
ای توسن خوشخرام و دلجو

نولدی سکا بویله سرد اولورسن
صحرای خطا نورد اولورسن

راکبدن اگرچه بیخبرسن
سرد اولمه که دولتک دیرسن

بیل راکبنی صاقن تعبدن
آیرلمه یوروسه ره ادبدن

ابرولرک ایله ابروی زین
تک راکب اوله او قرة العین

بو مکرم خالق البشردر
محبوب خدای ذو القدر در

هم مطلع نور اصل خلقت
هم مقطع نظم پاک بعثت

اولماسه او مشعل شریعت
ظلمتده کیمه ایرر هدایت

شبدیز فلک او شهسواره
رهوارلغه آرردی چاره

کلدی ایاغیله سا که دولت
بو جنبش عجب غریب حکمت

گوش ایلیجک برسم تعظیم
ویردی الینه عنان تسلیم

اولدقده سوار فخر عالم
اقصای مرامه ایردی اولدم

قیلدی آنی ایزد مقدس
پیرایهٔ صحن بیت اقدس

ارواح گروه انبیا هب
آماده ایدی اولوب مرتب

ذاتندن اولوب رسول اکرم
چون بسمله جمله دن مقدم

ارواح چون اولدیلر صف صف
ماننده سلک سطر مصحف

سلطان رسل چون آیت نور
اولمغله امام صف مبرور

مستغرق اولوب تمام نوره
سرلوحه ایدی صف سطوره

چون سلکی کهرا یروب نظامه — اول سبحه یه اویدی بو امامه
باتدی آدی تاب ماه و مهرک — طوغدی کونی ساکن سپهرک
قیلمدقده تمام ادای رکعت — تعدیل ایله سجده و تحیت
ماننده ٔ روح عرشی پایه — عزم ایلدی جانب سمایه
پرواز ایدوب اول براق رعنا — مرغ نظر ایدی اوچدی کویا
کتدکجه او شوق ایله مسلم — چون خردل اولوب کوزنده عالم
سیر ایتدی او شام روزانرده — خورشیدی منازل قمرده
بازاولدی درسماء اول — تشریف ایدوب اول نبی اکمل
تابنده ٔ نور ایدوب کاهی — نعل سم راهواری راهی
اول شامده اولدی شتشوهب — صابون مه ایله لکه ٔ شب
ذاتیله آنک برای تأنیس — برعبد مکاتب اولدی برجیس
افلاکه چو صیت عزمی ایردی — اول شوقیله زهره چرخه کیردی
نور ندن آلنجه مهر سایه — اول فخر ایله صغمادی سمایه
کوردکده او دهرک آبرودین — سرچشمه ٔ مهر بولدی صودین
مریخی قیلوب قدومی شادان — قیلدی حملی یولنده قربان
مه صانمه سروری بیانه — تاجن زحل آتدی آسمانه
تشریف سعادتیله یکسر — سیاره یه ایردی سعد اکبر
کرسی یه چیقنجه قیلدی بیعت — بالجمله ملائک انده قت قت
میزان عیاری صاف قیلدی — نقصاننه اعتراف قیلدی
رفع اولدی میانلرنده کی جنکی — پاداش اولوب عقرب ایله خرچنک
کوردکده تنفرین خالمدن — چکدی الینی اسد حملدن
عدلی دنمهک ایروب سراسر — کرکی بره ایله قیلدی همسر
اولدی کیده رک او ماه بدره — آرام دفضای سدره

سایه صالیقاو قد بالا — سدره کوروب اکه دیدی طوبی
اندن قلیجق کذاره نیت — جبریل امین کبی حکمت
دوشدی بن سدره یه کل آسا — سر بازده مرغ بلبل آسا
اولدقده پرے معطل اولدم — دیدی که ایا نبی اکرم
ای باعث صنع ملک ناسوت — تنها روشاهراه لاهوت
غیری بزه یوق اجازت حق — سنسن وارهجق او سویه انجق
مطلوبکه اول وارانده واصل — قیل واسطه نیجه کال حاصل
قویدی بن سدره ده براقی — رفرف کلوب اولدی اکه راقی
اول فرش ایدی بر پرند پر نور — پر نقش و نگار در منشور
ماننده مسند سلیمان — امر ایتدی هوایه اولدی پران
طی ایتدی آنکله چوق منازل — قطع ایتدی انکله چوق مراحل
رفرف دخی اولدی پاغنوده — اندن دخی عرش ایدوب ربوده
عزم ایلدے بر محله ناگاه — قدینه کمند وهم کوتاه
ایرمز اکا دست فکرت و وهم — یتمز اکا پای توسن فهم
تنها او رسول بیمداسنے — قطع ایتدی فضای لامکانے
بر بیره ایرشدی که مکان یوق — بر آنه ایرشدی که زمان یوق
ایردے اکا کیم او نور باصر — یوق آنده وجود چار عناصر
بیکیف وکم ایدی هب پدیدار — یوق آنده جهات ستدن آثار
قیلدقده دخول بزم وصلت — اولدقده غریق نور وحدت
کتدی هدف حجاب مابین — منزلکهی اولدی قاب قوسین
انوار جمال او انجه پیدا — محو اولدی او دمده ظل مولا
اول بزم صفاده اولدی ظاهر — چوق کفت و شنید عشقه دائر
امانه زبان و کوش محرم — نه صوت وحروف وه هوش محرم

بر بزم ایدی کیم او بزم وحدت — رهیاب دکلدی اکه کثرت
مخصوص ایدی اکه اول حرمگاه — خلوتکه خاص سی مع الله
نه گوش اولوب نه نکته دیندی — بر حق بیلور آنی برده کندی
کیمسه اوله مز اوسردن اگاه — نه حکمت ایدی بو الله الله
قیلدی او قدر جناب باری — محبوبنه لطف و دستیاری
تعدادی انک خیاله کلمز — تعریفی بیان و قاله کلمز
عفو ایتدی عصات بیشماری — صبح ایتدی هزار شام تاری
چون اولدی نزول امر حضرت — ایندی یره آیت عنایت
تشریفده جای مستطابی — کرم ایدی هنوز جامه خوابی
بولمامش ایدی ایدنجه رجعت — ابریق وضوده آب غایت
اصحابه توردی چوق عنایت — یغمایه متاع حسن رحمت

تصدیق ایدن اولدی آنی صدیق
ایمان ایدن اولدی اهل تحقیق

یارب بعلو شان معراج — یارب بصفای نور وهاج
یارب بسمی اسم طه — یارب بحق شب مجلا
یارب بحق جناب جبریل — یارب بحق نکات تنزیل
یارب بحق خلیل شاکر — یارب بحق ذبیح صابر
یارب بانین وآه رنجور — یارب بدل حزین مهجور
یارب بسرشک چشم مظلوم — یارب بدل شکست مغموم
یارب بسرور وصل حسرت — یارب بفراق شام غربت
لطف ایله بکا عنایت ایله — بن روسیاهه شفقت ایله
انواع فساده وارسا غم — طولدردی هوا دل ودماغم
بن بوالهوس خیال وخوابم — لبتشنهٔ لجهٔ سرابم

امید همیشه دلده مدغم — یوق ذره جه خشیت جهنم
هب عفویکه ایلرم غرورے — چکمم المِ دمِ نشورے
نفس ایسه هله صفایه طوغمز — شیطانه اویار امامه اویمز
یوق مسجده کیتمکه مدارے — ذوقه کلیجک کیدر قرارے
سرمست هوا اولوب مسلم — الدن قویه مز آیاغی بردم
پرنشوه‌سے مثال ساغر — پیمانه یه دوندی کاسهٔ سر
ابرهوسندن ال چکرمے — محرابه مگر که باش اگرمے
بر سجده ایدرمی حقه بیعار — باشی طاشه دکمدکجه ناچار
اکا کیم اوله همیشه دمساز — ابلیس لعین کبی دغاباز
آنده نیجه میل طاعت اولسون — فرمانه نیجه اطاعت اولسون
تاکی بو هوای نفسه رغبت — انصاف زهی زهی بطالت

ای حضرت واهب العطایا
وے خالق غافر الخطایا

ای عالمے یوقدن ایلین وار — سن رب رحیم و بن گنهکار
بندن نه گلور خطادن اوزکه — سندن کرم و عطادن اوزکه
بن خود بیلورم ندر گناهم — اعلا بیلورم که روسیاهم
هرکونه جزا بکا روادر — حشره وارهمم یوزم قرادر
بر بن کبی عبد مجرمک یوق — اما کرم و عنایتک چوق
لطف ایت یتر اولدی غیری انصاف — قیل قلبمی مکر و حیله دن صاف
حفظ ایله عقیده‌سے خللدن — طوت دستمی یوخسه کیدم الدن
رفع ایله محبت هوایے — میل دلده کی زنگ ماسوایے
ای عقده کشای بسته کاران — هرکاره ایلیه باکه آسان
ذکرم اوله نفی ماسوے الله — ذکرم اوله دائم الله الله

ارحم بیلورم سنی الهی
نومید قومه بو روسیاهی

ای کان کرم حبیب مولی
یوق کرچه که جرمه تناهی
خیل کرماده اسکی عادت
الله ایچون ایتمه یا محمد
بر سائل بینوا ذلیلم
لطف ایله بحق شام معراج
قیل بنده کی شاد عنایتکله
قیل بنده که بر کرمکه محشر
بر لطفکی استرم کورنلر
بن کبی کناهکار ایچوندر

قیلمه بنی محشر ایچره رسوا
رد ایتمه امان بو روسیاهی
مجرملره اولملو شفاعت
بن روی سیاهی جرم ایله رد
رد ایتمه سنی سکاد خیلم
قیلمه سنی بر ائمه محتاج
لطفک کرمک شفاعتکله
حیران اوله لر اکا سراسر
بیلسونکه شفاعت پیمبر
ناچار وذلیل وخار ایچوندر

سنین چو ضمیر خلقه واقف
محتاج شفاعتکدر عارف

تم

ابتدا قصائد

جلوسیهٔ حضرت سلطان مصطفی خان
ابن السلطان غازی محمد خان رحمة الله علیه

ینه برنشوهٔ شادی جهانه شوق بخشادر ... که فیض موسم نوروز و عیده غبطه فرمادر

بساط عیش گسترده بساط عشرت آماده ... کوکلمزلی گدر اسباب جمعیت مهیادر

حریفان هر طرف طرح بساط عیش و عشرتده ... نظر قیلمک نه یاکه بر مفرح بزم رعنادر

فرحله مغتنمدر جمله عالم غم یمز کیمسه ... که شمدی نعمت شوق و مسرت خوان یغمادر

کورر بر بیرینک پرشوق و خندان اولدیغن هر کس ... که شمدی سینه لر هپ مثال مرآت مصفادر

غبار درد و غمله غنچه وش خاموش اولان دللر ... اولوب سرسبز و خرم شو قله طوطی گویادر

بو شادی و سرورلر که اولدی عالمه فائض ... نه نک تأثیریدر آیا دیمک بی وجه و بی جادر

شه عالمپناهک یمن بخت خرمندندر
مکارم پیشه سلطان مصطفانک مقدمندندر

او شهنشاهک خاکپایی کحل چشم کامرانیدر ... غبار مقدمی اکسیر فتح و شادمانیدر

او شهنشاهک مقدمیله تازه لندی سربسر عالم ... زمان دولتی دنیایه وقت نوجوانیدر

اوسلطان معلا پایه نك كیم آستاننده   جهانك شهلری ناستحق پاسبانیدر
نوله عزم سفرله كشت دشت كارزار ایتسه   كه ذات پاكی جسم عالمك روح روانیدر
سپهرداروكیرك آفتاب عالم افروزی   سریركارزارك خسرو گیتی ستانیدر
ولی نعمت عالم اوسلطان معظم كیم   جهان هپ حصه مند نعمت بی امتنانیدر
سراپا مستحق لطف اولان ارباب استعداد   اوشاهنشاهدن جویای تحصیل امانیدر

شه جم منزلت سلطان عالیقدر پرشوكت
هنرپرور شهنشاه جهانبان قدر قدرت

بحمد الله جهانی پای تا سر ایلدی خرم   نسیم نوبهاری كبی اقبال شه عالم
اوشاه كاردانك نیر اقبالنه نسبت   دینلسه ناروادر آفتابه نیر اعظم
امید اولدر كه تأییدات یزدانی اوله یاور   بلاد سلمینه كافرستانی قیله منضم
كلور تیغ سر انداز ینه حك خطا یكسان   صف دشمن ندكلو اولسه پابرجا و مستحكم
سحر طوغدقجه اصلا فرق اولنمز مهر انوردن   مگر اولمشدر اول زرین علم خورشیدله توأم
مدد كننده اوشاهك اواقدر پیچ و تاب اولدی   كه خامه موی آتش دیده كبی اولدی خمدر خم
اوشاه بیعدیلك مجتمعدر ذات پاكنده   كرمكاری حاتم شوكت جم صولت رستم

نه حاتم ریزه چین خوان جودی معن وحاتمدر
نه جم اونا غلام دركهی محمود صد جمدر

كوروب شایسته اول سلطان ذیشان كرمكاری   ممكن قیلدی تخت سلطنتده حضرت باری
سپهر جود ورأفت نجم سعد آسمان رفعت   مه اوج سعادت نیر برج نكوكاری
زماننده اودكلو حال عالم منتظمدر كیم   اولوبدر كوسفندك كرك و كبكك باز غمخواری
اولور اول خسرو سنجیده خوی ودلكش اطوارك   خجلسار ز فلاطون وارسطو كار و گفتاری
عجبمی اولسه گل بیخار اوشاهك دور عدلنده   زمان دولتنده برطرفدر مردم آزاری
اولور اعدا سپرله دفعی امید قیلدقجه   اوتیر سینه دوزك خنده یه آماده سوفاری
نگهبان اولسه برلحظه نگاه حفظ و تدبیری   مصون ایلر خزانك دستبردندن چمنزاری

هنز ورسن محصل پادشاهم دار کستر سن
مکارم پیشه سن چاکرنواز و بنده پرور سن

مه و خورشید او شاهک مستفیض اولسون ضمیرندن جم و اسکندر آلسون وایه رأی مستنیرندن
ملوک عصر کشورگیرلک تدبیری اوکرنسون کلوب عثمانیانک اول شهنشاه دلیرندن
سزا درسام و رستم طرح رسم رزم و پیکاری کلوب کورسه و غامید اننک اول نره شیرندن
غلامخانه زاد یدر او شاهک دولت و عزت بعید اولمق نه ممکن درکه عالم مصیرندن
غنای قلب تحصیل ایتدی عالم خلقی عهدنده تنزل ایلمز قارونه صورسک اک فقیرندن
اولور نخل اماسی باردار میوهٔ نصرت او خاک شورهیه کیم یاغدرر باران تیرندن
کیدوب آه و انین و درد و غم مسموع اولان شمدی دعای دولتیدر عالمک برنا و پیرندن

افندم عالمک وردی دعای دولتکدر هپ
رجای خلق عالم استداد شوکتکدر هپ

اولوب شایسته شاهم لطفنه فیاض بیچونک جهانتاب اولدی زر منجوق رایات همایونک
جهانی چشمنه تاریک ایدوب کرد سپاه کله عدو باشینه تنک ایتدک فضای دشت و هامونک
عجب غرا جهاد ایتدک رجال اهلی شاد ایتدک اولوب خوشنود اجداد عظامک اولدی ممنونک
دکلدر کاسه کاسه زهر محنت صونمدن خالی نلر چکدم الندن طالع ناشاد وارونک
نیچه ناسستحقلر اولدیلر منزل رس مقصود قالوب پسمانده بختی رهزن اولمشدر بو محزونک
بو بیکس بنده که رحم ایله شاهم اهل پرورسن سکا مورث اولوب لطف و مکارم اولدی قانونک
کوروب پامال نااهلان عالم چاره ساز اولکیم سزای لطفدر بو چاکر زار جکر خونک

سن ایتمزسن تفحص پادشاهم حال زارندن
کیمه قیلسون شکایت طالع ناسازکارندن

اولنلر خیرخواه عز و جاهک شاد کام اولسون سکا بدخواه اولان اعدایه آسایش حرام اولسون
اکر رهیاب کنج عز و اقبال اولمق استرسه قپوکده عالمک هپ شهلری کلسون غلام اولسون
بسیط خاکه ویردکجه تزلزل صرصر قهرک اساس حصن دشمن رخنه دار انهدام اولسون

اولوب سررشتهٔ توفیق حبل شرعه وابسته   کتاب جاهکه شیرازه بند انتظام اولسون
آلوب تدبیرکه دائم موافق صورت تدبیر   سپهرک کردشی همواره بر وفق مرام اولسون
بنای دولتک معمار قدرت ایلسون محکم   خیام رفعتک مشدود اوتاد دوام اولسون
دعاکویک غلام خانه زادک عارف بیکس   نوال رأفتکدن حصه یاب اغتنام اولسون

قبله ذات شریفک پادشاهم حضرت ذوالمن
خطالردن مصون غمدن بری آفاتدن ایمن

(درونعت قصر سرای بشکطاش متضمن تاریخ ودرستایش سلطان محمد خان)

زهی دولتسرای دلکش پرزیب وشاهانه   که داغ رشک در کاخ مقفی مهر رخشانه
معلا قصر والای فلکسای شهنشاهی   خوشا فرخنده منزل حبذا زیبنده کاشانه
رخامی صافدر آیینه وش فرشی مجلادر   نوله بکزر دیسم اول وجهله قصر سلیمانه
ایدربی قدر حرمت خاک پاک مشک تاتاری   قومز رغبت غبار ساحه سی کحل صفاهانه
دکلدر شمسهٔ زرپیکر اول قصر فلکساده   مجوهر مجمر خورشیدی آلمش زیر دامانه
اکا زر مهچهٔ مهدر سزا فانوس ایچون بو خصه   نه منت افسر فغفوره زرین تاج خاقانه
فرازنده اولان زرین علم اول قصر والانک   سزادر اولسه محور آسیاب چرخ کردانه
کوریدی آب وتابن حوض براقنده اسکندر   طلبکار اولمزایدی چشمه سار آب حیوانه
اوروب فواره اول والا رواقه قطره بار اولسه   دونر ایوان پرنقش ونکاری ابرنیسانه
اولوب بالیده نخل قامت فواره همواره   درازایلر زبان طعنی ابر کوهرافشانه
رخامی اویله صافی کیم اوفرش سیمکون اوزره   دونر هر قطره کیم ریزان اوله لؤلؤی غلطانه
بونک بالایه درآنک حضیض خاکه درمیلی   مشابهدر اکرچه رشتهٔ سیمین بارانه
هوا سی دلکشا آبی مصفا رسمی مستحسن   اساسی خوب ودلکش طرز وطرحی پادشاهانه
ملون جاملر پرتو صالوب اولدقچه تاب افکن   دونر اول آب صافک منبع کان بدخشانه
دکلدر زر روه سنده طاقنک فانوس زرپیکر   فرازنده همای بخت ودولت ایلمش لانه
اوزیبا سلسبیل دلکشک ذوق وتماشا سی   اولور سرمایهٔ راحت دل بی صبر وسامانه

هنرورسن محصل پادشاهم دادگسترسن
مكارم پیشه سن چاكرنواز و بنده پرورسن

مه و خورشید اوشاهك مستفیض اولسون ضمیرندن | جم و اسكندر آلسون وایه رأی منیرندن
ملوك عصر كشورگیرلك تدبیری اوگرنسون | كلوب عثمانیانك اول شهنشاه دلیرندن
سزا درسام و رستم طرح رسم رزم و پیكاری | كلوب گورسه وغا میدانتك اول نره شیرندن
غلام خانه زادیدر اوشاهك دولت و عزت | بعید اولمق نه ممكن درگه عالم مصیرندن
غنای قلب تحصیل ایتدی عالم خلقی عهدنده | تزال بلمز قارونه صورسك اك فقیرندن
اولور نخل امانی باردار میوهٔ نصرت | او خاك شوره یه كیم یاغدرر باران تیرندن
كیدوب آه و انین و درد و غم مسموع اولان شمدی | دعای دولتیدر عالمك برنا و پیرندن

افندم عالمك وردی دعای دولتكدر هپ
رجای خلق عالم استمداد شوكتكدر هپ

اولوب شایسته شاهم لطفنه نیانعش بیچونك | جهانتاب اولدی زرمنجوق رایات همایونك
جهانی چشممه تاریك ایدوب گرد سپاهكله | عدو باشینه تنك ایتدك فضای دشت و هامونك
عجب غزا جهاد ایتدك رجال اللهی شاد ایتدك | اولوب خوشنود اجداد عظامك اولدی ممنونك
دكدر كاسه كاسه زهر محنت صونمدن خالی | نلر چكدم الندن طالع ناشاد واژونك
نیچه نامستحقلر اولدیلر منزل رس مقصود | قالوب پسمانده بختی رهزن اولمشدر بو محزونك
بوبیكس بنده كه رحم ایله شاهم اهل پرورسن | سكا موروث اولوب لطف و مكارم اولدی قانونك
گوروب پامال نااهلدن غم چاره ساز اولكیم | سزای لطفدر بو چاكر زار جگر خونك

سن ایترسن تفحص پادشاهم حال زارندن
كیمه قیلسون شكایت طالع ناسازكارندن

اولنلر خیرخواه عز و جاهك شادكام اولسون | سكا بدخواه اولان اعدایه آسایش حرام اولسون
اگر رهیاب گنج عز و اقبال اولمق استرسه | قپوكده عالمك هپ شهلری كلسون غلام اولسون
بسیط خاكه ویردكجه تزلزل صرصر قهرك | اساس حصن دشمن رخنه دار انهدام اولسون

اولوب

اولوب سررشتهٔ توفیق حبل شرعه وابسته   کتاب جاهلکه شیرازه بند انتظام اولسون

آنوب تدبیرکه دائم موافق صورت تدبیر   سپهرک گردشی همواره بر وفق مرام اولسون

بنای دولتک معمار قدرت ایلسون محکم   خیام رفعتک مشدود اوتاد دوام اولسون

دعاکویک غلام خانه زادک عارف بیکس   نوال رأفتکدن حصه یاب اغتنام اولسون

قبله ذات شریفک پادشاهم حضرت ذوالمن
خطالردن مصون غمدن بری آفاتدن ایمن

❋ (در وصف قصر سرای بشکطاش متضمن تاریخ و درستایش سلطان محمد خان) ❋

زهی دولتسرای دلکش پرزیب وشاهانه   که داغ رشک ایدر کلبخ سقفی مهر رخشانه

معلا قصر والای فلکسای شهنشاهی   خوشا فرخنده منزل حبذا زیبنده کاشانه

رخامی صافدر آیینه وش فرشی مجلادر   نوله بلزرد سیم اول وجهله قصر سلیمانه

ایدر بی قدر حرمت خاک پاک مشک تاتاری   قومز رغبت غبار ساحه سی کحل صفاهانه

دکلدر شمسهٔ زرپیکر اول قصر فلکساده   مجوهر مجمر خورشیدی آلمش زیر دامانه

اکا زر مهجهٔ مهدر سزا فانوس ایچون یوخسه   نه منت افسر فغفوره زرین تاج خاقانه

فرازنده اولان زرین علم اول قصر والانک   سزا در اولسه محور آسیاب چرخ گردانه

کوریدی آب وتابن حوضن براقنده اسکندر   طلبکار اولمز ایدی چشمه سار آب حیوانه

اوروب فواره اول والا رواقه قطره بار اولسه   دونر ایوان پرنقش ونکاری ابر نیسانه

اولوب بالیده نخل قامت فواره همواره   درازایلر زبان طعنی ابر کوهر افشانه

رخامی اویله صافی کیم اوفرش سیمکون اوزره   دونر هر قطره کیم ریزان اوله لؤلؤی غلطانه

بونک بالایه در آنک حضیض خاکه در میلی   مشابهدر اکرچه رشتهٔ سیمین بارانه

هوا سی دلکشا آبی مصفا رسمی مستحسن   اساسی خوب ودلکش طرز وطرحی پادشاهانه

ملون جاملر پرتو صالوب اولدقچه تاب افکن   دونر اول آب صافک منبعی کان بدخشانه

دکلدر زر ودسنده طاقنک فانوس زرپیکر   فرازنده همای بخت ودولت ایلمش لانه

اوزیبا سلسبیل دلکشک ذوق وتماشاسی   اولور سرمایهٔ راحت دل بی صبر وسامانه

منور که جمال شاهمله که مهرا نورله
تماشا قیل که اولورمش ایکی خورشید هم‌خانه

همیشه نقش ازهاری کل جنت کبی صولمز
نیجه تشبیه ایدر آدم آنی صحن کلستانه

فروتردر انک اوج فلک سطح حضیضندن
اکه لایقمیدر همسر دیمک ایوان کیوانه

اولان دلخسته‌لر اکسیر خاک پاکنه نائل
ضرورت حکمه ونلر بر دخی دارو‌ی درمانه

نقوشی اولقدر پرکار پرصنعت که همواره
ویرر سیر کل تصویری شورش عندلیبانه

انکچون ساحلندن بحر آنک سرعتله جاریکم
شتاب ایلر اولان سرکرم خواهش بوس دامانه

سطوری موجه‌لر بر صفحهٔ غرا اولوب دریا
او قصرلی بدل سرلوحه در بالای عنوانه

یاخود بر مجمر پرزیبدر کیم خازن دوران
کتورمشدر بو بزم پرقبابه چارارکانه

دوشنمش یم سماط پرنعمدر پیشگاهنده
مشابهدر او قصر پرملاحت بر نمکدانه

انک هر شمسهٔ طاق دلارا سنده مضمردر
او خاصیت که ویرمشدر خدا مهر سلیمانه

بو نو قصر منغشدر بو منزلگاه دلکشدر
بو کلزار ارم وشدر نمونه باغ رضوانه

طربگاه ارمدن اولدیغی راجح بدیهیدر
نه حاجتدر آنی ترجیح ایچون ترتیب برهانه

نسیم خاک عنبربیزی روح افزای عالمدر
مثال بوی پیراهن مشام پیر کنعانه

درو دیوار رنک ازهاری همواره مطرادر
دکلدر کللری محتاج فیض ابر بارانه

شبانکه قطره باش اولدقجه موج انکیز اولوب دریا
دونر دامان ساحل شمعی چوق بر خوش شبستانه

تلاطم صانمه بحرک جوشش تاب شکوهندن
اولور تبلرزه عارض لجهٔ دریای جوشانه

نه ممکندر بو قصرک مثلنی بنیاد اکر اولسه
یمک محصولی منضم حاصل سرمایهٔ کانه

اکا تجویز ایدرمی عقل دوراندیش همتایی
تفکر قیل هله بر کره اودر معیار اذعانه

اکر وار ایسه کلسون طرحنه قادر صلادر هب
مهندس پیشه کان عرصهٔ ایران وتورانه

محصل کیمسه‌لر کورمش دکلدر مثل وهمتاسن
مناسب دولت آباد اولدی شاهنشاه ذیشانه

جناب حضرت سلطان محمد خان غازی کیم
جهانی پای تا سر الدی زیر طوق فرمانه

کرم ور اهل دل پرور شه پرجود کیم عالم
نیجه ایتمز دعا بر بویله سلطان جهانبانه

دعاسی فرضدر قت قت کہ بی حدو نہایتدر   نوال التفات وجودی اہل فضل وعرفانہ
اکرچہ جملہ اجدادی دلادر در بونک اما   نظیرے کلمشدر خاندان آل عثمانہ
اولہ والا جناب آستان درکہی دائم   ملاذ وملجا حاجتوران نا بسامانہ
جہان طوردقجہ طورسون چارہ ساز مکرمت جویان   اولوب ہردم مدد رس تا بمحشر دادخواہانہ
اولہ سرسبز وخرم آستان دولتی تاکیم   چراکاہ اولہ بو صحرا غزال خاورستانہ
بو قصرین اہلیہ معمور مولا عز وشوکتلہ   اولہ تا مہر ومہ آویزہ طاق چرخ کردانہ

دعاکونہ آنک تاریخ اتمامن دیدی عارف
مبارک اولہ بوز بیندہ منزل شاہ دورانہ

(در وصف خنک صبا سیر بادشاہ عالمپناہ رحمة الله علیہ)

بارک الله زہی اسب صبا سرعتکم   ہمعنان اولسہ کچر برق سبکجولانی
بردمر قربدوی رخش کران جثہ کایدر   کوہ آہن کبی لرزندہ بو چار ارکانی
اوچ یشار برعربی طای کہ خرام ایتدکجہ   رشک خوبان عربدردیسہ لرارزانی
سیر ایدنلر اوخوش اندامی کوزندن صاقنور   جنبشہ باشلیوب ایتدکجہ غبار افشانی
حبذا اسب سبکسیر کہ اولمز نمناک   پای سرعتلہ کذار ایتسہ اکر عمانی
تک وتاز ایتسہ غبار سم سختندن اولور   عقل آشفتہ روہ مایہ دہ حیرانی
شمدیدہ بی بدل اماکہ یاشن بولدقدہ   شبہہ یوقدر کہ بو جنبشلہ آلور میدانی
بکزہ دزسم آنی طاوس خرامانہ اکر   کرم جولان اولیجق ظاہر اولور رجحانی
بوکسملہ بوکا تصویر دینورسہ یراشور   بلکہ بر بویکہ تکادر بزہ بیلمز آنی
نیجہ تصویر کہ محال اولہ بلمز اصلا   شعلہ می برقمیدر ایلسہ کر جولانی
راکبن حضرت حق ایدہ خطادن محفوظ   کحل اولہ دیدہ لرہ کرد سم یکرانی

شرر نعل سمندندن اولہ ہموارہ
ظلمت آباد زوایای جہان نورانی

(قدومیہ کوپریلی زادہ فاضل احمد پاشا رحمة الله علیہ)

ینه وقت تباشیر سطوع مهر شوکتدر
اوزر منجوق دولت نیر صبح سعادتدر

فروغ مهچهٔ رایات شاهی اولدی عالمتاب
که ره گمکردهٔ تیه غمه نجم هدایتدر

مجلا شکل کلیچ در گنجینهٔ اقبال
مطلا شمسهٔ طاق بلند ایوان رفعتدر

دکلدر لمعهٔ خیط الشعاع چرخه تاب اولکن
مزرکش تاروپود شقهٔ اعلام نصرتدر

بحمد الله ینه دسردیٔ ایام غم گیدی
خجسته موسم اول بهار شوق و بهجتدر

ینه فرخنده هنگام ورود خیل شادیدر
رجوع فوج فوج لشکر آلام و محنتدر

نمایان اولدی صف صف عسکر نصرت اثر شمدی
گروه جیش اندوه غمه وقت هزیمتدر

برینه کلدی گویا قالب فرسوده نک جانی
جهانی نغمهٔ شوق و طرب طوتمش قیامتدر

بوموسم شادیٔ روز وصاله رشک فرمادر
که وقت انقضای مدت ایام فرقتدر

غزات شیر دلکیم کلدی آنک هر بری گویا
هزبر بیشه گاه کارزار دین و دولتدر

مآل معنیٔ العود احمد آشکار اولدی
که صوب خطهٔ دار الامانه وقت عودتدر

او جیشک پیشوای نافذ الحکم عدو گیری
وزیر حیدر ی الحملهٔ رزم صلابتدر

مکرم گوهر پاکیزه طینت صدر اعظم کیم
غبار مقدمی اکسیر شادیٔ مسرتدر

مه برج سعادت آفتاب اوج دانایی
مدار گردش عالم سپهر جود و رأفتدر

سمیٔ احمد مرسل جناب حضرت پاشا
که دائم مسلکی شهراه بیضای شریعتدر

مشیر کاردان شاه اسکندر صلابتکم
ارسطولرا کاشا گرد درس رأی و حکمتدر

عمید الملک آصف رای صاحب حزم یکتاکیم
وکیل بی عدیل صفدر و جم فر و شوکتدر

مکارم پیشه درجود آزما در اهل پرور در
ملکخو در مسیحا فیضدر سنجیده خصلتدر

ایدن تحریک دائم رایت اعلام و اقبالن
نه یا که عزم و جزم ایتمه نسیم فتح و نصرتدر

غبار موکب منصوری هنگام توجهده
عدو یه زوری کیم سرمایهٔ صد گونه حیرتدر

اولوب خیل دعا گویانه زیب افزای پیشانی
حقیقتده جواهر سرمهٔ اهل بصیرتدر

صفاهان ملکن آلمز سر چشمان عینته اما
انک جاروبکش درگاهی اولمق جانه منتدر

گزیده جابر کسر دل اندوهکاران کیم	غبار خاکپاسی مایهٔ اکسیر دولتدر
داروب شهدلر و اعیان شهر ولسون جبین فرسا	درعدلنده کیم خیل دعاگویانه رخصتدر
عجمی اولسه خاک پاینه افتاده بیدللر	شرفیاب زمین بوس اولمشلر خیلی مدتدر
اولوب معلم صدار تلیم وجودیله مطرزدر	مناسب جامه دربالا سنه زیبنده خلعتدر
نسیم لطفی باران کف جود گهرباری	همیشه برطرفاز غبار گرد کلفتدر
او سرخیل غزاتک کسر قلب صف دشمندن	مرادی یعنی اسلامی اعدادن صیانتدر
بو عزم و جزم ایله زیر کمین بتکده اهالی	برایکی کون عدوی کینه جویه استمالتدر
عجمی اولسه اعدا خاک اول صدر ذیشانه	مخالف پیشه کانک حاصل کاری خسارتدر
او مهر اوج اقبالک مثال سایهٔ قهرندن	بری دائم حضیض خاکساری و مذلتدر
احبابه اولوب لطف اوزره بسام التیام آور	عدویه صفشکن بر قهرمان شیر صولتدر
یکانه صاحب سیف القلم کیم توام اولمشدر	زبان تیز نوک خامه سی شمشیر سطوتدر
قالورمی بر برندن کلکک شوخی تیغ برانی	بری ماحی بدعت بری حامی شریعتدر
اولالدن حاسم پیوند جسم دشمنان تیغی	هیولا شکوه کیر اضطراب حمل صورتدر
دل ودست مکارم پیشه فیض آشناسی کیم	بری کان فضیلت بری دریای سماحتدر
او کنج گوهر پاک گرانقدر معارفدر	بو بحر بی کنار موجخیز جود و رأفتدر
نه بحرا ما بونک همواره احسان ایتمه درکاری	یم جودنده بو قدر جزری اصلا بی نهایتدر
اودگلی سهل وحزنی ایلدی سیراب کیم عالم	سحابک گریه روین گورمدن هپ پرملالتدر
جهانه ولدی شامل اقدر احسانی کیم شمدی	تهی دستان عالم بی نیاز اهل ثروتدر
برابر درهمان خاک سیاهه همترازودر	پاشنده سیم و زر اول رتبه ده بی قدر و حرمتدر
بیلک خاکی پر زیب ایتدیکندن دست درپاشی	شبانکه آسمان خوی کردهٔ شرم و خجالتدر
مثال زمرهٔ خدام هر روز آستانندن	سحر که مهر گردون جبهه سای استکانتدر

مکارم گسترا صدرا نسیم التفاتکدن
مشام آرزو پرنکهت ذوق و مسرتدر

کرمکاراکینه رشحهٔ باران لطفلدن   کل پژمردهٔ امید سیراب طراوتدر
سن اول صاحب کرمکان سخای بیمدانی سن   سکا نسبت مماحتکاریٔ طی عین خستدر
معالی کابراعن کابراولمشدر پرستارک   سکا میراثدر نشر مکارم غیره صنعتدر
متاع ناروواج دانشی بی اعتبار ایتمک   قدیمی کرچه چرخ کینه جویه رسم وعادتدر
نوله اربابی ایامکده اصحاب نصاب اولسه   بحمد الله زمانک روز بازار فضیلتدر
نیجه ایام ایدی طاق فراموشیده قالمشکن   متاع معرفت دورنده زیب دوش رغبتدر
سن اول ناقدعیار قدردان جود کسترسن   که دائم اهل دیده دانشه کارک رعایتدر

نه وار منظورک اولسه عارف بیکسکه فی الجمله
معارف آشنا در حصه دار قابلیتدر

بنه خالی دکل هر فنک اربابیله شرکتدن   ادیب نکته داندر شاعر نازک طبیعتدر
سزا وار کرم اخلاص کستر برثنا خواندر   محل مرحمتدر لایق لطف ومروتدر
اولوب آزرده رسم صحبت ابنای عالمدن   نیجه دمدر یری کهف الامان کنج عزلتدر
چکوب دامان استغنایه پاین ایلمز اصلا   درارباب جاهه التجا مانوس وحشتدر
عجبمی اولسه رهیاب حریم کلشن لطفک   که چوقدن بویه کاهی خارزار دشت حسرتدر
قالور سرکشته خصر لطفک اولمزسه اکرهادی   شب اندوهده کمکرده راه تیه حیرتدر
بوکستاخی‌لی کرم احتیاج اعتذار ایتدی   کرک مدحه جسارتدر کرک تصدیعه جرأتدر
انک مقصودی انشاد مدیح ذات پاکگدر   نه اظهار معارفدر نه عرض شاعریتدر
مرادی انتساب کمترین بنده کانکدر   امیدی زمرهٔ خدام درکاهکله الفتدر
درونیدر خدا شاهد عبودیت درونیدر   حقیقتدر سکا چاکر لکی محض حقیقتدر
نه حاجتدر بیانکم غیری ممدوح اتخاذ ایتمک   سخن سنجان عالم سن طورر کن عین تهمتدر
بومعنایه همان ادراکک درا کک یتر شاهد   سنک آیینهٔ پاک ضمیرک بی کدورتدر
خلوصیله دعا هنکامیدر سوز بولدی پایانن   نیاز مخلصانه محرم بزم اجابتدر
همیشه مهچهٔ زرین شاه خاورک تاکیم   ظهوری منهزم ساز سپاه زنک ظلمتدر

عدو مقهور اولوب هر دم احبا شادکام اولسون ‌ ‌ قدوم کایسنک کیم مژدهٔ اقبال دولتدر

اوله دائم مباهی مسند رفعت وجودکله
کذاتک حق بیلور شایستهٔ صدر سعادتدر

(قصیده در مدح صدر اعظم مصطفی پاشا)

نجم طالع برج شادیدن نمایان اولمده ‌ ‌ چرخ گردون یعنی دلخواه اوزره گردان اولمده

حمد لله کیم نسیم نوبهار فیضنله ‌ ‌ غنچهٔ پژمردهٔ امید خندان اولمده

خشکسال یاسله خالی قالان گلزار شوق ‌ ‌ آچیلوب شمدی خیابان درخیابان اولمده

رسته بازار المده جنس غم نابود اولوب ‌ ‌ شکر ایزد کیم متاع شوق ارزان اولمده

شمدی اولمقده فراهم کرده بازار نشاط ‌ ‌ جمع اسباب پریشانی پریشان اولمده

یاد ایدوب ایتدکلری اوضاع ناهموار دن ‌ ‌ بخت بیداد آزما شمدی پشیمان اولمده

عدل دوراُفتله خراب آباد دل معموره زار ‌ ‌ کهنه بنیان اساس جور ویران اولمده

بولمده کوندن کونه رغبت متاع معرفت ‌ ‌ مایه داران هنر محسود اقران اولمده

اهل استعداد اولوب شایستهٔ فیض کرم ‌ ‌ بهره یاب التفات صدر ذیشان اولمده

حضرت صدر مکرم مصطفی پاشا که چرخ
ارتفاع رتبهٔ جاهینه حیران اولمده

اول وزیر بنده پرور کیم فلک بیک جانله ‌ ‌ خدمت درگاه والاسنده پویان اولمده

اول مشیر صائب التدبیر کیم اعدا سنک ‌ ‌ دور پهنای جهان باشینه زندان اولمده

دست گوهربار ابر آثاری هنگام عطا ‌ ‌ رشک فرمای نوال ابر نیسان اولمده

شوره زار خواهشه اولدقجه لطفی قطره پاش ‌ ‌ خجلت اندوز سحاب نوبهاران اولمده

برنفسده صد هزاران مرده یی احیا ایدر ‌ ‌ جویبار لطفی رشک آب حیوان اولمده

صیت لطف وجودی عالمگیر اولوب افراد خلق ‌ ‌ دولت واقبالنه جمله ثنا خوان اولمده

قیلمده تدبیر بیماران طبیب همتی ‌ ‌ لطفی جزء اعظم ترکیب درمان اولمده

نافذ الحکم قضا تأثیردر کیم امرینه ‌ ‌ گردن افرازان عالم زیر فرمان اولمده

صرصر قهری وزان اولدقجه هنکام غضب — شمع خورشیدی سپهرک زیر دامان اولمده
بارک الله فیض استعدادکیم بی اختیار — هر عقل اول جنبش واطوارە حیران اولمده
عالمک امیدی احراز شرف قیلمقده هب — اول در دولتمآبه سینه دربان اولمده
خاکپاسی عالمه سرتاج فخر واعتبار — کرد رخشی توتیای چشم اعیان اولمده

حبذا رخش جهان پیمای چابکسیر کیم
سایه سن یوللرده قور سرعتله پویان اولمده

اول صبارفتار خنکک برق جولانکیم اکا — کشت صحن کوهسار ودشت یکسان اولمده
کوه پیکر سخت سم بر رخش خوش رفتار کیم — جنبشندن قبۀ افلاک لرزان اولمده
آهوان چینه بکزر تنک خطا در جنبشن — رشک طاوس ارمدر کرم جولان اولمده
اولسه جولانکاهی پهنادشت صحرای امل — تنکدر اول اسب چابکسیره میدان اولمده
نیمرهده بی محابا سبقت ایلراسته — پیک چابکتازادهامی شتابان اولمده
نورسان چین دفرخاری کتورمز یادنه — سیر ایدنلر اول خوش اندامی خرامان اولمده

صاحب صدراکرمکار امعالی پرورا
ای که دائم یاورک توفیق یزدان اولمده

سنسن اول صاحب سماحتکم مهبر دازاولوب — جمله ارباب دله لطفک نکهبان اولمده
ساحۀ دولتمدار آستان دولتک — قبلۀ امید اهل فضل وعرفان اولمده
روزه داران کهن ال تمناشمدی هب — دولتکده حصه یاب خوان احسان اولمده
یوزسورن اشکسته لر درکاه عالیشانکه — جمله مقدارنجه هب شایان احسان اولمده
ایتمسونمی ملتجا باب بهشت آیینکی — مشکل ارباب خواهش آنده آسان اولمده
بزم پرزیبکدر اول کلشنکم انده دائما — بلبل طبع سخنور نکته کویان اولمده
لیک هر بر نکته اشنای ادای منقبت — داغ سوز طبع معجز کوی سحبان اولمده
مدحتکده کرد پای ادهم چالاک کلک — کحل خاموشی خوشکوی صفاهان اولمده
وصف ذاتکده اولان شعر ترک هر نقطه سی — آفتاب عالم آرا کبی رخشان اولمده

حاصلی

حاصلی منتی دعای دولتکله عارفان
نظم پاکی دلپسند نکته سنجان اولمده

رفته رفته فیض الطافکله اول آشفته حال
سرفراز زمرهٔ ارباب عرفان اولمده

منقبتخوان دعا درخامه شمدی کوردی چون
وصف ذاتک ماورای حد امکان اولمده

مهر عالمتاب اقبالک اولوب کردون فروز
برج دولتده اوله دائم درخشان اولمده

فیض حق پرنور ایدوب کاشانهٔ آمالکی
شمع بختک دائما اولسون فروزان اولمده

حق همان قیلسون قرین رتبهٔ فیض قبول
شوکتک تأییدینه عالم دعا خوان اولمده

خیرخواهان شادکام شوق اولوب قالسون ولی
آتش غمله عدو همواره سوزان اولمده

حضرت حق ذاتکی حفظ ایلیوب آفاتدن
مستدام ایتسون حکومتکار دوران اولمده

❊(قصیده در وصف مشار الیه مصطفی پاشا)❊

کاشن طبعه وزان اولدی نسیم شادی
قیلدی اشکفته کل خاطر غم معتادی

اولدی کمکرده رهان شب تاریک غمه
کوکب سعد اثر بخت وسعادت بادی

بویله برنقش فریبنده ظهور ایتمدی هیچ
قوره لی دست قضا کارکه ایجادی

بونشاط ایله جهان شمدی فراموش ایتدی
موسم خرم نوروزی دم اعیادی

اولدی خیناکری شوقه مبدل شمدی
دل محنت زده نک زمزمهٔ فریادی

حضرت صدر کزینک اثر همتیدر
بویله سرکرمی شوقینه جهانک بادی

حمد لله که نصیب اولدی دعاکویانک
مهر شبدیزینه روماله استعدادی

مصطفی نام وعمرصولت وبوبکر منش
واضع الاصل قوانین ورسوم دادی

علوی الهمم اول صدر مکرم کوهر
کاولدی اکسیر کرم جوهر استعدادی

حزم وادراکله دانشور طبعی توأم
ذات فرخنده سی شخص کرمک همزادی

کمترین نفحهٔ الطفیله کذار ایتسه صبا
یوسفستانه ایده یعقوب حزن آبادی

اولسه لايقمی دكل ساز نواز بالا — مجلسن فيض اثر صحبتنك عوادی
سعيله كسب وتعلمله دكل دهبيدر — جودت طبع هنر پيشهٔ مادرزادی
اوردشله او مهابتله سوار اولدقجه — اولسه لايق نيجه بهرامكرك استادی
برنكاه غضب آلودی هراسان ايلر — عرصهٔ رزمده صدر ستم وصدكشوادی
ايدر اعدايی شكست اولسه ده كوه آهن — نرم ايدر آتش قهر وغضبی پولادی
طوره مز صدمه سنه قرشو اولوب پا برجا — صف اعدا نقدر اولسه اكر اشدادی
مهره غالب كوره نور فيض رسان اولمقده — طبع دراكك معالی منشن وقادی
لطفی بر ذرهٔ ناچيزه ظهير اولسونده — كورسون اسلاف اكارم اثر امدادی
متعذر دراكر صفر الوف اولسه نجوم — بيكده بر خلق پسنديده سنك تعدادی
آتش وآب آشوب اولدی چو شير وشكر — ائتلاف اوزره قيلوب لطفی بوچار اضدادی
فيض بخشا كف درپاشكر نسبتله اولور — ذكر آثار كرام سلف استطرادی
حسن اخلاق خدا داده مشهور اولدك — عالمك جمله دعا درسكاهيب اورادی

عارف زاره قرين اولسه اكر لطفك اولور
برطرف بخت ستم پيشه سنك تعدادی

لايق نظرهٔ لطف اولديغن ايلر تأييد — بونو آيين اثر پاكله استشهادی
اوله هر نقطه سی داغ دل صد خاقانی — اولسه اصغا يله تحسينه قرين انشادی
كاوش كان معانيده خجلساز اولدی — تيشهٔ خامه سی رسم وروش فرهادی
نيم ايما ايله صف بسته اولور وقت مديح — اولمش افواج معانی وقدر منقادی
قصدی احوالنی دركاهكه عرض ايتمكدر — قورقرا ماكاوله تصديعه سبب ايرادی
صدق واخلاص دعا ايله ثنا كاريدر — چار اركان عبوديتنك بنيادی
قالور آواره شب غمده پريشان احوال — اكر اولمزسه اكه نير لطفك هادی
رشح جود كله اوحيرت زده نك چوقدندر — دفع اكدار غبار غمه استمدادی
حق بيلور كيم اوله‌لی مظهر لطف وكرمك — انبساط طرب انكيز نه چرخك بادی

خیمهٔ جاهڭ ایروب پایهٔ افلاکه
اوله سربستهٔ اطناب خلود اوتادی

دیه همواره ثنا کارڭ اولان عالمیان
پای برجای اوله عز و شرف مزدادی

❋(قصیده در مدح وزیر مشار الیه مصطفی پاشا)❋

همت مدحڭه خامه اودمکیم شتاب ایدر
مشق دعای صدر مکارم جناب ایدر

باشلر فسونه پرده کیان خیال الله
اولدمکه طرح رسم سؤال وجواب ایدر

اولدقجه گرم شوق سخنسازئ مدحڭ
مجموعهٔ خیالی بتون انتخاب ایدر

اولسه وزیده خاطر وقادی باد فیض
گرمئ شوق نظمله پر التهاب ایدر

هر نقطهسن سواد نگاریر مدحتڭ
داغ افکن درون مه وآفتاب ایدر

کوردکجه آتشین نفس طبع ساحری
ارباب نظمی آتش غیرت کباب ایدر

کویا که خط مدحتڭ هر کشیدهسی
محسود کار لمعهٔ مدشهاب ایدر

حورایه کارسازئ ماشطهٔ خیال
ابکار فکر مایهٔ شرم و حجاب ایدر

اتحافه اول وزیر معلا جنابه کیم
ارباب طبعی حاطفتی کامیاب ایدر

همنام مصطفای رسل کیم جناب حق
ذاتن سریر عزت ایچون انتخاب ایدر

حاتم شیم او صدر کریم الخصائل کیم
جیب امیدی بخششی پر زر ناب ایدر

صدر بلند مرتبه کیم طوغنی فلکڭ
زینتفزای ماهچهٔ آفتاب ایدر

جود آزمای سطر اوکرمکاره حاصلی
تشبیهدن فخار و شرف اکتساب ایدر

شوق سخنسرائی وصف سماحتی
دریای طبعی لجه پر اضطراب ایدر

زهر ستمله اهل هنر تلخکام ایکن
شیر بیمذاق چاشنی شهدناب ایدر

سرمایهٔ سحاب کهرپاش نوبهار
وقت عطاده ابر کفندن حجاب ایدر

شوق ونشاط همره اولور بخت همرکاب
اولکیم عزیمت در دولتمآب ایدر

جور سپهر سفله منشدن امان بولور
اول درکه رفعه اوکیم انتساب ایدر

اوتادغیب خیمهٔ عدل وسداد نه حبل متین شرع قویمی طناب ایدر
کلغنچهٔ امید ضیا بخش مهر اولور اول دمکه فیض رأفتی پرآب وتاب ایدر
وقت خزان غمکه زمان شبیدر کلزار طبعه موسم عهد شباب ایدر
اولدقجه احتسابی مهمساز شرع پاک رنج خماری نشوهٔ طبع شراب ایدر
خورشید جود ورأفتی اولدقجه شعله تاب دریای فتنه موج بلانی سراب ایدر
خط منیفی خامهٔ اسلافی رشکله کیسوی دلبری کبی پرپیچ وتاب ایدر
کردون غبار رخشنی هنکام ترک وتاز کحل جلای باصرهٔ آفتاب ایدر
درخواب استراحت ایکن دولتنده خلق چشم امید عالمی مشتاق خواب ایدر
احبابی ناتوان ایسه ده یمن همتی کرشیب اوراسه خصمی اکر پنجه تاب ایدر
وقت غضبده قرشو قومز نار قهرنه اعدامی شیر شرزه ایسه اجتناب ایدر
حصن امیده لطفی اولوب واضع الاساس بنیان جوری صرصر قهری خراب ایدر
ایلر بریده خنجری سرباز فتنه یی اعدایه اول زمانده که سوق خطاب ایدر

رمزآکها نکات کلامک حکیم عقل
هرنکته سن تأمل ایله برکتاب ایدر

سن اوبرکزیده کرمکار بی همال کیم بی دلالی مرحمتک کامیاب ایدر
صاملز کف جواد یکه نسبت عرادن جود اکارم سلفی کیم حساب ایدر
درکاه رفعتنده سعادت ملازمک خدمتکزارک اولمغه دولت شتاب ایدر
استرسه برکینه کدایی سماحتک برسر بزرک خواجهٔ عالیجناب ایدر
اول لطفی قیلدی مرحمتک اهل طبعه کیم وقت تموز کلشنه فیض سحاب ایدر
دنیایه بردخی قیلمز سرفرو اوکیم جاروبکشان درکهکه انتساب ایدر
بیداد بخت کینه نمادن شکایته ارباب دل حضورکه طورمز شتاب ایدر

عارف دعایه باشله که اول جود کسترک
اولکیم دعاسن ایلیه رأی صواب ایدر

یمن دعاسی دست ثناکار دولتن
بهجتفزای نور مه و آفتاب ایدر

بی شوب زرق اولان دعوات شبانه‌یی
امید اودر که حضرت حق مستجاب ایدر

روزی قیله سعادت ایله عمر بیحساب
اول چاره‌ساز کیم کرمن بی حساب ایدر

پیرایلسون سعادت واقبال دیمنله
اول شیبی آخر عهد شباب ایدر

(مدحیه در وصف مشار الیه مصطفی پاشا)

اولوب شاداب فیض نوبهار لطف یزدانی
بلوردی دلده بر بر کل سکبی آثار خندانی

جواهرباش اولوب باران نیسان طربزایی
صدف وش کلدی پر گوهر کام اولدی دامانی

اوزر منجوق دولتکیم چراغ افروز نصرتدر
صالوب پرتو بوتیره خاکدانی قیلدی نورانی

او والا منجه کیم شمع شبستان سعادتدر
فروغندن پر اولدی سربسر بو کاخ ظلمانی

کورندی غرفهٔ بام فلکدن شاهد مقصود
قضا بر وفق دلخواه ایتدی کردان چرخ دورانی

قیلوب دیبای کلریز نشاطی زیب دوش دل
نصیب جسم زار دشمن ایتدی داغ حرمانی

بر ایتدی شش جهاتی غلغل کوس ظفر شمدی
قیلوب مملو صدای پنج نوبت چار ارکانی

اینانمز دلکه بردامی شب تاریک اوله ظاهر
او دکلو فائض اولدی دهره فیض نور ربانی

زبان مدحندن عاجزدر قلم وصفنده قاصردر
بولطف شاملک کیم حق تعالی قیلدی ارزانی

جهانده کیمسه‌لر مثلن نه کورمشدر نه ایشتمش
بو بهجتکم جهانه اولدی زیب افزای روحانی

محصل قائد توفیق یزدانی اولوب رهبر
عجب فتحه موفق قیلدی حق دستور ذیشانی

مه برج سعادت آفتاب مطلع دولت
شرفبخش صدارت مسند آرای جهانبانی

مهیر داز عالم صدر اعظم صفدر اکرم
جهاندار مکرم عقل اول نیر ثانی

شجاعتکار دولتیار رأفت خوی همتجوی
که اولدی رشکفرمای کارزار پور دستانی

مکرم کوهر دریای مواج کرمکاره
مشخص فیض ربانی مجسم نور یزدانی

سریر دولتک زیبنده شمع عالم افروزی
سپهر رفعتک تابنده خورشید درخشانی

سحاب جود رافت مصطفی پاشای غازی کیم
آنك سوندوردی آب تیغی نار شرك طغیانی

او دستور جهاد اندیشه صدر داد پرور کیم
نه یانه عزم ایدرسه حضرت حقدر نگهبانی

او دریای مکارم بحر زخار معالی کیم
تجملساز اولدی دست جودی ابر گوهر افشانی

ولی نعمت عالم که خوان لطفنك دائم
سزا دراولسه شاکین طرهٔ حور امکرانی

انك ابر کف پر جود نه یکزردی فی الجمله
سحاب گریه رویك آب حیوان اولسه بارانی

خدیو یکقلم وساز عالم کیم نهاد نده
قونلمش همت اسکندری حزم سلیمانی

اولوب ابر جواهر پاش لطفی عالمه شامل
مثال سلکك گوهر قیلدی دهری غرق احسانی

او صدر بیهما لك نفحهٔ گلزار اخلاقی
کتوردی شوقه بلبل کیبی طبع نکته الوانی

غبار خاکپایی دیدهٔ بختی قریر ایتدی
مثال بوی پیراهن دو چشم پیر کنعانی

سپهری پر قیلوب مشکین شمیم گلشن خلقی
دماغ چرخی قیلدی عطسه ریز صبح شادانی

سرافراز ایلدی نخل امیدی رشحهٔ لطفی
قیلوب سیراب و خرم گلستان فضل و عرفانی

آنك سرپوش اولور کمتر حبابی دیك افلاکه
تموج ایلدکجه لجهٔ زخار احسانی

آلور آغوشه آنی طاق مسندگاه دستوری
نیجه آغوشنه آلورسه هاله ماه تابانی

او والا پایکاهك آرزوی نیل رفعتله
ایدر جاروب صحنی شهپرین مرغ سلیمانی

رهایاب اولدی عالم خارخار درد محنتدن
که برق تیغی سوزان ایتدی خارستان حرمانی

مصفا طبع اشراقی نهادی دادگستر کیم
اولور بزمنده آنك حکمت اموزان یونانی

اولور همحال نفس ناطقه لطف کلامندن
اولنجه تربیت ساز قوای روح حیوانی

قیلوب معمار عدلی سربسر معموره دنیایی
دل دشمنده چون گنجینه پنهان اولدی ویرانی

هجوم ایتزدی گرد راهنه دلریشلر بویله
اگر اولماسه جزء اعظم داروی درمانی

مثال پرتو صبح سیاهی شب دیجور
اولور یکسان آنك نزدیکده دوره مهر احسانی

اولن گلچین لطفی غرق نور النور بهجتدر
آلور دامانه دائم گل خورشید رخشانی

او جایگاه ممتاز مضمار جهانداری که شایاندر
اولورسه اطلس افلاك پای انداز یکرانی

مصادف اولمشدر بو يله برناديده پرخاشه
نه سام نيرمى دهركهنه دستان نريمانى

قضا قيلدى حواله دشمن بدخواهنه آنكك
هزاران دردبى درمان كه اولمقدر انك آسمانى

وغاده زور همتله قيلوب تبديل ماهيت
اونور الماس ايكن پيكان تيرى لعل پيكانى

آلوب پيكانى جان دشمنى غرقاب مرك ايتدى
اولورمش مختفى برقطره ده صد شور طوفانى

نه ممكندر انكله روبرو اولمق صف دشمن
كه اكا پيشرودر خيل تأييدات يزدانى

قالوب دشمن جلاب درد واندوه ايچره جان ويردى
همندر شتاب خوش خرامى آلدى ميدانى

اولور همواره كرد انكيز اولوب دقت تك وپوده
غبار پاى اسبى چشم عقله كحل حيرانى

قيامتلر قوپار اولكوه پيكر رخشى سوردكچه
صنور سن برهوا درعرصهٔ هيجاده جولانى

ياقوب برباد ايدر خيل عدونك خرمن عمرين
عنان كرم ايتسه اول صرصر خرام برق جولانى

مثال مهر انور دور ايدر بر كونده دنيايى
ايدر چون سايه بى پروا كذر درياى عمانى

جهان آرا خديوا قهرمان صولت خداوندا
ايا پهنا فضاى كارزارك مرد ميدانى

دقايقدانى سنسن اول دبستانك كه اولمشدر
فلاطون خردنا مستعد طفل سبقخوانى

اول اسكندرمنش سنكم اولوبدر پيشكاهكده
ارسطو نارساى رتبهٔ عقل هيولانى

خديو ارايك اولدى محيى آثار فاروقى
كه سنسن منتظم ساز امور ملك عثمانى

سن اول جود آزماسنكم اولوبدر آستانكده
زبان نكته كوى ناطقه وقف ثنا خوانى

عجب درياى بى پايان ايمش بحر كف جودك
كه غرقاب ايتسه دنيايى كورلمز يينه نقصانى

درون فيض پروردكدن اول بزم منوركيم
او بزمك مهر عالمتابيدر شمع شبستانى

سورر يوز هر سحر اول آستان آسمان قدره
انكيچون جبههٔ خورشيد انوار اولدى نورانى

الكدر منبع سيلاب فيض جود كردارى
دلكدر مهبط انوار تأييدات ربانى

ايدوب كاكونه خجلت سرايت ابر لطفكدن
تولداولسه كهركام صدفده لعل رمانى

نشاط مقدمكله قوللرك سير ايلسون شوقن
عدو كورسون فلكده نيجه اولور بزم چراغانى

درون ريش غمخوارانه مرهم ساز اولوب لطفك
دل بركينهٔ اعدايه ياقدك داغ حرمانى

مهابتله مقابل اولدیغکده صف اعدایه　　قدومك کوش ایدنجه قرشوجیقدی دشمنك جانی

لسانی فهم اولنمز سطوتکدن لال اولوب دشمن　　اوله آنك مکر کیم تیغ سرتیزك زباندانی

باشندن کچمینجه دشمنان کینه اندوزك　　رها بولمق نه ممکن دست قهرکدن کریبانی

در دولتما بکدر او محراب اجابتکیم　　بو بزم افروز لطفکدر آنك شمع فروزانی

نوله کوسترسه دائم کلکك شوخی سیمیاکاری　　که اول سحر آفرینك چاه بابلدر قلمدانی

دکلدر غیره پیرو مقتدای تازه کویاندر　　که اولدر واضع الاصل نوآیین سخندانی

محل مرحمت شایستهٔ لطف ومروتدر
فقیرکدر اونتمه عارف بی صبر و سامانی

سزاوار ترحم اولدیغندن شبهه قالمزدی　　خجالت اولمسیدی مانع عرض پریشانی

کرم قیل دستکیر اول قالمسون خاك مذلتده
روا کورمه که اوله پامال جور دشمن جانی

(قصیده در وصف صدر اعظم مصطفی پاشا در هنکام قپودانئ دریا)

تنشدی فلك امیدی اولوب مدد کاری　　بو غرقه کهده نسیم عنایت باری

خلاص بولدی کران حمل غصه دن شمدی　　عجبمی کلسه بو کردابدن سبکباری

تنك مزاج امیده کلال ویرمشیدی　　سپهر بدروشك وضع ناهنجاری

عجبمی اولسه بو شوقیله چرخ دست افشان　　کبود چینی بی چاك ایتسه پیرهن واری

ترانه سنج نشاط اولدی مطرب اقبال　　کسسته قالمشیکن عود شوقك اوتاری

شکفته قیلدی چمنزار طبعی رشحهٔ فیض　　شکسته اولمشیکن رنك ورد کلزاری

جهانه مژده تماشایه رخصت اولدی ینه　　جمال شاهد بخت ستیزه کرداری

زمانهٔ ستم آیین ایله دل زارك　　مبدل اولدی ینه صلحه جنك و پیکاری

کوکلده شمدی اولان شوق و شورشك خبرین　　کتوردی شهر دلك منهیان اخباری

کورندی ساحل کام اولدی شام غم زائل　　بلوردی نیر صبح امیدك انواری

نه احتمال اوله تأثیری کوکب بختك　　بو انبساطده کل نجم طالعك کاری

خلاص بولسه نوله دستبرد محنتدن
دکل که مامن ایدندی اوکهف ابراری

بر آستانه‌یی قیلدق پناه کیم اولمش
فلکك ملازمی دائم قضا پرستاری

نه استانه حسد کردهٔ چهارم طاق
مقر معدلت نیر جهاندارے

مه سپهر هَمم صفدر ستاره حشم
فروغ مهر کرم دایهٔ نکوکاری

گل حدیقهٔ دولت نهال گلشن جود
چمنطراز بهار خجسته کرداری

کروه دولتیانك مقدم الجیشی
بزرگوران جهانك سپاهسالاری

یگانه صدر کرم پیشه مصطفی پاشا
گزیده همروش کیرودار کراری

او مهر جود که فیضیله اولدی آبستن
صباح شوقه غمك ظلمت شب تاری

او کیو همت که قلمز رها بولور فی الحال
اولورسه بیژن چاه غمك مدد کاری

گل امید آچیلور رشحهٔ پاشاندن اگر
او جود کسترك ابر کفِ کهرباری

بونك مکارمی تقلیددن مرادر
اکارم سلفك هپ کوردی آثاری

عجبمی الطفله دوندرسه کنج قارونه
خزانهٔ امل مفلس تهی کاری

کف کریمی او سرچشمهٔ مکارمدر
که آندن آب وش اولقده سیم و زر جاری

اولورسه یاوری بر غمکشك نه ممکندر
گزنده قادر اوله طالع ستمکاری

جهانیانه دکل روزگاره نازایلر
درسعادتنك کمترین زواری

ایدرسه طعنه نوله گلستان همتنك
لطافت گل خورشیده ورد جخاری

کاوردی رائض چابکسوار عزمنه تنك
کاورخرامه طولانسه اگر بو مضماری

سحاب وش که نمایان اولوب عدویه همان
کورنسه سنجق کشتی باد رفتاری

ظهور سطوت واجلالی خاکسار ایلر
مثال شرذمهٔ قوم عاد کفاری

سرستون مطالاسی شعله تاب اولمش
فرازی ایردے مگر تا بحیز ناری

او دمکه دولت وعزتله ایلیوب تشریف
انجه صدره اول داور کرمکاری

او فلك برق اثرك رسم وراه مجراسی
جکر صحیفهٔ دریایه خط بیزارے

اسنجه صرصر قهری امید ایدرسه عدو شکسته اولمیه فلکک دل کرانباری
او برج کهنه یه بکزر دل عدو کاولمشس خراب صدمهٔ طوب ستمله دیواری

یکانه مؤتمنا شمدیه عالمک سنسن
سپهکشی قپودان ستوده اطواری

خدیو نادره تدبیرسن که ذاتکده در تمام عقل وکیاست تمام هشیاری
چکوب کتورمده قلاب جود درکهکه قول ایلدک کرمکله کروه احراری
خرابه زار تمن خلل پذیر اولمز سنک مهندس لطفک اولورسه معماری
یانکده جمله فرو مانده کانک آسانڊر نفاذ رأیکله مشکلات دشواری
بو نوغزلله قلم دمدر ایلسون تذییل قبای زرکش دوشیزه کان افکاری

جوزلدی پیچ وخم زلف عنبرین تاری
دوکلدی پاینه عاشقلرک دل زاری

او شوخک ایلدی حیرتله صورت دیوار نظارهٔ کل روی بتان فرخاری
درون سینهٔ عشاقی داغ داغ ایتدی قرار دی کل کل اولوب تاب میله رخساری
متاع نقد دل وجان بدست پویاندر اولوب او یوسف حسنک جهان خریداری
حذر که کوشهٔ چشمنده درکمین اولمشس سپاه غمزهٔ ناکاه کیر طراری
نکاه لطفی شفاسازیدر اکرچه کوکل جهانی ایلدی دلخسته چشم بیماری

دم اولمز ای مه تابان که عارف زارک
سپهره چیقمیه دود دل شررباری

خدایکا نا فریاد بخت وارونڊن ستمده کندویه دوندردی چرخ غداری
کف جوادک ایدر دامکاه حیرتدن خلاص ایدرسه بو محنتکش دل افکاری
جبلتنده دل اهلینه مرحمت یوغیمش سپهر بدکهرکده بیلندی معیاری
زمان معدلتکده سنک بحمد الله متاع معرفتک طوردی سوق وبازاری
علی الخصوص که شایان تاج رغبتدر عقود لؤلؤ پرتاب نظم شهواری

سزا دراولغه هر بیری کوشوارهٔ حور — بولنمیه سالک درنظمنک خریداری
اوسحر کار زبان بند خوش ادا درکیم — سخنورانی خموش ایتدی طرز گفتاری
نسیم خوش نفس شعر دلگشاسی دیرر — مشام عالمیانه شمیم عطاری
بونو قصیدهٔ مختارک اولسه کوش ایتمک — اولوردی مایهٔ رشک روان مختاری
بو تنگنای حوادثده بک صقلمشدر — ایدردی یوخسه خجل روح پاک عصاری
همیشه تاکه ایده فلک مهر منیر — گذار که بویم نیلگون زنخاری
جناب حضرت مولا وجود بهبودین — خطادن ایلیه محفوظ اولوب نگهداری
که شمدی عالمیانک بودر سراسر هپ — سحرگهانه دعاسی شبانه اذکاری

اولوب گروه ستایشگرانی شیرین کام
نصیب دشمن دون خواری و جگرخواری

(صلحیه در منقبتخوانی صدر اعظم حسین پاشا)

نیجه زمان ایدی قیلمشدی خشکسال محن — گل امیدیمی پژمردهٔ خزان حزن
نیجه زمان ایدی قیلمشدی طالع وارون — متاع صبرمی تاراج دستبرد فتن
نیجه زمان بنی دور ایلدی بو بخت حرون — اوکان مکرمت وجود اولان افندمدن
دفعانکه ایلمدی یکانه چرخ نافرجام — نیجه زمان او طربگاه انسه محرم ایکن
هجوم لشکر محنتدن اولمشیدی بکا — اول آستان فلک پایه ملجأ و مأمن
بنی فلاخن بیداد چرخ بدکردار — بوبارگاه معلادن اولدی دور افکن
جدا دوشردی او درگاه سدره فرسادن — اولوب سمند سبکپای طالعم توسن
علی الخصوص که اولمشدی کلک خوشگویم — او بزم محترمه طوطی ستوده سخن
کمان سخت جفاکیش چرخدن چو خدنگ — ستمرسانی طالعله دور دوشمشیکن
فلک مساعد و اقبال چاره ساز اولدی — چو دست کارگر رستم چه بیژن
مبدل اولدی نشاط و سروره حزن و کدر — مگر که ایردی که الله هجوم درد و محن
افندیمی ینه کورمک میسر ایتدی بکا — فراز صدر صدارتده حضرت ذوالمن

وزارتی خبری اولدی گوش ایدنجه بکا — مثال حالت یعقوب وبوی پیراهن
ضیای مهر مکارم شمیم گلشن جود — جلای جوهر مرآت عقل معجزه فن
ستوده کارگذار نبرد رستم زال — سپه شکاف صدا افراسیاب وصد بهمن

گل حدیقهٔ دولت حسین پاشا کیم
اودر بهار خیابان طراز خلق حسن

او صدر جود منشکم اولور غریبانه — غبار خاک دری دلنشین چو خاک وطن
جهانده گورمدی هیچ بولمه‌یز کرمک — طلوع قیلدی یغنی کیمسه برج دولتدن
نظام ویردی سراپا بلاد اسلامه — اولوب ممالک اعدای دینی برهمزن
هنوز بولدی مناسب وزیر اعظمنی — جناب حضرت سلطان دین پناه زمن
مزاج عالمی تبدیل قیلدی شمشیری — اولوب عروق دل دشمنانه نشترزن
نسیم لطفله باران حسن تدبیری — بسیط ساهره دن قیلدی دفع کوه فتن
موفق ایلدی بر کار خیره حق اسنی کیم — پسند ایدوب عقلا گوردی جمله مستحسن
ویروب اساس مبانی کاره استحکام — بنای صلحه اووجه اوزره اولدی طرح افکن
وفاقه راغب اولوب جمله دشمنان اولدی — امید لطفله قانون صلحه ناخن زن
زمان صلح وصلاح اولدی درنیام ایتسون — نبردگاه گلستانده خنجرین سوسن
هزار رغبت ایله صلحه اولدیلر طالب — فکنده سلسلهٔ انقیاد بر گردن
عدو ایشتدی چو دولتله صدره تشریفن — درون سینه سینه حیرت اولدی شعله فکن
هراس ووهمله اندامی لرزناک اولدی — صدای دبدبه گوشی گوش ایدوب دشمن

مرادم اولکه مدحگده ایلیه قلم
زبان رومیله طرز مجدده طرح سخن

سبکسوار دلیری که خانهٔ زینش — شود چو دیده که شد نور دیده را مسکن
زهی سمند سبکپا که نعل او گردد — چو گرم پویه شود داغ سینهٔ دشمن
گرفته شعله ببالا دویدن از جشرش — شرر ز نعلم ازو میکند زجا جستن

کند

کند گذار زنه توی اطلس افلاک
ز نعل آینه رنگش کند اگر سوزن

فتد بخانهٔ آیینه چونکه تمثالش
محال باشد ازو نیم لحظه جا کردن

زمانه را چو زمین طی کند بیک دو گام
رسد ز صفر حمل تا باخر بهمن

پس از رسیدن خود میرسد بمنزلگاه
بوقت تاختنش گر شود خدنگ افکن

شتابکاریش آغوش سرو ز ده صر
غبار کاکل او خانه زاد مشک ختن

ازانکه خاصیت جلوهٔ صبا دارد
زمین بویه کهش میشود چو صحن چمن

چون آن سمند شتابندهٔ بزاید اگر
صبا ز شعلهٔ جواله باشد آبستن

زتاب حیرت نظاره آب شد دلها
بموبخچیز تکاپوی تند آن توسن

چو شکل جوهر آیینهٔ سپر گردد
بسان سلسلهٔ موج حلقهٔ جوشن

گرفته حلقه تماشاییان جلوه گهش
چو دور چشم ز تیر افکنان پیرامن

زناوک مژهٔ چشم آهوانهٔ او
بدست خصم سپر باشود چو پرویزن

جهانی طوتمشیکن ظلمت پریشانی
طلوع کوکب اقبالی ایلدی روشن

اوشامگاه محنده اودکلو طوتمشیدی
بسیط عالمی سرتاپا ظلام فتن

کاولوردی شعلهٔ قندیل مه چو شمع سحر
عصیر خوشهٔ پروینی قیلمسه ایر روغن

سحر کهنده انک طوغدی نیر اقبال
هزار فتنه یه اولمشکن اول شب آبستن

جهانیانه مسرت رسان شوق اولدی
ندر بو وضع دلارای رأی مستحسن

عجبمی مرغ خدنگ شهاب کرداری
ایدرسه جند شیاطینی چیده چون ارزن

هجوم صدمهٔ شهبازه پایدار اولهمز
ندکلو اولسه ده بیحد گروه زاغ و زغن

سموم قهری ایله تاب آتش غضبی
ایدر عدوی بداندیشه گلشنی گلخن

ایدر نسیم بهار مکارمی نته کیم
ثناگران دعاگویه گلخنی گلشن

جهان پناه خدیوا هنروراصدرا
ایا سپهکش مهر افسر ستاره مجن

سن اولی وزیر کرم گستر سخندان | که عقل کل آچه مز سخن خجالتدن دهن
دعای دولتکه چرخ سبحه گرداندر | کورن صانور آنی کف الخضیب عقد پرن
فغان وناله ایدر کیسه یوق زمانکده | مکر که مطرب بزم اوله سازه ناخن زن
میان بزمده اولدی گرفت شه منصور | صدای شاهی وکلبانک طوپ صدمه فکن
جهانه قیلمده دُر گرچه نشر گرد کدر | اولوب نجوم ایله پر رخنه بو رواق کهن
نسیم معدلتک رفت وروب ایدر فی الحال | غبار بیز اولیجق هر نه دم او پرویزن
عجمی عرصهٔ رزم وغاده کور اولسه | غبار سم سمندر که دیدهٔ دشمن
که اولدی آینهٔ تاب دادهٔ شمشیرک | الکده نیزه اولوب میل سرمهٔ آهن
کتوردی مکرمتک اهل طبعی گفتاره | بو دکلو صاف ودلارا کرک قماش سخن
صلا حضور که کلسون معارف اهلندن | بو جا کرکه اکر وار ایسه معارض اولان
خدا بیلور که خلوصم درون دلدندر | خطور قیلمیه قلب شریفه شبهه وظن
لسان حالله یکسان اولوب زبان مقال | برابر اولدی بکا مدحکده سر وعلن
سزا میدر که قلم پایمال کجروشان | جهانده بویله کرم ور مدد رسم وآیین
قدیمی بنده لرک دستگیری اولمقدر | افندیمز کبی صاحب کرم وزیره دوشن

ثنا کارلق ایله اولدی نامور عارف
که نقش اسمله در رغبت عقیق یمن

بوشت سیم زراندود دخمک شب وروز | همیشه تا که اوله شمع مهر وماهه لکن
چو طائران بهشتی دعای دولتکه | نشیمن درجات قبول اوله مأمن
مدام وجههٔ آمال خلق عالم اوله | او باب سدره نمای گشوده پیرامن

فراز صدر سعادتده بر دوام اولهسن
خدا قیله سنی آفتدن دهردن ایمن

❋ (قصیده در ستایش داماد شهریاری مصطفی پاشا در هنگام سور همایون) ❋

اولدی بو سحری مژده رسان اقبال | قالمدی بو شکنجهده اثر گرد ملال

ویردی

ویردی دلمردهٔ اندوهه حیات جاوید   مژدهٔ سور همایونی اثر فرخ فال
یوسف ثانی‌ی اوندردی زلیخایه بوسور   سربسر عالمه ویردی‌ی او قدر زیب جمال
برطنین ایلدی نه طاس نگونِ چرخک   چیقدی بام فلکه دبدبهٔ جاه و جلال
چشمهٔ کوش اولدی مگر سیرهٔ فلکک کاولدی پدید   دیدهٔ انجم تابنده ایله کوش هلال
اولمدن قالمشیدی مزرعهٔ آمالک   سرزده تخم امیدی نتیجهٔ دانهٔ خال
باقسه آیینه‌یه ماتم‌زده شمدی کورینور   خنده روی اثر شوق و مسرت تمثال
اولدی خورشید جهانتاب سپهر شادی   نته کیم کلشنی فیض نفس باد شمال
بر ایدر میوهٔ امید ایله جیب املی   نخل سورک که اولور هر بری بر تازه نهال
دکل آمدشدی بیهوده صبانک که ایدر   غنچی تشییعله جیشش طربی استقبال
غنچه پیرایی فیض نفس شوق و نشاط   اولدی پیرایه طراز چمنستان خیال
شمدی خاصیت شادی‌ئم سور ایله هب   گل سوری تورر شوره زمین آمال
اولدی صف بستهٔ سرکوچهٔ تعبیر و بیان   ماوراء تتق دلده کی رباب حجال
قلم نادره پرداز سخنسا زینه   اولدی مشاطهٔ نازنده عروسان مقال
نغمه‌ساز اولدی‌ی اوب پیروی طبع شوخک   کلک خوشگوی که قالمشدی زبان بسته و لال
شمدی شبدیز قلم شویله شتابانْدر کیم   تنکدر جنبشنه عرصهٔ پهنای خیال
اولدی هنگام تکاپوده مگر جلوه‌کهی   ساحهٔ بارکه صدر پسندیده خصال
ملتجای ضعفا کهف امان فقرا   قدردان شعرا مرجع ارباب کمال
منبع جود و کرم صفدر جمشید حشم   صاحب سیف و قلم صاحب ذیل افضال
برطرفساز سیهکاری‌ٔ دیجور ستم   لمعهٔ بارقهٔ جوهر عقل فعال

مکرمت کیش کرم پیشه مشا حب پاشا
صدر پاکیزه کهر صفدر بیمثل و مثال

لوحش الله زهی آصف دریادل کیم   اولدی داماد شهنشاه سلیمان اقبال
هم حرم پرور شاهنشه گردون مسند   هم فروزنده چراغ شه سنجیده خصال

اومسلم روش قاعدهٔ حسن سلوك ... ماه اوج عظمت قطب مدار اجلال
او معالی منشك لازمهٔ ذاتیدر ... وعد الطفه عجله وقت غضبده اهمال
قیلدی ایام نوازشگری عدلنده ... طوق شهبازی کبوترلره زرین خلخال
مهچهٔ رایتی اولدی کرهٔ نارهٔ مماس ... نوله بولسه مه ناکاسته وش استکمال
فتنه اول مرتبه نادیده که اولمز شمدی ... غایت خط شعاع بصره نقطهٔ خال
قلب اعداده دکر قوت سرپنجه سنی ... آچسه شاهین هما افکن عزمی پروبال
بخت بد کیشدن ارباب دلك وادین آلور ... اولسه معروض در معدلتی صورت حال
ضبطی اولسه نسق اموز اثر نامیه ده ... اوله ممدود سامات برشاخ نهال
نسخهٔ رأفتی تصحیحه اولمدن عازم ... مبحث جود وکرمده قومدی جای سؤال
خاك اکسیر اثر در کهنه یوز سوره نك ... کلمیه خاطرینه داعیهٔ مال ومنال

آسمان پایه هما سایه خدیوا صدرا
ای بهین مهر جهانتاب سپهر افضال

سنسن اول صفدر دشمن فکن دوست نواز ... کایلدك لشکر جور وستمی استیصال
ماه پرتاب مطلای رکابکدر اولان ... افق اوج شرف دولت واقبال هلال
کارداران فلك تابع فرمانکدر ... نجم بختی نوله برجیسله قیلسك همحال
نیجه تعداد وبیان ممکن اولور انعامك ... کایلدی عالمی مستغرق دریای نوال

عارف دلشده لایقمی دناءتك ایکن
درکهکده قاله مهجور وپریشان احوال

چاره ساز اولمز ایسك مرهم الطافکله قالور ... داغ داغ ستم نیشِ زبان جهال
آرزومندی رومالهٔ درکاهکده ... مسند عز وسعادتدر آکه صف نعال
شانکه لایق اولان لطف وکرم هرنه ایسه ... اسنی قیل آکه ایا منبع جود وافضال
غیریلر شوقده شاد یده اولوب لایقمی ... اوله سیلی زده حسرتله دف سور مثال
خجلتی عائق اولوب اولدی حجاب حاجب ... خاك درکاهکه اولمادی میسر دمال

خونم اولدرا اولە تصدیعە موذی بو خسە
دیردم ایتدکلرینی باکە بو چرخ محتال

جانلە عالمیان جملە دعاکو یکدر
سنك ای حاتم جم شیوە خدیو مفضال

سکا انصافی اولان نیجە دعاکو اولمز
قیلدی دنیالری صیت کرمك مالامال

سوزی تطویلی قوهنکام دعادر عارف
کاولورا اکثار سخن باعث تصدیع وملال

دیلرز حضرت حقدن کە جهان طوردقچە
اولە ذاتك شرف مسند عز واجلال

دولت وعمریکی پاینده وممدود قیلوب
ساعتی هفتە دهر هفتەسی اولسون صدسال

❊(قصیدە در ستایش دفتردار پاشا)❊

قلم کیم قدسیان عالم معنایە همدمدر
حریم محفل روحانیان غیبە محرمدر

قلم کیم دستیار خاکساران مذلتدر
معلا صدر والا رتبۀ اقبالە سلمدر

قلم کیم استقامتدە شبیە رمح خطیدر
دم فکرندە پیچ وتابلە چون موی دیلمدر

قلم کیم رشحە پاش اولە زمین صفحۀ وصفە
ریاض آرزو کیم قطرە سندن سبز وخرمدر

قلم سمار داغ سینە ریشان تمنادر
مدادی زخم ناسور دل افکارانە مرهمدر

عجبمی اولسە فائز لؤلؤی شهوار معنایە
قرین دست دریا فیض پاشای مکرمدر

سریر اذروزر ذات خیرخواه دین ودولتکیم
دقائق دانی ادراکنە توفیق منضمدر

خدیو معدلت پیرایە دفتردار پاشا کیم
وزیر محترم صدر صفدر اقبال توأمدر

اولوب شیرازەبند نسخۀ جمعیت خاطر
پریشان حال اولان دللر زماننده فراهمدر

ایدر کرد بیان تصدیق حال اول معدلتکارە
دیسم جود مصدر دریا خود لطف مجسمدر

عیارین هرکسك اعلا بیلور ادراك نقادی
شناسای مقادیر اولمدە بی شبهە ملهمدر

مناسب جامۀ زیبا در اول نخل سرافرازە
اوخامەیکم طراز عز واقبال ایلە معلمدر

کرمك تر خدیوا ملتجا سن دردمندانە
سراپا جنبشك ممدوح واطوارك مسلمدر

نسقساز امور ملك وملتسن کە تدبیرك
مرتبساز احوال پریشان طور عالمدر

ایا صدر کرم‌پرور که فیض ابر جود کله
چمنزار امانی پای تا سر سبز و خرم‌در

خدا شاهد بو کمتر داعی اخلاص عنوانه
درونی بنده کک اولق نیجه مدتدر مصمم‌در

ولی مرهون ایمش بو وقته احرازی او ما مولک
اگرچه آرزوسی رویمال ایلر نیجه دمدر

شکست اولسه سپهرک نه رواقی رخنه یاب اولمز
اساس استوار بندکی اولدقجه محکمدر

ایشم التون اولور یوز سورسم اول درکاه والایه
بانمده ذره سی کبریت احمردن مکرمدر

ستمکاران عصرک جورنه قالدم تحملدن
دل بیچاره یه لطفک مدد سازاولهجق دمدر

ثناکارک کمینه مخلصک والد حقیرک کیم
بو بنده ککبی اولده بندهٔ اخلاص توأمدر

بوناچیزک سپیدار انتظام خیل خدامه
که اول لطفی ابکا حق ابوتدن مقدمدر

او پیرک افتراقندن دل اندوه معتادک
انیسی درد و حسرت همنشینی محنت و غمدر

نشاط طبع لازمدر محصل نظم گفتاره
انکیچون شمدی کلکک خوش زبانم لال وابکمدر

همیشه تا که نرگسزار گردونه ویروب رونق
سپهرک خوشهٔ پروینی زیب هفت طارمدر

جناب حضرت حق دائم ایتسون صدر عزتده
که ذاتک منتظم سازامور خلق عالمدر

جهان طوردقجه معمور ایلسون اول دولت آبادی
که اول درگاه ارزاق عباد اللهه مقسمدر

❊(قصیدهٔ تشریفیه برای صدر اسبق علی پاشا)❊

خیر مقدم ای جهانک کشورآرا صفدری
صانک الله ای زمانک آصف دین پروری

سنسن اول آرایش درج هم کیم گوهری
نه صدف ذاتک کبی پاکیزه یکتا گوهری

چهره دار زیور عدلک عروس مملکت
زندهٔ اخلاق احسانک جهانک کشوری

درگه اقبالکک بخت جوان بر مقبلی
مکتب عرفانکک پیر خرد برابتری

رشحهٔ ماء الحیوة کلکک خاصیتی
بادزهر ایلر لعاب زهرناک اژدری

دوشمه برگز نور ادراکک دل معنایه گر
گوسترر بارزکبی روشن ضمیر مضمری

اولسه نهیک تربیت‌فرمای جر بیمحل
صرف ایدر نحو عملدن حشره دک حرف جری

آصفا حدم بیلوب فرضا سکوت ایتسمده بن

کیم طوتر نطق زبان خامهٔ افسونکری

لذتندن ایلمز ترجیح نساج خرد — نوقماش نظم ایله کالای شیر و شکری
معرفت سنده هنر سنده مکارم سنده هب — ایلمش ذاتک خدا انواع فیضنک مظهری
کیم بیلورسن وار ایکن قدر در نظمی مکر — قدر زر زرکر شناسد قدر گوهر گوهری
خیلی دمدر آرزوی مقدمکله روز و شب — زیب تسبیح زبان ایتدم بو زیبا درلری

معدلت پیرا علی پاشا که باب لطفنک
بخت و دولت حاجبی اقبال و نصرت چاکری

داور اقلیم بیپایان جود و مکرمت — خسرو فرمانروای مملکت دانشوری
سایهٔ پرهماسی کیم پناه ایلر مکر — عالم ایچره وار ایکن ظل حمایتک ستری
دیدهٔ بیدار بختی پاسبان شرق و غرب — قائد اقبالی دهرک حامیٔ بحر و بری
رونما در جمله تمثال مزایاسی خفا — اویله صاف آیینه در طبع نزاکت گستری
همتی تا شویله کیم طرف نگاه لطفنک — جوهر نظارهسی اکسیر ایدر خاکستری
کامبخشای جهانکیم پنجهٔ زرپاشیدر — آسمان عدل و دادک آفتاب و اختری
مستعار اولسیدی خاکه بر نفس تمکینی گر — استوار ایلردی کوه آسا هوای صرصری
صدمهٔ کوپال قهری ایرسه روی ارضه گر — خون ایدر تابی روان کوه گردون پیکری
اولسه نهیی گلشن آرای ادب اولمزدخی — غنچهنک دست صبادن چاک ذیل و معجری
فتنه نابود اویله کیم دورنده خوفندن دیرر — شمدی عطرک فتنهسی شم اولسه بوی عنبری
عدل و داد ایله بسیط خاکدن تحذیر ایدر — عالم بالاده تمر طائری کبک دری
تیغ مریخ انتقامندن بدلدر عالمه — امر قطعیسنده کی رسم سطور خنجری

عارفا بسدر سخن غیری دعاهنکامیدر
کیم دعادر شاهد اندیشهنک زیب و فری

عالمک قطب مداریسن خدا وار ایلدون — مرکز هستیده دوندکجه بو چرخ چنبری
مقدمکله صدرسک صدر کله مولی ذاتکی — ایلیوب پیوسته توفیق پیاپی مظهری

دامن طومار عمر ودولت واقبالکه
تا بمحشر ایلسون تذییل سال دیکری

(قصیده برای صدر اعظم مصطفی پاشا)

جناب صدر اعظم مصطفی پاشای اکرمکیم — زمان دولتی ترجیح اولور ایام عباده
اودستور مکرم پیشه کیم دست کهرپاشی — نه معدنلرده زر قویدی نه کوهر قعر دریاده
شرار تاب قهری ایرسه برکز خشک ایدوب بحری — اولوردی ماهیانک خکر سوزنده دریاده
دلی بر رشحه دوشسه بحره قندنوش لطفندن — اولوردی شیر وشکردن فزون لذتده دنیاده
سطور امر یدر برجویبار لطف وهمتکیم — بترآنکله باغ مکرمتده میوه معناده
ترازوی بوقمیدر وزن ایلسون کردون وقاریله — عیار قدر وتمکینی بیلنسون زیر وبالاده
عدیلن کورمدک کورمش اکر وار ایسه عالمده — مکر آیینه ده یاخود نکارستان رؤیاده
مقدم وهبی معجز سخن ذات کریمچون — بوبیتی ایلمش کویا کرامت برله آماده
کرمکار اولمدقسه چوق کریم کامران کوردک — نظیرین کورمدک ظاهرده دوشده مالخولیاده
اسیر ایتدی جهانی حق بیلور کیم لطف خلقیله — قول ایتدی عالمی دنیا بیلور حاجت یوق ایراده

خداوندا کرم قیل داد آل چرخ ستمکردن
یتر پامال ایدر بن بینوایی جور وبیداده

زمان دولتکده عالم اولسون کامیاب انجق — همان بیبخت وبیکس بنمی قالدم روی دنیاده
سنک عهدکده لطف ایت داورا کیم قالدی عالمده — قوللکدن غیری مسرور اولمدق اعلاده ادناده
روامی بن قالم اقران ایچنده شرم وخجلتده — دینلدکچه افندک وار مقام صدر علیاده
اکرچه بنده که نطق ایلیوب لطف شریفکله — مخبر ایلدکک مقصودیمی درکاهه انهاده
بنم حدم دکل سن ذاتکه شایانی اجرا قیل — علو همتک قدر نجه لطف ایت عبد ناشاده

یتر عارف دعایه باشله غیری صدق نیتله
اوله بالاده تا کیم قدسیان آمینه آباده

الهی دولتن پاینده توفیقک رفیق ایله — الهی غضب ایله دایما اعدا وحساده

کونن کوندن شبن شبدن سعید اند رسعید ایله
زماننده دیلسون نام غم رنج اولدی دنیاده

(قصیده برای مرحوم راغب محمد پاشا)

شهنشاه جهانک آصف فرخنده دیداری
جهانک بر نهال سایه دار دولت آثاری

زمینک آفتاب همت خورشید انواری
زمانک ماه عالم احتوای لطف بسیاری

نه کلدی خود نه کلمک احتمالی عقله وارد در
نه فرزانه قیاسا برنظیری خاطره جاری

سواد چشم حورا سرمهٔ تسوید انشاسی
شکست آموز زلف دلبران لامیه اشعاری

اولور خطیله دائم وسمه سا ابروی اعجازه
چکر کلکیله هردم چشم معنی کحل بیداری

بولمز نکهت اخلاقنک بر شمه سی فرصا
صبا کشتیله تا کهسار کوه و دشت چین و فرخاری

اولنلر نشئه مند آثار فیض رشح کلکندن
فراموش ایلدی حالات شوق جام سرشاری

اویرلر کیم سراپا سایه صالدی نخل احسانی
سپهرک آفتابی اولمدی کلمیز دیواری

نه کل کوردی نه کلشن کوش قیلدی صحن باغنده
نهال دست جودی دوکدیکی اوراق دیناری

وجودی اکتفا ایلردی بحث جوهر فرده
اکر آیینه ایچره اولسه تمثال دیداری

هوای دلکش خلقی نسیم زندکانیدر
نوله احیا ایدرسه نطق ایله صدساله بیماری

حیات تازه بخش اولمغله ذاتی روی دنیاده
سپهر پیره زالک تازه لندی طور اطواری

اکر بر رشحه دوشسه کلستانه ابر لطفندن
اولور کلخیز اودم فیض نمادن هر بن خاری

انک اشراقیاندر پیک زرطاسی رکابنده
آنک مشائیاندر پیش راهنده چوقه داری

آصلمش تکیه کاه چتر براهین کانیدر
دکل قوس قزح طاق سپهرک زیب معماری

اکر کوپال قهری ایرسه روی ارضه بردمده
ایدر قعر زمینه مستوی اوتاد کهساری

اکر قصد ایتسه عکس ماجرای عالمی ناکه
ایدردی بازکون رفتار جوی و سیل و انهاری

اورتبه امری ساری جمع اضداد ایتمه قابلدر
اکر منع ایلسه روی فلکدن قید آزاری

سمندر شاخ کنده آشیان ایلردی سرماده
ایدردی مرغ آبی لانه هم کلخنده کی ناری

سمی فخر عالم حضرت دستور اکرم کیم
عطاسی سایهٔ لطفی کبی عالمده ساری

جهانی روشن ایتدی پرتو نور چراغانی ... شتون دنیایی طوتدی لطفنک انوار آثاری

خداوندا خدیوا داورا دادار جم قدرا
ایا دهرک یکانه شهسوار صحن مضماری

زمانکده ستم معدوم اولوردی زیر و بالاده ... اکر تأدیب ایدیدی دست قهرک چرخ غداری
اندم دادن آل اهل دلک عالمده نام اولسون ... بیلنسون رائض میدان عدلک زور مشواری
سنی اطرانه ممکن سوزلرم روح کلام اولسه ... مکر انفاس عیسی ایلیه کفتاریمه یاری
نه رتبه ایلسم افراط او صافکده ممنونم ... که هرکز کس پشیمانی ندیدست از نکوکاری
هزاران و هزاران سال دولتله سعادتله ... بغشلاسون سنی عالمده احسان ایدوب باری

یاپلدقچه ید تأیید حقله قصر آمالک
الهی خانمان دشمنک بوم اوله معماری

❀ (قصیدهٔ فخریهٔ فارسیه برای راغب محمد پاشا) ❀

در کلشن معنی کل پر فیض بیانم ... بر روی بهار آب دهد رنک خزانم
در کار که حسن سخن سنج دل آشوب ... در سوق کمالات بهین زیب دکانم
در تارک خوبان شکن پر کلاهم ... در دوش هوس چاک کریبان امانم
بس خنده زند بر رخ خوبی کلم امروز ... روی سبدش حاصل باغ دل و جانم
نیلوفر بویای لب جوی ثنایم ... داغ حسد دولت شاهان کیانم
در قلزم معنی صدف کوهر وحدت ... در حیطهٔ کثرت یم بیقعر وکرانم
روح سخنم زنده کند مرده دلانرا ... با این همه بیتابیٔ دل جان جهانم
فرسوده شد از تاب دلم جای عجب نیست ... در شعلهٔ مهتاب فلک تافته کتانم
کالکم نی شکر ده شیرین دهنانست ... زانرو بهنر خسرو پر شوکت و شانم
مغز سخنم روغن قندیل صفا شد ... روشنکر آیینهٔ دل کشت بیانم
میساخت مکر ازپی شهباز کمانکر ... کیرا شده آن مرتبه تازاغ کمانم
از اوج سعادت نکند هیچ تنزل ... چون مرغ هما کس ندهد کرچه نشانم

باد ردمی افتادهٔ سرمست ایاغم / خاک قدم لای خور باده کشانم
درآینه ام جلوه کند صورت معنی / باهر صفتی زیر پس پرده نهانم
که مسئله اموز فلاطون حقیقت / کاسه کج و مج فکر دل بیخردانم
که در کف طفلان بدل سنگ فلاخن / که دست خوش معتبر پادشهانم
که سبزهٔ بیگانهٔ گلزار محبت / که در چمن عشق سهی سرو چمانم
که بسته لب خاصیت بخیهٔ حیرت / که چاک زن جیب دل و نعره زنانم
که عربده جوینده غوغای شغالان / که پوستدر طعمهٔ شیر ژیانم
که تلخی لذت ذوق بن دندان / که ذائقه پیرای مذاق لب و جانم
همواره نشد راه طلب بسکه دویدم / چون سیل نشد راست بیک نغمه فغانم
چون مایه ام از جوهر یکرنگ وجود است / آخر همه یکرنگ بود سود و زیانم

این کب زدن عارف چو بن هیچ نشاید / آن به که بگویم ز هنر هیچ ندانم

لیک از سر تحسین ز سوی آصف دوران / برساخت چونی نغمه زه گوش کانم
حالا که شنیدم سخنم یافت قبولی / بشکفت گل کامم و پر خنده ازانم
امروز بشد حالت امساک ز روزی / دم زد سحر عید ز شام رمضانم
بر بیره زن چرخ مکافات تمامست / گر عشوه فروشد چه عجب بخت جوانم
هرچند نه حد من و صد همچو منی نیست / اما ز سر شوق پسندد از دل و جانم
حسان عجم گرچه ازین دار گذشتست / همت ز بزرگان بود ار بر سر آنم
آیات هنر را بنویسم بر تعظیم / چون تحفهٔ رحمت بر دانش برسانم
این زانش اقبال عجب نیست بهمت / در تنگ زمین ار بکند کرم عنانم
زین پس بود از صدق در اوقات اجابت / دعوات خداوند جهان ورد زبانم
دارم هوس منقبتش لیک چو سیماب / از بیم خطا لرزم و وقف خجانم
هرگه که کنم نیت توصیف کمالش / از نقش دو زنهار بود مهر زبانم

یك آنكه كمالش نتوان وصف ادا كرد | دیگر من كم مایه ثنایش نتوانم
وصت هنرش از همه بالا شهد الله | من هم یكی از زمرهٔ سبابه گزانم
از ذات وی اعلا سخنی نیست چه گویم | بیرون ز كمالش خبری نیست چه خوانم
باری بدعا دست برم خاتمه سازم | كامین بخوانند همه پیرو جوانم
در صدر جهان باد توفیق بقایش | یارب چو كشادی بدعا قفل دهانم
هر شب شب قدر و همه روزش سحر عید | میكشت قبول این طلبم نیست گمانم
اقبال خداوند فزون خصم نكون باد | از جنس دعا بهتر ازین چیز ندانم
ای صدر فلك كوكبه وی داور عالم | از دست وگریبان گردون برهانم

با یك نفس كرم برافروز خدا را
كشتم چو چراغت نه سزد مرده بمانم

❋(قصیدهٔ رمضانیه برای صدر اسبق محمد پاشا)❋

بارك الله زهی غرهٔ پرنعمت وشان | مظهر مائدهٔ انزل فیه القرآن
لوحش الله نه فر ویردی بو ماه مسعود | قلب مؤمن كبی انوار ایله سیر اولدی جهان
باغ خلد ایلدی هر جامع پرانواره | نوردن سرو دكمی اومنار رخشان
طبلهٔ شكر عطار قدر ذوق ویرر | كیجه لر انجم رخشان ایله چرخ گردان
كیجه قندیل اوجوروب روزلری شوقندن | نوله تنها جه اگر كاغد او چورسه یاران
نیجه تنهاده بولوب صقرایمش روزه لرین | صیقیلور شیره كبی بونده گزده رندان
داغدر صانمه كلف سینهٔ پرسوزنده | برمهوار ایسه دلداده كچرمش دوران
یوم شك شبهه سز افطاری شكم خواره لرك | سائرایامده دهبلكه اولور رشك دكان
خوان امالی اولور خوشهٔ حرمان ایله پر | بویله پرنعمت عظمایه اولانلر كفران
دمیدر كیم اله هر تاجر بازار امید | رایكان نقد نیازیله متاع غفران
اعتقاد مده صیام اجری بولوردی زاهد | قول خالیدن اگر ایلسه امساك دهان

قصد اجر ایلیه رك رغمنه زهادلرك

برغزل طرح ایده یم باری برای رندان

کوره مم غرهٔ امیدم اوماه تابان ‌ ابرز افندهٔ بنه رخلرین ایتدی پنهان
دشنهٔ غمزه سی خونخوار دکل مست دکل ‌ وارایسه غیری بچاق سیلدی اوچشم فتان
نه بیلور معتکفک سرینی محجوب ریا ‌ رفع استار خفا ایلمینجه یزدان
اولا پاک عقیده ایله دعایه عارف ‌ شکر شکر ایله افطارده بازایله دهان
شکره سعی ایله او وادیده که ممدوحک اوله ‌ حضرت آصف دوران کبی صدر ذیشان

صاحب تیغ وقلم یعنی محمد پاشا
یم احسان وکرم داور دارات توان

پیره برنایه اولان لطفنی درک ایتدکجه ‌ اختیار ایله اکا بنده اولور پیر وجوان
چشم احول کوره یامثلنی یاخود کیم آنک ‌ آب وآیینه ده سیر ایده نظیرین انسان
اهل انصاف ایدر رأینه صد صد تحسین ‌ سینهٔ صافنه مرأت وش عالم حیران
دم جودنده قالور رشکی ایله امواجندن ‌ کف افسوس زنان بحر بیقعر وکران
ماه نو صانمه که تحذیر ایچون اعدالرینه ‌ اوزادر هر کیجه مریخ فلک تیغ زبان
تابع امری قدر متفق رأیی قضا ‌ عبد مملوکی فلک بندهٔ فرمانی جهان
حق کرامتلو ولی النعمک دولت ایله ‌ لوح هستیده وجودین ایده زیب عنوان

کیجه سن قدر وکونن عید سعید ایده مدام
نیجه امثالی ایله ایلیه مولی شادان

(قصیدهٔ تشریفیه برای عبد الله پاشا)

نشر اولوب فیض نابخش نسیم اقبال ‌ اولدی یکسر چمن آرای ریاض آمال
بخت خوابیده لری ایلدی ناکه بیدار ‌ نالهٔ دبدبهٔ کوس نوید اجلال
بو اودم در که کدر کتدی کیدر دنیادن ‌ بعد ازین ایتدی جهان ملکنی شوق استقبال
قیلدی تشریف سعادتله مقر صدری ‌ مقدم آصف دین پرور فرخنده خصال

آسمان پایه هماسایه وزیر اکرم

صدر حاتم شیم اسکندر ساحب اذیال

جبههٔ رأینه زر دفهٔ پیرایه شفق
عارض رشدنه خورشید فلک نقطهٔ خال

مه کبی ناصیهٔ خلق کریمی روشن
مهروش طبع شرفنده جلی نور کمال

رشکدن اولمز ایدی دوحهٔ طبعی کلخیز
نرکسی ایلمه انشالرینه صرف خیال

بخت بیداری نکهبان ثغور اسلام
تیغ خونباری عدونک سرینه برق نکال

اولسه سرماده وزان باد نسیم لطفی
فیض تأثیری ایدر هر شرری غنچهٔ آل

داور ارتبهٔ والا کهسعیدا تسون حق
برقرار ایلیه صدر کده هزاران مه وسال

نیجه شاد اولدیغمی وصف ایده مم حضرتکه
قالمدی غایت حیرتله دخی وصفه مجال

الامان دادمی آل چرخ ستم پروردن
جور ایلماولدی یترساحهٔ دل مالامال

دادرس اولمز ایسک حضرت الله بیلور
اولدیرر غیری بنی غیرت اقران امثال

پایه نک لطفی ندر خواجه کیٔ دیوانه
نظم دیوانده کی مصرعی تضمین مثال

تا که کرمیٔ زراندود سپهری هر روز
ایلیه داور خورشید مقرا جلال

رائض بختنکه هر حالده توفیق رفیق
عمر واقبالکی افزون ایده حق متعال

عزودولتله سنی دائم ایده ب دشمنکی
قنده وار ایسه خدا ایلیه برکشته مجال

❀(قصیده برای صدر اعظم مصطفی پاشا)❀

ایا دهرک یکانه آصف بیمثل واقرانی
ایا فرق جهانک سایبانی لطف واحسانی

تون دنیایی ممنون ایلدی دست غنا بخشک
غریق لجهٔ احسانک اولدی دهرک انسانی

کیمک یاپلمدی بیت دلی معمار لطفکله
کیمک قالدی خراب آباد ده برقلب ویرانی

سنی روح ایلمش صدر جهانه حضرت خالق
کیدلدن کلمدی حالا یرینه عالمک جانی

خدیوا جمله دن بو عبد مخصوصک قوالک عارف
دراحسانکک ممنون الطاف فراوانی

نه

نه کوردمسه افندم حضرتکدن کوردم عالمده
نه کسب ایتدمسه جمله دستکاک آثار احسانی

سنی هرقنده اولسه عز دولت جستجو ایلر
سنی ممتاز اقران ایلمشدر لطف یزدانی

جهان طوردقچه طورسون سایبان مجد و اقبالک
اوله سایه کده عالم مستظل امن و آمانی

حضوره عرضحال ایتمک نه حدمدر بنم اما
برایکی بیت ایله اظهار عجز ایلرسم ارزانی

اونوتمم کوردیکم احسانی بن الطاف ایلیوب سنده
فراموش ایتمه بنده کی عارف زار ثناخوانی

(قصیده برای صدر اسبق احمد پاشا)

مظفر ایلیه الله جیش آل عثمانی
خدا مقهور ایده اجناد کفر و بغی طوفانی

الهی تا بمحشر غازیان اهل اسلامک
سر اعدای دینه دقف اوله شمشیر برانی

سر بیدولتن روباه رو کفار فجارک
ایده مولی غذای شیر شمشیر مسلمانی

نظام سالک جمع عسکر اسلامی کوردکجه
ایده شیرازهٔ جمعیتن وقف پریشانی

هزیمت هر طرفدن رونما اولدقجه جاسماره
اکا یوز کوستره صد صد ندامت صد پشیمانی

بودر مأمولکم کوندن کونه اعدای دین اوزره
ایدر توفیق مولی یله مظفر شاه دورانی

اوشاهنشاه کسری منقبت خاقان جم فطنت
که قهری مشرکینک لطفی اسلامک نکهبانی

اوشاهنشه که اولمش معدلتده صدق بندده
شعاری شرع احمد مقتداسی نص فرقانی

خصوصا کیم اکا توفیق ربانی قرین ایتمش
رکاب دولتنده بویله بر دستور ذیشانی

او دستور فلاطون رامشیر معدلت پیرا
که ایتمز آکه این برخیاد عوای اقرانی

زمان دولتنده هر طرف معمور در شمدی
مکر کیم عارف بی بخت و کامک قلب ویرانی

افندم وارایکن ذاتک کبی برجای مأواسی
طریقنده ردامی سبقت ایتمک آنی اقرانی

خداوندا فزوندر اشتیاقم خاک بغداده
دروندلده چوقدن ایلمشدم آنی پنهانی

ضمیرمده اودرتبه حصر مطلب نیل مقصودده
مقرر خدمتیله مصره ترجیح ایلرم آنی

مصرع تم شیم اسکندر بو حبابدن

جمعه اولدیغی زمانده پیرایه شفق — عارضن رشک ایده خورشید فلک نقطهٔ خال

ماه کبی اولسه شفق کوردی روشن — مهوشن طبع شهر خنده جبین نور کمال

بشمس اولدیغی دوحهٔ طوبی شجر — نرکسی اولسه نثار ایده حرف خیال

جنت بیرلری کبیان نور اسلام — تیغ خونریزی عدوکه سر بر برق نکال

اولدی سهو دوران باد نسیم لطفی — فیض تأثیری ایده هر شهری غنچه آل

داور ارتبهٔ الملک سعید قیمون حق

یرلرده رالیه صدر کرده ایران مدوسال

[illegible] ظفرلری صف اید ام خضر — قامتی غایت تیر ده دخی دامن جمال

الدن [illegible] حمت ستر بر دان — جود ایله اولدی بتر ساحل دامال

داور اولدی حضرت اشرف پیلوه — اولدیر دخی جنی غیرت قرآن مثال

بو ملک لطفی نده خواجه کی دیوان — ختم دوا اولکی مصرعی تخمیس مثال

بکه کرسی زر اده سیرکی برده — ایله دوره خورشید مقر جلال

[illegible] کشمیر بو عالمده توفیق رفیق — عمرو قبرکی افزون ایده دسته متعال

عزوده دستور سنی دائم ایده وب دشمنکی

نسبه دوره اب عدو لیله برکشته جمال

(قصیده ابرای صدر اعظم منتسن باشت)

بو ابیه کث نکاه تحفت میسنی فور — ایا دقی جهانک سایبان لطف احسان

نصوب حسب [illegible] بهت خسته شک — عرشن ایله حسانک دهری دبر کلان

کبکب المسی بت الصدر مشکه — کلیمک تقلدی خراب آباده برقلب ویران

[illegible] بیش صدر عاده حرث منق — کیمه لری کلمدی تا بربت عالمکده

هدیه حضرت وقیه کنده بنک فولد عارف

بوخت حبه نصوب بات وایل

... دمه افندم حضرتکدن کوردم عالمده — نه کسب ایتدمسه جمله دستکک آثار احسانی
... هر قنده اولسه عز ودولت جستجو ایلر — سنی ممتاز اقران ایلمشدر لطف یزدانی
... قمه طورسون سایبان مجد واقبالک — اوله سایه کده عالم مستظل امن وآمانی
... ه عرضحال ایتمکه نه حدمدر بنم اما — برایکی بیت ایله اظهار عجز ایلرسم ارزانی

اونوتمم کوردیکم احسانی بن الطاف ایلیوب سنده
فراموش ایتمه بنده ک عارف زار ثناخوانی

(قصیده برای صدر اسبق احمد پاشا)

... جیشی آل عثمانی — خدا مقهور ایده اجناد کفر وبغی طوفانی
... ازیان اهل اسلامک — سر اعدای دینه وقف اوله شمشیر برانی
... سر بیدولتی روباه روکفار فجارک — ایده مولی غذای شیر شمشیر سلمانی
... حسابک جمع عسکر اسلامی کوردکجه — ایده شیرازهٔ جمعیتن وقف پریشانی
... هر طرفدن رونما اولدقجه چاساره — اکا یوز کوستره صد صد ندامت صد پشیمانی
... اولکم کوندن کونه اعدای دین اوزره — ایدر توفیق مولی ایله مظفر شاه دورانی

اوشاهنشاه کسری منقبت خاقان جم فطنت
که قهری مشهر کینک لطفی اسلامک نکهبانی

... شه که اولمش معدلتده صدق بیننده — شعاری شرع احمد مقتداسی نص فرقانی
... کا توفیق ربانی قرین ایتمش — رکاب دولتنده بویله بر دستور ذیشانی
... ن وفلاطون رامشیر معدلت پیرا — که ایتمز آکه ابن برخیا دعوای اقرانی
... نده هر طرف معمور درشمدی — مکر کیم عارف بی بخت وکامک قلب ویرانی
... والاین ذاتک کبی برجای ناداسی — طریقنده روامی سبقت ایتمک آنی اقرانی

خداوندا فزوندر راستیاقم خاک بغداده
درون دلده چوقدن ایلمشدم آنی پنهانی

... اورتبه حصر مطالب نیل مقصودده — مقرر خدمتیله مصره ترجیح ایلرم آنی

خدا نصرتله سرور ایلدکده اهل اسلامی
جهانده سوبسو منشور اولنجه مژده فرمانی

قوللکده دولتکده والی بغداد ایچون اولسم
پیام فتح و نصرت امرینی ارساله ارزانی

وصولنده افندم عهدم اولسونکم بو دعوالی
قیلم مرهون مشهد وقف قبر پاک نعمانی

خدا اولسون نکهدار ندهٔ آوان اقبالک
اوله پیرایه بخش دوش جاهک لطف ربانی

اوله مادام نه طاق فلک برجاد عام اولدر
بوله ذات ولی النعمتمله صدری عنوانی

(ستائیه برای صدر اسبق علی پاشا)

یینه فصل شتا رشک بهاران ایتدی دورانی
صفاده اکرر هر بر شرر بروردخندانی

قیاس ایلر مجرد کلشنی برشوخ رعنادر
چمنده سر ایدنلر قامت نخل کلستانی

صانور قار یاغدی دستار ایله بردلار سیم اندام
تماشا ایلین کلشنده هر سرو خرامانی

سراپا حفظ ایچون خیاط کردون برف ظن ایتمه
ایدر قفتانه روی زمینک پنبه افشانی

وجودین فروهٔ سنجاب ایله حفظ ایتدی سرمادن
احاطه ایتدی صانمه ناری خاکستر کوروب آنی

نوله یوز وجهله قیلسه تماشا عاشقان شمدی
کوروب آیینهٔ یخپاره لردن روی جانانی

سپهر آیینه جیلکک کارینی پنهان صانوب اول
بیاضه چیقدی شمدی ظاهر اولدی کید پنهانی

بو دمده بردمردر کوک باقر ندمی اشنامه
طوکالدن آتش سیاله چون یاقوت رمانی

کلان شاه شتا در قش قش اولدی روی غبرایه
مثال برف و باران ایتدی خیلی نقره افشانی

رجای وصله یوز قرندر منک هنکامیده شمدی
دم سرماده آتش کرم ایدرمش روی انسانی

حسد اول رنده کیم برجامه خواب ایچره بوشبلرده
چکوب آغوشه کرماکرم اوله برشوخ فتانی

تهی ظن ایلمه بو انجماد ماسیی کوردکجه
آقن صولر طورر دارات دستور جهانبانی

قپو دان یم همت بکر پاشای اکرمکیم
اکا شایسته در سکان کشتی یه قپودانی

جهاندار و کرم ورداد کستر معدلت پرور
که جود و مکرمتده کلماسدر دهره اقرانی

ضمیر روشنندن ماه نو کسب کمال ایتسه
مثال مهر انور ذره جه بولمزدی نقصانی

كليدى دهره ايامنده افلاطون بوداشله
اولوردى مكتب عرفاننك طفل سبقخوانى

اورتبه روحبخش وتربيت سازاولدى اجسامه
روادر مرغ تصويرا تمه شهمدى بال جنبانى

اكر تعليق ايدرسه خط دستن نسخ اولورنمشى
جلى رجحان ايله نشن خامه ده كتاب ديوانى

اكر كيم پرتو اقبالى تابان اولسه عالمده
اولوردى ديدهٔ انسانه ظاهر بلكه روحانى

اورتبه تيز رودر پرتو ادراكى آئينده
كذار ايلر فضاى حادثاتى حد امكانى

جلابخشاى چشم مستمندان اولمده حالا
غبار آستان دولتى كحل صفاهانى

مشير آصفا اى صفدر بى مثل وبيهمتا
نه حد مدر ثناسى دولتكده خامه جنبانى

قصورم وارايسه پوشيدهٔ ذيل عنايت قيل
قولك هر بر تخنده اكسك اولمز خبط ونقصانى

تعاقب ايلدكجه نهار فصلى متصل دهرك
پيانى ايده هر بر امريكى توفيق ربانى

※ (قصيده براى والى بغداد احمد پاشا) ※

لوحش الله ايا داور فرخنده سير
صانك الله ايا آصف اكسير نظر

ذاتكى خلق ايده لى حضرت حق مطويدر
سخن حاتم طى نام كريم جعفر

كلشنه قيلسه كذر باد شمال قهرك
اولور اول سوز ايله هر ورد طرى براخكر

كروزان اولسه نسيم كرمك نيرانه
اولور اول فيض ايله هر بر شررى غنچهٔ تر

تاج فغفور كيلار كده بر اشكسته سفال
كهنه بر مطلدر اصطبلكه تاج قيصر

موكب حشمتك آسايشى كوه تمكين
جوى سيماب دم معركه ياخود صرصر

خوف شمشير كف كوه شكا فكله سنك
خون اولور سينهٔ خاراده دل لعل وكهر

شرقدن اولسه اكر شقه طراز نصرت
غربده رايت منحوسهٔ دشمن دترر

چشم اعدايه ديرر رايت سبزك كورى
ديدهٔ مارة ايرر رنك زمردله ضرر

ماه نو صانمه كوروب تيغكى مريخ فلك
اولور اول بيم ايله افتاده كفندن خنجر

تيرك اول نامه رس مرغ عدو كشدر كيم
مركدن دشمنه ايتمكده در ارسال خبر

اولسه بالا روا كر تير نكاه غضبك
سينهٔ چرخه ايدر تير قضا كيبى كذر

تیغك اولور قسمت میران حیات اعدایه
هر قچن اولسك اكر حربه فرسان ظفر

تب خشیتله اولور شیر ژیان لرزنده
ایلسك جانب صحرایه جلادتله نظر

موكب حشمت واجلالكه هر كز اولهمز
چرخ نه توسی طقوز قبه‌لی چتر اخضر

شیر دلسن كه بیلور خلق جهان دستكله
ایلدك برنیجه شیرانی غذای خنجر

عدل ووداد كله سنك قیلسه نوله كبك وتذرو
سایهٔ شهپر عقابده راحتله مقر

چرخ تمكینڭی وزن ایتسه بیلور مقدارین
اولور اشكسته ترازوی كف شمس وقمر

راهوار فلكه اولسه اكر ماه ركاب
اطلس چرخ برین زینت زین اولسه اكر

زیرران اولمغه شایان كوره هم حضرتكه
خیط زرتار شهاب اولسه اكر رخت كمر

جلوه كر كلبن ذاتكده سنك رنك كال
بوی كل كبی ضمیر كده معارف مضمر

بعد ذان اولمز ایدی دوحهٔ طبعی كلخیز
نركسی ایلمه انشا كه اكر عطف نظر

آصفا داد كرا داور والا شیا
ای جهان قدر وفلك منزلت ومهر سپر

رو یمال ایلیه‌لی دامنكه شهباده
طفل ایكن اولدم اودركاهده عبد كمتر

ایلدكجه دراجلالكه رو فرسوده
جیب ودامانم اولوردی كرمكله پرزر

نیجه دم در كه دردولتكه رومالده
ایلرم توسن آماله تجهیز سفر

لیك رام ایلیه‌م اشهب بختم سركش
ایلمز چاره‌ندر همت مرام اوزره سفر

حق بیلور چرخه تمنای دكر ایتمزدم
خاك دركاهكه بر كره یوزم سوره‌یم اكر

توتیا دركوزیمه ریك روان بغداد
كحل خاك قدمك مردم چشممده اوچار

عهدم اولسون كه اوله صرف ثنای ذاتك
مخزن سینه‌ده كی صاقلدیغم دردوكهر

بسدر عارف ایتشور ایلمه اطناب كلام
غیری صدق ایله همان خیر دعا ایله یتر

تا كه افلاك زبرساحهٔ غبرا اوله زیر
دشمنك قنده ایسه دائم اوله زیروزبر

نیر دولتكی ایلیه تابنده خدا
شرق وغربه ایده تا مهر جهانتاب سفر

(قصیده برای والی بغداد سلیمان پاشا)

نشئه اولوب لطف غنا بخش خداوند کریم — اولدی عالم یکیدن مغتنم فیض عمیم
بو او دمدر که فلک رشک طربخانهٔ جم — داغ بر داغ دل کینه نهاد غم و بیم
بو او دمدر که صفا دهره سراپا ساری — عالم آسوده جهان بی کدر آشوب عدیم
بو سرور اولمز ایدی ایتسه اکر کیم پرویز — کنج باد آوری بر شخص کدایه تسلیم
بو نشاط اولمز ایدی نشوه ده طبع کاپل — جوهر فردی اکر ایلسه معجون حکیم
قدسیان ویرسه ثریا کبی بالاده نوله — کوهر شکر ایله تسبیحنه سلک تنظیم
باغ داد ایلدی عدلیله بهشت آبادی — مقدم حضرت دستور جهانبان وفهیم

آصف دور زمان یعنی سلیمان پاشا
کیم اودر ماصدق مظهر خلاق کریم

کلمدی بزم صور خانهٔ خلقتده وسخی — شاهد خلق کریمی کبی برشوخ بسیم
کف دریاشنه خورشید جبلی مفتون — تیغ خونباشنه بهرام صمیمی تسلیم
اولمدی نافجة المشکه هوادار دستی — بوی خلقی اوله لی عطر کریبان نسیم
طبعی فیاضنهٔ سرچشمهٔ نور حکمت — مشرب پاکی صفاپروری عین تسنیم
درجودنده سپهکاسه سپهر منعم — طاق جاهنده بونه کنکره بر سقف سقیم
مکتسب نور خرد پرتو ادراکندن — فخر ایدر رأینه رام اولمغله عقل سلیم
عدل و دادیله جهان سربسر آبادانی — روح وش مکرمتی عالم اجسامه عمیم
خیل اعدایه ویرر تفرقهٔ جمعیت — پرچم توغنی تحریک ایدیجک باد نسیم
تیغی چاک افکن چار آینهٔ چار عنصر — نیزه سی نیشتر مرک رک خصم لئیم
کهکشان صانمه آتوب نیزه سنی بالایه — خم اولوب ارضه ایکی باشینی ایلر تحکیم
داور شیرفکن شیردل روئین تن — قهرمان وزراصف شکن جیش لئیم

داورا صافدلا صفدر کردون قدرا
ای کرامی کهر نه صدف و هفت اقلیم

کلمدی سنجلین دهره کرمورنه کلور — اشته انار کهن اشته تواریخ قدیم
سن مؤیدایدیلگك ظاهرایکن معنادن — خولیا سنده نه ظلم ایلمر عجب خصم لئیم
سکا قصد ایتسه بو وادیده چلاد رستمی سام — قهرمان اولسه اولور آتش قهرکله رمیم
بو مکافات اثر صدق خلوصکدر هب — بعد ازین کورنه لر احسان ایده خلاق کریم
ایردی پایانه سخن وقت دعادر عارف — که ویرر نظمه دعا زینت حسن تتمیم
تا جهان اوله نمایافته فیض وجود — تا اوله رکن عناصرله بو اجسام قویم

دولتی قید حیات ابدی یه منضم
عمر واقبالنی افزون ایده وهاب کریم

❋(قصیده برای صدراعظم مصطفی پاشا باسامی سفن)❋

الهی غالب ایت اعدای دینه آل عثمانی — که بونلردر جهاندن رفع ایدنلر بغی وطغیانی
جناب حارس البرین والبحرین محمود خان — ملوکك آب رویی زیور تخت جهانبانی
او خاقان کریم الشانکیم ایام عدلنده — رواندر آب شمشیری کبی بحرینه فرمانی
دکل بحرینه بلکیم خشك وترده اوله جاریکم — ایدوب غرقاب بری خشك ایدردی امری عمانی
خصوصا هفت دریانك حماة دهشت اندازی — دونمای همایونی که اوله محفوظ ربانی
دقالیونلر کیم اولمش هر بری برکنج باد آور — خدا قیلمش میسر خسرو دوران ایچون آنی
مسلم جمله دن زینتده الحق زیور بحری — وغاده شیر اولور صورتده دهرك شوخ فتانی
ستون دلکشی برشهلوند سروقامتدر — خرام نازینه باقدقچه حیران ایلمر انسانی
اواوج انبارلی کیم رایت فراز نصرت اولدقچه — اولور اعدا غریق موج بحر خزی وخذلانی
نوله سد سدیدر راه اعدا اولسه لایقدر — که کاهیچه سوار اولمقده در اسکندر ثانی
قچن کیم صید اعدا قصدین ایتسه ناصر بحری — اولور نصرتنما فیض خدا توفیق ربانی
دکل کشتی او برحیرتفزا عنقای بحریدر — کیم اولمش بادبانی کویا شهپر طولانی
یا خود مرغ هما دربحر اخضر آشیانیدر — انکچون لانه ساز اولمق زمینه یوقدر امکانی
بریدبحر ایله پیك ظفر کویا دونمانك — بریسی رهبریدر بیری دمدار نکهبانی

قچن بونلر برابر بادبان آچدقجه دریاده / همان بر جفته سو کاوندر که ایلر بال افشانی

او اژدر باشلو کیم پیچیده پیچیده رسنلرله / عدویه دیر مده هر لحظه بیم لدغ ثعبانی

شکار آلمقده اولمز بیریده شهباز بحری یه / مکر انکده سنقور فلکی اوله مثل و اقرانی

نهنگک بحره تشبیه اولنه شایان سیر و سرعتده / ولی بو قدر نهنگک بویله طوب آتش افشانی

بو که کشتی دینلر تحفه رسم حیرت افزادر / او کوزلر کیم غزاله ایتمده ایراث حیرانی

ایکی جانبده کی ازهار نقش کاخ زرکارین / کورن دیر جفته باغچه یله مزین قصر خاقانی

نه جانی وار که دنک اولق بو داسیله جقه بحره / کلوب طارطاردن اعدا اورسه اوج قنطارلی یه جانی

او عنقا پیکرک بال و جناحی پر بحریکم / قنادیله اوچار دریاده آنک مرغ پرانی

یترسنجه ایچون شاه جهانه فاتح بحری / مرادی فتح ایسه ساحلده کی بالجمله بلدانی

اتلمیسه ایدرکن تیر اکر نایتده سرعتدن / سر شیره اودر سوفاری بالکم زخم پیکانی

اکر کیمز سه اقرانن سفرده فندق آلتونی / بوزوب یوزپاره سن انشاد ایدر ام جهانبانی

اولور نصرتنما انکشت ایله بالاده بیراقلر / ندم بونلر قیلر ایلانده مقداف جنبانی

اور نجه موج بحره باش طرده دشمن دینی / او فلک کوه پیکر ایتمده لرزنده عمانی

چکن بوب زنده سن زنجیره اکثر چکدیریلمردر / عدوی دینی بونلر در قیلان محبوس زندانی

همایون زورق زرکار شاهیکم قیاس ایلر / کورن باد اوزره کویا سیر ایدر تخت سلیمانی

او موزون مصرع برجسته کیم سر صفحه یمده / یازلمش سرخله آکه بولنمز مصرع ثانی

برستوسی قرانغیج کیم آرایشده راجحدر / قزل قرانغیجه مجدافیان سرخ پوشانی

کوریدی کرسنمار ایلیوب رسامنه سایاش / قصورین هم بیلوب هم قصرینه ترجیح ایدر آنی

مکر باغ ارمدن نقش آلوب بنامی رسم ایتمش / دیروب هر سودن اکه باغچه لک نامیله عنوانی

ایدوب تعلیم تصویر نقوشیله علی قوشی / اولوردی نقش بر آب علمنه انک سبقخوانی

دکل مجداف و کشتی توسن شهبای بحریدر / سوار اولسه اکا کر قهرمان دهر ارزانی

جناب صدر اعظم مصطفی پاشای اکرمکیم
ایدر یمده سماک کوکده ملک اکا ثناخوانی

نوله اعدا شاشرسه بو صله سن دور زمانده — قاچردیر آلی سن کوش ایلیلدن صدر دیوانی

بحمد الله صوین بولدی انك عهد وزمانده — دو نتمای همایونك بولنمز شمدی نقصانی

الکا حق عمر نوح احسان ایده اقبال ودولتله — سر اعدادن اکسك ایتمسون باران طوفانی

خدا تأیید ایدوب هر یرده فوز وفتح ونصرتله — اوله تصدیق منصوریه فال خیر سلطانی

مرادیه خبرلرله کلوب پیك ظفر هردم — شه عالمده مسعودیه قیلسون لطف واحسانی

خدیوا سن همان رای تفراز دولت اول بسدر
غریق بحر لطفك عارف امر ثنا خوانی

❁(قصیدهٔ نصریه)❁

سایهٔ حق مهر اوج سلطنت محمود خان — کیم اباعن جد اکا مورونددر ملك زمین

اول شهنشاه همایون بختکم پر هما — درکه اقبالنه برخاکروب کمترین

رایت اجلالنه زرمهچه مهر آسمان — اشهب اقبالنه ماه فلك ابروی زین

توتیا ایلردی چشم ماهه دیجور شبی — لمعهٔ رأیندن آلسه وایه کر چرخ برین

دستیدر اول ابر نیسان بارکیم هر قطره سی — بهتر دوشسر کان در اصداف کزین

تیغی بر خورشید تاباندرکه اولمشدر آنك — جلوه کاهی شرقدن تا غربه دکن روی زمین

ایلمه یلمان شمشیری سپهره میل اکر — سر پناه ایلر چو مغفر مهری چرخ چارمین

چرخده سیاره در صانمه شه انجم سپاه — ملکت سوداسنی ایلرغا لبا زیر نکین

زرد اولورروی بنی اصفر هراس وبیم ایله — هرقچن سل ایلسه اعدا ایچون شمشیر کین

طبع دشمنده هراس تاب تیغی کویا — رونما در ظلمت ابرایچره برق آتشین

داد کردر شویله کیم شیر مصوردن دخی — دور عدلنده آنك برکنده در دندان کین

عدلی دهره شویله شاملدرکه آهولر قچن — شیر نر کوردکده ایلر عنف ایله چین جبین

حمد لله کیم ایدوب مولی مظفر لشکرین — نقض عهدك کوردیلر آثارینی اعدای دین

ای شهنشاه مظفر چوقدن استردی عدو — بویله شمشیر بهین بر بویله تیغ آتشین

اویله براندام کسدی دشمنه تیغك که هب — اشته داخی شمدی حدین بیلدیلر اعدای دین

پادشاهم

پادشاهم عارفك بودر دعاسی دشمنك
بی سروسامان ایده هر برده رب العالمین

❀ (قصیدهٔ تبریکیه برای شق اول بهجت افندی) ❀

منت الله که بو موسم فرخنده سیر
ایتدی هر بر دله بر گونه مسرت تبشیر

بو او دمدر که بوله فیض ونماسندن انك
اولسه بار اور اگر خشك نهال تصویر

بو او دمدر که اوله دلده کی اکدار غبار
بو تا خاطر مکسورده عین اکسیر

بو او دمدر که رفوساز اوله بهبود قضا
قنده وار ایسه مکافات ایله بر طبع کسیر

بو او دمدر که فلك کاسهٔ طنبور کبی
زیر تابم اوله شوق ایله نواسنج صریر

پنبه در گوش فلك ولولهٔ شادیدن
کورینن عالم بالاده دکل ماه منیر

اعتلا بولدی بنه رتبهٔ دفترداری
برگزین ذاته رهین اولمغین اولصدر اثیر

شق اول اوگرامی گهر بحر کمال
کیم اودر ماصدق شان ارسطو تدبیر

نامداش شه اکلیل طراز لولاك
آب روی دکلا مقبل پاکیزه ضمیر

رای پاکی سبق آموز فلاطون خرد
نظم ونثری نسق آرای ثریاے اثیر

سطر فرمانی حصول ایله آب حیات
امر قطعیسی عدوسلکنه تیغ تدمیر

رشحهٔ خامه سی نیسان بهار آمال
اثر نطقی نسیم چمن کام ضمیر

ادهم کلکنه همسر اوله مز سرعتده
ابلق تیز خیال اولسه دخی چرخ مسیر

نوك خامه ایله ایدر اختر چرخی تعداد
ریك دریایی ایدر داخل سلك تحریر

داورا دادگرا تا ابد دولت ایله
عهد اقبالکی پاینده ایده رب قدیر

حسن خلقك که ایدر دلده کهی عرض جمال
لوح طبعه ایدر اول مرتبه نشر تأثیر

مکر اندیشه مه صد شاهد معنی مفتون
هر سر زلفنه دلده هزاران تعبیر

وصف حدك ایده بجك دامن بحر دلده
بی تردد بولنور در بچه صد توده عبیر

قاصرم هرنه دیسم وصف جمیلکده سنك	ایلسم معجزه دن آب حیاتی تفجیر
بسدر اطناب سخن باشله دعایه عارف	مظهر حسن قبول ایده خداوند قدیر
تاکه برجیس فلك نه طبقات چرخی	ایده زرین قلم مهر ایله هرکون تحریر

اوله انکشتنه وابسته امور دولت
امر واحکامنی امضا ایده کلك تقدیر

❋(قصیده مثنوی در وصف طغرا)❋

نه حسن الله نه دلکش طغرا	اوله آویخته کردونه سزا
زیب وفر ویرمده در غنچۀ خان	آچیلور انده کل شوکت وشان
اولسه تصحیف اونام مسعود	ینه ممدوح اولور اسم محمود
مصطفی تاج سر طغرا در	که معماسی کبی والادر
ایدر اول رسم مظفر گویا	نصرت شاه جهانه امضا
قفسی کرسی موزون هیئت	لانۀ مرغ همای دولت
ایکی بیضه فلك اقباله	بریسی ماه بریسی هاله
زلف کردن رعنای مثال	کاکل شاهد مجد واقبال
اول ایکی خنجر بیهمتا	بیضه دن چکمه ایکی تیغ آسا
اوستونلرله اولور پابرجا	کاخ زر کنکرۀ عز وعلا
باخصوص اکه اوله پیرایه	کلك دستور معلا پایه
بویله در هب اثر غراسی	نشن قلمده رقم رعناسی
عارفا ایله دعا سحر وصمد	ویره رسامنه عمر سرمد

طرح پاکیزه نمای طغرا
رسم کلك یکن احمد پاشا

❋(مدحیۀ مثنویه)❋

زهی پوشیدۀ زر تار شاهی	کایدر شرمنده رسمی مهر وماهی

کل هردم بهاری بی خزاندر | باقلمه برمفرح کلستاندر
نه کاشن کیم زمینی در وکوهر | لطافتده صوی الماسه بکزر
درونده اوله خندان وخرم | جناب نور چشم شاه عالم
ایدوب هردم ایچنده خواب وراحت | اوله پروردهٔ آغوش دولت
همیشه کل کبی کولسون آچلسون | فراشینه کل ترلر صاچیلسون
اولوب مجد وسعادتله معمر | درنده بخت بیدار اوله چاکر

دنی دولتله اولسون شاه دوران
نیجه اولاد امجادیله شادان

(مدحیهٔ پشتختهٔ سلطان نوزاد)

اولدی بو پشتختهٔ پرنقش وزیب | حسن نمالیله عجب دلفریب
رسم دلاراسی عجب خوشنما | نقشی کوزل هیئتی حیرتفزا
بویله لطافت ایله اولمز بعید | اولسه قردن اکا سیمین کلید
کنج کهر کبی بودرج بهین | اولسه سزا درشه دینه قرین

حجرهٔ عالم اوله تا برقرار
زیب سریر اوله شه کامکار

(مدحیه درمرقد شریف یازیجی زاده آویخته شد)

زهی درکاه کردون اشتباه ابن کاتبکیم | مطاف قدسیان عرش اعلا اولسه لایقدر
زهی والا محلکم فقرهٔ قصر جناندر بو | حقیقتده لب بامی سپهر ایله ملاصقدر
کاوب جوش وخروشه دامن غاری یدرتقبیل | مکر دریاده بودرکاهده بررند عاشقدر
بلند ایلر مقامن ساکنی بودرکه باکلک | بوکاکرسی ایلمه همپایه دیرلرسه مطابقدر
بوبرشمع جهان افروزمیدان کرامتدر | اکر پروانه اولسه روح قدسی کرموافقدر
وجودی برمؤلف نسخه درکالشمس ظاهردر | انک مأخذلری نور الهدی باخود مشارقدر
مقربدر بوداخی سابقونه لاحق اولمشدر | طریق حقده تاخیرایتمه مشدر بلکه سابقدر

تهی ظن ایتمه غارین معدن دکان کرامتدر
درونی پر کهر بر کنج اسرار حقایقدر

نوله بر آه ایله حرق ایتسه کر افلاکی نه تولی
انک کیم سوز دلدن ایتدیکی عاداتی خارقدر

کتابنده نه سوزش وار که یاقمش روی اوراقی
او زیبا نسخه نکده عاشق آسا بغری یانقدر

قرنداشی خصوصا جان عالم احمد بیجان
که موتوا امرینک احیاسنه اسمیله ناطقدر

بریسی سوی برک بیریسی بحرک نکهبانی
ایکی دادر که بونلر خضر و الیاسه مطابقدر

کل ای مشتاق اکسیر هدایت ردیمال ایله
بو خاکه کیمیا اطلاقی زیرا قول صادقدر

الهی دستکیر ایت همت پیرانی بن خاکه
بودر کهده فقیر عارف دخی بر عبد آبقدر

❀ (مدحیه در مرقد شریف حضرت مصری او بخته شد) ❀

جناب قطب عالم مرشد قدسی شیم یعنی
کروه اولیانک سرفرازی حضرت مصری

اولوب شوییده دست آلایش اسباب ظاهردن
مجرد انزوا در چونکه دائم عادت مصری

بوجای جامع الانواری انکچون مقام ایتمش
ایدوب نور علی نور اول تن پر رحمت مصری

بوجایک فیضی احیا ایلر عشاق دل افکاری
نوله کر تازه جان بخش ایتمه روحانیت مصری

او یوسف شیمه کیم بازارینک عالم خریداری
عزیز مصر ایکن ترک ایتدی جاه عزت مصری

نیاز و التجاسی حضرتکدن صدق نیتله
بودر انجق فقیرک عارفک ای حالت مصری

همان رد ایلمه بن بینوایی باب لطفکدن
قبول معذر تدر شهرت خاصیت مصری

❀ (مدحیه برای حضرت الیاس افندی کفته شد) ❀

مدار قطب عالم حضرت الیاس افندیکم
جهانی آفتاب همتی ایتمشدی نورانی

انک شمع مزاری لمعهٔ نور هدایتدر
چراغ مرقد رخشانیدر انوار ایمانی

انک کرداب شوقی جذب ایدر هر ورطه دن خلقی
عجبمی روی بحرک اولسه کر الیاس دورانی

دکل بحر سفید انوار بی پایان دیداری
محیط اولمقده باالجمله جزایر ایله بلدانی

ساقز در چون عروس مملکت خلقک دهاننده
انکله ویردی مولی روی بحره جذبه وآنی

یاخود بو بر مطلسم کنج مدفون ولایتدر — فتوحی سر اسما ناشناسه یوقدر امکانی
نجومی عاشقان شمس هدایتدر انک ذاتی — نوله ماننده افلاک اولسه آنک دور دورانی

بولماز دور پرکارا یلیوب اول قطب دورانک
فلک طقوز طولنسه ذاتنه عالمده بر ثانی

تم

ابتداء تواریخ

※(تاریخ در مدح قصر همایون)※

شهنشاه همایون بخت خاقان جهانداری   که لطف و مکرمتده کلمامشدر مثلی دورانه
نه کلدی دهره بویله پادشاه معدلت کستر   نه خود کلمک عدیلی محتملدر چرخ کردانه
جهانه عدل و دادی شویله شاملدر که خوفندن   نکهبان اولدی شمدی کرک بری کوسفندانه
اوشاهنشاه کسری منقبتکم اولمده حالا   سلاطین جهانه آستانی صدر کاشانه
اولنجه برشهنک توفیق باری یاوری ابت   دوچار ایلر زمان دولتنده نیکخواهانه
ولی عهد همایونده بوقدر برقرین اولمش   سلاطین سلفدن بویله بر دستور ذیشانه
هنرده معرفتده کلمامشدر صدر اولده   جبلی خلقتی لطف وکرم خلقی کریمانه
کولریوز کوستروب تاشویله خندان اولدیکم عالم   کولوب آچیلمدن برکیمسه میل ایتز کلستانه
حیات تازه بخشا زمرهٔ دلمرده کان اوزره   اولور ترجیح ماء سطل اسبی آب حیوانه
بنای صدقن استحکام ایچون ایثار همتله   بوقصر دلکشی طرح ایتدی سلطان جهانبانه
نه قصر روحبخشا آب وتاب خاک وبادندن   نوله جنبش ایدرسه شوق ایله تصویر بتخانه

انهدام كهنه اولدى وقتى كرچه غرض تاريخك
غرض بررو يمال ايتمكدر انجق طرف دامانه

نظام الملك دولتبين خدا دركاه اقبالك — جهان طورد قجه قيلسون ملتجا ارباب ديوانه
سرير سلطنتده تا ابد وار ايليوب شاهى — باغشلاسون سنيده حضرت حق شاه دورانه
ايشتدم قصر نو بنيادى وصف بالجميل اوزره — خيالمده يازوب بو مصرعى رسم نقيه انه

كلوب باب شرف پيراسنه عارف ديدم تاريخ
كوزل مانندى يوق زيبا ياپلدى قصر شاهانه

❀(تاريخ نصريه)❀

شاهنشه داراحشم كيخسرو والا شيم — دادار اسكندر خدم سلطان محمود الصفات
اول شاه حاتم مكرمت خاقان كسرى منقبت — فاروق رأى ومعدلت فرمانرواى كائنات
جنكه قچن آهنك ايدر خصمه زمينى تنك ايدر — كونى باشينه تنك ايدر اعداسنه ويرمز نجات
بر كز لبندن خشك وتر كفتارى قلسه كر اثر — بحرى ايدر شير وشكر صحرا لرى قند نبات
سوز يوق خلوص بالنه اقبال فرخفالنه — سررشتهٔ آمالنه مربوط اوله قيد حيات
منصور ايدوب حق لشكرين بوزدى قزلباش عسكرين — شمشير ايله دشمنلرين هپ ايتدى نوميد حيات
شاهان ييشينه خدا ويرمش دكلدى اولا — بوله وزير نيك را بر آصف حيدر سمات
رأيله صدر اكرمك يعنى مشير افخمك — دورنده شاه عالمك آسوده اولدى كائنات
دينسه عدويه سر بسر شايسته درشمدى اكر — ضرب عليدر بو اثر محو اولدى سر جمله بغات
اول آصف حاتم سير كان دلى دريا اثر — دستنده جارى سيم وزر مانندهٔ نيل وفرات
سر عسكرى منصور اولوب اعدا لرى مقهور اولوب — عالم ينه مسرور اولوب بولدى جهان تازه حيات
شكر خدا كيم سوبسو سور همايون اولدى بو — مطربلر اولسون بذله كو دونسون بهشت شش جهات
رقاص ايدوب دور روان مطرب عراق واصفهان — اولسون عجم بى نام وشان دورنده كوردكچه ثبات
صدر ايله اول شاه جهان مهر ومه آسا توأمان — بولسون مثال فرقدان لوح سپهر اوزره ثبات
كوشه ايرنجه عارفا بو مژدهٔ عالم بها — بر بيت قيلدى رونما تاريخنه كلك دوات

بو بیتك اولدی رایکان ساده حروفندن عیان … فتح مبینه ناکهان تاریخ ایچون زیبا نکات

مژده خبر کلدی بودم منصوبه توفیق ایله
سلطان محمود ایلدی نطع رزمده شاهی مات

(تاریخ اوچ انبارلی)

شاه دریاکرم اسکندر قلزم همت … خسرو بحر و بر و پادشه بی اشباه
آب روی خلفا حضرت سلطان محمود … سو بسو اولمده دنیایه دری جاسی پناه
ریك دریا کبی آثاری عدددن افزون … خیر جاریسنه استرسك اکر اشته کواه
امر ایدوب کوه سرندیب کبی برقلیون … یاپدی مسعود اوله اول پادشه قدر اکاه
انك اسلاف کرامی بوصوده برمثلن … نیجه سال ایچره تمام ایلدی خواه وناخواه
عون حقله ایکی سال ایچره یاپوب ایندردی … براوچ انبارلی قاایون کا وله محفوظ آله
خال رخسار دو نمای همایون اولدی … اریسون صوکبی کوردکجه عدوی بدخواه
تا ابد شرطهٔ توفیق وزان اولدقجه … زیور کشتی اقبال اوله شاه جمجاه
سال تاریخنه برجسته براعلا تاریخ … قلزم دلدن اولوب درکبی زیب افواه

حارفا بخت همایون ایله اوچ انبارلی
نه سلامتله نزول ایلدی ماشاء الله

(تاریخ برای فتح قلعهٔ آطه)

شاه شاهان جهان حضرت سلطان محمود … ایلمش حق اکا تیغیله جهان ملکنی رام
نو بنو اولمده توفیق خدایه مظهر … کسمده تیغ جهانکیری عدویه اندام
الدی اعدادن آطه قلعه سنی از جمله … ایلیوب جیشنی منصور خداوند انام
قوت بخت همایونی ایله لشکرینه … نه بلغراد ایدر خود نه طمشوار آرام
ایلیوب ذات شهنشاهی خدا نام آور … اوله هر یرده عدو بویله ذلیل و بدنام
فتح اسلامی میسر ایدوب اول مولی … صکره بونصرتی قیلدی ابنی سوق والهام
صیت تاریخی انك دوشدی جهات سته … هاتف غیب ایدیجك عالمه نشر وافهام

عارفا الفظا و معنا در انک تاریخی
اللی بردہ آطه در اول فتح اسلام

(تاریخ دیگر)

شاهنشه مظفر محمود خان غازی — صد شکر دشمنندن ای انتقام آلدی
طابورلریجه کوردی طوفان کارزارین — زور قبضهٔ قرارین سوی فراره صالدی
ایتدیکوریجه دشمن تیغینه سر فرو هپ — بر بر عدوی دینی دریای خونه طالدی
دشمن شاناکه الحق قلعه کشا الحق — دینمه سزا و لایق عالمده اکر قالدی
فتح ایلیوب دیار اعداسنک کلیدین — آچیلدی باب نصرت مفتاح آطه کلدی
تاریخ دشمن ایردی مقراض انقراضه — طول زمان دشمن مأمول رقیبه صالدی

فتح مبینه عارف تاریخ بی بها در
محمود خان آطه یی در جنک اول آلدی

(تاریخ جلوس حضرت سلطان عثمان)

شاه انجم حشم اسکندر خورشید علم — داور زینک شیم حضرت سلطان عثمان
اوخدا وند جهانبانکه روادر اولسه — اردوان طرف رکابنده اکر بیک دوان
شرف ساعت تشریف همایونی ایچون — جستجو ایلر ایکن نادره سنجان زمان
سال اجلالنی بو مصرع ایله هاتف غیب — ایلدی کوشمه تفهیم ایله تبشیر کنان

ایله تبریک بو مصرعله جهانه عارف
مژده یمنیله جلوس ایلدی سلطان عثمان

(تاریخ برای لحیهٔ مرحوم سلطان عثمان)

بارک الله ای شهنشه دین — ای جهانک خدیو ذیشانی
شکر باریکه بولدی زینت و فر — بکیدن تاج و تخت عثمانی
مقدمکله سریر صدر کرده — بر ینه کلدی عالمک جانی
ایتدی اجرای سنت نبوی — لحیه درجونکه شهلرک شانی

لیک برتاب ویردیکم لافرق
اوخط آور جمال نورانے

هاله روی ماه انورمی
یاکه نوریش خسرو ثانے

مهده یاجای شهپر جبریل
یاکه کحل عیون جیرانے

سیم مجمرده دود عنبرمی
دوتدی یاروی مهر رخشانے

کورسه بو وجهله خجالتدن
ماه نوقالدیردی تابانے

حق بوکیم ایتدی جمله نسخ و شکست
قدریاقوت و خط ریحانے

یاکه اجرای امر سنت ایچون
چیقدی خط شریف سلطانے

داورا خسروا خداوندا
ای جهانک خدیو دورانے

التحاکی سعید ایدوب مولی
ایده عهدک قرین شادانے

تخت و بخت و کمال اقبالک
ایده پاینده صون ربانے

سال تاریخنه عارف ناچیز
ویردی برمصرع یله عنوانے

جوهرسی برزیاده پرمعنی
وجه تاریخه پاک ارزانے

دیر کورن خط مصحف رویک
پاک یوزال رسم خط عثمانے

(تاریخ فلک همایون)

تعالی الله زهی فلک همایون هما پیکر
که اولمش مسندی آماده تشریف شهنشاهه

کورن حیران اولور طرحنده کی نقش نوایجاده
حیات جاودانه رهنکاهی چشم اکاهه

قفچین فانوس زرین آل پوشیله خرام ایتسه
دونر برنوعروس مهوش بیمثل و اشباهه

پیاپی موج صانمه فوج فوج اقبال دولتدر
کلوب روماله ایدر دامان فلک شاه جمجاهه

دکلمی غایت تحسین ایله شایسته انصاف ایت
بوموزون مصرعی بحر سریعک زیب افواهه

برمتوسیر و عنقا پیکر و طاوس زینتکم
ایرشمز مرغ اکا کوستر مهون حق چشم بدخواهه

دکل مرغان بلکم عقل ایرشمز وقت سرعتده
ندم اقبال ایله همسیر اوله باد سحرگاهه

خصوصا را کبی شاه جهانگم عهد عدالنده
موفقدر خدا آیر مسون بر صدر آگاهه

هزاران و هزاران سال دولتله سعادتله
او شاه عالی باغشلسون مولی آنی شاهه

خدیوا عبد خاصک بو همایون فلک شاهینک
نزدلن پیشوا عد ایلیوب رومال درگاهه

دیدی تاریخ سالن بالبداهه عارف ناچیز
بونو فلکن همایون ایلیه مولی شهنشاهه

❁ (تاریخ صدارت مصطفی پاشا در دفعهٔ اولی) ❁

آصف مهر سعادتسن جناب ذو الجلال
سایهٔ لطفک جهان طوردقجه ممدود ایلیه

مظهر توفیق ایدوب هر برده ذات پاکنی
استرز اللهدن محسود اقران ایلیه

امر مشکلده خدا محفوظ ایدوب اوانکی
دستیاری سا که هر امرکده مسعود ایلیه

ایلیوب آسوده وقت دولتکده عالمی
طرز و طورکدن خدیو دهری خشنود ایلیه

عبد خاصک عارفا تاریخ تبریکک دیدی
مصطفی پاشایه مولی صدری مسعود ایلیه

❁ (تاریخ صدارت مصطفی پاشا در دفعهٔ ثانیه) ❁

افندم خیر مقدم عز و دولتله صفا کلدک
غبار پایکه رومال ایچون آماده در دنیا

جهان برقالب بی روحه دونمشدی فراقکله
حیات تازه بولدی مقدمکله سر تسر گویا

هزاران شکر اوله حقه ینه کوردک بو کوزلرله
سنی برکره دائمی زیب بخش مسند والا

فقیرک عبد خاصک بندهٔ دیرینه سال عارف
نیجه خندان و شادان اولدیغن بن سویلمم زیرا

نه حاجت جمله نک اخلاصی معیار ضمیرکده
بتون سنجیده در دقتله کر اعلی اگر ادنا

خدیوا کوش ایدنجه یمن اقبال ایله تشریفک
بدیهیجه بر اعلی بیت تاریخ ایلدم انشا

بو بیتک مصرعینی عد اولنسه صدری تشریفه
چیقر هر مصرعندن بر عجب تاریخ مستثنا

ینه چون روح ثانی عالمی دنیایه احیایه
محل صدره کلدی روح عالم مصطفی پاشا

❁ (تاریخ وزارت صدر اسبق احمد پاشا) ❁

حمد لله کیم شهنشاه جهانه مو بمو
اولمده توفیق حقله رونما اقبال تام

شیمدی از جمله قرین اولدی رکاب دولته
بویله بر آصف شیم رسطو منش قائممقام

بویله دستوره موفقدر همان شیمدنکرو
عون حقله استمسون غیری عدودن انتقام

شیر میدان وغا کیم ایلر اول حمله ده
دشمنی کر بیر اولورسه آرزومند کنام

فتح و نصرت ایکی پیک راهوار عزمیدر
بخت و دولت پاسبان استانی صبح و شام

مو شکاف طبعی کر قصد ایتسه ایلر نظمنه
نقطهٔ موهومه دن ایجاد حسن انسجام

قنده کیم عزم ایلسه اجلال ایله شبدیز چرخ
زیرران دولتنده ایده نازیله خرام

آصفا حدم دکل توصیف ذات دولتک
عرض دعوات عبودیتدر اقتضای مرام

کوش ایدوب ترفیع شان دولتک شادان اولوب
اول دم انشاد ایلدم بو مصرعی تاریخ تام

عارفا تبشیر ایدوب خلقه دیدم تاریخنی
اولدی احمد بکک وزارتله بودم قائممقام

❀(تاریخ برای قپودان محمد پاشا)❀

چشم بد دور ایا داور پاکیزه ضمیر
صانک الله ایا مقبل فرخنده لقا

سنسن اول آصف دوران جهانکم باری
ایلمش ذاتکی آرایش سلک وزرا

دم کفتارده بر رشحهٔ قند لعلک
دوشسه دریایه ایدر شیر و شکردن احلا

کلشنه قیلسه کذر باد سموم قهرک
هر کل سرخن ایدر اخکر سوزان اما

کر وزان اولسه نسیم کرمک نیرانه
هر شرارین ایدر اول فیض ایله ورد رعنا

بحر و برنا مکه ایلرسه قسم شایاندر
سنده ظاهر اثر جزر و مد و اخذ و عطا

مه دکل کاسه بکف خوانچهٔ لطفکدر
چرخ انعامکک ایچون اولمده دردست کشا

آب تیغک کوره لی بیم ایله سیماب کبی
لرزه ناک اولمده در تا بقیامت دریا

اوهما پیکر ایله فلکنه طاقت کلمز
صید اعدایه سوزلدکجه مثال عنقا

بال آچوب کاه که جولانه کله سرعتله
تنک اولور بویه یمنه ساحهٔ بحر بهنا

هر کورن ذاتنی دیر فلکه مه اولدقجه
دوش عنقایه اکر زال سوار اولسه روا

داورا حق بو که اخلاق حمیدهٔ یکسر
عالمی بنده ایدر ذاتکه بی بیع وشرا

جان ایله ربقهٔ کشتٔ بندهٔ فرمانک اولان
قوللرکدن بریده عبد حقیر داد نا

حسن خلقک کرمک نور جمالک کورهجک
بنده اولمزمی مکر عارف زار وشیدا

قادرم هرنه دیسهم وصف جمیلکده سنک
عاجزم حصر تمکک وصفنه مولی دانا

ای سرافراز نهال چمن دولت وجاه
وی جهانقدر فلک مرتبه خورشید غنا

کرچه حدم دکل اظهار هنر حضرتکه
لیک وصفکده سنک ایلیه مم ریب وریا

زورق دولتکک تا بابد ذاتکله
چار طاقن ایده اقبال ایله زیبنده خدا

روزکارک کیجه عالمده اسنلکله مدام
اوله ایامکک انجامی هر امرکده صفا

لیدر عارف بو قدر سفسطه بیمعنی
ایتمه تصدیع یتر ایردی دم خیر دعا

کوش ایدب رتبهٔ والاکی برای تاریخ
ایلدم حرف مجوهر له بو بیتی احصا

عمر نوح ایله اوله فلکهٔ اقباله مکین
قپودان اولدی سعادتله محمد پاشا

(تاریخ ختان مخادیم حضرت یحیی پاشا)

جناب حامیٔ دین محمد سنت احمد
همی نام پاک مجتبای حضرت یحیا

نه کلدی دهره بربو یله وزیر معدلت پرور
نه کوردی خوابده مثل وشبیهن دیدهٔ دنیا

ضمیر روشنی آیینهٔ الهام ربانی
زبانی ترجمان واردات عالم معنا

خمیر طینتی انموزج ترکیب عرفاندر
مکارم کیمیای خلقتنده کمترین ادنا

نیجه تشبیه اولور شمس حاتم ومعن آکه بیمعنی
ادبر سنک خزف بوکوهر شبتاب بیهمتا

فلاطون مکتب عرفانک طفل سبقخوانی
ارسطو درس ادراکنده شخص ابتر دحمقا

نثار ایتدکجه کوهر اهل نابی رشکدن یاقوت
نه قالمز یوتدی خوناب جکردن ایلمه افشا

نیجه عیسی دم اولمز نامی انصاف وله عالمده
ایدرکن هر نفسده نطق ایله صد مرده یی احیا

فلک منقادامری شو یله کیم منع ایتسه آزارین
کل دستار ایدردی شمی باد صرصره فرضا

انك تمکین واجلالیله وزن ایتمك نه ممکندر
قو تلسه کفهٔ میزانه کر دنیا وما فیها

دکل محتاج تیغ ایلرسه برکز پایمال ایلر
صف اعدا سنه کر کوشهٔ ابرو ایله ایما

دکلدر پنجه فرمانکده کی احکامن اجرایه
ایدر دستنده زور پنجهٔ شیر اولدیغن ایما

برات فتحدر رایات سبزی اکه معنادن
مسلمدر کف تسخیرینه هپ سرتسر دنیا

صدای کوسی ایلر چشم بختی خوابدن بیدار
ایدر بانك نفیری مردهٔ صد ساله یی احیا

لکدخوار ایلدکجه عرصه کاه رزمی رهواری
اولور هر بر شرار نعلی بر مهر جهان آرا

نه پای انداز اولور ایتدکجه جولان نقش پاینده
سمند عزمنه خون عدودن کاککلی خارا

مه نو صانمه کیم تعظیم ایچون اول داور دهرك
آصلمش تیغیدر کلبیخ طاق عرشده حالا

یاخود زر صحبهٔ رایات سبزی لمعه پیرادر
جناب آصف انجم سپاهك چرخه دك کویا

وزارت ذاتنه نسبتله بولدی قدر والایی
الکله فخر ایدرسه ایلسون شایسته در زیرا

نه حالتدر بو کیم بن کبی لطفن درك ایدن طورسون
جهان اخلاقنك آشفته سی اعلی اکرادنا

خدیوا کورمسم ذات کریمك سهو ایله بلکم
قضارا ایلییدم نام غیرے جود ایله املا

افندم توبه لر سن وارایکن حالمده عهد اولسون
قلم وضع ایتمیم بر کیمسه نك اوصافنه قطعا

شبانکه ذکر دعواتکله سر در جیب ایکن ناکاه
بر ایتدی کوش جانم ولوله یله کوس غمفرسا

سراسر طولدی عالم تا کهانی شوق وبهجتله
جهانی طوتدی بانك سور سورنای سرور افزا

نکاه ایتدکده کوردم زهره قیلمش سوره آماده
شفقدن آل اتکلك آسمانه نے جامهٔ زیبا

نجوم اطفالی چیقمش بام چرخه سیر ایچون قت قت
سهی قدلرله زین اولمش قوان میدانیدر کویا

کورامدی مهره باز چرخ کردان مهرهٔ مهری
سیه خرچین شبده ایتدی نیلی حقه دن پیدا

نه جابك سیر ایدك پرنده باز مهری بردمده
طقوز چنبر ایچندن کچدی صرصر کیبی بی پروا

تماشایه نکاه انداز اولورکن سمت هاتفدن
دیدی پیك بشارت کوش جانه ایلیوب انها

افندك حضرت مخدوم ذیشانك سعادتله
ختان ایتمکله قیلدی فخر عالم سنتن احیا

فحجن کوش ایلینجه شوقیله تاریخ زیباسن
سزد ر مدن اودمده بالبداهه ایلدم انشا

چيقار مصرع برجسته دن عارف اكا تاريخ
محمد سنتن قطع علي قيلدى سبلى اجرا

بحق صاحب سنت مبارك ايليوب سورين
انندم قدر جاهنك حق ايده كوندن كونه اعلا

خطالردن خادم كرامك حفظ ايدوب بارى
كونك كوندن شبابك شبدن يكيلنسون حضرت مولى

(تاريخ ديكر سنت)

حضرت ميركريم الشانكم
حرف جوهر دار ايله تاريخدر

سال تاريخ ختانه عارفا
بو مصنع مصرع عالمها

نوبهار عيشدر شمدنكرو
غنچه نك سر پوشنى آلدى صبا

(تاريخ وزارت بالطه جى زاده مصطفى پاشا)

خسرو دارا حشم اسكندر انجم خدم
شاه افريدون علم سلطان محمود جميل

شهد سنزهر امرى الهام آلهيدر آنك
صفوت ادراكنه حيران اولور عقل عقيل

ايليوب لطفا سلحدارى اوعبد خاصنى
شان والاى وزارت برله ترفيع جليل

حقيدر حقنده چوقدن بولدى استحقاق نام
بويله والا رتبه صد كونه مكافات جزيل

آصف ثانى كهر كيم طبع پاك روشنى
منجليدر سينه مرآتدن بى قال وقيل

نظم ونثرى رشك سلمان بهشت جاودان
دينسه شاياندر اكا عين تسمى سلسبيل

اولدر روشندر كه نور طبعى پاكى دار ايكن
تارشبده نور ماهى ايلمز كسب دليل

شش قلم موقوف انكشت معارف پرورى
هر هنر وابستهٔ طبع كثير وكر قليل

داورا عارف قولك رومال خاكدر كهك
بركزين تاريخ ايله بولدى بو اوديده سبيل

قدر وجاه ودولتك الله مسعود ايلسون
دشمنك هر قنده واراسه اوله خوار وذليل

ساكنان عالم بالا بو زيبا مصرعى
فرط شوقندن ايدر اوراد واذكار جميل

يازسه شاياندر درونك صفحهٔ روز وشبه

مصطفی باشا وزیر ابن وزیر بیعدیل

(تاریخ اغا شدن حسنی باشا)

زمرهٔ یکتاشیانک مفخری
یعنی حسنی بک که استحقاق ایله
عقل و رشد ایله مشار بالبنان
حق بو کیم توفیق ایله بازوسنه
ایلیوب حق اکه توفیقن رفیق
جاهنه مولی ترقی بخش اولوب
عارفا کوش ایلیوب صد شوق ایله

هم اتابک زاده باصد نیک نام
رفته رفته اولدی اغاسی بنام
نظم و انشاسیله ممدوح انام
اشته شمدی ویردیلر قوسی تمام
هر امورین ایلسون بر وفق کام
دولتن قیلسون همیشه بر دوام
عداید وب تاریخنی با اهتمام

حرف منقوطی بجا تاریخدر
اولدی حسنی بک اغا اقلیکام

(تاریخ کتخدای صدر عظمی)

ینه سیر اولدی عالم سرتسر توفیق مولایه
بیاپل نشر اقبال ایتمده باری بحمد الله
زهی اقبال فرخفال کیم قیلدی خدا شمدی
انکده دولتن تأییدایچون تاییدر باسنه
او ذات کامبخشای جهانکم وقت جودنده
دم جودنده بر عذب اللسان اندر خنده فرمادر
بنان حل ادرر نطق ایتمدن صرف خیال ایتمه
اولور خرمنفروز عمر دشمن برق شمشیری
عجب سوزندر الحق نیزهٔ سرتیز خونباری
اولور قاف غروره بلکه ناکنجیده نخو تدن
بتم دعوامه بالجمله جهان ابنامی شاهد در

ینه پیرایه امن اولدی ساری روی دنیایه
شهنشاه همایون بادشاه کشور آرایه
زمان دولتن توفیق بر دستور دانایه
دوچار ایتدی انی بر کتخدای کارفرمایه
ویرر باد هوا بیک کنج باد آوردی دنیایه
شبیه اولمز جمال لطفله بر درلو دریایه
ضمیر موشکافی عقدهٔ سخت تمنایه
شعاع برق تیغی لمعه تاب اولدقجه بالایه
قبای قامت کوتاه و تنک عمر اعدایه
دراجلالنه جاروب دیرسم بر عنقایه
ایا اجناس الطفی عام اولان اعلا وادنایه

متاع معرفت بلدیکه بولدی بعدازین قدرین | اولنجه زیب ذاتك مسند اقباله پیرایه
قیلاده چرسوی کوهرندوزان معنادن | مجوهر مصرع تاریخی شایان کوردم ابدایه
غرض بر عرضحال نابسامان ایتمه دربو خسه | نه حد مدر بنم عرض هنر اول جای والایه
خدا ممدود ایده ظل ظلیل مجد واقبالك | چراغ مهر ومه تا لمعه تاب اولدقجه دنیایه
ترقب سامعه یه بری کوش جان ایکن ناکه | اولوب جویان و پویان پیك غیبی مژده القایه

دیدی تبشیر ایدوب تاریخ خوبك مژده رسا رف
بکرم کتخدا اولدی افندك صدر والایه

(تاریخ دیکر کتخدای)

دولت ودینك مسلم نیکخواه ارشدی | دهرك آب روی همنام جناب مصطفی
خلقت پاکنده آثار نجابت ملتمع | جبهۀ حالنده آثار اصالت رونما
عالمك مافی الضمیرین ایتدی الحق آشکار | ماهم اولدی شهپر صدر کرامت انتما
اشته شمدی بولدی صدر کتخدالی صاحبن | اشته شمدی کتخداسن بولدی صدر ذو النها

حارفا تبریك ایچون تاریخ زیباسن دیدم
مصطفی بیك داور دورانه اولدی کتخدا

(تاریخ برای دفتری)

دولت ودینك مهمساز مکارم پروری | ایلدی دیوانك سرافراز حمایت کستری
صبح دولت رشکساز تاب رأی انوری | داغدار طالع اقبالی مهر خاوری
لطف خلاقیله امیر ایتدی سراسر عالمی | قیلدی بی بیع وشرا خلقی درنده چاکری
قیلدی دست کوهر افشان دل کالی تهی | ایلدی خاك رهی اشکسته قدر جوهری
قصد ایدرسه ریك بر اخضری ایلر یکون | ناخن انکشته عد ایلر حساب اختری
اویله کوهربار اولورکالکی قیاس ایلرکورن | درن زرین قلمدانی دکان جوهری
آسمان همت که اولمقده علو قدر ایله | چون مه وخورشید روزی خوار احسان دری
شوقدن رقصان اولوردی بینوا دمساز اولوب | ایلمه ناهید چرخی بزمنك رامشکری

داور را جاه رفیعك سعد اوله اقبالله
سال تشریف قدومك عدو انشاد ایلدم

عهد وعمرو دولتك ولی الملهدن یكدیكری
ساده حرفندن بورعنا مصرع رنكین تری

شبهه مز یوق مظهر توفیق حقدر عارفا
دفتری اولدی رجال دولتك سردفتری

(تاریخ)

مژده دنیایه كیم بحمد الله
یعنی دستور جم شكوه یته
كاردان جهانكه رأیندن
نخل پربرك وبار ذاتنده
معرفت وقف طبع نقادی
جود پرورکه نام حاتم سطی
بر وبحره نثار ایتدیكیدر
اولسه اعیان خلق دنیایه
شب دیجورده ایدر تحریر
دست بر جیس چرخه سیم دوات
ایده مز خدمت مهرداری
هم اعز كبار وهم درویش

دهره شادی رسان اولوب مولا
قیلدی بركار دانی سوق خدا
نبذه در حكمت علی سینا
ستتر بوی كل سكبی معنا
هنر اجزاسی ذاتیدر كویا
دور جودنده طی اولورسه سزا
كوهر كان ایله در دریا
خاكپاسی اكر جلا بخشا
بلكه خط غبارسی هر اعما
مه غرا اولورسه ده فرضا
اشته جف القلم جواب اكا
هم شرفبخش مسند والا

اختصار ایله عارفا بردر
روی ابكار نظمه زیب دعا

كنك خامه یله تار مجبره دن
سبزه زار ریاض مدحتنك
اوله تا كیم عروس مهر جهان
نیر لمعه پاش اقبالك

قیلسك آب حیاتی كراجرا
ینه بربركن ایده مز ارو
حجله كاه فلكده جلوه نما
اوله كوندن كونه شعاع افزا

طاق درگاه جاهکه تاریخ | بو بله تحریر و ثبت اولنمه سزا

یمن اقبال و عز ایله مسعود
قبله جاه رفیعکی موسی

❀ (تاریخ عزی افندی) ❀

اولیجق عز و سعادتله دیرا کرم
عارفا دوشدی بو وجه اوزره ضمیره تاریخ

دیدیلر مسندینه ویردی سعادت عزی
حمد لله ینه بولدی کتابت عزی

❀ (تاریخ سال) ❀

دورهٔ سال نوت باد سعید
سال را فصل ربیعش دالست
اول فصل ربیعش دیدم

مژده امسال همه عام صفاست
این سخن کهنه مثالست کواست
گفتم عارف سنهٔ بیهماست

گفت مرغان چمن تاریخش
سال نیکو ز بهارش پیداست

❀ (تاریخ تجدید قلعه) ❀

والی ولی شیمه وزیر همم آرا
یازدی آکه بو بیت مجوهر ایله تاریخ

ایتدکده بو دروازه یی تجدید ایله احیا
عارف ایدیجک معجم و منقوطنی احصا

بنیان فلک طاق زهی درکه عالی
تجدید در قلعه بناسی ولی پاشا

❀ (تاریخ بند) ❀

پادشاه بحر و بر خاقان اسکندر سیر
آب وردی دولت پرشوکت عثمانیان
مقسم ماء الحیوة جود و لطف و مکرمت
یعنی سلطان مصطفی خان مکارم پیشه کیم
آبده قلت کورنجه شهرستانبولده

شهریار دادپرور حامی شرع قویم
جویبار عدل و همت سایهٔ رب رحیم
منبع داد و عطا سرچشمهٔ خلق کریم
آب رحمت کبی فیض لطفی دنیایه عمیم
جوش ایدوب دریای لطفی یاپدی بر بند عظیم

بندگانک دللرین بر بند ایله بند ایلدی — بند اما موجب نوش می ما نعیم

سو بسو طرف اب جو بنده کی از هار رینی — کورمدی نقش کمر بننده بر شوخ نسیم

نیت صافی کبی باینسنک آبی رقیق — همت وعهدی کبی طاقی بلند ومستقیم

دست لطفی دائما عطشانی ارواء ایلیوب — ایلیه بانیسنی حق تخت دولتده مقیم

سیر ایدوب نوخیر سلطانی بی صد تحسین ایله — رفع ایدوب اتامنه دست دعا عبد قدیم

چاکر دیرینه عارف بنده تاریخن دیدی
بی بدل طرح اولدی بند مصطفی شاه کریم

(تاریخ برای نوچشمهٔ حضرت سلطان مصطفی خان)

شهنشاه معظم مصطفی خان — درنده بنده درشاهان دوران

صفای نیتی هب خیره جاری — زلال لطفی روی دهره ریزان

ایدوب هر سوده اجرا عین لطفن — او خاقان کرم مورعین احسان

بو موقعده بو دلجو چشمه سارک — بناسن ایلدکده امر وفرمان

قپودانی وزیر عبد خاصی — اول آصف شیمه همنام سلیمان

وجودین بذل ایدوب اجرا ایوانده — سبیل ایتدی نیجه مال فراوان

انک امر همایونیله قیلدی — بو چشمه‌نک خلقی شاداب احسان

بحمد الله با نطق همایون — نیجه منزلده آب اولدی شتابان

یا بلدی چشمه قصر زمزم آسا — عجب خیر اولدی بو مقبول یزدان

دعاسی خامه‌سیله ذکر ایدرکن — اکا عارف قولی تاریخ جسبان

کلنجه آب دیدی که تاریخ
بو عینی قیلدی احیا مصطفی خان

(تاریخ سبیل)

صاحب الخیر وزیر ابن وزیر دانا — آصف صاف کهر یعنی قپودان پاشا

عین احسان وکرم منبع الطاف وهمم — لجهٔ جود ونعم قلزم بیقعر عطا

قپودان اولمغله دوات ایله بحرینه
ایلدی ساحل دریای سراپا احیا

کورەجك قلت آب ایله ضرورتلرینی
بو محلکده ایدوب تشنه دلانی اسقا

صو کبی صرف وسبیل ایلدی نقدهٔ همین
ایتدی زمزم کبی بو ماء لطیفی اجرا

عمر و دولتله خدا ذاتنی ایدوب پاینده
والدینی ایده کوثرله جنانده اروا

عبد ناچیزی آنك کاتب دیوان عارف
دیدی برمصرع برجسته سلیس و رعنا

نوش ایدن زمرهٔ عطشانه برای تاریخ
آب دلجو اثر جود محمد پاشا

❀ (تاریخ چشمهٔ سلیمان پاشا) ❀

منبع جود و عطا یعنی سلیمان پاشا
عین سرشار هممٔ ملجأ خیل ضعفا

خیر جاری ایله هر سوده رواندر اثری
ایتدی سیلاب کبی لطفی جهانی ارو

بحر کن الیاسی ایدی بره دخی خضر اولدی
روی دنیایه ایدوب آب حیاتی اجرا

بو محل ایچره دخی آبه ضرورت کورەجك
ایتدی بر چشمهٔ نو داسخی بنا و احیا

بر اثر ایتدیکه عالمده کسلمز خیری
تا اوله منقسم نه قبهٔ عالم برجا

ایلسون حضرت حق مخزن احساننده
آب رحمتله آنك دفتر جرمنی امحا

عارفا بندهسی بو خیر جمیلك ناکه
سال تاریخنی دقتله ایدرکن احصا

دهن دولهٔ نثار ایتدی بر اعلی تاریخ
اولدی بو آب اثر جود سلیمان پاشا

❀ (تاریخ چشمهٔ استانکوی سلیمان پاشا) ❀

صاحب الخیر قپودان سلیمان پاشا
ذاتیدر بحر عطا لجهٔ الطاف عمیم

ایلمش حضرت حق تا ازلی قسمتده
خیر جاری یه انك مشرب پاکن تقسیم

عین احسان و کرم لجهٔ بیقعر همم
برمکی الشیم اول داور دانا و کریم

حاصلی هب غزوات ایله بولوب مرتبه سن
جاهنه اولمدی منضم نه رجانه زر و سیم

فن دریاسی مکر عالم روحانیدن
ایلمش وقتی ایله نوح نجیدن تعلیم

قپودان اوله لی بحرینه او ذات اکرم — که قلاع ایلدی انشا وکهی ماء نعیم
جمله دن بیریده استانکوی ایلر یکیم — قلت ماده چکرلردی عجب رنج الیم
کوره‌جک انی دخی منبع احساننده‌ن — ایتدی بو چشمه‌یی اجرا ایله جودن تعمیم
قیلدی همشهری هم ابنای سبیلی اروا — حق بو کیم ایتدی بو تقریب ایله ای خیر عظیم
کوثر لطف غنا بخش ایله سیراب ایتسون — انیده عالم عقباده خدا اوندعلیم

عارف عطشانه صلا برله دیدم تاریخن
کل ایچک آب حیات اوله بو ماء تسنیم

(تاریخ چشمهٔ دختر آمنه سلطان)

درة التاج آمنه سلطان کیم دورانده — ایلمش ذاتن خدای ذو المنن خیراته دال
ایلیوب بر دختر پاکی قرین التفات — تربیت قیلمشدی آغوشنده مانند نهال
حیفکیم اول غنچهٔ باغ حیاتی روزکار — ایلیوب برک خزان کیبی زمینه پایمال
باغ عالمده دخی کلچین مقصود اولمدن — ناکهانی ایلدی دار بقایه ارتحال
امر ایدوب سلطان عفت پیشه بنیاد ایلدی — روحنه اهدا ایچون بر چشمه سار بیمثال
حضرت سلطان ذیشانه ویره عمر طویل — پرده یاتدقچه او نخل نازسی ذو الجلال
یاد قیلسون صاحب الخیراتی دعا ایله — نوش ایدن بو چشمه دن ماء حیاتی ماه و سال

جوهری حرف اوزره عارف بی بها تاریخدر
نوش قیل محبوبه خانم روحنه ماء زلال

(تاریخ برای چشمهٔ شقاول صارم ابراهیم افندی در خنکار اسکله‌سی)

خدا شاداب فیض ذوق سرشار ایلیوب دائم — بو نزهتکاه دلکش مورد پیر و جوان اولسون
کلوب سیر ایلینلردن صفای عافیتله — بو دلجو چشمه‌دن هر کیم ایچرسه نوش جان اولسون

(تاریخ دیکر برای چشمهٔ مزبوره)

زهی سرچشمه کیم بانیسنه عین عنایتدر — آنک هر قطره سی سرمایهٔ فوز و نجات اولسون
لطافتده بو دلجو چشمه الحق بر ایچم صودر — کلوب نوش ایلین عطشانه آب حیات اولسون

(تاریخ ولادت مخدوم قپودان)

آب روی وزرا لجهٔ زخار عطا
آسمان پایه هما سایه وزیر امجد

آصف صاف کهر یعنی قپودان پاشا
که وزارت اکا موروث پدر جد بر جد

سیف مسلول جلادتکیم اولور هیجاده
دشمنی آتش وقاد ایسه ده عین جمد

رتبهٔ جاهنه صندل اوله مز غرهٔ ماه
قرص خورشید اکه باشترده ده فانوس عمد

سر فلکنده کی زر مهجهٔ فانوسنه کر
چشم خورشید نکاه ایتسه چکر رنج رمد

رشک ایدر درس تامیذنه افلاطونلر
عقل فعال ایدر فعلنه صد کونه حسد

زورق همتی شهباز کبی بال آچیجق
بچهٔ زاغه دونر خشیت ایله دشمن بد

ایرسه کفتار ایدیجک رشحهٔ قندا علی
هفت دریایی ایدر شیر وشکر دن ازید

عنبر آکنده اولور تا ابد باد نسیم
قیلسه برکره کذر خاک درندن ابعد

آصفا دادکرا داورکردون قدرا
ای اولان خاک رهی عالمیانه مقصد

شعرا کرچه که افراط ایله مشهور اما
لیک اوصاف جمیلکده نه حد وار نه عدد

سنده انواع هنر سنده کزین افضال
سنده شش خامهٔ خط سنده ضمیر ارشد

هب کنایات سنک لطف غنا بخشکدن
سخن حاتم طی خلقده بر کهنه صدد

کورمدی ذات شریفک کبی بر دستوری
اوبهین جاه فلک مرتبه والا مسند

طالع اسعد یکه شاهد عدل اولمزمی
بویله بر خیر خلف ویردی سکا فرد واحد

عید بر عید قدومیله جهان سر تا سر
شوق بر شوق زهی پاک خلف خیر ولد

مژده آفاقه کونی طوغدی سپهر بختک
بعد ازین مهر ومهک جلوه کهی چاه رصد

والد آصف ذیشانی خدای متعال
عمر ودولتله ایدوب نائل اقبال ابد

حفظ ایده جمله مخادیم کریم الشانن
باخصوص اول کل نورسته یی خلاق صمد

چاکری عارف دیرینه انک تاریخن
ایلدی حرف مجوهر ایله بر بیت عمد

مقدمی بادی شادی اولوب اقبال رفیق

پیراوله دولت ایله میر محمد اسعد

(تاریخ ولادت)

مژده آفاقه بنه میرحسام الدینك ⁂ قیلدی برنوخلفی دهری صفادن لبریز
نه خلف نور دو چشمان سهیکم ذاتن ⁂ جد بجد ایلمش الله نجابتله عزیز
اویله بر روح مصور که سزادر اولسه ⁂ مهرومه زینت گهواره سنه کرکاریز
حسننك لذت وصفنده اولور دستمده ⁂ خامه بر نیشکر تازه رس نامیه خیز
بویله برغنچه ایله ایلمدی داخی نسیم ⁂ گلشن عالمی تزیین بهار و پاییز
خاندانن خلف خیر معمرله آنك ⁂ ایده مسرور خدا تابدم رستاخیز
کوش ایدوب مقدمنی فرط مسرتله انك ⁂ سال تاریخنی تعداد ایدوب عبد ناچیز

کلدی باتعمیه تاریخ گزینی عارف
مصطفی بك اوله دولتله بوکون ایچره عزیز

(تاریخ ولادت)

زبدهٔ ارباب علم و معرفت ⁂ پیشوای عارفان اهل حق
دادرم حاجی محمد کیم روا ⁂ آلسه رأیندن فلاطونلر سبق
نور ادراکیله اولمش تا ازل ⁂ پرتو خورشید عالم یك نسق
ویردی برنجل نجیل خنده رو ⁂ صلب پاکندن اکا رب الفلق
ماه نودن مهد اولوب شایسته در ⁂ که قماط اولسه اکا آل شفق
پیرایدوب مولی ایده خیر الخلف ⁂ والدینی کورمیه روی ابق

یازسون ارباب قلم تاریخدر
شیخ فانی ایده حمد اللهی حق

(تاریخ ولادت)

ملکی شیمه مهردار قپودان پاشا ⁂ ذاتیدر دائره نك زینتی مانند نکین
برگهر پاره ویروب حق صدف صلبندن ⁂ که آنك رشکله دل سفته سیدر در ثمین

عارفی

ينه مهر جليدن روشن   جبهه سى مطلع انوارمه فرودين
اتنه اكسير سعادت مايه   خلقت پاكنه آغشته كمالات گزين
شيد اومهپيكره شاياندر اگر   شكل مهدن اكه گهوارهٔ خواب نوشين
بولدى كهن قالب احباب بنه   روح وش ايليجك مهد جهانى تزيين
ايدوب اول طفلى نيجه بهجت ايله   والدين ايده عزتله سلامتده رهين
ب مقدمنى غايت شاد يله ديدم   سال تاريخنى بو خالص اخلاص آيين

عارفا مصرع تاريخ دلاراسى آنك
عمر ودولتله محمد اوله عالمده امين

(تاريخ تجديد مرقد مرحوم قاسم پاشا)

ى وزرا حضرت قاسم پاشا   كيم اولوب برنيجه مدت قپودان دريا
بله تواريخ سلف مملودر   اوله مستغرق بى غايهٔ غفران خدا
ى آنك نيجه زمان اولمشيكن   قلب عاشق كبى ويران شدهٔ دست فنا
ب الخير قپودان محمد پاشا   كورجك ايلدى تجديد ايله قبرين احيا

شهه سزا اولدى بو تاريخ دليل غفران
مهبط نور خدا مرقد قاسم پاشا

(تاريخ فوت)

ان او فخر نسب اول ذات مكرم   هر حالده اخلاق ايله بيمثل ومعادل
بدوب روحى آنك جنته پرواز   اولدى الم فوتى آنك جمله يه شامل
ايدوب الله ذنوبن حسنات   فردوس برين قصرلرين ايده منازل

تاريخنى عارف ديدى باحرف مجوهر
عثمان بك اوله رحمت قرب حقه واصل

(تاريخ فوت)

يخ تسليما كه ارباب سخن   ملك نظمى ذاتنه بالجمله تسليم ايلدى

خواجکانڭ همت والالریله یك بیك | فارسی فنن رجال رومه تعلیم ایلدی
صائب الرأی اولمغین باقمزدی عرفی شوکته | حق کمال لطف خلقی انده تتمیم ایلدی
شبهه مز یوقدر بجاه سرشاه نقشبند | روحنه مولی آنڭ صدکونه تکریم ایلدی
رحلت ناکه ظهوریله ملال فرقتی | مستفیضانندکل دنیایی تغمیم ایلدی
هوش دردم پای در دامن سیاحت در وطن | چونکه فانیدن بقایه عزمی تقدیم ایلدی

عارفا تاریخنی تعداد ایدرکن ناکهان
نقد روحین هو دیو سبحانه تسلیم ایلدی

❀(تاریخ فوت)❀

رهنمای سالکان ابن جناب سرطریق | پیشوا قبلمشدی حق ذاتن رجال همته
جانشین شیخ نورالدین جراحی اولوب | دست همتله رفوساز اولدی اهل حاجته
قطب دوران اولمغین اول ذات کروبی شیم | دونډیروب روین بو کثرت عالمندن وحدته
انسلاخ ایتمکله قید عنصریدن ناکهان | صالدی شمع روحی پرتو بزم روحانیته
سرینی تقدیس ایدوب الطفیله مولای کریم | روح پاکن ایلسون شایسته قرب عزته

کلدی با حرف مجوهر عارفا تاریخ اکا
سرطریق زاده فنادن کتدی یاهو جنته

❀(تاریخ فوت)❀

عمار بك اول فخر نسب کوپریلی زاده | اولمشدی حیا وادب وحلمله مشهور
اول رائض خیل هنر اقبال وشرفله | برمدت اولوب درکه شاهیده سلحشور
صد حیف که ناکام ایکن اول تازه نهالی | ناکاه ایروب باد فنا ایلدی مکسور
حقدن دیلرز لطف ایدوب اول ذات کریمك | انواع عنایتله ایده قبرسینی پرنور

یاز حرف مجوهر ایله عارف اکا تاریخ
عمار بکڭ آخرتن حق ایده معمور

❀(تاریخ فوت)❀

عمار بکك نور دو چشم دل و جانی
اسعد بك او فخر خلف طاهره مایه
تعداد اولیجق عرق نجابتله فلکده
اجداد عظامی ایر نشور فرق سمایه
چون عاریتی ثوب عناصردن اولوب دور
قیلمدقده وداع اول کل ترباغ فنایه
کوردی پدر و مادرینك سوی معادین
عزم ایلدی کلکشت خیابان بقایه

بالای مقامنده بازلسون اکا تاریخ
داخل قیل اسعد بکی مولا سعدایه

(تاریخ فوت)

طفل پاکیزه سلیمان بیك چون
ایدیجك عزم جوار جنت
فوتنه دوشدی بویکتا تاریخ
بوله جنتده سلیمان عزت

(تاریخ فوت)

آه کیم باغ جهانده بنه بر غنچهٔ تر
اولدی آرایش کلزار بهشت اعلا
والدینن ایده رك آتش فرقتله کباب
مرغ جان کیبی اوچوب ایلدی عزم عقبا
عاقبت جمله مزك منزلی خاك اولسه کرك
کیمه ایتمش بوفلك کام و مرام اوزره وفا
بکلیوب کاسهٔ کوثرله در جنتده
والدینن ایده عقباده الهی اروا
عارفا کوش ایدیجك فوتنی کریان کریان
دوشدی برمصرع تاریخ اکا خیردعا

قصر والای بهشت ایچره اولوب جلوه نما
مریمه روح الامین اوله رفیق مادی

(تاریخ فوتیه)

غرقهٔ غفران باره امهانی خانمك
حق تعالی مرقدین کلزار جنت ایلسون
کتخدای اسبق صدر کزینك خواهری
ایزد بیچون اکا عقباده عزت ایلسون
حسن خلق و عفت و عصمتله کلمز عالمه
چشم خورشید آره یوب بیك کره دقت ایلسون
بوبله عفت پیشه نك شایسته درصبح و مسا
قبری اوزره آسمان اجرای رقت ایلسون

کلدی عارف جوهری تاریخ ذال مغفرت

امهاسنه خانمه الله رحمت ایلسون

(تاریخ)

دریغ کلشن عفتده بر کل زیبا
قیل اول مخدرهٔ بیت عصمتك یارب
چیقنجه ساده حروف عارفا دو مصرعدن

اولوب فسردهٔ تاراج تند باد فنا
بهشت ایچنده رفیقن خدیجهٔ کبرا
هزار آه ایله تاریخن ایلدم انشا

ایدوب بهشت برین ایچره همسر زهرا
عفیفه خانمه جنتده جاسنه ایده مولا

(تاریخ)

سلمی خانم خاندان کوپریلینك مفخری
ناکهاننه ارجعی امری ایرنجه کوشنه
چونکه آرامه بومقدار اوله رخصت اهلنه
حق تعالی اول ملائك شیمه یی مغفور ایدوب

عالم ایچره عفت وعصمتله اولمشدی بنام
ایلدی دار بقاسنه جنته عزم وخرام
ملك فانیدن عبثدر حاصلی امید کام
قدسیان ایله مأنوس قبری صبح وشام

کلدی تاریخ وفاتی عارفا باتعمیه
حق قیله دار السلامی روح سلمی یه مقام

(تاریخ وفات)

نسل پاك کوپریلیدن دختر عفان بك
بلبل خوش لهجهٔ روحی آنك پرواز ایدوب
نعمت جنت انکچون کرچه کیم آماده در
چون مکلف اولمیوب معصوم رحلت ایلدی

یعنی اسما خانم اول حوری شیم اول رشك ماه
ناکهانی ایتدی کلزار بهشتی جلوه کاه
لیك سوز حسرتی یاقدی جکر لرکختن آه
والده ینیچون شفاعتخواه ایده رحمن اله

عارفا برمصرعه درج ایلدم تاریخنی
قیلدی اسما خانمه مولی جنانه جایکاه

(تاریخ فوت)

کریمهٔ ملکی شیمهٔ فرشته خصال

رو یده خانم ایدنجه کذار عالمدن

اوتازه نخل گل باغ عفتنك المى	جهانى يلدى ماتمسراى بيت حزن
باقيلسه ديدهٔ عبرتلمه رو زاپجره	كيمه مقام سروراولدى هيچ دار محن
ايدنجه طائرروح لطيفى عزم بقا	مثال بلبل جنت قفسمنه تندن

ديدم دودست دعا ايله عارفا تاريخ
روديده جنتى مولى قيله سكا مسكن

(تاريخ فوت)

عارفا سويله ناسه تاريخن	آه كوچدى رضا ولى الله

(تاريخ فوت)

الهى ايله مقامن رقيه نك جنت

(تاريخ فوت)

ما نهرعدن ايله شاداب اوله روح حسين

(تاريخ لحيه)

خطن تبريكه كلدى مورلر سليمانه

(تاريخ)

بسلكطا شنك كوچك صو اولدى كوياطفل نوزادى

(تاريخ ساعتخانه)

بوبحره شوكتانه بيت مطلعدر بو ساعتكاه

(تاريخ ساعتخانه ديكر)

بحر طويله الحق بو بيت جانفزادر

تم

(ترکیب بند)

بهار اولدی صبا ترتیب ساز بزم کلشندر
می آشامان عشرتکاره طرف جوئشیمندر

هزار بیقرارک دود آه آتشینندن
سراپا نونهالان چمن هپ نخل ایمندر

خوشا ای باد صبح مشکبیز بوستان پیما
غبار مقدمکله دیدهٔ امید روشندر

قرین التفات کلرخان اولمقده بیدللر
فراز شاخ کلبن عندلیب زاره مسکندر

جهان دلبستهٔ کیسوی عنبرسایدر شمدی
بو ایامده آزادی نصیب سرو سوسندر

یینه اهل جنونک کاری کشت باغ وراغ اولدی
هوالر بادیٔ تحریک آشوب دماغ اولدی

زمان موسم کشت چمن شاد ایتدی دنیایی
هوا بار آور کام ایلدی نخل تمنایی

فغانن کوش ایدوب مانند مستان بلبل زارک
کورنلر جام پر صهبا صنورلر وردحمرایی

نسیم نوبهاری روحبخش اولدقجه ازهاره
فراموش ایتدیرر اعجاز انفاس مسیحایی

خزانک درکمین نونهالان اولدیغن بیلمز
حریفان چمن کورمزمی رنک ورد رعنایی

نسیما

نثار ایلمدک شوق پیام شاهد کلمه
نوا سنج مسرت عندلیب نغمه پیرایی

نه وار آسوده قیلمسک عالمی آه حزینمدن
خبردیر سک بنم کل یوزلی یار نازنینمدن

درونن تابکی خون ایلمک عشاق ناشادک
نگاه مرحمت بیلمزمی شاهم چشم بیدادک

یانکده نوبهار عیشله فصل خزان بردر
خموش اولمزسنک هیچ عندلیب ناله معتادک

بو کلزارک سرا فرازان حسنی بنده‌ک اولمشدر
چمن زیب ریاض عشق اوللدن سرو آزادک

او بیداد آزما عاجز دکلدر کار دین ایتمکده
نه لازم ای سپهر کینه جو بیهوده امدادک

فغان ایتمه دیمزدم سا که درد عشقله ای دل
او بد مست تغافلکاره تأثیر ایتمه فریادک

دمادم آرزوی سینه فرسود ایلمک تاکی
وجود غم سرشتی کریه آلود ایلمک تاکی

بو کلشنده نصیبم خار خار حسرت اولمشدر
درون داغدار غم لاله زار حسرت اولمشدر

بولنمز بر نفس آمد شد اندوهدن خالی
زمین سینه کویا رهکذار حسرت اولمشدر

جنون انکیزی عشقیله فریاد ایتمه درکاری
کوکل کیم عندلیب نوبهار حسرت اولمشدر

تمنای وصال ایتدکجه زور دست فرقتله
کریبان امیدم تار تار حسرت اولمشدر

شفا ساز اول طبیبم مرحمت قیل عاشق زاره
دل افکاران هجرک داغدار حسرت اولمشدر

مشرف ایله بزمی خسته دللر شادمان اولسون
صدای خیر مقدم زیب کوش عرشیان اولسون

اولور آزرده خاطر عاشق زارک نیازندن
او شوخ عشوه کارم سویلمز اما که نازندن

دل زاری نهانی برنکه‌له شاد ایدر کاهی
نوله ممنون اولورسم لطف چشم دلنوازندن

زمانیله کوکل معموره زار شوق ایدی شمدی
خراب اولدی او شاهنشاه حسنک ترکتازندن

عجب عشاق کوته دست او طفل نازپرورد‌ک
قالور کلچین بوس اولمزمی نخل سرفرازندن

هزاران بی دلی برشیوه سی دلخون ایدر عارف
نیجه آسوده اولسونلر نکاه فتنه سازندن

امید وصل کرما کرم او شوخ بی وفا بوله

دل درد آشنایی تاب. بخت نارو ابوبله

(ترجیع بند غرا)

اے کل تازه بهار چمن باغ بها .. جانه کار ایتدی یترنیشتر خار جفا
نیجه صبر ایتمدون اکا عاشق بی برک ونوا .. یادیکه کلمز اسیران فراقک اصلا
بوده لایقمیدر ای پادشه ملک آرا .. شوخسین یوق سوزم حسنکه ای ماه اما

ندن عشاقکه تا بوبله جفاکار اولمق
مبتلا یه بو قدر ظالم وغدار اولمق

کیجه لر شمع شب مجلس اغیار اولدک .. یار واغیار وستمکار دل زار اولدک
غیریلرله یترای شوخ بتریار اولدک .. بکا کلدکچه همان بوبله جفاکار اولدک
کیده رک حاصلی غدار وستمکار اولدک .. عاشق اولدرمه ده غدار وجکرخوار اولدک

بن اولورسم غم عشقکله یمان سویلرلر
نامک عاشق کش ایدوب خلق جهان سویلرلر

نیجه بربوزسوره رک پاینه نالانک اولم .. غم زلفکله سنک بوبله پریشانک اولم
تابکی آتش هجران ایله سوزانک اولم .. باری برشبده نولور شمع شبستانک اولم
بن سنک جانم ایله بندۀ فرمانک اولم .. غیریلر یار اوله بن کشتۀ هجرانک اولم

شرط انصاف ومروت نه ایمش بیلمزسن
رسم وآیین محبت نه ایمش بیلمزسن

سکا دل ویردیکمه حیف خطا ایلمشم .. قدیمے بار محبتله دوتا ایلمشم
دلم آزردۀ شمشیر جفا ایلمشم .. حیف کیم بن سکا اسناد وفا ایلمشم
دل بیماریمه امید دوا ایلمشم .. زهره تریاق دیو قصد شفا ایلمشم

خاک اولورسم ره عشقکده کذار ایتمزسن
بنی لایق کوروب عاشقلغه یار ایتمزسن

نیجه برآه ایده رک دردیکه معتاد اوله یم .. بیستون الم هجریکه فرهاد اوله یم

غیر یلر شاد اوله بن دردله ناشاد اوله یم
بنده مجنون کبی عالمده براز یاد اوله یم
دلربا سومه ده شیمدنکرو استاد اوله یم
داد خواه اولمیه یم طالب بیداد اوله یم

برزمان بندخی نازایتمه ده جانان اوله یم
یاد ایدرسهم سنی بن خاك ایله یکسان اوله یم

درد هجر کله اولورسهم دخی آه ایتمیه یم
راه عشقکده سنك حالی تباه ایتمیه یم
سن دکل تخت دلمکیمسه یی شاه ایتمیه یم
غیرسه برد لبره دقتلی نکاه ایتمیه یم
قصه ٔ زلفك ایله عمری کوتاه ایتمیه یم
عارف آسا یا کیلوب بو یله کناه ایتمیه یم

یاقدك آتشلره بالله بنی انصاف ایت
نیجه طوتمز هله بو آه سنی انصاف ایت

(ترکیب بند)

قان یودارسهم دخی پیاله کبی
داغ سینه م آچیلسه لاله کبی
باقمه یم مهر روی دلداره
اشك چشمم دوکلسه ژاله کبی
مه برج لطافت اولسه دخی
ایتمیم درکنار هاله کبی

توبه افتاده اولمیم توبه
توبه دلداده اولمیم توبه

سینه می کوشه ٔ فراغ ایده یم
انزوای دله مساغ ایده یم
هر فتیل سپید داغ که وار
سوز دلدن یاقوب چراغ ایده یم
داغلر اوستی باغ اولوب بربر
سینه می رشك چار باغ ایده یم

توبه افتاده اولمیم توبه
توبه دلداده اولمیم توبه

تا بکی یانسون عشق ایله دل زار
تا بکی سوز حسرت دلدار
نیجه بررو. بخاك دلبر اولوب
خاك بر سر تملق اغیار
قالمدی برشرار عشقه توان
یاندی هپ جمله شکیب وقرار

بعد ازین جان ودلدن ایلیه یم | صد بصد توبه صد صد استغفار

توبه افتاده اولیم توبه
توبه دلداده اولیم توبه

گاه بر غمزهٔ خرد فرسا | گاه بیک گونه ناز واستغنا
برشکر خنده بیک سموم عتاب | بر کرشمه هزار تند ادا
هر نکه برنوید تیغ بکف | غمزه لر سل سیف جور وجفا
بوکا طاقت کورمی عالمده | حسبی الله دحده دکفی

توبه افتاده اولیم توبه
توبه دلداده اولیم توبه

غمزه بیرحم وکشتنی وجسور | سینه پر زخم وداغ پرناسور
هر خدنک نکاه تیر قضا | ابروان قوس ناوک شر وشور
التفاتی کرشمه کرده میدر | اوده بر کونه مست ناز وغرور
دل عاشق اولورسه ده فولاد | ینه اولمقده دائما مکسور

توبه افتاده اولیم توبه
توبه دلداده اولیم توبه

خوب ایمش مبتلایه یار دکل | کرغزال اولسه ده شکار دکل
نیلیم بر کوزلکه عشاقه | مونس ویار غمکسار دکل
طونکه سرو چمان بهجت ایمش | سر عشاقه سایه دار دکل
اولمه جزم ایلمکه عالمده | توبه لر حاصلی بوکار دکل

توبه افتاده اولیم توبه
توبه دلداده اولیم توبه

※(مسدس تضمین بیت مشهور)※

دلا شب مانع کسب صفای ماهتاب اولمز | سپهر اوج خورشید هدایتده سحاب اولمز

عياندر دجه حقده فكر شك وانقلاب اولمز   او وجهى سيرايدن محتاج فيض آفتاب اولمز

عنايت هر كيمه يوزطوتسه عصيانى نقاب اولمز
كونش طوغدقده زيرا پردهٔ ظلمت حجاب اولمز

كنه موقوف ايكن لطف جناب حق تعالى يه   نوله عصيان ايسه سود اكر غفرانه سرمايه
خطا كرمانع اولسه كسب فيض لطف مولايه   اولوردى پرتو خورشيده حائل برقع سايه

عنايت هر كيمه يوزطوتسه عصيانى نقاب اولمز
كونش طوغدقده زيرا پردهٔ ظلمت حجاب اولمز

اوكيم زنك سواد جرمه اى دل اعتراف ايتمز   غبار شبهه دن آيينهٔ ادراكى صاف ايتمز
كشى يتله مأمور اولمه ده هر كز خلاف ايتمز   مقيد در بو وجهه اعتقادم انحراف ايتمز

عنايت هر كيمه يوزطوتسه عصيانى نقاب اولمز
كونش طوغدقده زيرا پردهٔ ظلمت حجاب اولمز

نه رتبه ايرسه ظلمت ملتزم مدر چرخ دواره   ويرر زر مهرهٔ خورشيد صيقل هر شب تاره
حجاب جرم وعصيان بس دكلمى مجرم خواره   همان بر كره يوز طوتسون عنايت بر كنهكاره

عنايت هر كيمه يوزطوتسه عصيانى نقاب اولمز
كونش طوغدقده زيرا پردهٔ ظلمت حجاب اولمز

خموش انفعال يأس وعصيان اولسه دل كاهى   كلاب افشان اولور درحال طبعه فيض ناكاهى
هنرمندك سند درقول وآثارى دكل واهى   بو بيتك عارف مضمونن ادراك ايله واللهى

عنايت هر كيمه يوزطوتسه عصيانى نقاب اولمز
كونش طوغدقده زيرا پردهٔ ظلمت حجاب اولمز

❀ (وداعيه) ❀

آصفا عزم ايدوب الدك دل نالانى بيله   تاب هجر كله ياقوب سينهٔ سوزانى بيله
حسرتك ايلدى صدچاك كريبانى بيله   بارى همراه ايده يم اشك فراوانى بيله

كيتدك اما كه قودك حسرت ايله جانى بيله

استمم سنسز اولان صحبت یارانی بیله

قنده عزم ایتسهك اولور راهبرك عون خدا　　پیك توفیق ره مقلبکه راهنما
سایبان افسر اجلالکه شهبال هما　　سن سعادتله اولوب رهرو مقصود اما

کتدك اما که قودك حسرت ایله جانی بیله
استمم سنسز اولان صحبت یارانی بیله

ای بنم مایهٔ آرام دل نالانم　　بعد ازین آتش هجر کله سنك بریانم
سنده انصاف ایت ایا تاج سروسامانم　　بن کیمه شمدی افندم دیه یم سلطانم

کتدك اما که قودك حسرت ایله جانی بیله
استمم سنسز اولان صحبت یارانی بیله

چوق کوروب بنده لکم درکهکه چرخ دنی　　ایتدی افتادهٔ یغولهٔ غم جان وتنی
برسنك کبی افندیدن ایدوب دور بنی　　وادی غربته سوق ایتدی حقیقتده سنی

کتدك اما که قودك حسرت ایله جانی بیله
استمم سنسز اولان صحبت یارانی بیله

دور ایسم سایهٔ الطافکدن ایا سرو سهی　　ینه اکناف دعادن دکلم دست تهی
سنده یاد ایله قولك عارف محزونی کهی　　دامنکدن آنی دور ایلدی بخت سیهی

کتدك اما که قودك حسرت ایله جانی بیله
استمم سنسز اولان صحبت یارانی بیله

(شفائیه)

صد شکر او حکیم لایزاله　　صد حمد او طبیب بی زواله
رنجلرك ایلیوب ازاله　　ایردی هپ صحتك کاله

عید ایتسه جهانیان روادر

صد شکر ینه شفای عاجل　　ویردی سکا رب بیما دل
باصدق دل ای وزیر عادل　　تعویذ دعامی قیل حمائل

هر حرفی بر آیت شفادر

حقدن دلرز که فصد نشتر
قربان اوله لم بولمده بیک بر
قوج باشکی ایتمسون مکدر
باشدادی آصف کرمور

بیک جانم اولورسه ده فدادر

صحتله ایدوب سرشت مایه‌کز
کیم کورمدی لطف بینهایه‌کز
حفظ حق اوله سنک وقایه‌کز
الله بیلور باشمده سایه‌کز

همرتبه شهر هما در

ای خاک دری مثال اکسیر
اقبال وسعادتک قفاکیر
صحتله سکا حق ایده توقیر
بی شبهه همان بو فیض تأثیر

خلقک سکا ایتدیکی دعادر

ای آصف بی‌عدیل و دانا
بیک اجر جزیل ویره مولی
هر ساعت رنجکه هویدا
کوشش ایله نوالرک که کویا

عارف قولک اسکی بینوادر

(تخمیسات)

بو باغ دهر سکا بر خیال کلمدیمی
جبین چین کله انفعال کلمدیمی
مشامه بوی زکام ملال کلمدیمی
بو ناله دن سکا بلبل کلال کلمدیمی

دماغ شوقه دخی انفعال کلمدیمی

ایرشدی موسم سنبل کبی زمان خطی
کورندی قافله‌ٔ چین رهروان خطی
معطر ایلدی آفاقی دلستان خطی
پر ایتدی عالمی عنبرله کاروان خطی

دخی مشامکه بوی وصال کلمدیمی

بورتبه آه دم صبحگاه ایله ای دل
هجوم آتش عالم تباه ایله ای دل
امان بو ناله سوزشتباه ایله ای دل
جهانی یاقمه یترتاب آه ایله ای دل

هوای عشقه دخی اعتدال کلمدیمی

چیقوب ترانه ایله لانه دن لب جوده
بورتبه تا بکه آرام ایدر بو بیهوده
صلای عشق ایله مرغان چمنده هر سوده
ندن توقف پرواز شاخ مقصوده
هنوز مرغ دله پروبال کلمدیمی

آلوربوذائقه دن لذت عارف اربابی
عجمی ایلمه سیراب کام احبابی
اونندروب دله کیفیت می نابی
بوشعرنادره دن طوغری سویله ای نابی
دهانه لذت آب زلال کلمدیمی

❀ (تخمیس غزل ندیم) ❀

برزمان دلده هوای ماهر دلر واراایدی
آتش پرسوز وداغ پیرفولر واراایدی
تکیه کاه سینه ده چوق های هولر واراایدی
سینه ده اول نه محرق آرزولر واراایدی
لبده سرکش آهلر آتشلی صولر واراایدی

سبزهٔ بیکانه انبات ایلمز فیفای عشق
بنقه برحالت فزا درکوه غم فرسای عشق
لاله لر پیدا ایدر داغ دل سودای عشق
بویله بیحالات دکلدی کوردیکم صحرای عشق
آنده مجنون بیدلر دیوانه جولر واراایدی

الامان ای دل بنه برنوجوان سیر ایلدم
برمهی قد آه برسرو روان سیر ایلدم
برپری دیدار برشوخ جهان سیر ایلدم
بن بوکون برنونهال حسن وآن سیر ایلدم
طرف ابروسنده سنبل کبی مولر واراایدی

کاکلک سنبل رخک برورد رعنا ایلدک
قنغی مسکینی عجب دردکله شیدا ایلدک
عالمی بلبل کبی عشقکله کویا ایلدک
سن بنه برنونیاز عاشقمی پیدا ایلدک
کویکه بریرده کلمش آبرولر واراایدی

عارفا بیلمم ندن تا بویله سن بیهوشسن
سن بنه واراایسه دلبند رخ کلپوشسن
بونجه دمدر عندلیبان کبی من پرجوشسن
ای ندیم ای بلبل شیدا نیچون خاموشسن
سنده اول چوق نوالر کفتکولر واراایدی

❀ (تخمیس غزل ثابت) ❀

کف تسلیمه ویرسکان کشتی دل اما
صالوب دل زورقن بحر توکل ایجره بی پروا
نیازک بادبانن قویمه الدن ابلیسن قطعا
شو دریاده اسنلکت استین فلک هوا بیما
کلن هر روزکاره سینه کرسون بادبان آسا

بوله دخت رزی کیم کورمه کتمه صبر وآرامی
عجمی بیشعور ایلرسه هر رندی آشامی
متاع تازهٔ انکوریدندر جامهٔ جامی
شرابیدر قماشی صرچه لیدر رنک کلفامی
مطلا اولکرین تجواره رنکین کوسترر مینا

کوکل دلدارهٔ ابت دردغم پروردین آجمشدر
اشتدرمش یاخود اولشوخه جسم زردین آجمشدر
نکاف رهزن زخم دل پردردین آجمشدر
اصمدر عاشق امایاره داغ سردین آجمشدر
صاغر جامی سکبی صد دیدهٔ بادامی بینا

بو چرخ کردشین اذعان ایدوب برباب قوللن کیم
همیشه دلو امید دلی پرآب قوللن کیم
سرشکی سیل ایدوب بردیدهٔ بیخواب قوللن کیم
بوست عالمده سنده بردولاب قوللن کیم
نمای اخذ واعطادن رطوبت ایده سن پیدا

بزه هر نیک وبد کیم دست قدرتدن صونلمشدر
بلی بزخاکز اما تابدایتدن صونلمشدر
آنی تمیز ایچون بزم حقیقتدن صونلمشدر
آزاهد عالم قدسس دطهارتدن صونلمشدر
بکامینای روح افزاسکا ابریق استنجا

صیام شام خط عارضک یقلشدی سلطانم
فروغ کردنن موم ایلیوب چشم دل وجانم
ثوابک قصدینه تشریف ایدرسن ماه تابانم
بو کیجه ایله احیا درای آشوب دورانم
نه وار بر کره دونسک سنده احبابی ایدوب احیا

ندکاو سخت ایسکده بر دل بیکینه ممکندر
کورر اهل بصیرت دیدهٔ حق بینه ممکندر
باقیلسه عارفا بر صاف وسالم سینه ممکندر
بزم پولادمزدن ثابتا آیینه ممکندر
صدد صاحب نفس استاد تحصیلنده دراما

❀ (تخمیس غزل بختی) ❀

خانهٔ دل بینه معمور اولور انشاالله
نیل آمال ایله مسرور اولور انشاالله

سینه‌دن قهوهٔ غم دور اولور انشاء الله | بختمز کون کبی مشهور اولور انشاء الله
دیده‌مز جلوه‌که طور اولور انشاء الله

اولور آیینه‌یه فرط صفادن بی زنک | ایرمیوب کلبن کامه اثر خار و خدنک
سازلر نغمهٔ مطربله اولوب سیرآهنک | قامتن زهره ایدر بزمزه رشکله چنک
بزمز دائرهٔ سور اولور انشاء الله

مطلب عشقی نه حور ونه نعیم ایلمشز | آنی وابستهٔ الطاف کریم ایلمشز
سینه‌مز شاهد معنی‌یه حریم ایلمشز | دلیمز معجزهٔ عشقه کلیم ایلمشز
آهمز بارقهٔ طور اولور انشاء الله

زور بازو ایله محنتده کوروب مشقمزی | جلهٔ عشق ایله وحدتده کوروب مشقمزی
حاصلی تکیهٔ غیرتده کوروب مشقمزی | آهنین قوس محبتده کوروب مشقمزی
تیروش بزدن عدو دور اولور انشاء الله

شب تاریکک اولور روزی سفید ای بختی | هر شبک قدر و کونک روز سعید ای بختی
عارفه برکون اولور مژده نویداسی بختی | کلور اول دم کوره نور روی امید ای بختی
چشم دشمن کور و رز کور اولور انشاء الله

(تخمیس غزل نابی)

فلکده صانمه هنر حرص ثروت ایتمکدر | یا خود تعصب و تفریط ذلت ایتمکدر
غرض جهانه کلوب چونکه رحلت ایتمکدر | نه عرض جاه نه اظهار رفعت ایتمکدر
کشی‌یه جاه بلند آدمیت ایتمکدر

صقن سپهر کدا مشربه رجادن سن | او سفله خوی و سیه‌کاسهٔ سبکسردن
غبشدر ایلمه امید اول ستمکردن | نشان ابلهی کرددن کینه پروردن
نیاز لطف ورجای مروت ایتمکدر

نه رتبه اولسه فزون جنس معرفت بی شک | کشی ترقی حالنده همت اوزره کرک
قماشن اهل کمال ایلدور زشن ایلیه رک | زمانه ده هنر دیکرانه رشک ایتمک

متاع دانشه اثبات رغبت ایتمکدر

دیر ایسک اوله رهایاب این وآن قلبک — قیل استقامت ایله تیر هر زمان قلبک
اولورسه کرچه دمج فکر ایله کمان قلبک — اسیر آشمکش یعلاج اولان قلبک

علاج بستهٔ قید محبت ایتمکدر

اکرچه عارف اولور جد وهمت اسبابی — ولی جبلی کرکدر مروت اربابی
ایده امورینه تقدیم کار احبابی — فلکده کامور اولمق هنر دکل نابی

هنر بر اهل دله آدمیت ایتمکدر

❀(تخمیس غزل خالصا)❀

پیچ وتاب ایتسه نوله عاشق اکر تغسیرده — چاک اولورکن سینه چون کاغذ دم تسطیرده
داغدر یاقسه عجمی نامه سن تمهیرده — اولکه وصف حسنکی تحسین ایدر تعبیرده

خامه جتلار یاریلور رشکیله دن تحریرده

سندن ایرلمشی اوجانندن اوصانمش دللره — آب تیغ چشم جلادکله قانمش دللره
استخوانه دشمنه جورک طیانمش دللره — بوزمه تیغ غمزه کی اورمه شو یانمش دللره

خون کرم عاشقان جوهر قومز شمشیرده

عاشق نا پخته کیم کاهی خیال خام ایدر — زن کبی کندین واروب رسوای خاص و عام ایدر
صبر قیلمز وصله بی آرام اولوب ابرام ایدر — خواهش وصلتله نیلی عاشقی بدنام ایدر

باقی زلیخا اولدی رسوا ایتدیکی تدبیرده

ذوک غمزه کله اولوب چون تیرکش سوراخ تن — تیر جوردبوته دشمن هردم فدا ایلر بدن
بن سکبی نظارهٔ یاری ستمنی ایلمن — تکیه‌ء عالمده قوس محنت ایله مشق ایدن

سینه کرسون چون هدف طورسون فدای تیرده

کل قوینیدن غنچه قربان اولدیغم یوقدر زبان — قوچ باشلیچون ایلمه عاشقلرک حالن بیان
وقتی وار نازک قوزم فدایه صالمه هر زمان — خلف وعد ایتمک یاقشمز سا کا ای شیرین زبان

اولمه آب آمیخته قالمز حلاوت شیرده

رشتهٔ تنظیمه چکث سلک لآل نظمکی | چون ید بیضا درسحر حلال نظمکی
صهرک عارف وش قیلوب انهامال نظمکی | نادوان خامه دن آب زلال نظمکی

سنده اجرا ایله خالص عزته تنظیر ده

(تخمیس مطرف غزل وهبی)

دوشمش محبته دخی نورسس جوان ایکن | دل ویرمش اولده برکوزله دلستان ایکن
ملک درونه جوکبی حکمی روان ایکن | زنجیر زلفی بند فرنکی نشان ایکن

اولمش اسیر پادشه حسن وآن ایکن

پامال اسب نخوتی اولمش برآفتک | برشهسوار ساحهٔ ملک ملاحتک
یکتاسوار نازی ایکن صحن بهجتک | ویرمش اوشوخه رخت شکیب ومتانتک

برطفل نیسوار محبت ندان ایکن

اولمش زلال وصلنه دلتشنه برمهک | بیک تشنهٔ محبتی وار ایکن اولمهک
اولماه آب رویی ایکن هر صفا کهک | آقمش درون جوی وش اول محنت آکهک

سرچشمهٔ محبته آب روان ایکن

برنجم حسنی کورمکه اولمش رصدنشین | اولمش مغاک عشقده اولشوخ درکمین
ایتمش کشوده هالهٔ آغوشن اومهجبین | خال رخندن اولمش اوماهک ستاره چین

داغ درون مهر ومه آسمان ایکن

برنخل ایله صارلمق ایچون کریه ناک ایمش | شبنم فتاده کل کبی لبریز خاک ایمش
اول سروباغ عشوه دخی دردناک ایمش | برنونهال سایه کبی رو بخاک ایمش

مانند تاک تازه تیشمش فدان ایکن

چاربلمش اولده کندی کبی برپری وشه | تأثیر وفق عشق سرین صالمش آتشه
ویرمش حمائل دلن اولشوخ سرکشه | اولمش ربوده هوشن اوزلف مشوشه

آلدرمش عقلن عقل ایلچی دلستان ایکن

مفتونی اولمش اولدخی عارف برآفتک | برفتنه جوی معرکه آرای بهجتک

شور افکن اولمش عالمه اول سرو قامتک | بر شوخه میلی وهبی او قد قیامتک
آشوب دهر و فتنهٔ آخر زمان ایکن

❀ (تخمیس غزل نائلی) ❀

فکر رخسارک ایله سوز نهاد اولدی کوکل | آتش عشقک ایله نائره زاد اولدی کوکل
تابش حسرتک ایله محض رماد اولدی کوکل | ورزش آه ایدرک شعله نژاد اولدی کوکل
نقش حسنک کوروب آشفته نهاد اولدی کوکل

اولی سرمه کش ریک روان کویک | خواهش وصلک ایله دیده وران کویک
دکل انسیت آهوی دوان کویک | اولمدی محرم پابوس سکان کویک
کرچه خاطردن او سودا ایله یاد اولدی کوکل

دل بیچاره تهی وایه اولوب زلفکده | نقد هجر کله کران مایه اولوب زلفکده
حاصلی سوزشی سرمایه اولوب زلفکده | آتش حسنکه همسایه اولوب زلفکده
آه دوزخ شرر بارقه زاد اولدی کوکل

فکر زلفکله دلی سلسله جنبان ایدلی | خواهش وصلت ایله بی سر و سامان ایدلی
بیوفالق سنی همصحبت نادان ایدلی | عشق قدرتک ایله کام دلی حرمان ایدلی
دشمن طالع پرشور فساد اولدی کوکل

دمبدم رانشک فراوانی تحیرشان اولسه | راز پنهان دلی شمدی نمایان اولسه
عارف دانشده کر بی سر و سامان اولسه | نائلی وش نوله احوالی پریشان اولسه
نقش حسنک کوروب آشفته نهاد اولدی کوکل

❀ (تخمیس غزل صبری) ❀

کوکل نه تشنه‌ده عالمک نه ورد و خارنده | نه کشت سبزه زارنده نه سیر جویبارنده
نه برکلزاره پای انداز اولور فصل بهارنده | دل آرام ایلمز هر باغ و راغک لاله زارنده
مکر لذت بخش آمال اوله هر برکی دبارنده

عبثدر اهل عشقک غیری ابرامی سکا ساقی | بتر صوندکجه پیمانهٔ طاقتی با ساقی

خيالڭ نشوه‌سى دلده يترحالتفزا ساقى
كاوسوز شراب لعلڭ عرض ايتمه بڭا ساقى

برودت ملتزمدر بادهٔ وصلڭ خمارنده

كوروب اول شهسوار اسب نازى خاطر محزون
كيت عشقه ويردى ترك و تازى وادىٔ هامون
دوشوب پاى سمندنازينه آخر دل پرخون
بنى پامال هجران ايلدى بو رائض كردون

سپهرڭ روى رغبت كورمدم هيچ روزكارنده

ويرركن خستهٔ عشقه خيالڭ نو بنو غيرت
دكل بيمارىٔ صد داغ داغ حسرت و محنت
اكراولدرسه ده عشاق زارى رنجش فرقت
نهان ايلردى كنديني تا بمحشر كشتهٔ حسرت

كياه داغدارى بيتمه خاكڭ مزارنده

او شوخى عارف آسا سنده تقرير ايله كيم صبرى
يازوب اوصاف خطى فتنه تعبير ايله كيم صبرى
سوزڭ مجموعهٔ عرفانه تحرير ايله كيم صبرى
سواد نظم پاكڭ اوله تنظير ايله كيم صبرى

كورن شيرازه‌سن امضانويس اولسون كنارنده

❋ (تخميس غزل حميد افندى) ❋

اولمز ربوده پيره زن دهره بى سبب
همشيره‌م اولسه ايلمسون دعوىٔ نسب
عالمده وار ايكن بڭا محبوب بى تعب
شولرتبه مائل بسرم كا يلمم طلب

شول قحبه نڭكه نامى اوله دختر عنب

بن شوخ شنگنى سوه‌رم ايلمم ريا
محبوب شرمناكنى باغشلدم مكا
چاك اولمدقجه ذوقتى ندر پردهٔ حيا
شوريده عاشقم بڭا شوخ اولسه دلربا

عرض مرامه مانع اولور شيوهٔ ادب

اكلاتدم اولشكرابه سمت مذاقمى
ديجور غمده فكر خطيله مشاقمى
آچدم بو حسبحال ايله اول سيم ساقمى
صبح اولدى پاره نقالمه دردوفراقمى

هجران سوداتى بياض اولدى هب بوشب

بادر ركاب كيف ايله فخر ايتمه الحذر
وار ايسه مبتلالرى هوشى كلور كيدر
دكمز خماره كيف غبارنده كه اثر
اقبال چرخى نشئهٔ جاويد ظن ايدر

سكانى بنك خانهٔ جاهك عجب عجب

منعمده جود فطرت اوله ذات اولميه
لطفنده امتنان كبى بر علت اولميه

مجبول لطف اوله اثر منت اولميه
لعنت او اهل جاهه كه بمنت اولميه

احسانه حسب يا علو نسب سبب

عارف روادر اهل معارف دكل بعيد
اولسه علو همت طبعكله مستفيد

موجود درج طبعى طريف واكر تليد
ايتمه نثار خاك ره اهل دل حميد

نقدينهٔ معارفى موروث ومكتسب

❀ (تخميس غزل صائب) ❀

نشد تا نام حق نقش جبين چار اركانها
نكرديد استوار از حادثات كون ديوانها

چه باشد ار بود ميل سواد ديدهٔ جانها
اكرنه مد بسم الله بودى تاج عنوانها

نكشتى تا قيامت نو خط شيرازه ديوانها

دل آكاه بيت المقدس غنيست در عالم
كجايكاه فيض ايزدى چون ميشود هردم

هزاران دشت وهامونست در بيت دل آدم
نه تنها كعبه صحرا ايست دارد كعبهٔ دل هم

بكرد خويشتن از وسعت مشرب بيابانها

زدل كركوش دارى بر تو ميكويد اب كوران
مشو مغرور فرصت بى ثباتست دولت دوران

غرور هستى خود را نمى بينند دلكوران
بفكر نيستى هركز نمى افتند مغروران

اكرچه صورت مقراض لا دارد كريبانها

ببوى زلف مشكينت كه شد چون نافه دل پرخون
بكشتم با غزال كوى ليلى صد بصد هامون

ديكر كوى سرم بازيچهٔ طفلانه شد اكنون
سر شوريدهٔ آورده ام از وادئ مجنون

تهى سازيد از سنك ملامت جيب ودامانها

عجب نازندهٔ آشوب دهرى شوخ فتانى
كجا يابد دهان خاكساران بوس دامانى

اكر خاكت شوم هركز نيفتد طرف چشمانى
نمى بينى ز استغنا بزير پا نميدانى

كه آخر ميشود خار سر ديوار مژكانها

برزق داده‌ٔ خود بیش و کم خرسند و قانع شو | ترا روزی رسان یادانهٔ کندم دهد یاجو
زکشت وخرمن تو هرچه حاصل میشود بدرو | حیات جاودان خواهی بصحرای قناعت رو

که دارد یاد هرموری درین وادی سلیمانها

بیاد چین زلفت آهوی چینی کند رشکم | چنان آشفته مغزم کردای مه نفحهٔ مشکم
عجب نبود خط پشت ابت روباند اراشکم | کلستان سخن تازه رود ار دلب خشکم

که جز من میرساند در سفال خشک ریحانها

بود از نطق استاد سخن چون عارفا هردم | نوای خندهٔ کل با صفیر بلبلان درهم
چه باشد کر فتد آشوب نظمش در دل آدم | چنان از فکر صائب شور افتاده است در عالم

که مرغان این سخن دارند باهم در کلستانها

(دیکر تخمیس غزل صائب)

تنت چو خاک ره اولیا تواننی کرد | قدم بفرق بلند سها تواننی کرد
نظر بموطن ملک بقا تواننی کرد | اکر وطن بمقام رضا تواننی کرد

غبار حادثه را توتیا تواننی کرد

حوادثات زمان ارترا رسد کم وبیش | بسوی کرد ملالش باب کوهر خویش
بکوش پند عزیزان وهان مشو دلریش | جهان ناخوش اکر صد کدورت آرد پیش

زوقت خود همه را باصفا تواننی کرد

چو نخل کل دل عارف که چشم وکوش شود | همیشه کفت وشنیدش ورای هوش شود
دلات زمهر حقیقت چو شعله جوش شود | زسایهٔ تو زمین آفتاب پوش شود

اکر تو دیدهٔ دلرا جلا تواننی کرد

ترا بسست که کوی بتان تواننی دید | خوشا اکر حرم عاشقان تواننی دید
نشان یار اکر از بیدلان تواننی دید | جمال کعبه زسنک نشان تواننی دید

اکر زصدق طلب رهنما تواننی کرد

سپهر شو که مجرد بچرخ روی سکنی | فتیل جسم نزار تو شعله جوی سکنی

تو

تو گر بترک تجرد همیشه خوی کنی … اگر چو شبنم گل ترک رنگ و بوی کنی

درون دیدهٔ خورشید جا توانی کرد

شنو چه گفت ترا عارف خردمندی … که خوش بود بر پیران بلی سر افکندی

بپوش چشم ز خرد و کلان ترا پندی … ز شاهدان زمین گر نظر فرو بندی

نظر بگرد بیان هما توانی کرد

ترا چو مهر اگر سوختن بود معتاد … شود چراغ دلت ایمن از تطرق باد

اگر ز برج هویت ترا رسد امداد … غذای نور توانی به تیره روزان داد

چو شمع از تن خود گر غذا توانی کرد

دمیکه باطغیان از تو احتساب کنند … سؤال از تو نه از حرف خورد و خواب کنند

بلی سؤال ز سیمرغ تا ذباب کنند … ترا ز اهل نظران زمان حساب کنند

که جغد را تصرف هما توانی کرد

ترا که حمل امانات آن زمان کردند … جهول بودی و تکلیف این و آن کردند

بنفس و شهوت و وسواس امتحان کردند … ترا بهر غم و درد امتحان از آن کردند

که زخم نیش جهان را دوا توانی کرد

زبان چو بسته شود دل چو بحر پر جوشست … گرا آگهان حقیقت همیشه بیهوشست

نیاز اهل دلان از خودی فراموشست … کلید قفل اجابت زبان خاموشست

قبول نیست دعا تا دعا توانی کرد

جناب صائب ایران زمینکه شد مرحوم … نظیره گفت ازین پیش با خجسته رسوم

کنونکه عارف نو گفت تا شود معلوم … جواب آن غزلست این که گفت عارف روم

تو نازنین جهانی کجا توانی کرد

❀ (دیگر تخمیس غزل صائب) ❀

صبا دی آمد و بر جان رنجورم خبر کرده … کنا که تند بادی قنه دان کلبه کف تر کرده

تن سیمینش از تاب نفس همرنگ زر کرده … شنیده ام آه گرمی بر تو گستاخانه سر کرده

بجسم نازکت بیماری چشمت اثر کرده

دو زلفت از پریشانی طبعت چین چین کشته
دو چشمت سرخ سرخ و پرخمار و دلنشین کشته
عرق از تاب رویت جا بجا در نمین کشته
کل رخسارت از دلسوزی تب آتشین کشته

ملاقات لبت تبخاله را تنک شکر کرده

بچشم مست و شوخی از جهان آرام میبردی
بسان تاک جسم خستکان ای ماه افسردی
تهی کردی بسی جام دل عشاق از دردی
خمار خون مظلومان که بی قیدانه میخوردی

سرلی مهربت را آشنای دردسر کرده

تنت نرمین و شیرین تر شد از پالوده شکر
کجا سازد تحمل بر جفای نیش یا نیشتر
چه باشد ار زنم بر سینه ریش و بر جکر خنجر
رک دست ترا کز رشته جانست نازکتر

طبیب بیمروت بوسه کاه نیشتر کرده

لبت دلمرد کانرا نشوه آب بقا سازد
نکاهت خسته صدساله را افتد دوا سازد
بتقریبی که کیرد دست نرمینت صفا سازد
بامیدی که با نبض تو دستش آشنا سازد

مسیح از خانه خورشید آهنک سفر کرده

دلم ار رنج یار آزرده تر کردست خوش باشد
بقصد کشتنم عارف فلک دلبست خوش باشد
مرا در عمر فرصت میدهد کردست خوش باشد
ترا صائب اکر پای عبادت هست خوش باشد

که مارا این خبر از هستی خود بیخبر کرده

❀ (الغاز) ❀

ندر اول یادکار افرنجی
وار حسابنده چوق شش و پنجی
دقت اولسه حسابی بک چوقدر
ایک اوندن زیاده سی یوقدر
دخی یوقدر مأت و آلافی
یوز دن ار تقدر ایلمم لافی
ایله آحاددن حسابه قیام
عشراته ایرنجه ایله تمام
شکلی برادر که یوزباشی وار
کیرلی یرده هزار اوینانشی وار
قرقنه کیرمه دن اولوب مرده
اولور اوراق عیشی پژمرده

...نده یوز کز نار رماد اولمز	کار ایدنلر بونکله شاد اولمز
...منه تازه دانلر یاقمش	سینه سینه سرخ وسیهلر باصمش
...می اعجوبه طرحی بنقه دوزن	بوانور آنلر ایچره شو هر وزن
...سانه اولور ایکن همسر	ینه آلتون کومش ایله اوینار
...یجک قلبنه نکاه وفاق	بیلورآنی بیلورسه اهل مذاق
...فا اولسه فتحی کر مطلوب	عین منقوطیدر آنك محسوب

بیلمیم دیرسه آنی آلداد یرز
ازه جق فنیاسنی اوینادیرز

(لغز دیکر)

...اول تحفه مرغ منقاری	دهنندن زلال اولور جاری
...دیرر الدن اله خلق جهان	صانکه شاهین دست صیادان
...ج اولورسه غدایی آتشدر	مرغ اشترله کوییا اشدر
ایلمش صدرینه چکوب پرده	آتش وآبی جمع بر یرده
لیك معذور در دکل مستور	اله ینجه دین ینار طوتشور

کیم ایدرسه بو رازمبهمی حل
عارفاهر نه دیرسك اکه محل

(لغز دیکر)

ندر اول قوس که اعجوبه نما	متصل دست خوش اهل صفا
اصلی ذی روح ولی بیجاندر	لاغر اطلاقنه بك جسپاندر
برمعارضدر او کیم صبحله شام	صورت لاده کچر عمری تمام
کلسه میدانه نه دم عنوانی	دوشورر کشمکشه یارانی
هر نه بحث ایتمه اکر کیم یاران	درمیان اولمده دردست افشان
کرم بازار خلوص وبالی	ایلر اول دادوستددن خالی

بجسم نازکت بیماری چشمت اثر کرده

دو زلفت از پریشانی طبیعت چین چین گشته | دو چشمت سرخ سرخ و...
عرق از تاب رویت جابجا در نمین گشته | گل رخسارت از دلسو...

ملاقات لبت تبخاله را تنک شکر کرده

بچشم مست وشوخی از جهان آرام میبردی | بسان خاک جسم خستگان ا...
تهی کردی بسی جام دل عشاق از دردی | خمار خون مظلومان که...

سر بی مهریت را آشنای دردسر کرده

تنت نرمین وشیرین تر شد از پالودهٔ شکر | کجا سازد تحمل بر جفا...
چه باشد ار زنم بر سینه ریشم وبر جگر خنجر | رگ دست تراکزرشـ...

طبیب بیمروت بوسه گاه نیشتر کرده

لبت دلمردگانرا نشوهٔ آب بقا سازد | نگاهت خستهٔ صدساله را
بتقریبی که گیرد دست نرمینت صفا سازد | بامیدی که با نبض تو دستش اشنا...

مسیح از خانهٔ خورشید آهنگ سفر کرده

دلم از رنج یار آزرده تر کردست خوش باشد | بقصد کشتنم عارف فلک دلبست خوش ب...
مراد عمر فرصت میدهد کر دست خوش باشد | ترا صائب اگر پای عبادت هست خوش با...

که مارا این خبر از هستی خود بیخبر کرده

(الغاز)

ندر اول یادکار افرنجی | وارسه ابنده چوق شش و پنجی
دقت اولسه حسابی یک چوقدر | لیک اوندن زیاده سی بوقدر
دخی بو قدر آست و آلاتی | یوزدن ارتقدر ایلمم لاتی
ایله آحاددن حسابه قیام | عشراته ایرنجه ایله تمام
شکلی براردر که یوزباشی دار | کیرلی یرده هزار اوینانشی دار
قرقنه گیرمه دن اولوب مرده | اولور اوراق عیشی پژمرده

کونده

کونده یوز کز نار رماد اولمز — کار ایدنلر بونکله شاد اولمز
جسمنه تازه داغلر یاقمش — سینه سینه سرخ وسیهلر باصمش
رسمی اعجوبه طرحی بنقه دوزن — بوانور آنلر ایچره شوهر وزن
مقلسانه اولور ایکن همسر — ینه آلتون کومش ایله اوینار
ایدیجک قلبنه نکاه وفاق — بیلورآنی بیلورسه اهل مذاق
عارفا اولسه فتحی کرمطلوب — عین منقوطیدر آنک محسوب

بیلیم دیرسه آنی آلدادیرز
ازه جق فنیاسنی اوینادیرز

(لغز دیکر)

ندر اول تحفه مرغ منقارسی — دهننده ن زلال اولور جاری
کزدیرر الدن اله خلق جهان — صانکه شاهین دست صیاد ان
آج اولورسه غداسی آتشدر — مرغ اشترله کویبا اشدر
ایلمش صدرینه چکوب پرده — آتش وآبی جمع بر یرده
لیک معذور در دکل مستور — اله بنجه دین ینار طوتشور

کیم ایدرسه بو رازمبهمی حل
عارفا هرنه دیرسک اکه محل

(لغز دیکر)

ندر اول قوس که اعجوبه نما — متصل دست خوش اهل صفا
اصلی ذی روح ولی بیجاندر — لاغر اطلاقنه پک چسپاندر
برمعارضدر او کیم صبحله شام — صورتا لاده کچر عمری تمام
کلسه میدانه نه دم عنوانی — دوشورر کشمکشه یارانی
هرنه بحث ایتسه اکر کیم یاران — درمیان اولمده ور دست افشان
کرم بازار خلوص وبالی — ایلر اول دادوستددن خالی

سینه‌سن تیغ الم‌له بی باك ... كوییا دست قضا قیلمش چاك
مكر ایدراول سكاكرچاك صانمه ... بنی دیكلرسك اكا آلدانمه

دقت ایت مطلعه كیم اولدی عیان
بو سمای معمایه بیان

❀ (لغز) ❀

ندر او قوم ضعیف البنیان ... نیمتن جمله‌سی جسمی عریان
كاه اولور كریه‌سنی سیل ایلر ... كاه خشك اولمغه ده میل ایلر
كیم كورم دیرسه بو مخلوقی اكر ... چیقسه بر عالی یره قیله نظر
آفتاب ومه ایله همدمدر ... هر سحر بیكدر و پرنمدر

عارفا قامت ادراكی خم ایت
بو لغز حلنه سعی ایت كرم ایت

❀ (لغز دیكر) ❀

ندر او لنسنه ایكی جسم لطیف ... غم ایام ایله غایتده نحیف
بریسی ساكن دشت وصحرا ... بری همخوابه بیت ظرفا
بری باد اوزره سلیمان آسا ... بری آتشده سمندر كویا
برینك مولدی وقت كرما ... برینك مسقط راسی یایلا
بو لسه صحراده اكر مرد ضعیف ... مركنه‌سی ایدر اول شخص عفیف
فهم ایدوب ماحصل معناسی ... فتح ایدر بو لغز رعناسی

روزكار ایجره نیجه صبح ومسا
كرم وسردی كورن ارباب وفا

❀ (لغز دیكر) ❀

ندر اول شخص قصیر القامه ... رقعه پیراسی هنر چون خامه
حسن خطیله جهان آرادر ... قوت حافظه ده یكتادر

کورسه کاغدکبی بررخساره — سوری نور خامه کبی بیچاره
بولسه بشخته‌یی تنهاجه صالر — قلم انوا سغنی هر درلو چالر
اولمز اول نیم شکردن کاسد — لیک برپاره عقیده فاسد
حسرت برش ایله مشحون اولمش — کوییا همزهٔ افیون اولمش
عاشق زاری قاوردی قصدی — آه او دستار ایله اول قاش بعدی
کوره‌جک وهبی دیمش خنده کنان — به نه دلکش قفس حق قرآن
هیکل مضحک ورنکین سیما — بوالعجب مسخرهٔ طرفه ادا
جستجو ایلمه بو وهم وخیال — سرینی ایله نجیبایه سؤال

حلنه اولدی اغز وابسته
اوله معذور شکسته بسته

(لغز دیکر)

ندر اول طائر چابک پرواز — طیران ایتمه‌ده همچون پرواز
نه قونر یره نه بالاده اوچار — مرغ عنقا کبی شهبالن آچار
یعنی پروازی خدا ویردی مکر — اکا مخصوص براوج دیکر
کاه اولور زینت ایله شکل عروس — کاه اولور حدت ایله برقره پوس
نیجه بیک جانی وارانک اما — ینه برقالب بی روح نما
وارانک براداشی تریاکی — بنکیلک شهرت ونام پاکی
قتی جوق کوزلری وار درکه باقر — اغزی قارنده اچار کاه قپار

اسبدر دیردم اکر بیسه یمی
اولسه رختی یا خود اغزنده کمی

(لغز دیکر)

ندر اول کیم بری هزار اولدی — نسلی عالمده بیشمار اولدی
عددین حق بیلور حسابی عدیم — آنی ذی روح ایچون براتدی کریم

ابتداء غزليات

(حرف الالف)

نه نشوه ويردى امان اى پرى شراب سكا — كه ويردى اولدخى بركونه آب وتاب سكا

اولور نظارهٔ مرآتدن قاشنك درهم — كورندى وارايسه رخسارك آفتاب سكا

بنى تنك ايله همان بزم وصلكه محرم — كناه جمله بكا وار ايسه ثواب سكا

تمام خيره لنور چشم آفتاب اى مه — نگاه ايلسه بركره بى نقاب سكا

نه سويلمز مكر اول چشم وابروان اى مه — زبان ايليه تشورمى مكر جواب سكا

نشيد حسنك عارف مخيلاتندن
دوابروانى يتربيت انتخاب سكا

دون سرتراشم ايلدى چين جبين بكا — جسباندرعزم جانب بربرزمين بكا

كوردم چيقنجه بمدن اوسيمين بدنلرى — غواص نقديم سكا درثمين بكا

صدق درونمه اوپه يم مصحف رخك — برغيرى وجهله دخى ويرمه يمين بكا

قيلدم بورتبه جوره تحمل عجب عجب — تحسين دل بلاكشه صدآفرين بكا

عارف هزار قصر زراندود باغدن
بر بیت بقصور کاور دلنشین بکا

اولورکن غیریلر دستنده الفت سازاستغنا
ندن آوارهدن اوردکرسین ای شهباز استغنا

یتر بو جور بی اندازه تاکی غیری لطف ایله
کسر کالای شوقم خوفم اولدرکاز استغنا

نه ممکن راز عشقی بعد ازین کتم ایلمک ای دل
ایدرکن چشم مستی غمزه لر همراز استغنا

سن ایتدکجه فزون ای شوخ نقد عشوه و نازک
چوغالدی خواهش وصلکله حرص و آز استغنا

متاع جودی صمات بتوله غیری عارف زاره
ایدرسین چونکه نازد نخوتی انباز استغنا

اوچشم تیغ بکف غمزه ناک استغنا
دل نزاری ایدر چاک چاک استغنا

نماپذیر ایدر البته تخم آماسے
بو کشتزار توکلده خاک استغنا

سحر اوشوخ کل افسون نازدن اولمش
کل شکفته کبی سینه چاک استغنا

مثال شیشهٔ می تاکلو بصلمه یتر
شراب نخوته ای تازه تاک استغنا

جهانده زنده می قور عارفا سیج الیسه ده
اوناز پیشه اومردم هلاک استغنا

بلی پرخون کندمی دیدهٔ جام شراب اما
بود صد چشم روشنتر نمایان از حباب اما

زآب اشک صدره شسته کردم از سر غفلت
هنوزم موج موجی میزند در دیده خواب اما

دک نظاره بود و تار میکردد فزون منکر
حذر باید نباشد تا بر خسارش نقاب اما

نکاهش صد جهان دل میکند آباد که باشد
کند بیداد چشمش سر بسر عالم خراب اما

زتالیف هنر این پنج بیت عارف کزین آید
بدقت مینماید این غزل فصل الخطاب اما

نه لاله زار کرکدرنه سیر باغ بکا
یتر مشاهدهٔ جسم داغ داغ بکا

شمیم یافتهٔ کلشن تمنایم
اولورمی بوی کل آلایش دماغ بکا

یکانه عاشق آزاد قید هر کامم
کران کلور سه نوله منت سراغ بکا

اولور فسرده بنه سرد باد آهمدن اولورسه شمع مه ومهر اكر چراغ بكا

تنك مزاج غم دلخراشدر عارف
خروش زمزمهٔ عندليب وزاغ بكا

دله حيرت اولور كن تابش ديداردن پيدا اولور فيض سخن آيينهٔ رخساردن پيدا
ايدرهم غرق خون هم داغدار احتراق ايلر اوتابشكيم اولور اول خنجر خونخواردن پيدا
اولور صد فتنهٔ سر در كمين در روز رستاخيز خرام ايتدكچه طرز شيوهٔ رفتاردن پيدا
نيجه آزاده دل وار خار خار محنت وغمله اوله تابويله شورش بر كل بيخاردن پيدا
خروش عشقى كوركيم بردم اولسه كوهكن دركار اولوردى كونه كون فريادلر كهساردن پيدا
كوررسن بركون اى دل سيل اشكمله اوله ناكاه خلل بنياد چرخه چشم درياباردن پيدا

اولور آتش زن كشت امل اى عارف اولدقچه
سنا برق محبت خانهٔ خماردن پيدا

(حرف الباء)

هلالن قوس ايدوب مدشعاعى تير ايدر مهتاب سواد چرخه شبخونن ايليوب تسخير ايدر مهتاب
بنه پركار سيم هاله در كف لوح كردونه مكر برماه پيكر طلعتن تصوير ايدر مهتاب
مزاجن ايليوب تحريف كردون رنج سوداد ن اكا تصحيح ايچون كافور ايله تدبير ايدر مهتاب
شبانكه كورديكى رؤيالرى در خواب ايكن انجم اكا هب سيم وزرله واقعا تعبير ايدر مهتاب

پرايتمش كاسهٔ فغفورين عارف صدر ديوانك
زمان دولتنده عالمى شبكير ايدر مهتاب

اوصدر ماه كوكب آصف خورشيد پرتو كيم طلوع اختر اقباله توقير ايدر مهتاب
زمين لاجورد چرخه سيمين حل ايله ماهى ثباتن قصد ايدوب عين على تحرير ايدر مهتاب
فروزان ايليوب عنبرله هر شب مجمر ماهى ركاب دولتن تعطير ايچون تبخير ايدر مهتاب
مكر شبديز چرخى زيردان ايتمك مراد ايلر اكا بر نعل سيمين رسم ايدوب تسمير ايدر مهتاب
ركاب ماه بر جفت اولسه عرض ايلردى اما كيم ركوبه ارتحال ايتزديو تقصير ايدر مهتاب

کهی ماهه کهی ماهی یه تشبیه ایلیوب تیغن
عدوسن ماهدن ماهی یه دک تحذیر ایدر مهتاب

وکل عارف قولک تنها فلکده صدقله هردم
بو دعوایی زبان حالله تقریر ایدر مهتاب

شبکک قدرو کونک عید سعیدا یتسو جناب حق
بورودی رضه تا خورشید روش تأثیر ایدر مهتاب

خدا ممدود ایده ظل ظلیل چتر اقبالک
نه دم فانوس مهله عالمی تنویر ایدر مهتاب

اولیدی نور نکاهکله فیضیاب کتاب
ایدردی هر ورقن رشک آفتاب کتاب

چکلیه شرحه اولورسینه ده الوف الوف
نقود داغ دلی ایلدم حساب کتاب

دم مذاکره دیکن آه ایدرسم ایدر
المده کاغد بادی وش اضطراب کتاب

غم خطکله نظر سنجه رویک اولسم اکر
بکا افاده ایدر آیت عذاب کتاب

خطک هوای دل بوالهوسده کمتر اولور
کران کلورسه نوله موسم شباب کتاب

اولوردی هب الک نامحرم سخن واصل
عروس معنی یه کر اولمسه نقاب کتاب

دوکلمسون رخ دلداره اشک خونینک
صافینکم اولمسون آلوده شراب کتاب

اوذاته بیره اول عارف که ایتدی کسب شرف
ضمیر پاکنه ایتمکله انتساب کتاب

جناب ناظم سلک امور دولتکم
اولورشناسی جمیلیله انتخاب کتاب

او صدر مهر ضمیرک مثال نور قمر
ایدر همیشه جنابندن اکتساب کتاب

مفادی اولمسه ذات شریفنه راجع
مدام اولمز ایدی مرجع و مآب کتاب

بولور دلالت علامه خیالی ایله
خطا می اولسه دخی منهج صواب کتاب

اولوردی فاتحه نسخه فضیلتنک
کینه حرفنی شرح ایلسم کتاب کتاب

کشاد ایده در گنجن مفتح الابواب
بو مکتب ایچره اوقوندقجه باب باب کتاب

اولمز خزف آرایش دریادل مشرب
پر گوهر سنجیده کرک ساحل مشرب

بی کرد ریا پاک کرک مشربه دل
تا صاف روان اولمیه بی غل مشرب

دل هر نیه آبستن ایسه صلب پدردن | القای جنین ایتمه ده در حامل مشرب
خارج وکل ارباب دلک دائره سندن | هب رنج و عنا ذوق و صفا داخل مشرب

عارف نوله تأثیر بولنسه سخنمده
آغشتهٔ اجزای هنر در کل مشرب

بتان اول کاکل عاشق فریبه مبتلادرهب | غزالان حرم پابستهٔ دام بلادرهب
فغانی بیدلانک سینه سوز اولمق مقرردر | گلستان غمک بلبللری آشنوادرهب
نه کشت کوینه گلچین باغ حسنی اولمق وار | او نخل عشوه نک عاشقلری بی دست و پادرهب
شمیم زلفی کیم سرمایهٔ آشوب اولور هردم | او شور و فتنه یه بادی ینه باد صبادرهب
زیارتدن بتم مجلس نشینان خراباتی | مرادم درکه پیر مغانه التجادرهب

سرود بزم غم کیم عشق دیرلر نامنه عارف
فلک بو نغمهٔ دلکشله دائم پرصدادرهب

※(حرف التاء)※

حال دل اول آفته تقریره نه حاجت | بر واقعه کیم خبر اوله تعبیره نه حاجت
خاک قدمکله ایشین آلتون ایدر عاشق | ای سیم تنم مایهٔ اکسیره نه حاجت
هب وعدینی تبشیر ایدر عشاق حزینه | آیات خط رویینی تفسیره نه حاجت
جانم کبی سینه مده ایکن نقش خیالک | ای روح مصور سنی تصویره نه حاجت

دعوتله ایدر دائرهٔ بزمه اجابت
عارف او پری پیکری تسخیره نه حاجت

دستگده مدام اولسه ده صهبادم غربت | هب ذائقه سوز اولمده جام جم غربت
پیمانهٔ مے پرینه صو نمقده دمادم | زهراب هم و فرقتی جام غم غربت
اولمز بو قدر خون جکرله بدل اسے دل | صد ساله وطن عالمنه بر دم غربت
ایلرمی عجب شرطهٔ توفیق ایله واصل | کشتیٔ دلی سمت وصاله یم غربت

بس در بزی سرمست صفا ایتمه ده بس در

ساقی کبی عارف دله برهمدم غربت

او نخل نازایده برنواد اشکست ودرست
اولور مزاج دل مبتلا شکست ودرست

شکسته آینه اولمز کناد ایله تعمیر
نه سوداودلکیم اوله جابجا شکست ودرست

همیشه مقدم خدمت قرینی مخنتدر
باقلمه اکثر اولوردست وپاشکست ودرست

ایرنجه ساحل کامه بویمده اولمده در
سفینهٔ دل صدنا خدا شکست ودرست

تن سراپاداغ شددر باغ هرکل شاهدست
خون شداز یادلبت دل شیشهٔ مل شاهدست

این پریشان روزکاری خانه بردوشی مرا
کرد سودای خط سبز توکاکل شاهدست

راست روچون تیرشو هرجا که اندازد قضا
میرسی سرمنزل خودراتو کل شاهدست

خارجور کلرخان آواره رانالان کند
دعوی عشاق را فریاد بلبل شاهدست

این جواب آن غزل عارفکه نسبت کفته است
از نکاه مست نازت ساغر مل شاهدست

هرکه درسودای بندزلف اودلبسته است
از جفای قید آزار جهان وارسته است

باغ از زنجیر چو قمری کشد از سرو طوق
زیروبالای جهان هرکس بقیدی بسته است

این مکر خالست یا جای سواد چشم حور
یاز جنت دانهٔ از بهرآدم جسته است

دل چوناکه پاره شد دیکر نمیکردد درست
شیشه راهرکز کنادی نیست چون اشکسته است

از کل کام آن قدر دارد نه کام امتنان
حضرت شافی همی داند که عارف خسته است

لیک برخی نشوهٔ فیضی رسید از سوی دوست
چند حرفی از سر تعویذ فایق کفته است

انکه مخصوصست برطبع خودش نظم سلیس
شعر وی از عقدهٔ سخت تکلف رسته است

عیسی انطقش روانبخشای ترکیب وحروف
مصرع پیروح درنظمش ازان برجسته است

فایقا نومخلصت بادامبارک بعد ازین
شعرپاکت رادکرتنظیر ناشایسته است

طینت مسجد ومیخانه یکیست
مایهٔ مسجد ومیخانه یکیست

عاشقی ازدو جهان آزادیست　　پاس میدار که جانانه یکیست
اطلس شوق وسیه جامهٔ غم　　دوش هر عاقل فرزانه یکیست
بند زنجیر خم زلف بتان　　در گلوی دل دیوانه یکیست

عارفا قاعده در تکیهٔ عشق
آشنا وهمه بیگانه یکیست

(حرف الثاء)

نالهمه دردیار درباعث　　آهمه روز کار درباعث
سوزش خرمن سکونی دله　　آه برق انتشار درباعث
هپ پریشانیٔ دل زاره　　کاکل تار ومار درباعث
لاله رویانهٔ زمین غمه　　سینهٔ داغدار درباعث

نوله شیرین اولورسه کر سخنم
عارفا اول یار درباعث

(حرف الجیم)

اولور وعدهٔ وصال یار کاهی راست کاهی کج　　کهی اقرار وکه انکار کاهی راست کاهی کج
اولور مست غرور ترک پای بندی طول آمالی　　انکچون ایتمه ده رفتار کاهی راست کاهی کج
درخت کهنه نک معوجدر اکثر شاخی عالمده　　نوله قیلسه کبار ایثار کاهی راست کاهی کج
ایدر فرزانه نک هر وادیٔ قطع مرام اوزره　　سمند همتی رفتار کاهی راست کاهی کج
ایدر آزادکانک بیتکلف راست قدین خم　　بو وضع چرخ ناهموار کاهی راست کاهی کج
سبب قوس اولمدن اعوجاجه تیر مقصودین　　اولور اندیشهٔ بسیار کاهی راست کاهی کج

اکلمز طوغرولقله نو نهالم نیلسون عارف
تلاشندن ایدر گفتار کاهی راست کاهی کج

(حرف الحاء)

برق اوردی طور سبده کی فیض عمیم صبح　　اولدی غریق نور تجلی کلیم صبح

قال

قال ایتدی چین سحر قرین زر کر سپهر
بربوته دن سوادی چیقوب قالدی سیم صبح

چشمیله خواب غفلتی الفتمی کوستر ر
فیض آشنای حالت بزم ندیم صبح

یارك بیاض سینه سنی کوروب بو شب
اولدی بدید چاك قبای دو نیم صبح

عارف دکلمی هم اثر بوی زلف یار
شم عبیر نکهت باد نسیم صبح

طلوع ایدوب سحر غمده آفتاب فرح
آچلدی روی امیده فلکده باب فرح

سپیده دمکه سرشك نیاز اوله ریزان
دکلمی هم اثر رشحهٔ کلاب فرح

اولوب امید وصال دمیله روز شمار
رقیب بحه بدست ایتمده حساب فرح

رقیب مردهٔ پیکان غمزه م اولدی دیمش
دهان یاردن آلدق هله جواب فرح

اوفق اوفق کزنوب دردغم ایا قلندی
ایاغ میله پدیدار اولوب شتاب فرح

نوله دیررسه اکر لعل نوش خنددن
طبیب خستهٔ هجرانه شراب فرح

نال شرح متون نشاطدر عارف
بونو غزل نوله کر اولسه هفت باب فرح

(حرف الخاء)

چله ده حبس ایدیجك عاشق ناکامی شیخ
چلدسی خلوتلره تنها اولدی اندامی شیخ

سورهٔ کوثره سیر ایت نلر اشراب ایلر
دست تدریسنه آلسون هله بر جامی شیخ

حالت وعظده دو شمدی اغزندن غسیج
می ومحبوبده ویردی نه انجامی شیخ

قطره سندن دخی منع ایتدیکی رندانی مکر
چوکوررشس دیدیلر بادهٔ کلفامی شیخ

عارفا خانقه دهرده مرشد کچنور
کندیسی تاجرد کان ریانامی شیخ

(حرف الدال)

چکرسه رسم خط دلکشك اکر بهزاد
اومو شکاف خیاله هزار تحسین باد

اونخل دلکشی سیر ایله الامان ای دل
چه قد سرو چه عرعر چه قامت شمشاد

کانجه مجلسه تلخ ایتمه دورهمان کاری | الهی باده کبی تلخ اوله دل زهاد
صریر خامه دکل شوخ مطرب معنا | ایدر بلندی اواز نایدن فریاد

اولور دکان کمالاته عارفا زیور
که کارگاه هنر نقشیدر بونوا یجاد

زتاب می که رخش رنك لاله کون آرد | پیاله را جکر از رشك غرق خون آرد
ز سردمهری دوران دلم فزون کرید | عرق زجام بلورین به تخ برون آرد
کسی که خانه بدوشی ز قیس یاد کند | ذکرد باد درین دشت رهنمون آرد

چو سیل رهرو کهسار عشقرا عارف
بجیرتم که دلی چون بیرد چون آرد

بتی دارم بمن استیزه دارد | که هر مژکان او صد نیزه دارد
ندارد غازهٔ مشاطه رویش | که رنك خجلت دو شیزه دارد
ببین آن زلف شکین بررخ یار | ز سنبل نخل کل آویزه دارد

ندارم التیام جامهٔ تن
شکاف سینه عارف نیزه دارد

غمزه از چشم فسونکار توشیون دارد | حیرت آنجاست نکاه توچه ما من دارد
سیر از سیر صفای کل کلشن باشد | داغ رخسار تو عشاق که در تن دارد
دلم آزرده ز مژکان تو شد از کویت | خطوهٔ کر نرود پای بسوزن دارد
سینهٔ ما دل تو از چه سبب تنك کند | خانهٔ کو بکند رکاه تورو زن دارد

چه عجب ار سخنش پخته برآید از دل
سینهٔ عارف پرسوز که کلخن دارد

(حرف الذال)

نوله ایدرسه لبك خط نودمیده لذیذ | شب صیامده البت کلور عقیده لذیذ
عرق چکان اولیجق کل کبی عذارندن | مشامه کلمده چون عطر نو چکیده لذیذ

برایکی جام چکوب نوشخند لعلی ایله | مذاقک ایلیه کور مدت مدیده لذیذ

نبات نیشکر خامه دریته عارف
دینور سده دونله بوشعر نویدیده لذیذ

(حرف الراء)

وصلت دمنده قدرینی اکلر فتاده لر | دکمزمی مقعد اوزره قونلمه وساده لر
سعیین هوا یه ویرمه ده چون تیر مستقیم | کلمیخ اعتبار ده کجر وکباده لر
ذاتیله در تقدمی شخصک درم دکل | پسمانده می حروفده منقوطه ساده لر
اکثر کروه که کنار اسب وفیلدر | باقسکک اوغور شاهه فدادر پیاده لر

عارف اولور جهانده هم آغوش شوخ کام
بالین صدقه از دل وجان سر نهاده لر

الده بیابانان نیجه عاشقانیس جان اولور | صونکه صاحب خانه سز برخانه یه مهمان اولور
جانی یکتن فرض ایدن جانان ایله فرض ایلمز | خانهٔ دلده ولوجان دولو جانان اولور
اولمدقچه جلوه کررو سی زلیخای مراد | مصر عالم یوسف طبعه بن زندان اولور
غم دکل خطک هله وقت تراش اولسونده کور | آفتابم مه دخی که بدر دکه نقصان اولور
بوی زلف کردنندن شمه نشر ایتسه صبا | برسفال کهنه یه فغفور عنبردان اولور
میرعلی غنتکه محصول دل بر کوهر سی | حاصلن عرض ایتمه الحق رشک سازکان اولور

عارفا بو نو غزل اعلی ذریعه مدر بنم
کیم ثنایه بنتهٔ عطف ایتمکه آسان اولور

صائمک صفا علاقه دن آزاده لکده در | آزاده لک دیدکلری دلداده لکده در
البت تواضع اهلنی مولی عزیز ایدر | جاه بلند یوسفه افتاده لکده در
هر فرش اولورمی لایق پیشانیٔ نیاز | قالیچه نکده رغبتی سجاده لکده در
هر برج اولورمی مهره مکرمایهٔ شرف | صائمک شرابنی کشیشک زاده لکده در

رنک سوادن ایله تهی سینه کی عارفا

مرآتك اعتباری دخی ساده لکده در

كوروب پیچیده صانمه حلقهٔ كیسوی یارمدر
بنم جای نكاه دیدهٔ شب زنده دارمدر

دكل لبریز شبنم غنچه طرف جوی كلشنده
خیال عارضكله عكس چشم ژاله بارمدر

بكا تنویر ابصار ایلمكده زلف شبكونك
ضمیر خواهشه مولی بیلور رشك نهارمدر

هوای عشقك ایلر سینه ده ناچار افزونتر
اوشبكم چار ابرو چشمه ناكه دوچارمدر

نوله عارف فراقیله ایرات پریشانی
بكا جمعیته سرمایه زلف تار ومارمدر

اوچار ابرو بیاض حسنه بر نظم مرصعدر
بنه احكام حسنی نو بنو انشاد قابلدر

اوشعر دلكش وآشوبتر امادو مطلعدر
خسوف ماه روی دلربا كیم ایكی اصبعدر

كورلدن بوسه كاه روی یاری زیر برقعدن
نواسی نالهٔ عشاق آوازه مبرقعدر

دكل چار ابروانی اولمهك شمس معارفدن
حصول كام ایچون وفق مرام اوزره مربعدر

نثیر حسنه خط اعلی بر مقطعدر اما كیم
بو مقطع وصف ابروسنده عارف حسن مطلعدر

صبحك درونی خون ایله شحون دكلمیدر
روشندلان فلكده جكر خون دكلمیدر

نقش جبین پاك كهر وازكون اولور
باقی سرنوشت خاتمه وارون دكلمیدر

اولمز خدنك آهمزك زخمی آشكار
مجروح رخنه سدره خون دكلمیدر

مال خبیث برلره كچون ندر مكر
كنج قناعت اهلری قارون دكلمیدر

حكمت بو عالمك ایشین التون ایدنلری
اجزا فروش حب طرامون دكلمیدر

فرقنده مرغ دولت اولان شاه عشق اولور
یا آشیانه افسر مجنون دكلمیدر

عرض هنرده عارف ناچیز داورا
عفو جناب دولته مرهون دكلمیدر

نیساندر ایلین صدفك پر كهر دان
فیض هنرده همته مقرون دكلمیدر

دائم امان حقده امین اول دعام اودر
ذاتك علیل كامه فلاطون دكلمیدر

نه بادهمت ونه سی ناخدا یوردر
بو کشتی تنی بی بادبان خدا یوردر

نه ناخدا ونه ملاح ونه هوا یوردر
سفینهٔ می نابی سنی ونوا یوردر

نگاه شوخی تبردار یدرشه حسننك
سلاحداریدرابروکه درقفا یوردر

همیشه باشنه دونمکده چرخ دونانك
ایاق ایاق سبه عیش جانفزا یوردر

عجبمی آه سحرگاه اولورسه موصل کام
سبا به تخت سلیمانی کیم صبا یوردر

فغان نیم شبی بادی طریق ایده کور
قطار عشقی دم نالهٔ درا یوردر

او طفل ناروان اندامی کوکه چوق کمتر
دعاسی عاشق ایله پیر مبتلا یوردر

برای کوری اعدا بیاض قرطاسه
مثال میل سیه کلکن عارفا یوردر

یدعطاسی کبار زمانه نك کج اولور
درخت کهنه لدکجه غصونی معوج اولور

چیقارسه خط رخی مصحف جمالندن
خطاسی وارسه دخی برلطیف مخرج اولور

ایدردی وصلنی تعلیق تادم حشره
زمان خط پرآشوبه کردیسم کج اولور

جناب نزهته عرض ایت قماش نظمك کیم
او کارکهده متاع نظیره منسج اولور

نقش خطاك قدرتیغ غمزه ك ایلر معتبر
تیغك ایلر قیمتن البته جوهر معتبر

بی بصیرت ایلمز تفریق رمز وحدتی
نقطهٔ موهومه اولمز قول اعور معتبر

آه کیم بردائض میدان فطنت قالمامش
شمدی اصطبل فلکده اسبدن خر معتبر

زمرهٔ دلمرده کانك حکمی بی تأثیر اولور
اولمدی احکام شاهان معود معتبر

عارفا وصف دهن ممکن زمین تنکده
اولسه کرعالمده تصغیر مصغر معتبر

اوغنچه لب خط آوری بلدمکه نشلمیدر
زیرا لوند غمزه سی خنجری شلیدر

آل نقد جانی برطولو پیمانه دیر بکا
ساقی بوددرك عادتی دادوده شلیدر

دندان ستردهدر اوعهه کمدر رسوزین
کلب رقیب درکه دلبرده دیشلیدر

هوشی کور کیدروران عشاق زارینك — بازیجه کاه عشقی کیرشلی جیقشلیدر
باران اشك سیل اولورای رهنورد عشق — چیقمه ده محبت زنهار قشلیدر
قصدی جفادن عاشقه بیلمدمکه ترك ایمش — بی شبهه اول فدایی جوان ترکشلیدر

فکر قدیله الفت ایدلدن زمین دل
عارف نهال کلبن نظم کلشلیدر

دل قان یوترمه ده هوسی چشم مستدر — مستك مدام میلی بنه می پرستدر
دردرونه چشم سیهکار ایکن طبیب — کور طالع سیاهی که اولداخی خستدر
ای باد صبح تاب نفسدن حذر حذر — اونخل باغ عشوه دخی تازه رستدر
وقت وصال عاشق زارك تلاشدن — بك منتظم کلاماری نیته بستدر

برهم شکسته رشته کیسولرین کوردب
پیوند داهم دل عارف شکستدر

ندمکه اشك ایله چشم تر آچیلور قپانور — ایکی ده فینه پرکوهر آچیلور قپانور
کهی تبسم وکهی بسته لب کورنجه سنی — دهان شوق کل احمر آچیلور قپانور
دراملده کی بست وکشاده زار اولمه — بو ششدر ایچره همیشه در آچیلور قپانور
عجبمی روی نهان اولسه ابر زلفنده — سحاب ایچنده مه انور آچیلور قپانور
اولور فسرده کوز آچوب یومنجه شم ایده کور — کل عذار تر دلبر آچیلور قپانور
قماش حسنی آچدقجه سوق وصلتده — هزار کیسه نقد زر آچیلور قپانور
دوات وکلك ریاست پناه کیم جوصدف — در تنظیم ایله پر زیور آچیلور قپانور

درون ناظمی کنج هنر کرك یوخسه
نظیره اولمیور عارف هر آچیلور قپانور

تاب عشقکله دل پرسوزه اخکر رشك ایدر — هر شرار سرخنه کبریت احمر رشك ایدر
مست نازم باده نوش اولدقجه طرف چشمکه — کردش پیمانه دور جام وساغر رشك ایدر
یانمده یاقلمه ده سوز درون اظهار ده — وارایسه خال رخ دلدار عنبر رشك ایدر

صانمه چاك ايلمز عبث اى دل كريبانن صدف
اول دريكتايه قعر يمده كوهر رشك ايدر

شويله تصوير ايلمش نقاش قدرتكم سنى
عالم ايچره اولسه كر روح مصور رشك ايدر

حضرت فنى سحر آرا كه بكر فكرينه
غمزهٔ افسونكر وجادوى دلبر رشك ايدر

نظمنك هر مصرع رنكين جوهردارينك
حالت تأثيرينه شمشير وخنجر رشك ايدر

نظم اوددر كيم عارفا مانندهٔ در نظيم
زيور كوش ايتمه سلك عقد كوهر رشك ايدر

عاشق وصال يارە تأملى اولور مكر
هيچ كار خيره فكر تفألى اولور مكر

هم باب حقه هم درغيره توسل ايت
بو نيت سقيم توكلى اولور مكر

خون جكرله داغ دلى بس دكلميدر
ارباب عشقه بويله كل وملى اولور مكر

زاهد ندر او جبه ايله پالهنك سيم
عالمده خرده رخت كم جلى اولور مكر

عارف نه غره سين بوتن مستعار ايله
اثواب عاريتله تجملى اولور مكر

تحريك ايله دعوتده صبانك الى واردر
زيرا بزه كاكلرينك كل كلى واردر

مجنون ديرايدى بنده كى كرميتى كورسه
تمام مجبتده صبا قنقم دسته واردر

كاكلريدر معركه آراى ملاحت
ميدان مجبتده اداهنك تلى واردر

ايلر اثر اول زلفى كورن عاشقك آهى
باشنده او شوخنك دخى سودايلى واردر

هر نظرهسى كرديرسه نوله كيف دوبالا
مستانه نكاهنده براز احولى واردر

پيكان مژه كدنمى همان زخم درونم
اول غمزهلركده قتى چوق مدخلى واردر

البته كيرر دستكه سر رشتهٔ اميد
بو عقدهٔ دشوارلرك منحلى واردر

كلدكده وجود وعدمه بحثى ميانه
هب موى شكافان ديديلر كيم بلى واردر

سن چيقمه همان دائرهدن ايلر اجابت
البته پرى دعوتنك اهلى واردر

حرف ستمى اولسه نوله لطفه مؤول
عارف بزم احوالمزك اولى واردر

نی کبی دهان ناله کنان سینه دلکدر
عشق اهلی یانده یا کیلوب کوهکنی یاد
چوز تکمه لرک اول تن نرمینه نکاه ایت
فرمانبر طغرای خطکدر سنک البت
مرأتدن اول کردن بللوری تماشا
امدم رخ خط آوردلداره خطا،

بزمکده فقیرکده مرادسی ده دلکدر
مجنونه طاشن اکدرمه کبی بردلیلکدر
سرتابقدم سوده بکم قاقمه ایلکدر
هر شوخ که اقلیم ملاحتده ملکدر
باقسک اوده بروجهله آیینه جی لکدر
دفترده فقیرک بیلورم قیدی سیلکدر

شام خطی هنکامیدر عارف حذر ایله
ای راهرو عشق هراس ایت کیجه لکدر

جام شرابه کیم اوپری لعل ناب آچار
قالمز نهفته راز ضمیر کتاب دل
بیدار ایدر سرشک نیاز اهل غفلتی
مست حقیقت اکه اولور محو جسم ایله

برغنچه درکه تاب کل آفتاب آچار
سینه مده شرحه سرخله هب باب باب آچار
خواب کرانی رشحهٔ فیض کلاب آچار
زیرا خمار نشوهٔ صهباسی خواب آچار

بولمز متاع کهنه رواج قماشی نو
کالای حسنی رونق عهد شباب آچار

خم ایتدی قامتم اول چین ابرو کوسترنجکلر
نه طوطیدن نه بلبلدن ایشتدک بزم کلشنده
یوزین کوستر مامک یوزدیر ممکدر مهره مقصودی
رواج قدر حسن قصد ایدر عشاق نالانه

عتاب ایلر یوزندن وجه احسانه کرنجکلر
اولکنلر اوشلر خنده لرله سویلمه نجکلر
ایدوب دستن نقاب اول نازنخوتله کلنجکلر
تجاهل ایلمنجکلر بیلمشلر بیلمینجکلر

هلاک ایتدی بنی بازیچهٔ طفلانه سی عارف
صدد کوسی نیاز وصله کلدکجه کچنجکلر

اول آه آتشین که دم صبحگاه اولور
دل قورتیلورمی پنجهٔ کبرای غمزه دن
سودا اسیری کاکل بویا اولنلرک

سوزافکن میان دل مهر وماه اولور
زخم ازمای خنجر دستی نکاه اولور
باغ جهانده سنبل محصولی آه اولور

دوشمه دوروزه دواته چون قید محنته | زیرا برایکی نقطه ایله جاه جاه اولور

باغ الده میوهٔ امید عارفا
اولمز خیال خام ایله هرگاه گاه اولور

نه تحر ایدر که مژه‌ک دیده‌دن مسافه صغار | زحام اولورسه ده حاجی‌یه مطافه صغار
اوناز خسته سنه یک صار رشب وصلت | موانستیله ایکی خسته بر لحافه صغار
دهانی تنگدر اول رتبه کیم سخن صغمز | بوسوزنه حوصلهٔ لافه نه خلافه صغار
بو تنگنایده عنقاسی کوه استغنا | نه آشیانهٔ چرخه نه کوه قافه صغار

نه قیل و قاله کلور عارفا او موی میان
نه وسع فکرت آغوش موشکافه صغار

سیر ایله عارضنک گل زیبانه کونه‌در | خط سوادک آکله که سودانه کونه‌در
بو حجله کهده ویرمه کوکل مرد ایسک اکر | بیلمه فریب دلهٔ دنیانه کونه‌در
شور حبابه ایله نظر جام باده‌ده | باشدن ایاغه فتنهٔ برپانه کونه‌در
پیر اولدی کتدی فرق ایده مز چرخ بیخرد | ناکس نه کونه مردم دانانه کونه‌در

چوقدر سکا شکایتم اول شوخدن کوکل
برکزدیمز که عارف شیدانه کونه‌در

بر نهال سرو در قدک که شفتالو ویرر | سنبل زلف عذارک نکهت شبو ویرر
تا سحر بیدار ایدر بر بوسه ویرمز نازدن | صکره خواب عاشق زاره سر زانو ویرر
گاه لعلن گاه انکشت حنا امدیرر | گاه عتاب عرض ایدر که نقل می‌آلو ویرر
بن فراش وصله ابرام ایلدکجه اول پری | نخوتندن بالشن نازه وار پهلو ویرر
غمزه‌سین تکریمه ساقی دیده‌ده یر کوسترر | عشوه تشریف ایلدکجه کوشهٔ ابرو ویرر

چوق نهال سرو سیر ایتدک تماشا قیلمدق
عارفا اول حالتیکیم قامت دلجو ویرر

ساقی ندم پیالهٔ زرکارمی ویرر | جم مشربانه همت دارا وکی ویرر

بوچارسوده مشتری کار عشق اولان | کالای وصله نقد دل وجانی ویرر
هر ناله کیم کشیدهٔ سوراخ سینه در | کمتر نواسی نالهٔ جانکاهی ویرر

عارف جواد ساقی طبعم بو بزمده
جم مشربانه همت داراوکی ویرر

اوشوخ عالم آب ایلمش شناوردر | که سیم سرودر اول جویه سایه گستردر
نه بوی نافهٔ آهو نه مشک اذفردر | او خال وصفی کاورمی انندی عنبردر
کورنجه مشرق حسن ایچره روی دلداری | کمینه‌ی ماه دیمش کیمی ماه انوردر
بیان طبعمه معجز نما عصای کلیم | بوکلک سحر بیان چشم خصمه اژدردر

چیقارسه دریتیم هنرتوله دلدن
بو یمده حاصل اولان عارفا دررتردر

اوشوخ عاشق شیدایه یار ایمش دیرلر | نم شو شرب عشقیچه وار ایمش دیرلر
نه گلبدن نه سهی قدلر سبز باغ ایتدک | بو عید موسم اول بهار ایمش دیرلر
هزاردن ایشیدلمشدر ای دل شیدا | چمنده گل دخی همبزم خار ایمش دیرلر
دریغ برگز اکردوش اولورسک ای دیده | او نازنینی عجب شیوه کار ایمش دیرلر

کوروب سرمده کی خونین داغمی عارف
بو باغ غم دخی هردم بهار ایمش دیرلر

تاکی بو دست درازی طول امل یتر | قطع ایت یدتطاولی ای دل کسل یتر
راه خدایه سالک ایسک گل طریقه گیر | یوللن گیدن یا کلمز ایمش بومثل یتر
اولمه ربودهٔ دعوت نفس خبیثکه | گل گل اجابت ایلمه ره حقه گل یتر
ایتمه بورتبه یازده یاجوج نفسکه | ملک درونه ظلمله ویرمه خلل یتر

گرچه سمند عمر شتابانده رعارفا
اما ایرنجه ساعتی پیک اجل یتر

دلربالرسن کبی هپ بویله مستثنامیدر | یامگر ابرولرک الای استثنامیدر

شویله

شو یلە نازک پرورشیاب ایلمش ای مه سنی
عکس رخسارک تن پاککده فرق ایتمز کورن
نسخهٔ حسنکده چوق بحث اولدی خال رویکە

مادرک باد صبادر کە کل رعنامیدر
سینهٔ صافکمیدر یا کاکل خارامیدر
بو خلە موم یاپشدر سقده پک بیجامیدر

دفتر عشاقده بیلمسک نە اعلی عارفا
نامز آیا بزمده عاشق اودنامیدر

لیلی وشم نه دمده که محفلنشین اولور
ازهار تازه گلشنی ایلر شکفته رو
بر بحر کرا وله کرداب حیرت یاس
پروانه کان سوخته دل تازه جان بولور

دیوانه کان عشقی مراحل نشین اولور
خط کاه روی یار دخی دلنشین اولور
کشتیٔ دل اولجه دە ساحل نشین اولور
اول شمع دلفروز که محفلنشین اولور

صافی دلانی عارف ایدر چرخ خاکال
طفل سرشک چشم ترم گلنشین اولور

قیس فرهادک نه کوه ونه بیابانن بیلور
اول طبیب سنکدل اولمز مهسا ز علاج
احتراز ایتسه نکاه فتنه کارندن نوله
اولمده حیرتفزا عشاقه خط اولماهرو
بیلمشور اولسه ندکاوستی اندوهله
مرد عشقه سنگ راه اولمز عدوی سخت جان

وادیٔ عشقک کوکل برراه آسمانن بیلور
خستهٔ درد غمک اماکه درمانن بیلور
دل نه خونیدر اوشوخک چشم فتانن بیلور
مایهٔ سودا دخی زلف پریشانن بیلور
عاشق سرگشته راه کوی جانانن بیلور
سیل طوفان خیز اشکک چشم فتانن بیلور

بولمسە همدرد اظهار ایلمز حال دلن
رازدار عشق اولان عارف زباندانن بیلور

الدن قومه پیالهیی زیبا روش بودر
ساقی کدای مجلسی قبیل پادشاه وقت
اول نورسیده ماهی دیدم کوردیکم کبی
مانند لاله داغ بدلدر شکوفه سی

آیین رند باده کش جم منش بودر
کیم مقتضای همت داد ودهش بودر
آشوب دهر اولور کیده رک کوسترش بودر
نیسان غمده رسم ره پرورش بودر

اغیار قصد لطفله جور ایتمه عارفه
طاقتلرا زعاشق اولان سرزنش بودر

اولشه عاشقفریبم می پرست عشوه در
که خمار آلود نازو نگاه مست عشوه در
سنبل زلف سمنسا جلوه گاه فتنه در
نرکس آشوب ادای نشست عشوه در
باعث افزونی پامالی دلدرینه
صانمه خیل خطی آثار شکست عشوه در
عاشق بی دلده طاقت وارمی تاب چشمکه
دل سیه مستم ینه خنجر بدست عشوه در
نائل خورشید اولورمی شبنم گلزار عشق
سایه وش افتاده کان حیران مست عشوه در

صونمه ساقی عارف آشفته یه پیمانه کیم
عاشق دیرینه درمست الست عشوه در

برمقصدی یوقدر دل ناکامه تهیدر
ازاده لرک جنبش و آرامه تهیدر
بزم الملک نشوهٔ صهبای فنادن
پیمانهٔ سرشار غم انجامه تهیدر
اکدار ایله پرستی سرجوش صفادن
همواره بو عشرتکده نک جامه تهیدر
نخجیر شکاران همه سر بکمیندر
بیهوده دوان هوسک دامه تهیدر

عارف فلکک رسم تکلف منشندن
جمعیت رندان می آشامی تهیدر

کوکلمی وارغم عشقکله پاره پاره دکلدر
نهفته زخم غمک آنده آشکاره دکلدر
دم نشاطی سبکرو شب غمی متمادی
سپهر کجروشک دوری برقراره دکلدر
خدنک غمزهٔ دلدوزکه تیرهدف ایتدک
دل شکسته درای شوخ سنک خاره دکلدر
اوشوخدن نه قدر چاره جوی مرحمت اولسک
فزون ایدر سکا جور و جفایی چاره دکلدر
اوماه نورسه طفل ایکن هلال ایدی شمدی
یتشدی حسنله کویا اوماه پاره دکلدر

ترددایتمز عبودیتکده عارف زارک
سکا قبول اولمسی محتاج استخاره دکلدر

کوکل بو بزم پرشوقک قدح پیمالرندندر
که روح جم آنک سرمست بی پروالرندندر

دریغ

دریغ ایلمز نکاهن زخمی تیر جفا قیلمز ستمکارانك اول بیدادستنلرندندر
جمکتاجینه رغبت ایتمیوب جام مراد ایتمك می آشامان عشقك فرط استغنالرندندر
جنون آموز عشق اول ساده لوح مکتب غمدن که انلر اول معلم خانه نك دانالرندندر
اوقهرو کیمدن اوکرنسون فنون عشوهٔ نازی بتان شهرآنك هپ عاشق شیدالرندندر

نوله ایلرسه مشق ناله هرشب تاسحر عارف
که اول کلزار حسنك بلبل کویالرندندر

درون سینه یه مهر رخك تاب افکن اولمشدر حریم جان فروغ طلعتکله روشن اولمشدر
کرکسه ذوقیاب وصل یا محنتکش هجران شعاری عاشق آشفته حالك شیون اولمشدر
خوشا ای باد کیم عزلت کزین بیت احزانه ره آوردك شمیم نکهت پیراهن اولمشدر
کرکمز قصر زرین کار رند باده پیمایه خراب آباد عشرتخانه‌م مسکن اولمشدر
شرار دود آه آتشیمدن صونرلرهپ بنم هرقطرهٔ اشکم که زیب دامن اولمشدر

آلنمشدر او مرغ بسته قید دامه ای عارف
دل زاره شکنج زلف جانان مأمن اولمشدر

اولی دلکیم حریم صحبتلردن دور قالمشدر تماشای ریاض کامدن مهجور قالمشدر
یتش ساقی صبوحی کار عیشه چاره ساز اولکم می دوشینه دن صهباکشان مخمور قالمشدر
نه دارای سنکدل مرهمرسان اولسك که هجر کله نوکل صدپاره در زخم درون ناسور قالمشدر
خراب اولمش نیجه دولتسرا کور بخت جمشیدی نظرکاه خرابات مغان معمور قالمشدر

تغافلکار اولوب کیمکده اول بیدادخو عارف
یانندہ حال دل افسوس کیم مستور قالمشدر

حسن اوشوخك خانه زاد عارض دلجوسیدر کیم طراوت شبنم برك کل خودروسیدر
بغلشلر درره آمدشد نظاره سی خاللر کیم درکمین کوشهٔ ابروسیدر
بیدلانك رشتهٔ شیرازهٔ جمعیتی اول جفاجونك شکنج حلقهٔ کیسوسیدر
رند اولان باقمز سواد نسخهٔ جام جمه الکامرأت الصفا آینهٔ زانوسیدر

سازکار اولمش محبت اکا ای عارف همان
صانمه فرهادک اوکاری قوت بازوسیدر

شمدی زمان سیر کل نودمیده در   ارباب عیشی میکده لردن رمیده در
بلبل دکل چمنده همان سینه چاک شوق   سودائیانه کلده کریبان دریده در
پرخنده طفل غنچه نشاط بهاردن   بیلمز فریب چرخی جفا نارسیده در
ساقی کتور شرابی که صوت هزاردن   آواز نوش نوش پیاپی شنیده در

عارف نسیم کلشنه تعظیم ایچون ینه
پیوسته نخل قامت کلبن خمیده در

نه کشت صحن کلشندر نه سیر طلعت کلدر   مرادم استماع نالهٔ پرسوز بلبلدر
بعید اولمز نکاه انداز لطف اولمق دل زاره   او طفل نازپرور دم نوآموز تغافلدر
جفا معتاد درد هجره لازمدر شکیبایی   او رنج بی دوانک چاره سی ای دل تحملدر
فضای دشت خونخوارامده بی نوایانه   مهمساز سبکباری همان ترک تجملدر
اینانمه التفات پرفریب فتنه جویانه   او دزدیده نکاه مرحمت محض تعللدر

ایدر هردمده خامه ک چرخ رسم سیمیاکاری
سنک ای عارف ساحر دواتک چاه بابلدر

کوکل بو بزم غمکک کهنه باده نوشیدر   فروغ جانله برق متاع هوشیدر
کورلمز اولدی نوازش او چشم کویادن   غبار خطی اکا سرمهٔ خموشیدر
شکنج طرهٔ پرپیچ و خم عذارنده   او شهلونده کویا سیاه پوشیدر
شرابخانهٔ عشقک هزار شخص خرد   خراب نشوهٔ صهبای نیم جوشیدر

سپهرک آه شررناک بیدلان عارف
چراغ محفل جمعیت سروشیدر

پر پیچ و تاب شکوه کوکل یاردن کلور   اول نامه در عتاب ایله دلداردن کلور
نه بنده تاب و طاقت یارای زخم دل   نه یاری وفا دهن یاردن کلور

راهنده عاشقان ینه کلچین عشوه در
ادل کلعذار ناز ایله کلزاردن کلور

(حرف الزاء)

میک کیفیتن سرمست مدهوش اولمیان بیلمز
خم صهبا کبی درد ایله پرجوش اولمیان بیلمز

خروشش موج موج لجهٔ کیف می نابی
برمده زورق باده ایله مینوش اولمیان بیلمز

مزایاسی ندر فصل الخطاب نسخهٔ عشقک
دلنده رسم خط یار منقوش اولمیان بیلمز

درون خرقه دن کفت وشنید نور اشراقی
مثال صبح سر درجیب خاموش اولمیان بیلمز

ندر کیفیت صهبای بزم عشق ای ساقی
شراب لعل میکونکله سرخوش اولمیان بیلمز

چمنده بلبلک زار هزارین کوش ایچون ییریر
کل صدبرک وش کلشنده برکوش اولمیان بیلمز

ندر تجرید سودای هوای زلف دلداری
مثال طره هرکز خانه بردوش اولمیان بیلمز

بواسرار نیو غمان رحیق عشق تأثیری
غبار خط دلدار ایله بیهوش اولمیان بیلمز

صفاسین جام طبع عارف وطفلی و بختینک
می بزم سخنله مست و سرخوش اولمیان بیلمز

صانمک بزی حجاب ایله معکوفلر دنز
بزلر بصیرت اهلنه مکشوفلر دنز

پوشیده در وجود مز اسرار کتم ایله
ظاهرده کرچه زمرهٔ ملحوفلر دنز

مرفوعدر تخلیز اما که مضمر ز
رسمی محافراتده محذوفلر دنز

بزاغف ونشر قدر ایله غیر مرتبز
اعدا تقدم ایتسه ده ملفوفلر دنز

برهان قاطعی هو سمدر او قشاره
سر باز وصل سیف ایله معروفلر دنز

آیینه یز وجوه تأثیل قدرته
بزلر صفای قلب ایله موصوفلر دنز

شاباش بزدن عارف امینا افندی یه
عرض سخنده عفو ینه موقوفلر دنز

خرقه پوشانز که دیبای ملون بیلمز ز
سینه چاکان غمز آرایش تن بیلمز ز

لاابالی شر بز رسم تکلفدن بری
معبد زاهد کلیسای برهمن بیلمز ز

کرد غمله سرمه ریزان کلوی خواهشز
نونو مرغوله پیرای شیون بیلمز ز

خانه بردوشان بی قیدز بوعشرتکاهده ‖ پای خمدن غیری برجای نشیمن بیلمز ز

ذوقیاب انزوایز عارف شیدا کبی
بلبل عزلت کزینز سیر کلشن بیلمز ز

او شوخ نازک‌تنی رنجور نیدیکن بیلمز ‖ فغان عاشق مهجور نیدیکن بیلمز
فضای عشقده حیران شعلهٔ دیدار ‖ فروغ شمع سرطور نیدیکن بیلمز
انیس ماتم اولان بلبل چمن دشمن ‖ همیشه روی کل سور نیدیکن بیلمز
مبتلای سرمی عشقی بو کهنه میکده نك ‖ نشاط بادهٔ پرزور نیدیکن بیلمز

همیشه داغ دل آتشینز عارف
امید مرهم کافور نیدیکن بیلمز

(حرف الشين)

رخسار یارکیم خط پرشور قاپلمش ‖ کویا متاع حسننه سمور قاپلمش
کردن سفید سینه سفید و بدن سفید ‖ کوردم اوماه حسنی بوشب نور قاپلمش
فغفور مویداره دونوب جسم یار حیف ‖ اول کل نهال عشوه یه کیم مور قاپلمش
اولمش حیا اوسنکدله مانع وصال ‖ حیفا که حصن وصلتنی سور قاپلمش

عارف ایرشدی دورقمرده خط الحذر
اقلیم حسن دلبری هپ شور قاپلمش

بنه او چشم سیهمست پرخمار اولمش ‖ که دامن نکه پرکرشمه زار اولمش
غرض بو کلشن عالمده برکل تردر ‖ کرکسه باغ جهان خشک خارزار اولمش
ندر بونکهت وبهجت رنکده وار ایسه کر ‖ بولاله کلشن جنتدن آشکار اولمش
چکلی کلکلی خار ایله مثال چمن ‖ آچیلمش اول کل تر رشک نوبهار اولمش

چمنده کریه ایدر کوردم عارف زاری
سرشك دمبدمی رشك جویبار اولمش

دله ملال خط لعل یار کلمز ایمش ‖ حریص باده یه ذکر خمار کلمز ایمش

ابکاف حال و تیدر نشوه بخش ایدن خنکاف
که شهده قونمسه کیف غبار کلمز ایمش

نوکس که خاکنده یاردن جدا اولمز
غریب عشقه خیال دیار کلمز ایمش

ایرشدی حسنه ترقی کلنجه موسم خط
شتای سرد آبده نوبهار کلمز ایمش

کوروب اول نتی پیاله مکه ناکهان عارف
قضا کلورسه دخی اشکار کلمز ایمش

هزار دلشده نالان و بیقرار اولمش
ستم رسیدهٔ آسیب زخم خار اولمش

کوکل کوکل نتیجه بر انزوای نومیدی
زمان کشت چمن موسم بهار اولمش

ترشح یم خونین سرشک بلبلدن
پرند صفحهٔ کلزار کل نکار اولمش

فروغ ساغر صهبا کشان عشرتدن
فضای باغ سراپای لاله زار اولمش

چمنده عارف شوریده حالی دون کوردم
بنم کبی اوده آشفته روزکار اولمش

(حرف الضاد)

ای شحنه دیم بصمه سبولر قره رق بص
برکره همان مجلس رندانه آیاق بص

بصدر سمی کلکونه او مهپاره صبرنجه
آزآزویره رک ساغره آزآز قویه رق بص

رندمی اولان خسته دله نافیت اولسون
تحریمنه کیف ایله آنی غرق عرق بص

کابوس کبی باصمه قچن مجلسی زاهد
برباکه قلسون دیرایسک اکه دبق بص

عارف دهنک زخمنه بردار اوله بتمش
هرقنده اولورسه او رقیب آصله جق بص

صفای وصل یار اغیاره مخصوص
کل خودرو چمنده خاره مخصوص

نه کل کوردی نه کلشن کوش قیلدی
اورنک دبولی کیم رخساره مخصوص

همان تأثیر پیکان قضادر
او تیرغمزه کیم دلداره مخصوص

ایدوب رفتار مشقن ناردندن
نزاکت نخل قدیاره مخصوص

جفادر و ابا عشاق عارف

صفاسی وصل یارا غیاره مخصوص

(حرف الضاد)

ایلر طلوع بارقهٔ آفتاب فیض | اولسه گشوده برکز اکر قفل باب فیض
تا حشره دکن اولمز ایمش هوشیار اید | مست صفای حالت بزم شراب فیض
کلمز بتر چمنده سکی خار خلیده دن | ریزان اولورسه گلشنه رشح سحاب فیض
هر قطره سنده بر گل امید رشحه اولور | اولسه چکیده سینه یه برکز گلاب فیض

دست اساس همت معمار نیلسون
بر خانهٔ درون کاوله عارف خراب فیض

(حرف الکاف)

کوروب مرآت روی یاری حیفا ملزم اولمزسک | نیچون ای طوطی گویای دل سن ابکم اولمزسک
دکلسین مه کبی نقصانه قابل آفتابم سن | بولور کوندن کونه حسنک ترقی سن کم اولمزسک
کل ای طفل سرشک افتاده لکدر مایهٔ رفعت | نیچون عبرتنمای ماجرای شبنم اولمزسک
تمایل یوقمیدر ای نخل نازم وصلت اولمزسه | اثر ایتمزسه بیلم باد آهمدن خم اولمزسک
عجب شاهانه مشرب طرح ایدرسن نوش صهبادن | بر ایکی جام ایله هی پادشاهم سن جم اولمزسک

ایرشدی سبز خطی نوبهار کامدر شمدی
نیچون ای عارف بیدل دخی سن خرم اولمزسک

سنسز بو جهان عالمی صانورسک | خون دله آغشته دمی دمی صانورسک
اخلاق ایله در آدم ایله فرق بهایم | هر کوردیگک انسانی سن آدمی صانورسک
پک مشکل اولور پادشهم ترک ارادی | هردلق ورد ابوشی سن ادهمی صانورسک
سوز دلی مانند چنار ایلمز اظهار | بو باغ دل ارباب بنی بیغمی صانورسک
جوی اولدی سرشکم دخی اچلمامیسن سن | ای غنچه دهن اشکمی شبنمی صانورسک
طی ایلیه مز هر کسی وادی سخایی | هر صاحب انکشتری خاتمی صانورسک

سوداسی کسلمزسه نوله زن هوسانک

عارف سن ادم غوله لى بر تمى صانور سنك

اى نخل كام بر ثمرك يوقميدر سنك
اى روزكار بر اثرك يوقميدر سنك

ياندم فراق آتش دلسوز ياردن
اى دل خروش اشك ترك يوقميدر سنك

كوردك رجا خدنكنى آماجه كيمدى
بر تير آه كاركرك يوقميدر سنك

آوارهٔ محبت اولوب مرغ دل كبى
كوى حبيبه بر سفرك يوقميدر سنك

عارف بو خنك سال املده چونيشكر
باغ هنرده كلك ترك يوقميدر سنك

پيرايه بخش صدر جهان راغب اولديغن
جنس كاله ياخبرك يوقميدر سنك

عجزك هنرده ظاهر ايسه بارى حضرته
اظهار عجز وش هنرك يوقميدر سنك

بيلمم كيمكله قيلمش نوش شراب چشمكك
اولمش نشاط ميله مست وخراب چشمكك

نخوتله خواب ونازه يوق چشم التفاتك
تا بويله اولمسونمى بيمار خواب چشمكك

فن فسون وجورى شرح ايتدى شرحه صانمه
سرخ ايله لوح تنده هپ باب باب چشمكك

راز درونن اكلر قوميز نيازه بر ير
عشاقى سويلدرمى حاضر جواب چشمكك

ايشاره منت ايلمز راه غمكده عارف
جان نثارى اولسون تك انتخاب چشمكك

آتشزن درون اولور البت اكانه شك
آه شبانه سوزش بيهرىٔ فلك

وار ايسه دكمدى ليك اى ساقى مليح
بيلمم نه دن بو رتبه مى ناب بى نمك

نه باد بان چرخى پرا تمسون هپا هپك
بحر نشاطه ذورق صهباى شويله چك

هپ قان اولوردى قلبنه رنج ايله عاشقك
نوش شراب لعلكك ايچون چالدى چوق املك

اغلاق خشكدن اولوب عارف تهى غزل
بويله سليس وشوخ وخوش آينده تركرك

ايدرسه آنى اثر عندليب نالانك
كيدر هوايه تمون رونقى كلستانك

كسلدى ميكده دن پايى زاهدك ساقى
قيرلدى غنچه‌ى بوريسن اياغى شيطانك

مالی انس ایدوکی دقت اولسه شاهدر — افندی حاصل ترکیبی لفظ انساتک
همای اوج فنا چشم اعتبارنده — باقلسه فرقی یوق اصلا مکسه عنقانک

بوطرز دلکشی ایله عارفانه ممکندر
نظیرهٔ سخنی فنیٔ سخنداتک

یارب بودر همیشه سعادتله عادتک — مرکوز در نتیجهٔ محننده عزتک
قاچ مشرق توکله دولتدن اول غنی — تا سایه کیبی دربی اوله سا که دولتک
مشعل فروز راه مجاز اولمه ای کوکل — بیتر می سا که پرتو نور هدایتک
هم زخم عسره مرهم یسری ویرن خدا — شایان کوررمی یأس ایله هر بار ذلتک

عارف مثال سایه منی پست ایدن کریم
اوج کماله ایردرر البته رفعتک

هر موی شکاف اکلیه مز سر میانک — هر خرده شناس ایلیه مز وصف دهانک
سویلمتک ایچون ایته کوکل یوق یره ابرام — آچمه صقن اول غنچه فمک راز نهانک
کاکلی دیسم یوخسه که زیر کلهکده — خود رسته ایکی سنبلیدر باغ بهانک
کیسویه ایدوب بسته دلک قیده دوشرمه — آلمه باشنه شورشنی جمله جهانک

عارف بنه بو شعبهٔ آغازهٔ نظمک
رقص آورایدر نغمه‌لرین نای ونوانک

حسن لیلی تاب زلف مشکنا بکدر سنک — روح شیرین آب وتاب لعل نابکدر سنک
کوش ایدیجه مطربا جوش ایتدی سودا الرینه — رشتهٔ زلفک مکر تار ربابکدر سنک
مست نازم شو حسن شاهانه مشربسن درست — افسر جم کاسهٔ بزم شرابکدر سنک
خنده‌لر قیل کل آچل کریه‌م کوروب ای غنچه فم — جوشش اشکم مدار آب وتابکدر سنک

قاچمه عارفدن کرم قیل ای شه اقلیم ناز
اسکی بنده‌ک عاشق بی ارتیابکدر سنک

ندن ای مه بنم وضع پریشانمدن انجندک — مکر خار نکاه چشم حیرانمدن انجندک

نیجون ارزنده سن بادۀ وش آغوش وصلتده
مکر کیم فرط تاب جسم سوزانمدن انجندک
سنک مجنون بندکا کاکک کی یاندن آیا
دل دیوانۀ آشفته سامانمدن انجندک
نهان ایتدک ینه نظاره دن کلبرک رخسارک
نم بو خار زار نوک مژکانمدن انجندک

دریغا سوز عشقک ایله یاقدک عارفی اما
ینه بو آتش افسرده دامانمدن انجندک

کوکل او سنبله آه جانکدازایدرک
وصاله رفقله نرم ایلدک نیاز ایدرک
آچلدی زلفک ایدوب برطرف او مهر دیم
عذار پاکنی مجلسده نیم باز ایدرک
خرابه زار تمنایه دوندی کتدکجه
زمین سینه او بیدادۀ ترک و تاز ایدرک
عجبکه اولمیه مردود مجلس شه کل
ندیم بلبل شوریده کشف راز ایدرک
امیداولورمی کوکل شوق کشت کوبک ایله
دو شرسه یوللره قصدره حجاز ایدرک

دکلمی لجۀ ممتازی عارفک دلکش
باقلسه رتبۀ اشعاره امتیاز ایدرک

بلبل فغان وزارکی تکراره باشلدک
بکزر شکایت ستم خاره باشلدک
اولمز امید کرم فغان اولدیغک سنک
زیرا که سر شعلۀ دیداره باشلدک
نوروز در که زمزمه پیرا اولوب ینه
دلخواهک اوزره کشت چمنزاره باشلدک
مویلتدی عاقبت سنی کیفیت بهار
کوردک شکفته کللری کفتاره باشلدک

شب تا بصبح ناله لر ایتسک عجمیدر
عارف کبی مشاهدۀ یاره باشلدک

یا نمزسمی آه صاعقه بارنده بلبلک
بیک خار اولورسه راهکذارنده بلبلک
زخم جفای خار ایله آفت رسیده کن
بربرمی قالدی جسم نکارنده بلبلک
همکنی همنوا اوله عشاقه کرچه کیم
دارسوز و تاب ناله و زارنده بلبلک
کوش ایتمز اولدی شاهد کل ناله سن مکر
قلمادی نقدی جیب و کنارنده بلبلک

عارف تهی دکل اوله اما که بولمدم

حا س

پروانه سوزشن سرکارنده بلبلك

عذار کرده طاغتدقجه صبا زلف پریشانك | کلنده بلبلنده بی رواج ایلر کلستانك
آچیل ای وردتر وقت بهار عز و نازکدر | طراوت یاب حسن اولمقده در کلبرك خندانك
اولوردم بن دخی پروانه وش هیهات جمعیت | بلیدم قنده در ای شمع بزم آرا شبستانك
بولنکده خاکراه اولسه بته افتادهٔ عشقه | دکرمز روزکار کینه پرور طرف دامانك
سنی آزردهٔ خار جفا ایتمزدی تا بویله | کاك کیرسیدی بلبل کوشنه فریاد و افغانك

صورر سك عارفی ای غنچهٔ تر باغ عشقلرده
ثناخوانك نواکش عندلیب نغمه الحانك

کوروب لایقمیدر دلخسته سرکشته آمالك | دلمز سك ای شه بیداد برکره ندر حالك
بهار ایامیدر عشاق سندن روی دل کورسه | آچلسه بزم میده سینهٔ آیینه تمثالك
جنونن مست شوقك طعن بدکویان زیاد ایلر | اولور مجنونه بر رطل کران هر سنکی اطفالك
فلك اطفکله اولمز شاد جورکدن الم چکمز | برابردر دل افکارانه ادبار کله اقبالك

نه حاصل شکوه دن بیهوده مأیوس اولمه اطفکدن
اوشاه حسنه عارف وار هله عرض ایله احوالك

بو باغك کلمرندن رنجش خارندن ال چکدك | دکل خار و کلندن بلکه کلزارندن ال چکدك
یتر در دخمار میله ساقی دردناك اولدق | ایاغندن بو بزمك جام سرشارندن ال چکدك
اولوب سرچشمهٔ آب املدن دستشوی آخر | سپهر سفله نك دامان مردارندن ال چکدك

(حرف اللام)

ولده داغك آتش پرسوز باغ تنده کل | بو العجب اولمش شکفته کوشهٔ کلخنده کل
ایلمش کسب تبسم لعل نابکدن مکر | باغده کل خندهٔ بلبل دخی کلشنده کل
رو ینه که کل کهی کلشن دیدکجه بن مکر | کوش ایدوب کلشنده قیلمش نیم شکر خنده کل
بز خندن اولمهمك کل قوقلدق شمدنکرو | کلشن عالمده غیری اولمسون نازنده کل

کلشن دهر عالمك خارین کل ایلر عارفا

خار

خار اولورسم ایتمه بوی التفاتی بنده کل

پر اولمشدر درون ناب‌ا مانده خون دل — تمنده داغ حسرت چشم گریانمده خون دل

مدد ای سر زاد اولورسن بیلمش اول کیم باکه کار ایتمز — طبیب اولمسه داروی درمانمده خون دل

خروش ایتمکده در همواره باد آه سردمدن — مثال قلزم امواج دامانمده خون دل

تن پردانمدن خونابهٔ اشک اولمده جاری — آقر جولر کبی صحن کلستانمده خون دل

اوخوین نغمه بلبلدر که عارف ملتزمدرهب
سرور طبع شوخ نکته الوانمده خون دل

(حرف المیم)

بزم صفای عالمی آماده کورمدم — کوکلمجه داخی مست اوله جق باده کورمدم

دار ایسه اولده سدره نشین فراغدر — زیرا هماسی همتی دنیاده کورمدم

اول رنک وبو که روی واب وغبغبکده در — بن کلده لاله کاسهٔ صهباده کورمدم

قیلمز همیشه سینهٔ دریایه زخم اثر — بن داغ کینه بر دل داناده کورمدم

یوق قرب وبعد عارفه مانند دوربین
شمه خفاسی دیدهٔ بیناده کورمدم

اولدردی غمزه لر بنی قربانک اولدیغم — ای من هلاک خنجر هجرانک اولدیغم

کوش ایلدکی ای کل باغ بها عجب — بن کلشنکده بلبل نالانک اولدیغم

سن کج نهادهٔ سر بالین ناز ایکن — بن بوسه چین کوشهٔ دامانک اولدیغم

بانته نقد جانه کچر سویله منتک — بیلمز میسنکه بندهٔ فرمانک اولدیغم

خنجر بدست ومست کل ای شوخ عارفه
ای من فدای خنجر برانک اولدیغم

غمکاه جله کشس روزهٔ امید اولدم — کورنجه غرهٔ ردیک هلال عید اولدم

هلاک غمزهٔ کز اولوب تابش رخک کورنجک — اونوره جلوه کر اولمغله بن شهید اولدم

ظهور پرتو خورشید ردیک اولدی سبب — عدمده ذرهٔ نابود ایکن پدید اولدم

بیاض سینه‌یه شرح ایتدم عشق مجنونی
فسانهٔ غمه بر نسخهٔ جدید اولدم

خمیده قامت وجوش سرشکله عارف
شو باغ عشق و محبتده رشک بید اولدم

زلفن طاغتدی روینه سیر ایت او مهوشم
تار اولدی کتدی اختر بخت مشوشم

اولمز فسرده آتش کانون درد دل
طوفانلر ایتسه جوشش ایله اشک بیغشم

بو تکیه‌گاه عشقده بر قاشی یای ایچون
بازوی بخت دشمن ایلمندر کشاکشم

کرمیت نسیم ایله سوزان اولوب کوکل
یاقدم سحرده دامن آهمله آتشم

عرض ایت جناب نزهت منظره عارفا
شاید پسند ایدر روش نظم دلکشم

اولمش اغیاره او مهرو دم ابرامده رام
بیلمز اولشوخ دخی نیدوکن اقدامده دام

کیجه‌لر عیشه مدار اولدیغن اشراب ایلمز
مستفاد اولدیغی ترکیب می اشامده شام

اولسه طومار خط دلبره صرف وقت
کور نه دور می عجبا جدول احکامده کام

بویه کرد اولمیجق ساحهٔ محنتده مکر
توسن بختی کیم ایتمش بونه اجرامده رام

ماجرای دل خون کریه دکلمی عارف
رشحه‌پاش اولدیغی تردستی حجامده جام

باغده کلبن ترغم انتخابمدر بنم
خار خار برک محنت جامه خوابمدر بنم

بویله بالین سر خواب تغافلدن سنی
ایتمین بیدار بخت نیم خوابمدر بنم

دلکه بزم عشقده همکاسه در ساقی بکا
بر انیس و همدم مست و خرابمدر بنم

صفحهٔ سینمده کی خونین داغ و شرحه‌لر
بکر معنایه عجب کلکون خضابمدر بنم

شهسوار نظم ملک آرا جناب رفعته
بالبداهه بو غزل عارف جوابمدر بنم

یتر مدام شو بزم ایچره جام جم چکه‌لم
برازده لخت جکردن دم ندم چکه‌لم

کل عذار که دست خزان رسیده‌دکل
مثال بلبل اوداده برنه غم چکه‌لم

جکر ادخنجر خونباشی بوسه قانم ایچر
ایاغی بزم طربده اکردیسم جکه لم

نه پیچ وتابه دوشر کورکه اژدر زلفک
هلا کنه هله برکره بزده دم جکه لم

دم شماری اولوب دود آهله عارف
سپاه نفس وهوا اوستنه علم جکه لم

پروانه وار خلقه فداسی تن ایلدم
بن یاندم ال نشیمنی روشن ایلدم

سودای خال دلبره بن دوشدم ای کوکل
کیمدن شکایت ایلیه یم کیم بن ایلدم

فلک امیدم اولمدی ساحلرس مراد
هر روز کاره سینه می بن یلکن ایلدم

بولمه کساد کونلری اجمام سخنده یاب
بن کوهر کمالی دره مخزن ایلدم

خط آور اولمدن لب میکون یار حیف
نوش شرابه توبه یی پک ارکن ایلدم

آخرده اولدی خیل تحمل هله رسان
جاه ذقنده مرد دسخی بیزن ایلدم

عارف عرقچکان سرشک نیاز اولوب
نندمسه ایتدم اولمهی تردامن ایلدم

یاندم هوس خالک ایله عنبره دوندم
صد آه دلندی جکرم مجمره دوندم

سودای سر زلفک اولوب عشقمه باعث
سرم یاییلوب عالمه مشک تره دوندم

دوندردی بنی فرقتک ای مولوی آفت
برکارسکبی آره یه رق هریره دوندم

ابرولریکه ال ویره لی فکر وخیالم
شمشیر بهمن اوزره اولان جوهره دوندم

عارف بوتنک ظرفی اشربله فلکده
محو اولدی وجودم دهن دلبره دوندم

آدمی اراد مین سن عالمده دلا بیلم
کیم اولدی هزاران سال نابود اوله لی آدم

برلحظه تهی طورمم سرشار صراحیسز
خوناب سرشکمله کوردمکه طولرد یدم

امسم که لب لعلک دشنامکه خرسندم
زهراب عتابکده برکونه دله اسم

جامک دخی برخوند رشمدی دل عاشق وش
قانی اومی کلکون یاقاسنی اودم ای جم

نی کیبی اولوب نالان عارف غم عشقکله

نال اولدی تنم ایرمز کوشینه دخی نالهم

زلفنك غمیله زار و پریشان دكلمیم
بردم سخنوش لطفكه چسبان دكلمیم

ایتدم شرابه توبه و محبوبدن فراغ
بن ایتدیكم كناهه پشیمان دكلمیم

نرم ایلدم او سخت دلی زور عشق ایله
انصاف اولنسه بنده نریمان دكلمیم

اغزنده بوی شیر ایله قو بننده بسلدم
بن اسكیدن قوزم سكا قربان دكلمیم

بزمكده استقامت دلدن مثال شمع
باشده یانوب یاقیلمغه شایان دكلمیم

دامنله صرف ایلدم ای مه دو كیمندی
یاقوت اشكنك چشممی بن كان دكلمیم

عارف پری وشان معانی بننده در
موران ملكنك نظم سلیمان دكلمیم

اشتدم جوهر فرد اولدیغن بحث دهن صاندم
كوكل دوشمش او چاه یوسفی یه بن ذقن صاندم

ایرنجه كوش جانه لذت گفتاریكی طویدم
زبان خلقدن كوش ایلدكجه بر سخن صاندم

او یوسف طلعتمدن دور ایكن برنامه كوندرمش
ایرنجه دستمه آچدم دو چشمم پیرهن صاندم

نكاه خولیاده تازه نخل كلبن خلدی
كوروب اول نظرده بیلمدم اول كلبدن صاندم

جهانك مردمی نظارهٔ شوقیمش ای عارف
او خال عنبرینه مبتلا عالمده بن صاندم

كوكل سن قنقی باغنك بلبل نالانیسن بیلمم
نه شمع روشننك پروانهٔ سوزانیسن بیلمم

سنی ای طوطی كویای دل لال ایلین كیمدر
كیمنك آیینهٔ رخسارینك حیرانیسن بیلمم

كیمنك شب زنده دار هالهٔ آغوشی سین ای مه
نه برجنك مهری نه اوجنك مه تابانیسن بیلمم

ندر بو داغلر بو شرحهلر ای سینهٔ سوزان
مكر سن تیر جورنك بوتهٔ دامانیسن بیلمم

نكاه حسرتكدن عارفا فهمیده در اما
كیمنك قربان تیغ غمزهٔ برانیسن بیلمم

ذكر رونك سینهده روح روانمدر بنم
چیقمیون دلدن غمنك بر لحظه جانمدر بنم

هم نیازی فهم ایدر هم نازینی تفهیم ایدر
غمزهٔ دلبر بزمده ترجمانمدر بنم

رایگان آلدم متاع حسن یاره دل ویروب   نقد عشقی سوددر صانمه زیانمدر بنم
نالشم اولسه نوله وقف سر کوی حبیب   بلبلم صحن گلستان آشیانمدر بنم

دور ایسه نظاره دن بدر خیالی سینه ده
اول پری وش عارفا دردنهانمدر بنم

ایدوب جسم نزاری صفحه سوزن نلر چکدم   کچنجه قید اسباب تعلقدن نلر چکدم
نه زهراب ستملر نوش قیلدم دست ساقیدن   چکنجه جام صهبای مرادی بن نلر چکدم
خم ایتدی قامتم بار الم کویک هواسنده   اولنجه راهیاب جانب گلشن نلر چکدم
بلی چوق شرحه چکدک داغ یاقدک سینه اماکیم   سکا ای سینه برکز بابک ابن نلر چکدم

نه دامن اشک ترنثار ایتدم ره وصله
ایدنجه عارف اول مهرویی تردامن نلر چکدم

تیر آهم کان نمیدانم   جوشن واستخوان نمیدانم
غرق امواج حیرتم چو حباب   بحر بیکران نمیدانم
دگر از داغ سینه خون سرشک   لاله وارغوان نمیدانم
کاله چارسوی کسمخرم   هیچ سود وزیان نمیدانم

جنس امالرا درین بازار
عارفا رایگان نمیدانم

هردم آه سحر وناله شبگیر ایده لم   کیجه کوندز الم فرقتی تقریر ایده لم
رخ زرد اوزره ایدوب خون سرشکی ریزان   حالمز خامه مژگانله تحریر ایده لم
نه لسان وصفنه قادر نه زبان خامه   رنجش دردرونی نیجه تعبیر ایده لم
نوش داروی وصال اولمیجق چاره نما   خسته محنت هجرانه نه تدبیر ایده لم
صدر ذیشانه ثنا کار ایدیلک بیلدیره لم   عارفا آیت اخلاصنی تفسیر ایده لم

اکا شاکرد حقیر اولمغه نالایق ایکن
ابن عباده اوذاته نیجه تنظیر ایده لم

دردن دلده غم عشق جاودان بولدم — حریم سینه ده بر گنج شایگان بولدم
هما منش بن او مرغم که باغ عالمده — نه بر نشیمن راحت نه آشیان بولدم
او بلبلم که گلمدن بو گلشن دهره — گل امیدیمی پژمردهٔ خزان بولدم
دل او غره دم ینه خمخانهٔ محبتده — هزار مست سرانداز و سرگران بولدم
او شاهه اولمشیدم سربسر زبان نیاز — خدنگ غمزهٔ خونریزی درکان بولدم

عنان خامه‌یی عارف بن ایلدم ارخا
سمند طبعمی بن مطلق العنان بولدم

(حرف النون)

اولان بنم کبی آزرده دردیارندن — صفای بال ایله غربت ایدر دیارندن
کمیت طبعه اخفدر باقلسه بار سفر — ثقیل خرمنشان زمانه یارندن
ینه صفا ایله غربتده سکه خزان یکدر — ملال خاطر ایله صد وطن بهارندن
بو عشوه پیره زن چرخه غره اولور بوخسه — دله فراق وطن کلمز اختیارندن

هجوم خواب ایله عارف صفارسان بولدم
دل حزینه شام غمی نهارندن

عشاقه مژده اول بت نار امدر گلن — غارتگر تحمل و آرام امدر گلن
کیف شبانه دن اوله رق خنده ریز شوق — شکر فروش قافلهٔ شام امدر گلن
نومید وصلت اولمه ظهور خطک گوروب — امید بخش خاطر ناکام امدر گلن
البت اومیر مملکت حسنده رام اولور — ای دل تهالک ایلمه بیرام امدر گلن

بو قدر شکیب سینه‌نی تسکمده عارفا
غارتگر تحمل و آرام امدر گلن

گوروب دل سمت وصله میل تنها سر تراشمدن — هجوم نابجای عقل و فکری صاودی باشمدن
بن اول تیلرزه دار زلف دلدارم کاولدم پیدا — مسلسل صیت زنجیر جنون هر ارتعاشمدن
شب فرقتده یاد عارضگله بیک گل تصویر — اولور صورتنما نقش نهالی فراشمدن

بکا تمنای مخلص نیلر عارف ذیل نظممده
بیلور شهسند عرفان اولان ایت قماشمدن

سن ای خیال سینه ده مهمان دکلمیسن — جانان دکلمک عاشقه سن جان دکلمیسن
ایتدک یتر فغانمی ناقوس دیر غم — کافر تحمل ایله مسلمان دکلمیسن
ساقیده تاب قالمدی رفتاره کل یتش — ای عمر باز رفته شتابان دکلمیسن
یاندم شرار آتش دلسوز آهدن — ای سیل اشک دیده خروشان دکلمیسن
فیلسکده چشم یارده برموبه اقتضا — بن بیلدیکم او غمزهٔ فتان دکلمیسن

مانند عارفا ستم روزکاردن
ای زلف یار سنده پریشان دکلمیسن

تهمیدر خط لعلک باقلسه معنادن — آچیلمه غنچه حیقه اشته بو معمادن
ودیعه در دهنکده سخن مسیحادن — نمونه در خط رویک شب تجلادن
ابکمیدر بیلملم سویله یوخسه قدرت حق — کراس تر بتر شاخ نخل زیبادن
غبار خاک رهک چشم جان ایچون اسیر — بودر مرادی دلک خاکپای انهادن

چون اولدی بنده درکهه افندم عارف زار
عجبمی کچمز ایسه وصلکی تمنادن

پوشیده روی یار خط مشکباردن — کلدی قبای کعبه بوییل زنکباردن
دیرمش اوزلف طرف بناکوشه تربیت — دست قدر خلاصهٔ لیل ونهاردن
اولدی بنفشه خیز رخ لاله رنک یار — برکون کورلمدی دخی اول بهاردن
عاشق همیشه سوزه بدل خنده روکرک — سوز نهان عشقی تراش ایت جناردن

مانند بحث مار اوزار بحث سخن
عارف اوزلف خم بخم تارومار دن

کچوب خیال رخنک عاشقک دماغندن — کل امید قوقار هر شکفته داغندن
کچردی خاطری رومک اوشوخ چارابرو — هوای سنبل بوباسی چار باغندن

زجاج توبه‌یی صهبای عهدی رند صبوح
شمیم کاکل عنبرشکن هواسیله

قیرردد کرسه نوله محتسب یاسغندن
نلر کچر هله کور زاهدک دماغندن

یاقر چراغ دل عارفی وصلی کچمز
کشی کچرمی هیچ اسکی قولی چراغندن

ایدر کفنا دمشقن جنبش مژکان آهودن
ویروب برحسن دیکر نودمیده خط رخسارک
ایدنلر پرتو اشراقدن آیینه‌سن روشن
کورنلر یاسفرد ریاتحمل زلف رخسارک

نمایاندر بومعنی هردم اول چشم سخنکودن
ویرر کلزار حسن وآن بهجت تازه شبودن
جهانی سیر ایدر خورشید وش مرأت زانودن
فراق با اولور سرنامه ده تحریر اولان هودن

عرقلر موج موج اولدقجه عارف روی دلداره
بینه غواص دل خالی دکل بردامن انجودن

اچمش عرق اوکل کبی رخساری لاله‌سن
وست نیازه آلمز اولسک خماردن
اولمش دمیده نوخط شبرنکی کوردلا
نای ونوا ایسه غرض ای شوخ دلفریب
کیم کوش ایدر حوادث کیسودن ال چکوب
ایتمش طبق طبق کل صدبرکدن صبا

کلزار شوقک اشته کورک فیض ژاله‌سن
مهر فلک طوترسه ده زرین پیاله‌سن
ماه دوهفته نک روش جرم هاله‌سن
کوش ایله بینوا الرینک آه وناله‌سن
دوردور از قصهٔ لیلی مقاله‌سن
بزم چمنده بلبل قوشلق نواله‌سن

عارف جناب رفعتک آثارینی کورن
اکلر سخنده خامهٔ مشکین کلاله‌سن

ای رخلری لاله‌زار دشمن
قانن ایچرز اولورسه صهبا
فلک دلی باد ناموافق
ای سرو سهی رهکده اولسون

خط رسخی نوبهار دشمن
بردم وسخی لعل یار دشمن
ایتمکده مدام کنار دشمن
سایه‌ک کبی خاکسار دشمن

کوردکده نشان نظم عارف

اولسون ینه داغدار دشمن

دریغ ایتمزاومه تیرنکاهن مبتلاسندن — ندن بیکانه سن ای دل نکاه آشناسندن
کوکلدن اول کله دلداده انمك خوشدر اما کیم — هنرزار اولمقدر رنجش خار جفاسندن
ینه اغیار بولمش ظنم اولدر فرصت غمزه‌ی — اولور اولغمزه کارك فهم طورناسزاسندن
کیجرسه جانه تیر غمزهٔ آزار پیکانی — کوکل کچمز ینه جانانه سندن دلرباسندن

کوروب شهباز چشمی جمله لرزان اولور پرپر
دل رمکرده لرعارف سنانبول پیوفاسندن

اغلمز دل اکرچه دردندن — بلبلیدر رنك وروی زردندن
باغده غنچه لرده لرزاندر — بلبل زارك آه سردندن
بلبلیدر زارشدر غم اولان — سینهٔ داغدار نردندن
قصب السبقه پیشرو کیمدر — اشهب طبع رهنوردندن

تازه حاصلدر عارفا بو غزل
کلشن طبع پاك دردندن

ابها فدای ساغر امل مذاب کن — امل توخوبنهای سبوی شراب کن
از مهر آسمان بسرت آفتابه کیر — وزتار وی مظلهٔ خود را طناب کن
چشمی نکاه کرم بکردون حواله کن — اختر بسوز وجسم غزالش کباب کن
سوز دل شکسته تعمیر من بیا — یانی زلطف خانهٔ دشمن خراب کن
ای آب روی کلشن عالم عرق فشان — کاهی زباغ بکزر وکلرا کلاب کن

عارف جواب کفتهٔ نامی که کفته است
یاخط بکش بکفتهٔ من یا جواب کن

نفس اشتر هوا یست مشکل مهار بستن — درراه عشق مهلتست ورنه قطار بستن
ناموس وعار بستن عارست عاشقانرا — عارست عاشقانرا ناموس وعار بستن
داد خداست چون من بی برك وبینوارا — درروضهٔ بلاغت برشاخ بار بستن

گر قیس دگاه لیلی بودن خوشست و عیبت
حق کوید آن که کوید در جلوهٔ محبت
خط و عذار دیدن لیل و نهار بستن
باید بدار ز الفت منصور وار بستن

همچون خلیل عارف در دیر بت شکن شو
بیجاست مثل آزر نقش و نگار بستن

قیلمه‌مونمی شکوه ایتدکجه تجاهل نیلمه‌سون
گجدی سودای متاع وصلتندن جان زار
محفل کلشنده آلمش خارلر پیرامنن
مستی عشقله هشیاری محال اولدی دله
خاطر عاشقده یوق تاب تغافل نیلمه‌سون
قالمدی سرمایهٔ صبر و تحمل نیلمه‌سون
اولمه‌سون شمع کله پروانه بلبل نیلمه‌سون
بولدی دور جام استغنا تسلسل نیلمه‌سون

گرچه عارف خاکسار اولقده تقصیر ایتمدی
اول هما اوچقده ایتمز تنزل نیلمه‌سون

او جفاجوی کوروب عاشق پرغم نه دیسون
بیلمز اول نشوه‌یی ساغرکش صهبای نشاط
بزم وصلتنده کوکل عرض مرام ایلمه مز
نیجه دلمرده سی برخنده سی ایلر احیا
کاه سرگرم غضب کاه نوازشکاری
قادر کفت و شنید اولمین ابکم نه دیسون
مست کیفیت خوناب دله جم نه دیسون
شمع بزم ایتمه ده پروانه‌یی محرم نه دیسون
لب معجز دمنه عیسی مریم نه دیسون
بویله فتان جفا پیشه‌یه آدم نه دیسون

شعرمه ایلمدی تسلیم عدوای عارف
اولدی دادی سخن باکه مسلم نه دیسون

عاشق وصل آرزوده آسیب هجران کورمسون
ایلمه اظهار سوز عشقی سندن کیملر
الحذر ای باد صبح افتاده کان ناشکیب
انزواجوی ملاله تابش رویک یتر
سینه ریشان هوس داروی درمان کورمسون
آه و افغان طویمسون چاک کریبان کورمسون
کاکل خم در خم یاری پریشان کورمسون
روزن غمخانه‌سن خورشید رخشان کورمسون

باعث ناسور زخم رشک اولور عارف صقین
تیزی شمشیر طبعک نکته سنجان کورمسون

رویکی میدرمی رویک دلارا کوسترن
کلشنی کلدرکلی کلشن مطرا کوسترن

عشقه حالتبخش اولان دلدرد له سودای عشق
ساغری میدرمی ساغر مصفا کوسترن

عاشقه کحل جلاسی بینش وادراکدر
مهری ذره ذره‌لی مهر فلکسا کوسترن

صورت معنی انساندن آکاه اولمه‌در
بحری قطره قطرهٔ ناچیزی دریا کوسترن

عارف پاکیزه کویک کلک خوش کفتاریدر
بویله برنا دیده وادی شعر غرا کوسترن

عیب ایدر حال دل آشفته سامانم کورن
کورمدن اولشوخی اطوار پریشانم کورن

اولمق افتاده ممکنمی او نخل عشوه‌یه
خاکراه اولمزمی اول سرو خرامانم کورن

اولدیغم بیلمزمی غرقاب یم شوریدکی
جوش سیلاب سرشک چشم کریانم کورن

بویه کاهم خارزار وادی هجر اولدیغن
اکلمزمی چاک طرف جیب ودامانم کورن

ایلمز عارف خرام دلکشن کاکونی یاد
جنبش شبدیز کلک برق جولانم کورن

اولسم ای عارف مرتبساز المز عیننه
طمطراق خسروانی نظم دیوانم کورن

کاکلک عارتکر صبر و سکون اولمقدندن
غمزهٔ خونریزی مست خون درون اولمقدندن

اولمشکن کردشندن نشوه‌یاب ارباب دل
ساغر میناسی چرخک سرنکون اولمقدندن

نقش شیرین هرزمان در پیش ایکن فرهاد زار
تن بکار کوهسار بیستون اولمقدندن

کوی لیلاده سکانه قیس اولورکن همعنان
دشت پیمای بیابان جنون اولمقدندن

چور زال کهنه‌سال چرخه ای عارف هله
رند اولانی باکلر بیلم زبون اولمقدندن

بیلم غنچه‌میدر رنکهک پرستیز ایدن
تیغ سیاهتاب مژه‌ک بویله تیز ایدن

کرمیت حیا می رخ تابداریکی
کیفیت شرابمیدر شعله خیز ایدن

ایتمش مشام عاشقی افسردهٔ زکام
هرتار زلف پرشکنک مشکبیز ایدن

امیدسیر طرز خرامکدر عالمی
آواره کرد عرصه که رستخیز ایدن

کنعانیان حسرتی ایتمش ذلیل و خور | اول یوسف ملاحتی بو یله عزیز ایدن

آهوی کلک عارف اعجاز لهجه سی
سودای وصف کاکلیدر نافه ریز ایدن

دلداره کوکل کندیکی همراز ایده مزسن
بیچاره سن اول رتبه یی احراز ایده مزسن
غمخانه کی تشریفنه خواهشس کوزل اما
اول دلسیه نخوته اعزاز ایده مزسن
کیفیتک ای ساغر جم اولسه دوبالا
مستان می عشقی سرانداز ایده مزسن
کوش ایلیانی نالهٔ عاشق کبی بلبل
دلسوختهٔ شعلهٔ آواز ایده مزسن

مرآت رخک اولمز ایسه عارفه در پیش
اول طوطی خوشکویی سخنساز ایده مزسن

کلشن غمدر درون داغدار عاشقان
داغ دلدر تازه روکلبرک باغ عاشقان
بر نفس قالمزمی خوناب چشمندن تهی
رشک صد پیمانهٔ غمدر ایاغ عاشقان
نیلسون کلزاری عزلتجوی کنج یأس اولان
نقلفت بوی کله دوپمز دماغ عاشقان
نوشراب عیشک اولسون نشوهٔ صهبای ناب
خون دل نوش ایتمدن یوقدر فراغ عاشقان
بو تحیرکاه کام آشوبده آسوده در
جستجوی شادمانیدر سراغ عاشقان

تا بصبح محشر ای عارف بو وحشتکاهده
دیدهٔ شیران اولور هر شب چراغ عاشقان

اوللمدن میوه چین وصل او نخل عشوه پیرادن
کوکل حظ ایتمز اولدی سیر کلدن کشت صحرادن
کوکل آزادهٔ قید تعلقدن نوله کچه
نسیم آسا هوای زلف پرچین سمنسادن
اودلکیم بادهٔ پیمای جنون عشق و محنتدر
اولور آزاده تکلیفات قید عقل خودرادن
اوکیم فرمان پذیر کار کردار محبتدر
اولورمی سرکشیده حکم عشق کار فرمادن
نه بیلسون صحت دشوار فهم سحر اعجازی
رموز عشوه یی درک ایتمین اول چشم کویادن
اولور وارسته قید خود پرستیدن او بیدلکیم
کورنجه دلربا سن محو اوله ذوق تماشادن

دل کودکی منش سیماب جوش شوقدر عارف

اومولمز حاصلی آرام اوطفل ناشکیبادن

بیلنلر خار خار داغ دردین بخت شومندن
سپهرک ایلمزلر شکوه تاثیر نجومندن

نوله کلغنچهٔ امید شاداب اولمسه هرگز
بو دشت محنتک پژمرده اولمشدر رسومندن

عروس حجله زیب شمع سرگرم عتاب اولمش
مگر پروانه نک آزرده اولمشدر هجومندن

بزه همرنگ اولور برنیکلک غمگسار اولسه
اوصانمشدر بو بزمک گلمز اهل رسومندن

عجب رهیاب کوی شوق اولورمی کیمسه ای عارف
سواد چهرهٔ تک سرکشانک مرز بومندن

(حرف الواو)

خط دکل باغ لطافتده دو شبو دربو
کلشن بهجته اول قامت دلجو درجو

اولمز آشکفته رخی تربیت غازه ایله
اویله برداد خدا برگل خودرو دررو

کاکلن کورکه جبیننده فراق عرقن ایلر
خط پیشانی سرنامه ده یاهو درهو

آب چشم اولسه سبیل رهِ غم سیر ایلر
تشنه دل برده لره دیدهٔ هر سو درسو

عارفا ایلمه سنجیده اقاره صولرله
کلشن بهجته اول قامت دلجو درجو

(حرف الهاء)

رنداسنه مثال ایلیه مم شیخ دورویه
تشبیه ایدهمم ساغری ابریق وضویه

غمزه ک دل چاک ایدکن اولوب برقومدی تیغ
هر سوزن مژکانک ایچون چاک ورفویه

که بوسه ویرر که سرزانوسنی ساقی
خون اولدی درونم کیجه باقدقجه سبویه

بر غنچه فمه مائل اولوب شوق ایله عارف
که کلشنه آقی کاه روان اولدی اب جویه

او ماهک خط رخساری نمایان اولدی کتدکجه
مه اوج لطافت حیف نقصان اولدی کتدکجه

نه رستملر زبون ندر بیم تیغ ابروانیله
او نرم اندامی کورشمدی بریان اولدی کتدکجه

خیال کردن صافکله ای مه مولاوب هر شب
دل بلبل نوا شوقیله نالان اولدی کتدکجه

او شوخ لاله رویک کردن دنانی هواسیله ‖ کریبان دامن و دامن کریبان اولدی کتدکجه

ایدر هر کردشنده عاشقه بر نو فسون پیدا
او ساحر غمزه‌لر عارف نه فتان اولدی کتدکجه

بو صورتده قبای صفا پیکر آینه ‖ بکزرمی لوح سینه‌یا پاره هر آینه
دکان سرتراشده سیرایت که سخت رو ‖ آچمش برایکی پاره‌یه دست جر آینه
هر کوردیکی فتاده منه کشف راز ایدر ‖ برساده لوح سیمبره بکزر آینه
صافی دلانه قول بدوینک برکلور ‖ هر بر نفس کیم اوله قبول ایلر آینه

اولمش اوصاف سینه‌یه عارف نکاه ایچون
محتاج کحل همت روشنکر آینه

نمایان زیر فانوسدن حیادن هیئت شعله ‖ پس پرقعدن ایلر عرض طلعت آفت شعله
عرق ریز اولدی تاب شرم ایله یکپاره مینا ‖ او رتبه بزمه تأثیر ایلدی کرمیت شعله
اولور شب زنده‌دار مجلس سوز و کداز اما ‖ سحر یینوله کیرانزوا در عادت شعله

نکاه ایتدم شبانکه مشعل افسرده‌ماهه
بکا راجح کورندی عارفا ماهیت شعله

دوشرمه دلو دلی کل چه ذقن صوینه ‖ که چاه بابلک اولمز رسا رسن صوینه
چکوب نوای هیبا هیله‌می سفینه سنی ‖ یورورت شو زورق مهبالی جاق دمن صوینه
اوسیم تن نه ماللدی‌ای دل شیدا ‖ سرشک چشم ترم دونمیدی تن صوینه
صواردی نشتر بن اما جکرده قانمی قودی ‖ اوسیخ غمزه کلنجه جکر دلن صوینه
نه آب دیده نثار اولدی باینه ای دل ‖ اوسرو قد کلیجک بویله ناردن صوینه

بونصیحتکی عارف حضوره اتحاف ایت
قماشش نظم ترک کیردی جمله صوینه

جناب دفتری یم عطا و منبع جود ‖ سزا کومش صو بیدرد ر سه وصف ایدن صوینه
ملایمنله صوین بولدیروب او دریوریدن ‖ امور زور سقینی وادی کهن صوینه

صو کیبی

صوگیبی یلدی اجرا اوامرین غیرسے — یورر بو مقسم دولتده هرکلن صوینه
تداخل ایلمیوب نقد لطفی کلمده در — مواجبات عطاده لذذ رشن صوینه

اول آب روی جهان مستشار دولتدر
خدا همیشه روان ایده مؤتمن صوینه

کورن دیراهل نابک ساقیا مینا کنارنده — شکفته غنچه درکو یا کل رعنا کنارنده
خیال قامتک ای نخل نازم چشم پرنمده — تشمش برنهال سرو دریا کنارنده
دکل خال رخک نساج قدرت نقش ایدوب اورمش — او تمغای بسندی کلکلی دیبا کنارنده
عجب بر بیوفا مکاره سن یک بی ترحمین — تشدیرمش سنی کویا زن دنیا کنارنده

او طفل نازی دیر عارف کورن آغوش مادرده
شکفته غنچه درکو یا کل رعنا کنارنده

کور اول سیمین تنی خلوتده نیلو میرز آلتنده — قمر درنیم ظاهر ابر ظلمت کستر آلتنده
همان قارونی عد ایلرلر اما خمنشین آسا — نه کنج مرفتلردفن اولندے یرلر آلتنده
بساط خودنما ناداننک ایتمز قدرینی افزون — یته خرخردر اولسه کرچل برزیور آلتنده
ندم پیمانه طولسه چاره یوق روبین تن اولسکده — نه سرلر کاسه خون اولدی باقسک مغفر آلتنده

همای لامکان سیر اولسه عارف صانمه بیجادر
اولنلر بیضهٔ اسلام پرور شهپر آلتنده

چشمک جهانه عشقکی میر ایتدی سحر ایله — اقلیم دلده زیب سریر ایتدی سحر ایله
بیلم نه یازدی روینه اول خط پرفسون — خال عذاری رشک عبیر ایتدی سحر ایله
دوشنده صانمه رشتهٔ باریک پیرهن — کتان ماهی تار حریر ایتدی سحر ایله
مانند دود آهم اوجادو فنم سینے — بالاروایتدی چرخ میر ایتدی سحر ایله
تحریره رمز فن فسون دکرشمه سن — مژکان وچشمی کاکک دبیر ایتدی سحر ایله
زلف سیاه عاشقه نیرنج حسن یار — سمورد ن نمونه پذیر ایتدی سحر ایله
بنی ربوده اولدم اوساحرنکه سینے — زنجیر زلفه بسته اسیر ایتدی سحر ایله

قیناتدی دیكك فتنه لی كانون عشوه ده
عارف جناب طفلی افندی یه هر كیمی

كافر حریص وصلنی سیر ایتدی سحر ایله
دیرلرسه نظمی آكه نظر ایتدی سحر ایله

كورسون بیان معجزین اكلر عیارینی
زیرا جهانی ولوله كیر ایتدی سحر ایله

بردرده دوشمشم دیه مم آه هر كسه
عشاق زار اولمز ایدی حالی چركسی
صدناله ایتدم ایتمدی بركره التفات
طرف كلهده سرخم زلف سیاهنی

اولدم ربوده بر كوزی خونریز چركسه
نقد كرانی عقلمی یغمایه ویرسه
اول شاهباز حسنم عجب كلمیورسه
دیرم صفای سلطنت مغرب وفسه

تجحاله دیزیم فراق اولمام عارفا
اول لعل خالدار بكا كر بنم دیسه

كیمك ویرسون جمالی تسلیت مرآت حالمده
جهانك جملهسی شوخ اولسه ده همجامه خواب اولسه
نلر كوردم نلر نوش ایلدم ای دل نه كوش ایتدم
نوله بلبل كبی نالان ایسم قدی هواسیله

سكا بكزرمی وارمی مرآت خیالمده
برك خالیدر ای مهپاره آغوش وصالمده
بنم آیینه روشن ایدا طوطی مقالمده
كوكل آواره لكده عقل و فكرم نونهالمده

او زلف خم بخم جمعیت خاطرمی قویمشدر
پریشان اولسه ده معذورم عارف حالمده

كوررخلرین میان خط سبز یارده
كوردكی طوغری سویله كوكل امتزاج ایدوب
ایتدم كلاب اشكمی تقطیر دیده دن
مانند شیشه دل غم هجر كله خون اولور
صودن چیقرسه یلكنی مانندهٔ حباب
یارك خیال قامتی كویا دو دیده ده

سر ایت صفای لاله لی فصل بهارده
برك كل اوزره سنبلی بولاله زارده
بوی وفا امیدسی كل روی یارده
یاد ایلدكجه لعلكی دفع خمارده
اولكیم هواسی غالب اوله روزكارده
نخل امید اولدی لب جویبارده

مهر ووفاسی یوق دهنی كیبی عارفا

يوقدر حقيقت اول صنم شيوه كارده

غمزه‌ك كه قان آقتدى كوكلدن كزند ايله
عقد اخوت ايتدى دل مستمند ايله
قدچكسه صالين نوله شمشادلر كبى
بركره سير باغه اوسرو بلند ايله
زهراب غمله چكديكمز صورمه اى فلك
همنوش اولنجه لعل لب نوشخند ايله
اولدق اسير جرم محبتله زلفنه
كلدك اوشاه حسنه ينه قيد و بند ايله

عارف هنوز صفحهٔ دلدن بو نوغزل
ايتدى سنوح وادئ رفعت پسند ايله

كمسى مفتون اولورسه بارى بر شوخ جهان اولسه
كوزلده ناز و نخوت قد و قامت حسن و آن اولسه
اوكلرخسار سزخار جفادر كلشن عالم
كلك هر بركى رنك و بويدن بر كلستان اولسه
سبو در كف كلمز كيم مست اولسمده اول آفت
بكا طوشان قنى مى طولدروب پيمانه ران اولسه
نه حاجت باده و پيمانه‌يه باقدمست ايلر
بو نعلسده اكر بن بيلديكم بردلستان اولسه

سراپا زيور آغوش ايچون اى كاش اى عارف
اوماهه هاله وش جسم نزار آيينه دان اولسه

دور ايتمده چون آتش سياله پياله
اولدى قمر بزم مهه هاله پياله
صانمك لب ساغرده حباب ايلدى پيدا
لعلك كوروب رشك ايله تبخاله پياله
ساقى مى دستى ايله قالدردى اياغه
حرمتله كلور مجلسه اقباله پياله

ياد ايلسون عارف بو كل نظممى رحمى
آلدقجه كهى دستنه چون لاله پياله

دقتلر ايلدم بو شب اول نونهالمه
كلبنلر آشلدم ثمر شاخ خيالمه
آلدم ميان دلبرى آغوش فكريمه
تحسين مو شكافئ فكر خيالمه
يازمش برات حسننه طغراى كاكلى
صرف خيال ايلمه غير مثالمه
اى مهر چرخ وارمى بوتاب جمالله
دور فلكده بكزرا وقاشى هلالمه
كوردكده چاك غمزهٔ مستنك ديمش اوشوخ
قيلدم ترحم عارف بركشته حالمه

بو کارکاه نظمده رایق افندینک ... قیلدم نمونه نظمنی نسج مقالمه

عفو ایلسون او کاله فروش هنر بنم
باقسون نکاه اطفله بو قیل و قالمه

چشمی شمشیر بکف غمزه قفا کیر اولمه ... آب شمشیره دل تشنه براز سیر اولمه
دل دیوانه کرفتار خم زلفکدر ... بند آرام اولوب بسته زنجیر اولمه
اونوترمی شب وصلتده اولان حالمی هیچ ... صبح وش عاشق شوریده اکر پیر اولمه
چیقمز اول غمزه لرک لذتی زخم دلدن ... دل مجروحمه هر بر مژه بر تیر اولمه

دیده سن خواب تغافلدن اچاردی اول شوخ
عارفا ناله لرک ناله شبکیر اولسه

حیران ایکن لطافت حسن اداسنه ... اولدم ربوده لعل لب جانفزاسنه
کاهی اورلدی خنجره کابروانه دل ... چارپلدی که اوراسنه کاهی بوراسنه
برجسته در بو مصرعی شهبیت بهجتک ... موزون خرام قامت نخل جفاسنه
آه اول میان و قامتی کوردمده دوستم ... بیلم نه کلدی خاطره توبه خطاسنه
اشته بلی میاننی وصف ایلدم سکا ... غیری اشاغه یوقاری کیرمم آراسنه
خال رخن صورر سک عجب زاهد اول مهک ... آلورمسین عقیده لی سکی بهاسنه
صف صف طور رفتاده لری نقد جان بکف ... ویرمش رواج کاله حسن و بهاسنه
قیلدم نسیج یکشبه بو نظمی عارفا ... فرسوده ساحه نظر کیمیاسنه

اول آصفک که حاتمی کمنام ایدر اودم
برکوشه نکاهی طوقنسه کداسنه

کوریدی رنک لعل دلکشک بو آب و تاب ایچره ... لطافت آب اولوردی رشکدن یاقوت ناب ایچره
کورنمز دار ایکن میناى دلده عکس رخسارک ... جهانک کلشن نقش ایتمه لر جام شراب ایچره
نه تعبیر ایلیم صد آه بیلمم دون کیجه یاری ... فراش نازدن رفع ایلدم آغوشه خواب ایچره
سزادر کرنه رتبه کرمتاز اسب ناز اولسک ... برکاوار زین ابرو کوشه چشم رکاب ایچره

قالوردلكرم حيرت عارفا فكر ايتمين آخر
جهانك نقش بر آب اولدیغن جوی سراب ایچره

دل بلبل سرودم نغمه سنج گلستان صانمه — نوا پرداز باغ عشقدر بی خانمان صانمه
سرشك دیدهٔ عشاقدن ای سرو آزادم — حذر قیل آتش سیاله در جوی روان صانمه
صقن ای غنچه سوزان ایتمه جان عندلیبانك — بهار گلشن حسن و جمالی بیخزان صانمه
دل مجنون كوریجه یاری اظهار سرور ایتمه — گال حد تندندرانی سن شادمان صانمه
براقمه گل كبی پیمانهٔ لبریزی دستكدن — نشاط بزم گلزار جهانی جاودان صانمه
فریب زلفنه آلدانمه ای مرغ سبكپرواز — او بردام بلای فتنه جودر آشیان صانمه

او مهر بهجتك خیط الشعاع رد ییدر عارف
عذارنده شكنج طرهٔ نامهربان صانمه

گل شادی ایدر همواره جام می بو مجلسده — گه اولمز برگ ریزان هوای دی بو مجلسده
دكشمز میكشان برجامی بونده ملك جمشیده — سفال باده در رندانه تاج كی بو مجلسده
اولوب فرسوده رسمی آب میله شسته اولنوهب — سواد نسخهٔ جود آزمای طی بو مجلسده
سراپا پیرواشراقیاندر مطربان بونده — بو بزم خاصدر دمبسته اولسون نی بو مجلسده

دونوب گردابه دوشمش زورق كشتی امی عارف
دولانسون حلقهٔ رندانی ییدرپی بو مجلسده

مهر باقدم آفتاب رویی گلدی یادمه — سروی كوردم قامت دلجویی گلدی یادمه
اختیار ایتدم رخ یاره بو نزهتگاهده — نه گل و لالهنه رنگ و بویی گلدی یادمه
سوزدلدن داغ داغ اولمش سروسینم كوروب — كوه و دشتك لالهٔ خودرویی گلدی یادمه
خواهش اكدم بهشته زاهدك سركرم اولوب — آرزودی كشت صحن كویی گلدی یادمه

هوی وهای زاهدك عارف كیجه سیر ایلدم
عاشقك مستانه های وهویی گلدی یادمه

آچیلدی كهنه گل داغ آرزو تازه — سیه بهار جنون اولدی سوبسو تازه

خزانی باکه بهار ندن ای کلور ای دل	نه غم بو باغده قالمزسه رنك و بو تازه
تبسم نمکینندن ایلمکده دریغ	جراحت دلی برشوخ عشوه جو تازه
هزار ساله دل افسرده کان یأسی ایدر	هوای عشقی جوانان ساده رو تازه
غریبدر که فسونیله کوسترکندین	عجوز دهر کهن سال کینه جو تازه

ترشیح قلمکدن نهال فکری نوله
ایدرسه عارف خوش طبع نکته کو تازه

عذار پاکنه یارك که کلدی مو تازه	جهانه قاره خبردو شدی سو بسو تازه
نیچه اولمسون او کل تازه بنده بلبل دل	بهار حسنی زماننده رنك و بو تازه
بو تاب حسنله کیم کورسه دیرسنی الحق	اولورسه انجق اولور بویله شیوه جو تازه
عجبمی همدم عشاق زار اولمسه کر	دسته او طفل پری روی تندخو تازه

هزار شوق ایله پابوس یاره کریه کنان
جهان جهان دل عارفده آرزو تازه

جمع اولمز اهل هوش و می ناب بر یره	کلسونمی شیخ کتانله مهتاب بر یره
اعدا قرینك ای شه بیکانه آشنا	چیقمز یا نیچه عاشق بیتاب بر یره
ایلر خراب خشمله نظاره ایلسه	اول جادوانه نرکس پرخواب بر یره
دهرك مکدراتنی سویلشمه درمیان	جمع اولسه صحبت ایتمکه احباب بر یره

صهبای شعله تابی صراحیده سیر قیل
عارف کلور مش آتش ایله آب بر یره

دل مسنك ممنون لطفکدر کرك شاد ایلمه	بندهٔ دیرینه در استرسك آزاد ایلمه
برنکاه مرحمت قیل کاه که شیدا الره	ای نو آموز جفا همواره بیداد ایلمه
ایلمز سکده ترحم ای نکاه دلفریب	غمزهٔ خونریز کافر کیشه امداد ایلمه
وارمز اولدی خوابه طفلان چمن شب تا سحر	عندلیبان طور میوب بیهوده فریاد ایلمه
آشیانساز اولدی زلفنده اوشوخك مرغ دل	خانمانن ای صبا لطف ایله برباد ایلمه

پیرو اول عارف کبی پرده شناس عشقده
آرزوسی وادیٔ مجنون وفرهاد ایلمه

دلی وار حاصلی آراسی تباه ایلمه
مکر اول روی دلارای نگاه ایلمه

نشوهٔ عشق حالا ل دلسون اول آشفته یکیم
عاشق زار اولده ناله وآه ایلمه

گوهر معنیٔ خاصه اولمز فائز اوکیم
زیر گرد آب تخیلده شناه ایلمه

برشب اولمز علو آتش عشقی عارف
لاله وش زیب کلهگوشهٔ آه ایلمه

سویلمدوب غیری یانکده بنی خاموش ایتمه
دوشمز اودر اگر اغیار سوزین گوش ایتمه

کعبهٔ حسن خداداد کرکمز مستور
کاکلکه رخ زیباکی سیه پوش ایتمه

خاکراه اولمغه ین افتاده لرک قاچمزلر
من همان وعدهٔ تشریفی فراموش ایتمه

هر زمان رطل گران چلدیره مز ساکه کوکل
بار پشمینهٔ صد توبه‌یه بر دوش ایتمه

مست وهشیار کرک کهنه ندیمان الست
نیمرس بادهٔ ناصاف کبی جوش ایتمه

خوفم اولدر که اوله سرزده رازم ساقی
بنی پیمانهٔ سرشارله مدهوش ایتمه

یار همصحبت ایکن غیرک الندن عارف
آب حیوان ایسه ده جام میی نوش ایتمه

می خوناب دلدن غمزه پرخور اولدی گیتدکجه
او چشم فتنه جو در خواب ومخمور اولدی گیتدکجه

سر کوینده کوردم اولپری اغیار ایله همراه
دل شوریدهٔ غمدیده‌دن دور اولدی گیتدکجه

فغان ایتمکده دره‌مواره ناخن کاویٔ غمله
درون سینه خونکاه طنبور اولدی گیتدکجه

وجود داغ داغه سودهٔ الماس لازمدر
نمک پرورده لکدن زخمی ناسور اولدی گیتدکجه

فروزان اولدی تاب میله رخسار دل افروزک
فروغندن حریم سینه پرنور اولدی گیتدکجه

مکر بنیاد همت شیر استاد ایلدک عارف
سخن سنجی طبعک رشک جمهور اولدی گیتدکجه

جناب نائلی خوش سخنگیم کشور معنی
زمان دولت طبعنده معمور اولدی گیتدکجه

کورنجه عارضنکی کللر اول ملاحتله
شکسته رنک اولهلر کرمی انجالتله

چکوب زبانه دهاندن آتش آهم
او شوخه سوز دلم سویلدم حرارتله

خط جبیننکی نقش ایله خاکپاینه دوش
او شوخه حال دلی عرض قیل نزاکتله

عجبمی بلبل و پروانه اولسه دلبسته
عذار پاکنه اول تابش و طراوتله

او شاه لطفیله قیلمزمی عارفن معمور
قلمرو دل اشکستهسن سماحتله

(حرف الیاء)

جوینده‌کان همت ارارسه نشانمی
بولسون فراز اوج هماده مکانمی

قد چکمه‌ونمی باغده شمشادلر کبی
صالندیرن یانمجه اوسرو روانمی

زخم حدنک غمزه‌سی اولمز رفوپذیر
تاچکمدکجه سینه‌یه قاشی کمانمی

برآفتابه حسرتمی فرق ایدر کورن
چون شمع سوزلکنت حرف زبانمی

عارف خموش دکمه سخندانده کورمدک
آثار میر و الفت معجز بیانمی

اولمز نظیره ذاتی کبی شعر دلکشی
قیلسم دوات و خامه دهان و زبانمی

اولمز شبیه کوهر نظم بلند ایله
کورسم قرین عقد ثریا قرانمی

برمیر بی نظیر معارف سمیر در
قیلدم ودیعه حقه او جان جهانمی

سیرایت طراوت رخ پرتاب بربری
اولمش او نوتراشش بوکون هفته دلبری

آیینه ایچره عکس رخ نوتراشی کور
کورمک دیلرسک ای دل اکر شیشه ده پری

کورسه او ماه طلعتی عاشقلری دکل
ایندرسه آسماندن اودکانه مشتری

برکره سر نهادهٔ زانوسی اولمدم
آمد شد ایلدم سرکوینده سرسری

عشاق ایچنده جمله‌دن آزاده سرکچر
عارف او سرتراشه فدا ایلمین سری

جانلر باغشلر عاشقه لعل مکیده‌سی
روح روانمک ایی مرجان عقیده‌سی

خویکرده اولمسی یاقشور ساده رولرک　　کلبرگ تازه دن چیقر عطرک چکیده سی
آب حیات اباغیدر البته سبز اولور　　اولدی پدید خط لب نودمیده سی
کوردکث کنار دلبرینک ماهرولرین　　شهر بلر ایچره درینه شوخک گزیده سی
الدن کسر تون یکیدن اسکی عملری　　صهبانک اسکیسی کوزه لک نورسیده سی
سنبل صبا بنده دون بزی قطعا طاقیمدی　　باق حالمک شو قحبهٔ گیسو بریده سی
کمدی خیال قصهٔ زلف درازدن　　مقراض شوق پرچم موزون بریده سی

عارف بیاز نیزهٔ لعلین باغ غم
پیکان غمزه نک جکرمده خلیده سی

سابا سش صدر دهره که سر جمله پر نمک　　تلمیح نظم ونثر ملاحت چشیده سی
اول آصف زمانه که حسان پسند اولور　　نظمنده حسن مطلع رشک خریده سی
دیوان اعتبارده ایلر تقدمی　　بیته غزلری غزلینه قصیده سی
رشک آور اصابت پرکار تیر ایدر　　ابروی فتح ونصره کان خمیده سی
بسدر نفوذ امرینه برهان قاطعی　　فرمانلرنده صورت تیغ کشیده سی
یارب نه بخت اولور او خداوند عالمک　　عبد حقیری چاکری بوزر خریده سی
درگاه لطفنک نیچه دم رفت وروبنی　　قیلمش ایکن حوالهٔ مژکان دیده سی
شمدی او مرغزار عنایتده ای دریغ　　بوقدر بو بر شکستهٔ غمدن رمیده سی
سن دائم اول جناب خدادن دعام اودر　　اعدالرک کوننده دورلسون جریده سی

بو پویه گاه دشت تقدمده توسنک
اولسون همیشه اشهب کامک رسیده سی

قاپلیوب کاله رخساربنی خط مور کبی　　نه یاقشدی او گوزل گردنه سمور کبی
بزمه کلدکده شکست ایلدی جامی زاهد　　طوقنوب قیردی دل رندمیی کور کبی
بوکلنوب بارینی اموال خبیثنک وزرک　　اولمه محشرده صاقن سخرهٔ قنبور کبی
بذله کو اولمه گوزت قدر بلند دبستی　　زخمه یرسین کف سازنده ده سنطور کبی

شهرتی فحش ایله اعدای خطا معتاد ک
غلط فاحش مستعمل مشهور کبی

دست ساقی برزه پیمانه‌یی یاندردی بوشب
آتشن شعله‌ده کی شمعهٔ کافور کبی

تازه‌ده شوخ خط آورده‌کی حالت بو قدر
اسکی معدنده اولان خاصهٔ فغفور کبی

خامه بریته اساس افکن اولنجه عارف
جالشور یاپمغه بیک جا یله مز دور کبی

شکنج زلفنی کر قیلمسه نقاب کبی
باقیلمز اول رخ برتابه آفتاب کبی

نثار خاک ره یار ایچون سرشک ترم
دورون دیده‌ده محفوظدر کلاب کبی

اولور اولوردو نه رک نقل مجلس رغبت
سفرده پخته اولان خاملر کباب کبی

دهانه کلسه دخی دیکرانه قسمت اولور
نصیب اردنه دوندکجه آسیاب کبی

خلاصه سر حقیقت دلمده پنهاندر
بو رازی بیلمیانه سویلمم کتاب کبی

خلافم اوستنه دور ایتمده بو چرخ دنی
نه سویه مائل ایسم آسیاب کبی

رخنک المامسنه دلداده درسیب صفاهانی
کراس لعلکه لبتشنه دریاقوت رمانی

مثال سرو قیلمز جامه‌سن افسرده دوشنده
جهانک کلشنندن ایلین برچیده دامانی

نه حاجت شکوهٔ دوروودراز زلف دلداره
ایدر کن تنده هر بر موی بیک وضع پریشانی

نه حالت وار اوشوخک عارفا مرأت رویندن
کلوی صافنه باقدقجه حیران ایلر انسانی

ای غمزه‌سی نهفته درونمده جان کبی
نقشن خیالی کالبدمده روان کبی

رندانه وارمی باده‌ویرر بویله قان کبی
قانی ایچینه آقه‌سی پیرمغان کبی

سینه‌مده زخم نیزهٔ مژکانی کوستر
هر تازه داغ لاله نما سینه سنان کبی

عارف میان اهل هنرده بدیهه‌کو
کیمدر جناب فنی شیرین زبان کبی

ارباب دل نوله اثر روح بخشنی
بازوی دلده صاقلاسه تعویذ جان کبی

میدنمی دیو در دسر کز زاهده صوردی
کورساقی فتانی که چاق باشنه اوردی

کلرنک رخ یاره ایدرمشس دیو تقلید
کلزاره کلوب باد صبا اسدی صاوردی

آغوشه چکوب حلقه یه صوقدی دونه رک شیخ
اول آفت دورانی براز چکدی چویردی

قانونی تجاوز ایده جک بزمده مطرب
طنبوری چالوب چاربوب ایکی کوشنی بوردی

کیمش بنه قاصدیلی برآتشی دیبا
عارف اومه عاشقلرینی قاصدی قاوردی

دوشدم غبار پاینه یلدم صبا کبی
قان اغلدم اونجه ایاغن حنا کبی

بربی ترحم اولمیه دلداری کیمه نک
دل دیرمسون اول آفته بن مبتلا کبی

آخرده مرجمک قوری براستخواندر
چیقسکده اوج رفعته فرضا هما کبی

ایلمزلمست اولوب بنی اولدردی غمزه سی
بیکانه مشربی کورینور آشنا کبی

اولوب تبخاله ریز آرزو کام طلب شمدی
دجودم پای تا سر داغ برداغ اولدی هپ شمدی

قدح سرشار و مجلس کرم ایکن ساقی رواکورمه
قاله ساغرکدای بزم لطفک تشنه لب شمدی

ایاغی آنده درسیلاب طوفانخیز صهبانک
نوله آقسه درمیخانه یه اهل طلب شمدی

خلاف شیوه دیرینه دراول نازپروردن
بو لطف تازه طرح هیچ ندر بیلم سبب شمدی

همیشه خوابکاهی هاله آغوش ایکن عارف
نه بزمک شمع محفل زیبیدر اولمه عجب شمدی

سپهره دود دل شعله بارد کزمی
اوسقف کهنه یه هیچ برشرار دکمزمی

کف امیده کیرمزمی رشته آمال
اوزلف خم بخم تارمار دکمزمی

خمار غمله تشمرسه تلخکام اولمق
برازده جام می خوشکوار دکمزمی

فلک حدیقه اقبالدن سن انصاف ایت
بو جستجویه کل اولمزسه خار دکمزمی

اوکرمتازجفانک کمینه خاکی دری
بوخاکسارده ای روزخار دکمزمی

رواجکاه طلبده بزمده حصه مزه
براهل قدری بیلورشیوه کار دکمزمی

زکام یاسله عارف قالورمی افسرده
مشام جانه نسیم بهاردکمزسه

عاشق بی خانمانک کوی جانانده‌ریری	بلبل آشفته نک صحن گلستانده‌ریری
عالمک شمدی رسوم مهری منسوخ اولدی هپ	کهنه تقویم وفانک طاق نسیانده‌ریری
هرنیه باقسه جمال یاردر مشهود اولان	قنده اولسه بیدلانک یوسفستانده‌ریری
تیرسر تیزک دل افکارانک ای بیداد خو	جانه گچمش ولی جسمنده پنهانده‌ریری
چاره‌ساز اولمزمی بوی پیرهن بیدللره	چوق زماندر کنج غمده بیت احزانده‌ریری

جان ودلدر اول گل خودرویه عارف جلوه‌گاه
غنچه نک گلزار در شمعک شبستانده‌ریری

ناگاه که مجلسده اوشوخی بوله‌دوشدی	آشفته کوکل مست ایدی هشیار اوله‌دوشدی
عکس رخ آلک دوشیجک جام جم آسا	خوناب ایله پیمانهٔ چشمم طوله‌دوشدی
آهسته روان ره وادیٔ طلبدر	سرمنزل مقصود اولور اولکیم یوله‌دوشدی
دون تب زده اولمش مگر اول تازه نهالم	گلبرک رخی برکون ایچنده صوله‌دوشدی

عارف چون اومه ساغری بیگانه‌یه صوندی
آشفته کوکل مست ایدی هشیار اوله‌دوشدی

بوکون بزمه اومهرماه روی کلجکله کلدی	یانیجه سایه‌وش اما رقیب روسیه کلدی
نیچه آشفته حالی سیر ایدک بی عقل وهوش ایلر	میان مجلس مستانه اول آهونگه کلدی
طیانسون ملک دل یغماگران جیش مژگانه	ینه تاراجنه اولشاه استغناسپه کلدی
قزرمش رویی میکونٔ ومست نازی مجلسده	کوروب عقلم اوکرمیتله کاهی کیتدی که کلدی

سحر تشریفن اول مهرک کورنجه کوکلمه عارف
نغان سام وتأثیر دعای صبحگه کلدی

(برای راغب پاشا)

ای آصف یگانه مکارم ملاایلمش	جوی مراد مقسمی عالمده حق سنی

موعود نقد لطفك اولان عبد كمترك | عارف قولك فقيرك ايادي اورغني
انجاز مكرمت دمنه استغفار ايله | قيلدي او قامت اميدسي منحني
الطف ايت مكر چراغكه سايه كره چو قميدر | رشك آورايتمه پرتوايله شمع روشني
دوشمشاره اير شمك ايله خود دكلميدر | مهرك هميشه اوج معلاده مسكني

دوشدم حضيض ذلته برقطره يم بوكون
قالدر اي آفتاب عنايت نو لوربني

(براي مصطفى پاشا)

حاتم شيما دفتر عيديه ده ظنم | حرمان بسر و نيست بكف هيچ بدوشم
كسم بنه كالاي اميدم كرمكدن | زيرا نيچه يلملق دريكه حلقه بكوشم

(براي مصطفى پاشا)

اي آب روي كلشن عالم بوخلق ايله | سنسن زمانه خلقني عطري مشام ايدن
ازهار باغ عمريكي شاداب ايده خدا | قصدم بو انجق آب شكوفه هديه دن

(براي رخش مصطفى پاشا)

تحسين اسب دلكش دستور اكرمه | رقاص دينه حاصلي بك اشكاره در
بيك جلوه ايتمه لمحه ده دوشمز اصولدن | دستنده چار نعلي آنك چارپاره در

(قطعه ديكر)

ابناي دهرك اكثر اولدق لسانلرين | دلدن دكل نه سويلسه نوك زبان ايله
فرضا تاسغانه سؤال ايتسه حالكي | ظن ايتمه قصد تسليت ايلر بيان ايله
وار ايسه سينه كه بنه برنوجريحه در | تيغ زبان دلشكن و جانستان ايله

تحقيقدر ثناسنه حمل ايتمه دير سه كر
ذم ايلدك جنابكي وافر فلان ايله

(مقطعات ورباعيات)

انجق قولكه مانع و معطي سنسين | اي بنده سنك رزقنه لطفيله كفيل

و اللهی د ر غیر یدن امید ایتم	سندن دیلر احسانی بنه عبد ذلیل

(وله)

الله بر در ایکی جهان وحدت اوزره در	عبرت کوزیله باق هله برکره یکتن اول
یکسان کوروب جهانی کوزت سر وحدتی	بنلکت خیالن ایلمه زینهار سن سن اول

(وله)

اوچارارکان دین احمدی کیم سوی مولادن	آنی تعویذ وش حفظ ایلملکک امر باریدر
وجود پاککن خدا میدر حفظ ایلر اعدادن	او قطب عالمه دفتی مربع چاریاریدر

(وله)

چراغ نور چشم مهرایکن دیدار مولانا	بنه شمس ایله ایلر اعتنا آثار مولانا
قمرخورشیددن کسب فروغ ایلر بو ظاهردر	نوله کرستفاد شمس ایسه انوار مولانا

(وله)

تاکه دییم بو ضعف طالعدن آه	لا حول و لا قوة الا بالله
کمکرده شعور ایتدی بنی بخت سیاه	کذب ایتم افندم اشته والله بالله

(وله)

اشته مطرب اشته نی اشته صراحی اشته می	درد یمی بیلزسن ای ساقی بنم دلداریوق
بو العجب دارالشفادر کویک اهل درده کیم	ناله جانکاهلر پیدا وله بیماریوق

(وله)

بیلمندی قیمت بنت العنب یساقلنجق	حرامزاده به حرمتلر اولدے صاقلنجق
اولورشکسته دلک آهی میله پرتأثیر	دسخه متین اولور البته تیر اپاقلنجق

(وله)

شب فراق درازاولدی زلف یارکبی	طاغلدی خواب بنه کاکل نکارکبی
نه تیز کچدے زمان وصال دملر یز	برایکی جام پیاله یله لاله زارکبی

(وله)

خال

خال رخسارک کورنجه مشک اذفرلر کبی
برمهسک بوسه‌سن آلدمکه عنبرلر کبی
سرودلر پامال رفتار خرامکدر سنک
باغنه گل ای نخل ناز عشوه عرعرلر کبی

(وله)

طائف کعبهٔ صفاکک اولم
عمره دکمزمی بو صفای جمیل
بنی قربان تیغ غمزه‌ک قیل
قوچ باشکچون افندم اسمعیل

(وله)

ناکاه کناریمده کوردم
صید ایلر ایکن او ماه ماهی
عکس رخ یمده برق اورنجه
کوردم اوحهی بوشب کاهی

(وله)

بر آینه‌ده کورمشز اندامڭزی
بیلمدک بزه کیم دیرلر ایمش نامڭزی
بر عشقه کرفتارز ازلدن بزکیم
فاش ایلیه‌مم کیم آلدی آرامڭزی

(وله)

او مولوی کوزلک تکیه‌کاه عشقنده
یانوب یاقیلمغله دوندی سینه تنوره
اوسیم تن اومنور بدنله دوندکجه
دونر سماعکده یاصره مده تنوره

(وله)

دیده‌دن دور قیلوب کحل دراجلالک
بیلمم قصد فلک بنده که چوق کورمه‌میدر
توتیا ایتدی غبار قدمک کوزلریمه
خاکپایکدن عجب ایستدیکی سورمه‌میدر

(وله)

آیینهٔ دل آه پرست اولمه‌ده سنسز
مینای درون آه شکست اولمه‌ده سنسز
نقل اولمیجق بوس لبن باده پرستک
بر ذوقیمی وار جام‌لمست اولمه‌ده سنسز

(وله)

تیرمژه‌ک ایتمکده دله عرض رموز
ای قاشی کمان تیر نکاهی دلدوز
ایتمز نظر چشم عدوسا که اثر
یاقمز کوزه‌لم پنبه‌لی بربرتوصوز

(وله)

حسد دیدکلری خلقی برامر داهیدر	ولی زبانه‌سی سوز دل و جکرندندر
حسودک آفت جانی اولور بنه حسدی	عقابه رخنه بنه کندی شهپرندندر

(وله)

قالدی برزره کهن توب جلادت دیه جک	حافظ الله صغنوب معرکه‌ده یزدانه
آنیده نقد ایده‌لم سوق سلاح ایجره‌ده کور	جبه صاتمق نیجه اولور کوستره‌یم یارانه

(وله)

غدامی ایلدک اول ماهی ماهیانه فلک	عوضمیدر بومکرنیدک اول دلارایه
صقالدی کردنی واراسه چکمه تاریدن	موجلی ماسنی قباکبی کیدی دریایه

(وله)

برمثلی بولنمزبت سیمین بدنسن	آیینه‌ده وار ایسه نظیرک بنه سنسن
بررنک ایله بوعالمه کل ولوله صالمشسن	سن برک سمن غنچه دهن سرو چمنسن

(وله)

زیر زلفنده کی او خال سیه	کیم آنک قدری مشکه برتردر
پرده دار حریم رخساری	بندهٔ مقبل آدی عنبردر

(وله)

ابامیاسنی وعدهٔ وصالنده یکمیدر	یوخسه اوداخی چرخ فلک وش دونکمیدر
عارف بودرد عشقی او بو بختمی ظن ایدر	بیلمم بنم او مردم چشمم بیکمیدر

(وله)

او نورسیده نهالم نه سرو قامت اولور	بنم خیال دلم مشربجه آفت اولور
رسوم نازی تمام ازبرایلمش عارف	او فتنه‌جوی کوررسین قتی قیامت اولور

(وله)

بیفروغ اولدی شوبله وعدکبار	ایتمزاصغا آسنی مکر مجنون

اکانت بتلہ اولدی وعد کریم
عہد عرقوب ووعد ذکودن

(وله)

ساقی بوکیجہ مست وخراب ایلہ بنی
چشمک کبی سرمست شراب ایلہ بنی
پیدرپی ایدوب جام ایلہ سرشار نشاط
همرنك خم شراب ناب ایلہ بنی

(وله)

سن بویلہ نقد عقلیمی هرکاه آلورمیسن
دلدہ قرار قالمدی برآه آورمیسن
ستانہ کج کلاہ سکا مجلسدہ عارفا
بربوسہ ویرسہ نازایلہ اول ماہ آلورمیسن

(وله)

عشاقہ اوشوخ دلغریبك
قهریلہ عطاسی توأماندر
هرغمزەسی برخدنك خونریز
هرموسی برعشوه یہ زباندر

(وله)

کیم کورسہ جام لعلکی ای ماہ مست اولور
چشمك کورن فتادہ لرك می پرست اولور
خوش طوتکہ بزم عشقدہ برشیشہ درکوکل
صالمہ آیاغہ باشك ایچون کیم شکست اولور

(وله)

ای کہ رشك ایتمیوب ارباب کمالہ کردون
بوقدر خدمت ایلہ نیدی خیالك بیلمم
مالی ترکیب کمال ایچرہ مکر کورمدیمی
نیجہ ویردی هلہ بو لفظ کمالك بیلمم

(وله)

بنم اولشاعر عیسی نفس ومعجزدم
کہ بکا خارقہ روح قدس یاوردر
خامہم اول صور حیات آورنالمدرکیم
روح معنا ایلہ هر بیت صف محشردر

(وله)

مست می نابم بوکیجہ کندیمی بیلمم
یا مقلہ کبابم بوکیجہ کندیمی بیلمم
یابدکہ بنی ساقی او قدرکیم یقانجہ
بن خانہ خرابم بوکیجہ کندیمی بیلمم

(وله)

کوردم اوپری پیکری دون باغده دردست
بردسته کل آل ایله سرمست کلیوردی

بربوسه می برکلبی ویرسڭ دیدم اولشوخ
برنیم تبسم ایدوب عارف کلی وردی

(وله)

کوروب اوپرجمی عقلم طاغلدی باشمدن
کسیلدی زن هوسندن علاقهٔ دل زار

اوزاتمه قصهٔ زلفی چکلمیور اوزکس
ییلان حکایه سیدر کیم اوزانسه قرق چیقار

(وله)

حفظ اولوب رنج مکر اعدادن
جنداسلامڭ اوله آغ یوزی

دیلرم حقدن اولمسون ساری
بدن ملکته فرنڭ اویوزی

(وله)

ای صدر جهان مژده که باعون اله
ما دام قدومکله تصادف ایده نصرت

مأمول بودر بعد ازین احسان خدادن
دشمن قره طاغ اولسه کتورمزسکا طاقت

(وله)

لطف ایله قیروب کچورمه خلقی
عشاقی شکسته بسته کورمه

یا چشم کبوده سرمه چکمه
یا قاشلرڭ اوزره وسمه سورمه

(وله)

نخل قدکدن عبارتدر هب اول نازك تنڭ
آدی وار عالمده سروڭ نامی نخل کلشنڭ

باغه کل ای کل که آچش یادحسنکله چمن
لاله دستن غنچه آغوشین سمن پیراهنڭ

(وله)

بیلمیوب چکدیکنی بحرده قالیو نجیلرڭ
قاره دن آت اوکرمق کبی عدایلرسن

بیکی برقیلله یدلمکده رسن ظن ایتمه
طعنی قونوح نجی عسکرینه نیلرسن

(وله)

خم اولدی قامتم عشق سهی قدان ایله چون
نیه طیانملی عهد شبابدن غیری

بو پیرلکده عصا وارمی اعتماد ایده جك
کاوی شیشه وسیخ کبابدن غیری

❀(وله)❀

اولدن خط آور عاشقه غم ی تنزل ایت
خطك زمانی زلف معنبر میدر مکر
ایله یتر بوچك دل زاره کل رفو
ای صباچی سنبلم هله کلمز دماغه بو

❀(وله)❀

وصلك هوسیله بنی چون صورت دیوار
بدرد و کرم سینه می کافربنی بیلم
دقف در بتخانهٔ حیرتمی ایدرسن
ناقوس صنمخانهٔ حسرتمی ایدرسن

❀(وله)❀

صلا جقدن افندی زنهار ره
طولاشوب کوی یاره قرقلسن
کیجه داره کله ایشی بتمش
چاتلدی قاپودن دخول ایتمش

❀(وله)❀

باقی اول عذاره نه حالتدر ای دل شیدا
اورنك وبوی لطافت ادغازهٔ خوبی
که هر نکهده عجب کونه کونه ویرمده تاب
یا فیض نشوهٔ مل یا صفای رنك شراب

❀(وله)❀

بزه دیرلردی وقت ماضیده
شمدی عکس قضیه در عالم
سندن ادنایه باقده شکر ایله
سندن اعلایه باقده شکر ایله

❀(وله)❀

باقدر خنك مه کبی نقصانمی وار
آیینه مقابل اولهمز دیك ایله
خورشید نظیر اوله نك امکانمی وار
تمثال سکا بکزه مکه جانمی وار

❀(وله)❀

آه کافر او حرامی زاده
یعنی اول مغبچهٔ باده فروش
مادرندن اوقوسن جور وجفا
دختر رز کبی مادر بخطا

❀(وله)❀

قحط آب ایله خاك استانبول
اولدی نار خفی ایله تکلیس

یعنی هر چشمه عین چشم ضریر	هر چهی کیسه یمین خسیس

(وله)

درگاه خدادن نه دیلرسه‌ک وېرلمز	کنج کرم حقده او نایاب دکلدر
ای دل وارایکن درکه مولی کبی بابك	وارمه وزرا قاپوسنه باب دکلدر

(وله)

دریغ وحیف که آلایشی زمانه سنی	بو مستعار حیات ایله ایلیه مغرور
روای مرد اوله سن زیب دوش فخرك اوله	زن سپهرك اوستمملی متاع غرور

(وله)

دکل طغرا بو بر مرغ همایون بال دولتدر	که کویا زرقفسده بیضه اوزره لانه پرادر
یاخود طاق بلند قصر اقبال اوزره نقش اولمش	بهم پیچیده رسم صورت اژدرله عنقادر

ساقزده قزلرك عادتی سیرجی یه برطوب چچك ویروب بخشش طلب ایدرلرایمش اکابناء بوقطعه‌یی سویلمشدر

دستنده برشکوفه ده اوله اسیر کمز	قصدی جهانده عاشقنه احترامدر
بوقدر دریغی هیچ مقیم ومسافره	زیرا ساقز کوزللرینك لطفی عامدر

(وله)

دزدی زنسیم سیم دزدد	وزسیب قمر دونیم دزدد
باعمرو اکر رفیق کردد	ازپا بچیش ادیم دزدد

(وله)

دزدی کرم اثیم دزدد	وزکیسه هیچ سیم دزدد
شیطان اکرش اعوذ خواند	ازکنج لبش رجیم دزدد

(مطالع)

کن رجامده انکشت یاری ایتمه خیال	فتی رقیق کورندی بوکون شفقده هلال

(وله)

نلر جکر دل النمدن او چشم مخمورک ‖ تهی چکلمده در آدی جام بلورک

(وله)

طاقیله کردن طفلانه کیم ایدر تذلیل ‖ کتاب ایسکده سنی زاهد او جلد ثقیل

(وله)

دکل دمیده او ماهک رخنده خط سیاه ‖ زمین باختر کدر بو تازه مهر کیاه

(وله)

آچیلور باقمه خموش اولدیغنه دلدارک ‖ اولی غنچه دراالبته کل رعنانک

(وله)

لب خاموش ایله در عزت اهل عرفان ‖ نامه نکث مهر یله در رغبتی بین الاعیان

(وله)

با قدنچه زیر فرده او پیچیده کاکله ‖ مینای دیده دوندی سفال قرنفله

(وله)

تغافلدن حذر در دار ایسه رخسار جانانه ‖ نکه شب تا سحر خسوده در دامان مژکانه

(وله)

کل کبی آچمه سر رابه ده صد دست طلب ‖ غنچه وش ایله کفک بسته امساک ادب

(وله)

آتشین فریاد بلبل یاندررکن کلشنی ‖ دمی اورسون عشقدن پروانه کبی کلخنی

(وله)

درد ناک ایلدک بنی بالله ‖ آه ای روزکار غدار اه

(وله)

یهودی بچه کیم رویی دکل شایسته موسایه ‖ نه دیرلردی عجب وصف ایلسم وارسمده حورایه

(وله)

کهنه سال ابت دو بالا حرص ایدر ایراد ده ‖ پیری کور کیم چار ایدر چشمین دم تعداد ده

 عا بس

(وله)

اوغرامتش آنی بولده نیجه مبتلالره
اول ماه اوغرامش پدریله بلالره

(وله)

کردون اویارسه مهر فلکدن چراغنی
آخر مثال ماه اریدر بغری یاغنی

(وله)

بنی کرمابه ده حشر ایت اوبدنله عریان
اوله محشرده سنك داخی رفیقك ایمان

(وله)

برنوجوان آتنجه اولور راست قامتی
پیرك مثال تیروکمان بودر عادتی

(وله)

دانهٔ اشکم که زیب رشتهٔ مژکان اولور
ذکرپاره هر مژه م بر سبحهٔ مرجان اولور

(وله)

دمبدم داغ جکردن خون چشم جان آقار
دشت عشقك هر سر راهنده شمدی قان آقر

(وله)

بوقیامت قد ایله طوبی سکا پامالدر
کورمدك طوبی یی اما نخل قدك دالدر

(وله)

ویردم الیمله غیره هوا داره یاریمی
بن نیجه آه طوتمیه یم روزکاریمی

(وله)

نیجه یوزدن ایدر اول مکروفریب
شیطان آیینه سیدر قلب رقیب

(وله)

کحال کوز آچمقده عبث مکحله سورمز
برکره چکن دیده سنه بردخی کورمز

(وله)

دیمه تشریف قیلمز سعیز اول ماهه ضیا بعدر
طوغر خورشید دولت باشکه برکون بوطالعدر

(وله)

لعل دلبرده خط اولدى رويان　　خط ياقوتدن آلدى ريحان

(وله)

رنك رخك كورن ديمسونمى بوتاب ايله　　برشاخدنمى قوپدى كل آفتاب ايله

(وله)

خدا يكتاشايانى بر عجائب مظهر ايتمشدر　　ثنايى تاج سرتركى سرنده افسر ايتمشدر

(وله)

بند شلوارينى حل ايتسه نوله كرد لبر　　اوكسوز اوغلان وكبين كندى كسه مش ديرلر

(وله)

كر سخن جوهرسه دهايش شاعر خوشكوده در　　تيغ جوهر دار ايسه همت يه بازوده در

(وله)

كار خصمه سينه دن بر تير آه دل يتر　　مرد اولان ظن ايتمه بار منت خنجر جكر

(وله)

اغزين صولاندرر كوره نك طوغريسى بودر　　بنت العنب ملاحت ايله برابجم صودر

(وله)

صانمانك كه نعشى زاهد مردم فريبدر　　معكوس بيت هجوده لفظ رقيبدر

(وله)

ذوق آشناى عشقه صفاى مدامدر　　بيكانه محبته عشرت حرامدر

(وله)

غبار خط سبطى عارضنده دوريدر　　نزاكتى جكيلور نسخه خط جوريدر

(وله)

هر ندم شوخ خيالك حرم جانه كلور　　شوق دل رقص ايدرك روزن چشمانه كلور

(وله)

سرمه دود آهم رشك طوغ ايلخانيدر　　بكا داغ سرم كوياكه برتاج كيانيدر

(وله)

عذارکله لطافت بحث ایدرسه لاله طاغیدر ‖ ابکله رنک وبو دعوا ایدرسه غنچه باغیدر

(وله)

فکر رخکله اشک فراوان چشم تر ‖ تا دامن قیامته دک لاله کون آقر

(وله)

ای اولان راز درون دله هردم واقف ‖ سکا تسلیم امور ایتدی سلیمان عارف

(وله)

داغم که آه و ناله دلدن نفسلنور ‖ برکوه غمدر اولکه فغانمله سسلنور

(وله)

کرم ایدن عاشقه دلبرلری سیم وزر ایمش ‖ عشق حمامنه کیم کیرسه مکر درلر ایمش

(وله)

اولور حریصی جکرخون بو دولت دونک ‖ که جزو اعظمی الماسدر بو معجونک

(وله)

صارلمیدی نه ایسلر کسیدی خنجر یار ‖ میانه ده اوکمر بند ایرشدی عاشقه چار

(وله)

اوخونی غمزه‌ک ایله قازیلاشدی سلطانم ‖ یشارسه قانلو چیقر طفل اشکک چشمانم

(وله)

دکل بر یاردن بن بلکه یارانمدن ایرلدم ‖ سرشکک حسرتم کیم نور چشمانمدن ایرلدم

(وله)

صوره‌یجق نامن اوسا قزلی بت فتانم ‖ برجکر چکندیکم آغزیمه کلدی جانم

(وله)

روزکار آسوده عمانمه جور بی اندازه دن ‖ کونده یوز بیک سلمه بر اوله کف یلپازه دن

(وله)

مهمام

سهام آه كيم برجسته دركاهى كاتمدن	قفماز ودر قفادر تير سخت امتحانمدن
❀(وله)❀	
خال نقشنده نه منت اوبزمدر ديرايكن	بزه قوقلمتدى ظالم اوكوبك مسكندن
❀(وله)❀	
دم كاور البت ايدر قدرين عيان	بوى مشك معرفت قالمز نهان
❀(وله)❀	
تك آستانتك قويه كور باش طاشنه	كيم سنكسار ايدرسه سنى طاش باشنه
❀(وله)❀	
جمع ايمشمن شمعكه اخشام ياران	اى نتيبادر سكا اسه شوخ جهان
❀(وله)❀	
تاب ميدن مست اولوب آجمه بلاور سينه سن	رشكدن صدچاك ايدردى آفتاب آيينه سن
❀(وله)❀	
اوله سركشته ودلريشم ورسن دركردن	سبحه وش دستكى بوس ايلمدن يوزچويرن
❀(وله)❀	
تازه روى سخن طبع سخندانمدر	زلف رخسار سخن شعر پريشانمدر
❀(وله)❀	
بكا عرض ايتديكن هپ باشنه تاقمقده دردلبر	اوخال عنبرين فرق عدويه ميخ اولور اكثر
❀(وله)❀	
ياقدى مجردانى كل ايتدى حرارتى	دلاك شوخى ايلدى عشاقى خلوتى
❀(وله)❀	
براولدى شبنم ايله تمانه كلك دهنى	طوزاكرى پاره سنه كلشنده چرخ دنى
❀(وله)❀	
كوكلدن آرزوى فكر زلف مشكبو چيقمز	چيقر هربوى عطر آرزوا اما كه بو چيقمز

خواب ایچره چون کوردی بکا زلف بیشال   تعبیرینی ایتدم استه بودر طول عمره دال

(وله)

هر خرده شناس اکلیه مز راز دهانک   هر موی شکاف ایلیه مز وصف میانک

(وله)

خط آور اولمنیله فدا ایتم اول سبتی   فوت ایلم نو جهله اولسه ای کوستی

(وله)

نقش رخسارک دل بی کینه ده   بر کل تصویر در آیینه ده

(وله)

شهدیت دو ابروی دلارای خیالک   بر مطلعیدر نسخهٔ مرأت جمالک

(وله)

خنجر وش ایکی یوزلو اولوب شیخ منافق   اولدی او کمر بند ایله چون جار ملاصق

(وله)

نه یوز قرالغیدر نور حسنک ای کل تر   سرنقه یه کلیجک دون طوتلدی رند قمر

(وله)

کاهیکه ذوق باده لبک خنده ناک ایدر   کللر چمنده پیرهنن چاک چاک ایدر

(وله)

نقد جان استه ده ایلرایدم آماده   تک بنشس خرجی ندر سویلسه قرازز اده

(وله)

کاله وصلنی اندازه لدم تنهاده   بک کوزل پارچه کوردی بکا بزاز زاده

(وله)

قد لیلا فریبک سیر ایدوب اولمغله مفتونی   چمنده جویلر زنجیره چکدی بید مجنونی

(وله)

سلحشورلر واران آخرده اول شوخ کل اندامی   بو حمامک انکجون میراخور حمامیدر نامی

(وله)

دوكدى اوراقنى شادن كل | ورق ديكر ايلدى بلبل

(وله)

تسلى بولمبور دل حق بيلوركيم بويله سوزلرله | همان تقدير ايده مولى يوزك كورمك بو كوزلرله

(وله)

نال نسخهٔ عشقى تراش ايدركيدرك | سواد خط عذارين بياضه چكسه كرك

(وله)

جكر خون اولمده چون غنچه فكر كامله كامل | اولور مانند كل اشكفته ذوق جاهله جاهل

(وله)

ترجيح ايدر رياسى ميه كورمرابطى | هر بر حراسى غرق ايده مزبول وغائطى

(وله)

سبز ايلمين فتاده نيجه قد سون تلى | اول نوبريده پرچمى صوت سلسلى

(وله)

مقصودمدر برسى غمه بيرسى راحته | بو قدر مساعده كه آفاك ايكى ساعته

(وله)

اولور عكس رنكله بزم ميده جام مل كلرنك | عجمى اولسه رنك ساغر لعلكله كل مل رنك

(وله)

استقامتله يورى منزلك آل تيركبى | كمدير رسن سوزيكى هر كسه شمشيركبى

(وله)

فلك روى دله آيينهٔ مقصود كوسترمز | مراد اوزره شعاع مهرينى ممدود كوسترمز

(وله)

هراب جويه بو قامتله اولوب سايه فكن | اولمه اى سرو روان بيدكبى تردامن

(وله)

اکرچه خنجر غمزه کله سینه صیق کچینور	دل شکسته دخی آره ده قیرق کچینور
(وله)	
ای تنك ظرف خرد طعن دهان یارایدن	اولمدخالق ایتمش دهان یاری یوقدن وارایدن
(وله)	
اولمدقجه تا وجودی عالم تقدیرده	هیئت و صورت بولمز سایه تدبیرده
(وله)	
طوکدم کوروب اغیار ایله الویردی یوزقلق	حمام محبتده ظهور ایتدی صوغقلق
(وله)	
ایدوب نو نغمه لر ایجاد مطرب خندهٔ کلدن	دفئت کرم اولسه شایان شعله آواز بلبلدن
(وله)	
آخر ایدرمی هب سروسامانمی خراب	اخورامینی زاده نیچون ویرمیور جواب
(وله)	
قطب اولورسه حذر ایت کله سوزم شمدی کبار	پایمال ایتمده در دائره سن چون پرکار
(وله)	
آقوب بو صولره عزمی عجب نه چاغده در	افندی وارایسه جویك ایاغی باغده در
(وله)	
تاب کلورمی ای پری سا که بو آب و تاب ایله	کیم طوتوشورسه پست اولور پنجهٔ آفتاب ایله
(وله)	
امواج میکه روسی قدحدن عیان اولور	قصر صفایه چیقمق ایچون نردبان اولور
(وله)	
ای بوسن زمان خطی یا بیرام ایچون صاقلر	که قص دلکش مغبچه لر بدنام ایچون صاقلر
(وله)	
عاشقم نالهم انیس بزم ساز عشقدر	شاهد طبعم ندیم دل نواز عشقدر

❀(وله)❀

باقیجق مهر رخ یاره کوزم خیره لنور || باقمسم عارض پرتابنه دل تیره لنور

❀(وله)❀

شعاع خط جلی عارض دلارا ده || او برق نورنما در شب تجلاده

❀(وله)❀

برباده کورکه نشوه سی دللرده یاد اوله || عالم خراب ولوله نوش باد اوله

❀(وله)❀

یتر سے کل تردن اکا بالش وبستر || دیوانه میدر بلبل عجب چوب کل استر

❀(وله)❀

عقلم کیده یور ساغر سرشاری کورنجه || بیلم نیجه اولور جام لب یاری کورنجه

❀(وله)❀

نبض نکیران زمانه صقن اولمه تسلیم || اولسه بیماره شفاسیمتنی صاغلق ویرمز

❀(وله)❀

کچمز زیوف نقد تمنا زمانه ده || صرف ایته آب رویکی ایش پاره دن کچر

❀(وله)❀

همان دلده دکل یاد ایلمک فرط تکرردن || دهانم نام پاکک رسمنه برخاتم اولمشدر

❀(وله)❀

پیرانه سر ایتدم اوصه تازه هوس || عاشقده مکر کیم اختیار اولمز ایمش

❀(وله)❀

کورسون اوسیم آتندیلی زنجیر جنون || کیم کورمدیسه بندکمرده کوش صوین

❀(وله)❀

کل سفید صانور سنبل ایله پیچیده || بیاض قدده کورن کاکل سیه پوشی

❀(وله)❀

اولسه ده مانع دکل لالاسی طفل نورسک
مایهٔ قیمت درشهواره نک لالاسیدر

(وله)

بکزه مز اول عارض پرتابه ای دل قاتسه لر
آفتابک حسنی ماهک رخ تابانینه

(وله)

دریادلان خموش اوله در صدف کبی
چیقمز زمانی ایرمیجک بحردن لآل

(وله)

اولمش رقیب بزمنه یارک ندیم خاص
نوبت ایررمه عاشقه سرایت ندامتی

(وله)

فکر عذارک ایله دکل داغ سینه سوز
باغ غمک وصال یانی کلدی لاله سی

(وله)

صبحه دک کریه ایدوب محو وجود ایلیه کور
شمع وش بر کیجه ده منزل قطع ایلرسن

(وله)

قوجوب بر پیرهنله زیر زلفندن رخن اویدم
بو شب بر ذوق مهتاب ایلدم بن یاسمنلکده

(وله)

صافی دلان نه صورته کیرسه خموش اولور
کلمز همیشه صورت آیینه دن صدا

(وله)

طاغ طاغه قاوشمز دینور اماکه جکرده
صد داغ قاوشدی دخی دل پاره قاوشمز

(وله)

دل قالدی کتدی کوشهٔ چشمکده ساقیا
دیوانه مسکنی ینه بیمار خانه در

(وله)

شب فراقده دل سوزش درونندن
مثال شمع که اغلر کهی تبسم ایدر

(وله)

هرنه بحث ایلسه احکامدن ارباب نجوم
آنی تقویم کبی جمله جهتدن چیقرر

اولدق

(ولہ)

اولدق کناه عشق ایله جانا وسخنپذیر | شمدنکرو بولکه بی حمام پاک ایدر

(ولہ)

خطک اولمز مانع اقبال روی دلکشک | خط دکل معنای مصحفدر غرض تعظیمدن

(ولہ)

یارب جهانده طاهر الاذیال اولنلرک | دامانی دست شرت اعدایه کیرمسون

(ولہ)

ینار بو لاف کورکلرز بانی آتشمه | بو بندی کوش قیل ای دل زبان منفخدن

(ولہ)

دنیا دکر قیمتده خط مصحف جمال | هرکس کتابنک بیلور البته قیمتن

(ولہ)

چرخ سیلی اوبله بوزار آخرک وادین | آهن اولسکده صوین سرد ایسه استره کبی

(ولہ)

خطکله مصحف حسنک کلامی ختم ایتدی | بکم او نسخه نک اخلاص ایله دعاسن اوقی

(ولہ)

مانی چو نقش آن بت نارام میکشد | نوبت بکاکلش چو رسد شام میکشد

(ولہ)

کسی از بحر وحدت کی زند دم تا که دلخون شد | حباب آری کند محو وجود ار باد بیرون شد

(ولہ)

ستم جنان زنو خط لعل پر آب و تاب | ساقی مکر غبار نهاده است در شراب

(ولہ)

سخن سخت نیارد دل دانا شکند | سنک هرکز نتوان سینهٔ دریا شکند

(ولہ)

از کوی یار سوی رقیب نمیمه ساز	رفتن طریق ماست نه رفتن طریق ماست

(وله)

با بزم عیش و مجلس تقوی مخیریم	رفتن طریق ماست نه رفتن طریق ماست

(وله)

مرا بدردی آمیز نشست چون ساعت	چو ریک عمر بود کر بجام مصروفست

(وله)

باران نرم بر جکر خاک بکذرد	روشن ازین معامله زور ملایمت

(وله)

نرمی کشاید از همه کار عقدهای سخت	با پنبه قفل آهن و فولاد حل کنند

(وله)

ایمان تو معلوم شود در دم آخر	در بیت که محصول سخن قافیه باشد

(تقریض)

حبذا اوج معارف کوهر	نه کهر منتخب کان کهر
کنج باد آورده بکزرسه مکر	بوکه الهام الهی دیرلر
کرچه کیم نامی آنک بردیوان	لیک دیوان سلیمان زمان
لفظی واله کن عقل فعال	معنیٔ بی بدلی عال العال
آشنا لفظی معانیسی غریب	مبکی بیمثل و مضامینی عجیب
کلشن جنته بکزر اما	بونده هرکوشه بهشت رعنا
بکر مضمون ایله هر بیتی آنک	حجله کاهیمی دکل مغنا نک
طرزی حیرتده طبع شعرا	رسمی مغبوط طباع ادبا
نظمنه قیلمده خلیلی حیران	نوله ایلرسه عروضین پنهان
دیر اکا طعنه ایله طبع بهیج	نسخه کی ازده خلیلم صوبن ایچ
وارایسه بویله طبیعت بوروش	مثلنی دیدهٔ احول کورمش

ایلیه

ایلیه ناظمنی حق دائم — اوله همواره کردون سالم
اوله بلبل کبی کویا هردم — شاخ انکشت شریفنده قلم
ایلیه نشر معارف دهره — اولمیه کیمسه ده رده زهره
اولوب اقبال وسعادتله علم — هر مرامن قیله الله اتم
جمع و ترتیبنه تاریخ بجا — فائقا ایلدی بوطرزه ادا

ده دوشن دائم ایدر زیب فمی
اثر عارف اعجاز دمی

(تقریض دیکر وهبی)

شهنشاه جهان سلطان سلیم خان — خداوند هنرمند سخندان
اودرهم عارف قدر معارف — مسلم خسرو اقلیم عرفان
زماننده عجب قیمتلو اولدی — متاع معرفت اولمشکن ارزان
که ازجمله بو دیوان مزکش — آنک لطفیله بولدی زیب عنوان
زهی نونسخهٔ دیوان والا — نکاه رغبت شاهی یه شایان
جناب میر عارف کیم اومرحوم — سخن ملکنده اولمشدی سلیمان
عجب استاد ایدی حسن ادا سن — هزار احسنت ویردی کورسه حسان
بوکونه دلپذیر آثار پاکی — قالوب افتادهٔ سرطاق نسیان
جفای روزکار ایتمشدی کویا — همان اوراقی محو و پریشان
اوشاه قدردان الهام حقله — مجدد ایلدی تدوینه فرمان
نه رفعتدر که اولدی بویله جوهر — درشهوار دوش مرغوب سلطان
سخن سنجان اسلافک بوهمت — سراپا روح پاکن قیلدی شادان
همیشه بو دعایی وهبی پیر — ایدر رفع اجابتگاه یزدان

مؤید عمر و شوکتله سلیم خان
ایده تخت شهنشاهیده دوان

وكان تمام طبعه بدار الطباعة الباهرة * الكائنة ببولاق مصر القاهرة * ملحوظا

بعين عناية ناظرها السنى المراتب * حضرة حسين افندى الملقب براتب

ومشمولا تصحيحه لدى الطبع بمعرفة الفقيرين مصطفى المورهوى

ومحمود الداغستانى يسر الله لهما الامانى على ذمة كل من

امين افندى الازميرى وبكير افندى المورهوى

وذلك لعشر بقين من شهر ربيع الآخر

سنة ثمان وخمسين ومائتين بعد الالف

من هجرة خاتم الرسل الكرام

صلى الله وسلم عليه

وعلى آله واصحابه

بدور التمام

م م

م

PL
248
.615 A17
1842